

ALANYA

3-4-5 MAYIS
2018

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ SEMPOZYUMU

*International Symposium
on Educational Sciences*

SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI

ASOSCONGRESS 2018 CONFERENCE ABSTRACTS

EDİTÖR

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed ZİNCİRLİ

ISBN: 978-605-2132-28-9

#asoscongress

www.asoscongress.com

IV. ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ SEMPOZYUMU ÖZET KİTAPÇIĞI

ISBN: 978-605-2132-28-9

Yayın Yönetmeni

Muhammet Özcan

Yayın Editörü

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed ZİNCİRLİ

Kapak Tasarımı

Bülent Polat

Erişime Açıldığı Tarih

09.05.2018

Asos Yayınevi

1. baskı

Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ

Telefon: 0532 643 75 23

Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

Instagram: <https://www.instagram.com/asosyayinevi/>

Facebook: <https://www.facebook.com/asosyayinevi/>

Twitter: <https://twitter.com/Asosyayinevi>

Özet kitapçığında yayınlanan tüm bildiriler Sobiad tarafından indekslenmiş, İntihal.net tarafından benzerlik denetiminden geçirilmiştir.

Sempozyum Onursal Başkanı

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Ahmet Pınarbaşı

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Bünyamin Aydın

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Leyla Harputlu

Doç. Dr. Özcan Bayrak

Doç. Dr. Serdar Yavuz

Doç. Dr. Sebahattin Devecioğlu

Doç. Dr. Ahmet Nusret Bulgurcuoğlu

Dr. Öğretim Üyesi Ahmed Aldyab

Dr. Öğretim Üyesi Bahar Öcal Apaydın

Dr. Öğretim Üyesi Hüsamettin Karataş

Dr. Öğretim Üyesi Nacide Uysal

Dr. Öğretim Üyesi Seda Taş

Dr. Öğretim Üyesi Yavuz Uysal

Arş. Gör. Serdar Arslan

Arş. Gör. Nuri Çelikel

Arş. Gör. Kemal Sür

Arş. Gör. Nazlı Türker

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Abdulkadir Baharçiçek

Prof. Dr. Abdullah Soysal

Prof. Dr. Adnan Çelik

Prof. Dr. Ahmet Ağca

Prof. Dr. Ahmet Aksın

Prof. Dr. Ahmet Buran

Prof. Dr. Ahmet Yatkın

Prof. Dr. Aleksandra Vranes

Prof. Dr. Ali Özdemir

Prof. Dr. Ali Tilbe

Prof. Dr. Ali Yılmaz Gündüz

- Prof. Dr. Anaid Donabedian Inalco
Prof. Dr. Ayhan Aydın
Prof. Dr. Ayşe Banu Karadağ
Prof. Dr. Bahri Ata
Prof. Dr. Belkacem Boumahdi
Prof. Dr. Belkıs Özkara
Prof. Dr. Bünyamin Akdemir
Prof. Dr. Bünyamin Aydın
Prof. Dr. Canan Çetin
Prof. Dr. Candalene J. McCombs
Prof. Dr. Cemal Avcı
Prof. Dr. Cemile Hesenzade
Prof. Dr. Choi Han - Woo
Prof. Dr. Cihan Işıksan
Prof. Dr. Daoud Djefafla
Prof. Dr. David Carr
Prof. Dr. Elena Oganova
Prof. Dr. Elif Yüksel Oktay
Prof. Dr. Emre Erol
Prof. Dr. Ercan Alkaya
Prof. Dr. Erica H. Gilson
Prof. Dr. Erol Asiltürk
Prof. Dr. Eva Agnes Csato
Prof. Dr. Fadime Suata Alpaslan
Prof. Dr. Flera Sayfulina
Prof. Dr. Füsün Ataseven
Prof. Dr. Füsün Çınar Altıntaş
Prof. Dr. Gülay Budak
Prof. Dr. Gwendolyn Alexander
Prof. Dr. H. Birsen Hekimoglu-Örs
Prof. Dr. Hacer Tor
Prof. Dr. Haluk Emiroğlu
Prof. Dr. Hasan Tutar
Prof. Dr. Hasan Onat
Prof. Dr. Himmet Karadal
Prof. Dr. Hocine Boukara

- Prof. Dr. Işıl Uluçam Wegmann
Prof. Dr. İ. Gülsel Sev
Prof. Dr. İbrahim Kavaz
Prof. Dr. İbrahim Kocabaş
Prof. Dr. İbrahim Örnek
Prof. Dr. İbrahim Solak
Prof. Dr. İlhan Genç
Prof. Dr. İsmail Bakan
Prof. Dr. İsmail Bekçi
Prof. Dr. İpek Deveci Karakoç
Prof. Dr. Joachim Klose
Prof. Dr. Kathleen Malu
Prof. Dr. Kazuyuki Nagai
Prof. Dr. Kemal Şenocak
Prof. Dr. Khalil Awda
Prof. Dr. Kim Hyo Joung
Prof. Dr. Liptai Kalman
Prof. Dr. Ljiljana Markoviç
Prof. Dr. Lubov Kopanitsya
Prof. Dr. Mahmut Tekin
Prof. Dr. Mashood Baderin
Prof. Dr. Mehmet Akif Özdoğan
Prof. Dr. M. Ali Kırman
Prof. Dr. Mehmet Arslan
Prof. Dr. Mehmet Dursun Erdem
Prof. Dr. Mehmet Nuri Gömlüksiz
Prof. Dr. Mehmet Özkarcı
Prof. Dr. Mehmet Tıraş
Prof. Dr. Mohammed Hardan Ali
Prof. Dr. Moheddin Bananeh
Prof. Dr. Mukadder Boydak Ozan
Prof. Dr. Mukadder Erkan
Prof. Dr. Mustafa Arslan
Prof. Dr. Mustafa Bulat
Prof. Dr. Mustafa Çevik
Prof. Dr. Mustafa Safran

- Prof. Dr. Mustafa Taşlıyan
Prof. Dr. Nabeel Madallah Hamad Al-Obaidi
Prof. Dr. Nadir İlhan
Prof. Dr. Nassıra Hedjerassi
Prof. Dr. Orhan Çoban
Prof. Dr. Olena Ivanovska
Prof. Dr. Pınar Süral Özer
Prof. Dr. Recep Dikici
Prof. Dr. Roberto Veraldi
Prof. Dr. Sabahat Bayrak Kök
Prof. Dr. Sanjin Kodric
Prof. Dr. Semra Güney
Prof. Dr. Sedat Cereci
Prof. Dr. Serap Çabuk
Prof. Dr. Serpil Ağcakaya
Prof. Dr. Sevil Mehdiyeva
Prof. Dr. Süleyman Cem Şaklanlı
Prof. Dr. Süleyman Uysal
Prof. Dr. Sven Tarp
Prof. Dr. Şevki Özgener
Prof. Dr. Tofiq Abdülhasanli
Prof. Dr. Tahir Akgemci
Prof. Dr. Tahir Balcı
Prof. Dr. Tarık Özcan
Prof. Dr. Tetsuya Sato
Prof. Dr. Tom Schoeneman
Prof. Dr. Viktoria Serzhanova
Prof. Dr. Yavuz Taşkiran
Prof. Dr. Woo Chan Duck
Prof. Dr. Zeynep Hatunoğlu

Doç. Dr. Ahmet Akkaya
Doç. Dr. Ahmet Kara
Doç. Dr. Ahmet Talimciler
Doç. Dr. Altan Doğan
Doç. Dr. Ayşe Nazlı Ayyıldız Unnu

- Doç. Dr. Besir Mustafayev
Doç. Dr. Beyhan Zabun
Doç. Dr. Beyhan Kanter
Doç. Dr. Bülent C. Tanrıtanır
Doç. Dr. Burçin Cevdet Çetinsöz
Doç. Dr. Cemal İyem
Doç. Dr. Duygu Kızıldağ
Doç. Dr. Dündar Alikılıç
Doç. Dr. Elmas Şahin
Doç. Dr. Emel Bahar
Doç. Dr. Emin Çelebi
Doç. Dr. Erdal Arlı
Doç. Dr. Elmira Memmedova Kekeç
Doç. Dr. Esra Birkan Baydan
Doç. Dr. Fatih Arslan
Doç. Dr. Fatih Kanter
Doç. Dr. Fatih Mehmet Öcal
Doç. Dr. Fatih Özek
Doç. Dr. Fatma Nur Yorgancılar
Doç. Dr. Ferit İzci
Doç. Dr. Funda Kızıler Emer
Doç. Dr. Gadir Bayramlı
Doç. Dr. Gulnara Kanbarova
Doç. Dr. Gül Kayalidere
Doç. Dr. Güldane Araz Ay
Doç. Dr. Güler Tozkoparan
Doç. Dr. Halil Tokcan
Doç. Dr. Haluk Pınar
Doç. Dr. Hasan Güner Berkant
Doç. Dr. Hatice Hicret Özkoç
Doç. Dr. Hüseyin Köksal
Doç. Dr. İbrahim Ethem Taş
Doç. Dr. İbrahim Işıtan
Doç. Dr. İrina Pokrovskaya
Doç. Dr. İhsan Erdem Sofracı
Doç. Dr. Kader Sürmeli

- Doç. Dr. Kemal Erol
Doç. Dr. Kürşat Çelik
Doç. Dr. Lübüb Çimpoeş
Doç. Dr. Mahmut Yardımcıoğlu
Doç. Dr. Mehmet Sarı
Doç. Dr. Lütfiye Özdemir
Doç. Dr. Mary Beth Schaefer
Doç. Dr. Muhittin Kapaşahin
Doç. Dr. Murat Elmalı
Doç. Dr. Mehmet Ak
Doç. Dr. Mustafa Karabulut
Doç. Dr. Mustafa Kısakürek
Doç. Dr. Mutlu Deveci
Doç. Dr. Nazile Abdullazade
Doç. Dr. Nazmi Özerol
Doç. Dr. Necdet Yaşar Bayatlı
Doç. Dr. Nesrin Deliktaşlı
Doç. Dr. Nevin Özdemir
Doç. Dr. Nevzat Yüksel
Doç. Dr. Nurullah Ulutaş
Doç. Dr. Nusret Göksu
Doç. Dr. Olca Sürgevil
Doç. Dr. Onur Köksal
Doç. Dr. Özcan Bayrak
Doç. Dr. Özlem Demirel Dönmez
Doç. Dr. Salih Yeşil
Doç. Dr. Sare Şengül
Doç. Dr. Saffet Kartopu
Doç. Dr. Sebahattin Devecioğlu
Doç. Dr. Seçil Fettahlıoğlu
Doç. Dr. Selçuk Balı
Doç. Dr. Selahattin Kaymakçı
Doç. Dr. Sibel Cengiz
Doç. Dr. Sibel Kılıç
Doç. Dr. Sibel Üst Erdem
Doç. Dr. Şafak Kaypak

Doç. Dr. Tamer Budak
Doç. Dr. Tarana Khalilova Ahmed Gizi
Doç. Dr. Tuba Büyükbeşe
Doç. Dr. Tudora Arnaut
Doç. Dr. Turan Akkoyun
Doç. Dr. Türkan Erdoğan
Doç. Dr. Ümran Türkyılmaz
Doç. Dr. Ünal Taşkın
Doç. Dr. Yegane Çağlayan
Doç. Dr. Yılmaz Karadeniz
Doç. Dr. Yusuf Şahin
Doç. Dr. Yücel Ayriçay
Doç. Dr. Yüksel Gögebakan
Doç. Dr. Zeki Coşkuner

Dr. Öğretim Üyesi Adnan Altun
Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Çiçekler
Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Turan Sinan
Dr. Öğretim Üyesi Arif Selim Eren
Dr. Öğretim Üyesi Bahadır Köksalan
Dr. Öğretim Üyesi Bahar Öcal Apaydın
Dr. Öğretim Üyesi Banu Tanrıöver
Dr. Öğretim Üyesi Bekir Kayabaşı
Dr. Öğretim Üyesi Bengü Hırlak
Dr. Öğretim Üyesi Beyzade Nadir Çetin
Dr. Öğretim Üyesi Birol İpek
Dr. Öğretim Üyesi Burcu Özge Özaslan Çalışkan
Dr. Öğretim Üyesi Dilek Pembece
Dr. Öğretim Üyesi Duygu Koçak
Dr. Öğretim Üyesi Ebru Onurlubaş
Dr. Öğretim Üyesi Evrim Mayatürk Akyol
Dr. Öğretim Üyesi Fadime Tosik Dinç
Dr. Öğretim Üyesi Fahri Kılıç
Dr. Öğretim Üyesi Fikret Birdişli
Dr. Öğretim Üyesi Gökçen Şahmaran Can
Dr. Öğretim Üyesi Gülsüm Vezir Oğuz

- Dr. Öğretim Üyesi Hakan Yalap
Dr. Öğretim Üyesi Hikmet Maraşlı
Dr. Öğretim Üyesi Hüsamettin Karataş
Dr. Öğretim Üyesi İbrahim Görücü
Dr. Öğretim Üyesi İdil Tuncer Kazancı
Dr. Öğretim Üyesi İzzet Taşar
Dr. Öğretim Üyesi Kürşat Yusuf Aytaç
Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Levent Erdaş
Dr. Öğretim Üyesi Lütfi Alıcı
Dr. Öğretim Üyesi Lütfiye Özaydın Akyol
Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Gürlek
Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Yalçın Yılmaz
Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Yılmaz
Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Uğraş
Dr. Öğretim Üyesi Nacide Uysal
Dr. Öğretim Üyesi Nilüfer Alimen
Dr. Öğretim Üyesi Nurhodja Akbulaev
Dr. Öğretim Üyesi Ömer Tuğrul Kara
Dr. Öğretim Üyesi Özlem Yaşar Uğurlu
Dr. Öğretim Üyesi Ramazan Yirci
Dr. Öğretim Üyesi Recep Özdemir
Dr. Öğretim Üyesi Sara Onur
Dr. Öğretim Üyesi Seçil Eda Kartal
Dr. Öğretim Üyesi Seda Taş
Dr. Öğretim Üyesi Selcen Kök
Dr. Öğretim Üyesi Sezgin Demir
Dr. Öğretim Üyesi Tahir Çelikbağ
Dr. Öğretim Üyesi Tuncay Yavuz Özdemir
Dr. Öğretim Üyesi Türkan Askerova
Dr. Öğretim Üyesi Yavuz Haykır
Dr. Öğretim Üyesi Yavuz Uysal
Dr. Öğretim Üyesi Yeliz Mohan Bursalı
Dr. Öğretim Üyesi Zafer Kahraman

İÇİNDEKİLER

Unesco 2016-2017 Sezonu Hoca Ahmet Yesevi Yılı Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi	9
Çocukların Temel Becerilerinin Geliştirilmesi İçin Bir Artırılmış Gerçeklik Öğrenme Ortamının Tasarlanması ve Geliştirilmesi: Karton3d	10
İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerin Zorbalığa Maruz Kalma Durumunun Bazı Değişkeler Açısından İncelenmesi	11
İlkokul Yabancı Dil Fransızca Öğretimi Ders Kitaplarında Eğitsel İçerik : « Arc-En-Ciel » Örneği	12
Öğrencilerin İngilizce Ders Kitaplarındaki Kültürel İçeriğe İlişkin Algıları	13
Türkiye’de “Kavram Öğretimi” Konusunda Gerçekleştirilen Tezlerin Analizi: Bir Meta-Analiz Çalışması	14
Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuklara Sahip Ailelerin Aile Yılmazlık Düzeyleri ile Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	15
16. Yüzyıl Osmanlı Padişahları Kaftanlarının Kumaş Özelliklerinin İncelenmesi	16
2013 Yılı Okul Öncesi Eğitim Müfredatıyla Montessori Eğitim Sisteminin Karşılaştırılması	17
2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında Okutulan Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Deyimlerin Kullanım Sıklıkları	18
3d Modelleme Programları ve Figür İmajlarının Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Desen Dersi Motivasyon Düzeylerine Etkisi	19
5. Sınıf Öğrencilerinin Oyuncak Tercihleri Üzerine Bir Araştırma	20
A Case Study Of High School English Language Teachers' Perspectives Towards Continuing Professional Development	21
A Comparative Look At The Young Learner Foreign Language Education Systems Of European Countries	22
Açık Meslek Lisesi Mesleki Gelişim Dersi’nin Aktif Öğretim Uygulamasıyla Değerlendirilmesi.....	23
Aile Yaşam Doymu ile Çocuk Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki	24
Aile Yaşam Kalitesi ve Çocuklarda Sosyal Yalnızlık.....	25
Algodoo Yazılımı ile Desteklenen 5e Modelinin Öğrenci Başarısına Etkisi: 8. Sınıf Fen Bilimleri Dersi Kaldıraç ve Eğik Düzlem Konusu Örneği	27
Alman Edebiyatında Yer Alan Narr Figürünün Farklı Kültürlerdeki Yansımaları.....	28
Almanca Öğreniminde Ders Dışı Kültürel Etkinlikler.....	29
Anadil Öğretiminde Öğretmen Yeterliklerine Karşılaştırmalı Bir Bakış: Türkiye ve Avustralya	30
Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Arapça ile İngilizce Derslerine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi	31
Anne Baba Tutumlarının Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Karar Verme Becerilerine Etkisi	32

Anne-Çocuk Çatışmasının Yordayıcısı Olarak Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Duygu İfade Etme Becerileri	33
Arapça Öğretiminde Kalıp İfadelerin Yeri	34
Atmosferik Özelliklerin Yaşamsal Faaliyetler Üzerindeki Etkisi	35
Barış Manço'nun Şarkılarında Türkçenin Kullanımı	36
Bekar Üniversite Öğrencilerinin Romantizm ve Eş Seçimi Tutumları ile Sosyal Fobileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	37
Bilim ve Sanat Merkezleri Öğrenci Tanılama Sürecinin Değerlendirilmesi	38
Bilimsel Yaratıcılığın Geliştirilmesi: Argümantasyon Temelli Öğrenme	39
Bir Uyarılma Örneği: Pamuk Prenses Masalı	40
Bireyselleştirilmiş Bilgisayarlı Sınıflama Testlerinde Yetenek Kestirim Yöntemlerinin Çok Kategorili Madde Havuzları Altında İncelenmesi	41
Çeviri Eğitiminde Yazma Yetisinin Önemi	42
Çocuk Eğitiminde Ailenin Sorumluluğu ve Disiplin Eğitimi.....	43
Çocuk Eğitiminde Gelenekten Faydalanma: Nasreddin Hoca Örneği	44
Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Mesleği Seçme ve Uygulama Derslerine İlişkin Görüşleri	45
Çocuk Yazını Ürünü Olarak Özlem Aytek'in "zamanda Yolculuk Dizisi" Üzerine Bir Derlem Uygulaması	46
Çocuklar İçin Felsefe (P4c) Atölyesinin İlkokul Çocuklarının Yaratıcılıklarına Etkisi.....	47
Çocukların Ahlaki ve Sosyal Kural Bilgisiyle Anne-Baba-Çocuk İletişimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	48
Çocukluk Döneminde Yaratıcılığı Engelleyen Faktörlere Sanat Yolu ile Çözüm Önerileri	49
Dede Korkut Hikâyeleri'ndeki Sosyo-Kültürel Motiflerin Günümüz Toplumundaki Yansımalarına Yönelik Kültürel Öğeleri Değerlendirme Ölçeği(Ködö): Bir Ölçek Geliştirme Çalışması	50
Pdr Öğrencilerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımı Hakkındaki Düşünceleri	51
Din Kültürü Ediniminde Brentwood School (İngiltere) Gözlemleri	52
Eba Platformu Hakkında Öğrenci Farkındalığının Arttırılması.....	53
Ebeveyn Eğitim Seviyelerinin Çocuk Hakları Bilgi Düzeylerine ve Tutumlarına Etkisi	54
Efl Learners' Views Regarding Group Work Activities İn Speaking And Learner Characteristics İn Group Works	55
Eğitim Amaçlı Sanal Gerçeklik Uygulamalarında Kullanılan Cihazların Daldırma Açısından İncelenmesi	56
Eğitim Fakültesi Genel Kimya Laboratuvar Deneylerinin Yeşil Kimya İlkelerine Uygun Hale Getirilmesi	57
Eğitim ve Bilgi	58
Eğitim Yöneticilerine Göre Eğitim Politikası Olgusunun Anlamı	59

Eğitim Yönetimi ve Planlaması Alanında Yüksek Lisans Yapan Öğrencilerin Eğitim Yönetimi ve Planlaması Yüksek Lisans Programı Hakkındaki Beklentilerinin Değerlendirilmesi.....	62
Eğitimde Bütünsel Yaklaşım Üzerine Yükseköğretimde Deneysel Bir Çalışma.....	63
Eğitimde Yaratıcılığı Geliştirmeye ve Arttırılmasında Sanatın Önemi ve Kolaj Tekniği.....	64
Elt Teachers' Efficacy Beliefs And Their Professional Development	65
Engelli Bireylere Yönelik Sanat Eğitimi: Eskişehir Valilik İl Koordinasyon Merkezi Örneği	66
Evli Bireylerde İletişim Becerileri, Çatışma Çözme Tarzları, İlişki İnançları ve Duygusal Bağlanmanın Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	67
Farklı Örneklem Büyüklüğü ve Şans Parametresi Düzeylerinde Eşitleme Hatalarının İncelenmsei.....	68
Felsefe Dersi Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi	69
Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarına Göre Bilim.....	70
Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Kavram Haritası Hazırlayabilme Durumları ile Kavram Haritası Yöntemine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması	71
Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Teknoloji Kullanımı Konusundaki Hazırbulunuşlukları	72
Fen Edebiyat ve Eğitim Fakültesi Mezunu Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Ölçme-Değerlendirme Okuryazarlıklarının Belirlenmesi.....	73
Fen Lisesi Öğrencilerinin Fen Liselerine İlişkin Görüşleri	74
Fen ve Teknoloji Dersinde Robotik Etkinliklerin Derse Yönelik Öğrenci Motivasyonuna Etkisi	75
Geçmişten Günümüze Türk Minyatür Sanatında İnovasyon ve Özgünlük	76
Geleneksel T-Testi Üzerine Bir Öneri: Bayes Çıkarımları.....	77
Google Etkisi: Google Çağın Mucizesi" !	78
Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarına Yönelik Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi Öz Yeterlik (Gs-Tpib) Ölçeği: Geliştirme, Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması.....	79
Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi Öz Yeterlikleri	80
Harid Fedai ve Silik Sayfalar Adlı Hatıra Kitabı Üzerine.....	81
Havacılık Temalı Stem Eğitimi Programı: "Minik Havacılar Uçmayı Öğreniyor"	82
İmajinasyon(Zihinde Canlandırma) ile Zincir Kurarak Kodlama Yönteminin Hatırlama Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi.....	83
İngilizce Okutmanlarının İş Doyumu Algısı Üzerine Bir Araştırma.....	84
İnönü Üniversitesi Öğrencilerinin Psikososyal İhtiyaçlarının Belirlenmesi	85
İnsan Olmak Ne Demektir" : İslam Din Öğretimi İçin Kur'an'dan Bir Bakış	86
İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Kitabı B2 Düzeyinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde Dil Bilgisi Öğretimi Açısından İncelenmesi	87
İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri.....	88
Kalabalık Sınıflarda Yabancı Dilde Konuşma Öğretimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri	89
Kişilerarası İletişim Tarzları ve Bilişsel Çarpıtmalar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	90

Klasik Test Kuramı'na Bağlı Test Eşitlemede Şans Başarısının Eşitleme Hatasına Etkisi	91
Küçük Örneklerde Bayes Doğrulayıcı Faktör Analizi	92
Kültür Dil Bilimi Bağlamında Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in Türk Kültür Tarihine Giriş (1-9) Adlı Eserindeki Bazı Dil Unsurlarının Değerlendirilmesi	93
"Kur'an'ın Doğru Anlaşılması/İçselleştirilmesi ve Sosyal Hayatın Islahına Katkısı"	94
Kutadgu Bilig ile Değerler Eğitimi	96
Limbik Sistem: Öğrenmenin Koşulu" !	97
Lise Öğrencilerinin Almanca Dersine İlişkin Metaforik Algıları	98
Lise Öğrencilerinin Türk Dili ve Edebiyatı Dersinde Kullandıkları Üst Düzey Düşünme Becerilerine İlişkin Görüşleri.....	99
Lise Öğretmenlerinin Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Dönüşümcü Liderlik Özellikleri	100
Lise Öğretmenlerinin Örgütsel Vatandaşlık Davranışlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (KKTC Örneği)	101
Matematik Dersi Öğretim Programının (Ortaokul 5-8. Sınıflar) Matematiksel Model Kullanımı Bağlamında İncelenmesi.....	102
Matematik Dersi Öğretim Programının (Ortaokul 5-8. Sınıflar) Problem Çözme ve Problem Kurma Becerileri Açısından İrdelenmesi	103
Matematik Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları ile Düşünme Stilleri Arasındaki İlişki.....	104
Matematik Öğretmen Adaylarının Düşünme Stillerinin Öğretim Stilleri Üzerine Etkisi	105
Matematik Öğretmen Adaylarının Mesleki İlgilerinin Sınıf Düzeyine Göre Belirlenmesi	106
Matematik Öğretmenlerinin Mesleki Gelişimlerinde Ders İmecesinin Etkisi: Pedagojik Alan Bilgisine Yönelik Bir İnceleme	107
Meslek Yüksekokulu Dericilik Programlarında Verilen Eğitimin Niteliği	108
Mesleki Öğrenme Topluluklarından Biri Olan Zümre Öğretmenler Kurulu Toplantılarının Değerlendirilmesi: Eylem Araştırması	109
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Matematik Dersi Başarısızlık Nedenleri: Isparta İli Örneği.....	110
"Benim Bir Tarihim Var!": Hayat Bilgisi Derslerinde Tarih Öğretimine İlişkin Örnek Bir Uygulama	111
Mitolojik Hüzün Kuşu Bülbül	112
Mühendislik Fakültesi Öğrencilerinin Mühendislik Eğitime Yönelik Tutumları ve Öğrenci Memnuniyeti Düzeyi	113
Müzik Öğretmen Adaylarının "Ses Eğitimi" ile İlgili Bilişsel Yapıları	114
Öğrencilerin Çiçeğin Kısımları Konusunda Bilgi Düzeylerinin Araştırılması: 6. Sınıf Örneği.....	115
Öğrencilerin Sözlü Anlatım Becerilerini Geliştirmede Öğretmen Davranışlarının Önemi	116
Öğretim Elemanlarının Doçentlik ve Doktor Öğretim Üyeliği Düzenlemesine (7100 Sayılı Kanun) İlişkin Görüşleri.....	117

Öğretimsel Grup Etkinliklerinin Değerlendirilmesi	119
Öğretmen Adayları Olası Benliklerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi	120
Öğretmen Adaylarının Çocuk İstismarı ve İhmal Konusundaki Bilgi ve Risk Tanıma Düzeyleri ile Karar Verme Stilllerinin İncelenmesi	121
Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi	122
Öğretmen Adaylarının İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Düzeylerine İlişkin Görüşleri	123
Öğretmen Adaylarının Kişisel Mesleki Yetkinlik Algılarının ve Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	124
Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Yordayıcı Değerler: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde Bir Araştırma	125
Öğretmen Adaylarının Özerk Öğrenme Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kafkas Üniversitesi Örneği)	126
Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları, Öğretme Motivasyonları ve Çocuk Sevme Düzeyleri Arasındaki İlişkiler	127
Öğretmen Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Kriz Yönetimi Becerileri: KKTC Örneği	128
Öğretmen Eğitimi Programında Eğreti Duran İki Ders: Öğretim İlke ve Yöntemleri ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	129
Öğretmen Yeterliklerine Karşılaştırmalı Bir Bakış: Türkiye ve Avustralya	130
Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitime Yönelik Algılarında İnfomal İlişkilerinin Rolü	131
Öğretmenlerin İş Değerlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	132
Öğretmenlerin Örgütsel Sinizminin Nedenleri ve Örgütsel Sonuçları: Bir Durum Çalışması	133
Öğretmenlerin Performanslarının Okul Yöneticileri Tarafından Değerlendirilmesine İlişkin Görüşleri	134
Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları ile Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi	135
Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri Çerçevesinde Ölçme ve Değerlendirme Yeterlilik Göstergelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri	136
Öğretmenlik Mesleğinde Stres Kaynakları ve Öğretmenlerin Performans Değerleme Sistemine Bakış Açıları	137
Okul Müdürlerinin İş Doyumu: Nitel Bir Çalışma	138
Okul Öncesi Çağındaki Çocukların Teknolojik Araçları Kullanma Düzeyleri	139
Okul Öncesi Çocukların Bağlanma Stilleri ile Dikkat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	140
Okul Öncesi Dönem Çocukların Anne-Baba-Çocuk İletişiminin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi	141
Okul Öncesi Dönemden İlkokula Sosyal/ilişkisel Saldırganlığı Önleme: Bir Eğitim Programı Örneği ...	142
Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 4-6 Yaş Grubundaki Çocukların Bazı Kavramlara İlişkin Metaforik Algıları	143

Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Mesleğe Karşı Tutumlarının İş Doyumuna Etkisi.....	144
Okul Öncesi Eğitimde Koçluk Yaklaşımı	145
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitimi Özyeterlik İnançlarının Belirlenmesi.....	146
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuk Haklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi – İdil Örneği.....	147
Okul Yöneticilerinin Atalet Algılarının İncelenmesi.....	148
Okulöncesi Dönem Çocuğu Olan Anne ve Babaların Kaliteli Vakit Algıları	149
Okulöncesi Eğitiminde Örnek Bir Stem+a Etkinliği: Üç Küçük Domuz ve Marshmallow Evi.....	150
Okuma Anlama Düzeyleriyle Özyeterlik Algısı Arasındaki İlişki Bağlamında Ortaokul Öğrencilerinin Görünümleri Üzerine Bir Araştırma	151
Öncü Kadın Bestecimiz Nazife Aral Güran (5 Eylül 1921-15 Kasım 1993)	152
Örgütsel Bağlılık, İş Stresi ve İş Doyumu Arasındaki İlişki	153
Orta Öğretim Kurumunda Görev Yapan Öğretmenlerin Çeşitli Değişkenlere Göre Tükenmişlik Sendromunun İncelenmesi.....	155
Orta Okul Öğrencilerinin Kullandığı Akademik Motivasyon Stillerinin Yordanmasında Öz Yeterlik Düzeyinin Rolü	156
Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımlarının İyilik Hali Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	157
Ortaokul 5.Sınıf Yeni ve Eski Fen Bilimleri Ders Kitaplarının Modsal Betimlemeler Açısından Karşılaştırılması	158
Ortaokul 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Metinlere Yönelik Okuma Motivasyonları	159
Ortaokul Beşinci Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi ...	160
Ortaokul Öğrencilerinin Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarına Karşı Tutumlarının Belirlenmesi	161
Ortaokul Öğrencilerinin Fen Öğrenmeye Yönelik Öz-Yeterlik İnanç Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	162
Ortaokul Öğrencilerinin Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (Stem) Tutumları ile Mesleklere Yönelik İlgileri Arasındaki İlişki.....	163
Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Tarihi Konusundaki Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi.....	164
Ortaokul Öğrencilerinin Mutlak Değer Hakkındaki Zihinsel İmgeleri.....	165
Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Metinsellik Ölçütleri Bakımından İncelenmesi	166
Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Görüşlerine Göre Okul Müdürlerine Duyulan Güven ile Okul İklimi İlişkisinin İncelenmesi.....	167
Osman Yüksel Serdengeçti'nin Şiirlerinde Değer Aktarımı Üzerine Bir Araştırma	168
Oyun ile Yabancı Dil Öğretiminin İletişim ve Etkileşim Üzerindeki Etkisi	169
Özel İhtiyaçlı Öğrenciler, Tipik Gelişim Gösteren Öğrenciler ve İngilizce Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimine Yönelik Tutumları	170
Özel Yetenekli Öğrencilerin Çanakkale Şehitleri Şiiri Hakkındaki Anlama Düzeylerinin Artırılması.....	171

Özel Yetenekli Öğrencilerinin Öğretmen ve Bilesem(Bilim ve Sanat Merkezi) Kavramlarına Yönelik Algıları: Bir Metaforik Çalışma	172
Pdr Öğrencilerin Psikolojik Danışmada Kuramsal Yönelimlerini Belirlenmesi.....	173
Pdr Öğrencilerinin Sosyal Değerler ve Küresel Sosyal Sorumluluk Düzeylerinin İncelenmesi.....	174
Preparing Turkish Students For Erasmus Experience: Can Dialogue Activities Help"	175
Rotasyon-Zorunlu Yer Değiştirmenin Performansa Etkisi.....	176
Sanal Ortamlardaki Öğretmen-Öğrenci Arkadaşlığının İncelenmesi.....	177
Sanat ve Yaratıcı Süreç	178
Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Olasılık Kavramına İlişkin Oluşturdukları Zihinsel İmgeleri.....	179
Sevim Ak'ın Karşı Pencere Öykü Kitabının İçerik Özellikleri Açısından İncelenmesi.....	180
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Değer Doymu: Nitel Bir Çalışma	181
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fetemm Öğretim Yönelimlerinin Belirlenmesi.....	182
Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimine İlişkin Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi.....	183
Sosyal Bilgiler Eğitimi Doktora Öğrencilerinin 2018 Sosyal Bilgiler Eğitim Programında Yer Alan Değer, Beceri ve Yetkinliklere Yönelik Görüşleri	184
Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarında Çocuk Sevgisi	185
Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	186
Tam Okuma Modelinin Yazma Eğitimine (Yazı Çölleşmesine) Etkisi	187
Tarih Eğitiminde Bilgi ve İletişim Teknolojileri.....	188
Tarih Eğitiminde Görsel Mesaj Düzenlemeye Yönelik Teknoloji Kullanımı	189
Teknolojik Uygulamalarla Destekli Çevre Eğitiminin Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarına Etkisi.....	190
Tevfik Fikret ve Ziya Gökalp'in Şiirlerinde Çocukların ve Gençlerin Eğitime Yönelik Bakış Açılarının Karşılaştırılması	191
The Effects Of Social Media On Social Presence In Teaching A Foreign Language	192
The Role Of Using Different Types Of Computer-Supported Signaling In The Explicit Online Grammar Instruction.....	193
The Use Of Apple İpads Amongst Trainee Teachers Of Visually Impaired Students: An Exploratory Survey.....	194
Thomas Vaughan'ın "a Grammar Of Turkish Language" Kitabında Yer Alan Örnek Metinlerin Türkçe Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi	195
Topluluk Hissi ile Sosyal ve Duygusal Yalnızlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	196
Türkçe Eğitimi Alanında Yapılan Doktora Tezlerinde Akademik Söz Varlığı -Derlem Temelli Bir Uygulama-	197
Türkçe Öğretmenlerinin Yenilenen Orta Öğretime Geçiş Sistemine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi	199

Türkiyede'ki Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Teknopedagojik Eğitim Yeterliklerinin İncelenmesi .	200
Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Yapılan Doktora Tezlerinin Araştırma Eğilimleri: İçerik Analizi..	201
Üniversite Öğrencilerinin Yaşadıkları Kariyer Stresi	203
Using Games In Teaching English To Young Learners	204
Üstün Yetenekli Öğrencilerin Nanoteknoloji Hakkındaki Görüşleri	205
Uzaktan İngilizce Eğitimi İçin Yeni Bir Müfredat Tasarımı: Bir Vaka Çalışması	206
Yabancı Dil Derslerinde Kaynaştırma Eğitimi: Sorunlar ve Çözümler	207
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanında Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Değerlendirilmesi	208
Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Dilbilgisi Konularının Adlandırmasında Terim Sorunu	210
Yedinci Sınıf Maddenin Yapısı ve Özellikleri Başarı Testi Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	211
Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Oran-Orantı Problemlerini Çözme Becerileri, Bu Problemleri Çözme Becerileri ile Üst Bilişsel Farkındalıklarının Karşılaştırılması.....	212
Yedinci ve Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Doğrusal Denklemler Konusundaki Bilgi ve Beceri Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma	213
Yenilenen İlkokuma-Yazma Öğretimine Yönelik Öğretmen Görüşleri	214
Yöneticilerin Etkili Okulun Fiziksel Koşullarına İlişkin Görüşleri	215
تركيا.....	216

Unesco 2016-2017 Sezonu Hoca Ahmet Yesevi Yılı Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi

Prof.Dr. Musa Yıldız

Öz

UNESCO tarafından 2016-2017 sezonu vefatının 850.yıldönümü olması münasebetiyle Hoca Ahmet Yesevi Yılı ilan edilmiştir. Bu çalışmada ülkemizde ve dünyada Hoca Ahmet Yesevi ile ilgili yapılan faaliyetlerin değerlendirilmesi yapılacaktır. Böylece UNESCO vb kuruluşların anma programlarına faaliyetlerin çeşitliliğini göstermek açısından katkı sağlamaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hoca Ahmet Yesevi, Unesco, Türk Dünyası, Edebiyat

Çocukların Temel Becerilerinin Geliştirilmesi İçin Bir Artırılmış Gerçeklik Öğrenme Ortamının Tasarlanması ve Geliştirilmesi: Karton3d

Dr. Zeynep Taçgın - Ersin Özüağ

Öz

Bu çalışmanın amacı üç yaş ve üzeri bireylerin harf ve kelimeleri öğrenerek okuma yazma becerilerinin, dil edinimi düzeylerinin ve matematik işlem becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacak inovatif bir artırılmış gerçeklik platformunun tasarlanması ve geliştirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda bireylere eğlenerek öz yönelimli öğrenme imkanı sunan bir materyal oluşturmak hedeflenmiştir. Materyal geliştirilme sürecinde tasarım temelli araştırma metodolojisinin aşamaları izlenmiştir. Bu doğrultuda ilk olarak eğitim ihtiyaç analizi yapılmış ve piyasada yer alan muadil ürünler incelenmiştir. Ardından farklı öğrenme biçimlerine sahip bireylere sunulacak bilişsel bilginin işitsel ve görsel olarak sunulmasına karar verilmiştir. Yapılandırmacılık paradigması bağlamında öğretim kazanımlarının arttırılması için öğrenenlerin aktif olarak araştırma, keşfetme, deneyimleme ve tekrar yapabilme becerilerinin kullanılması gerektiğine karar verilmiştir. Yapılandırmacığın diğer bir bileşeni olarak sosyal öğrenmenin desteklenmesi için ise geliştirilen ortamın bireysel ve işbirlikli olarak kullanılabilmesi gerektiği belirlenmiştir. Belirlenen tasarım ilkeleri doğrultusunda geliştirilen materyalin öğretim senaryosu öğretim tasarımcıları tarafından hazırlanmış ve çocuk gelişim uzmanları gözetiminde değerlendirilerek döngüsel olarak yenilenmiştir. Ardından, öğretim tasarımı yapılan materyalin geliştirilmesi için 3B tasarım ve yazılım ekibiyle çalışılmıştır. Bu süreçte geliştirilen ürünün test edilmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi aşamalarını barındıran döngüsel süreç ürün nihai halini alıncaya dek devam etmiştir. Proje sürecinin sonunda öğrenenlerin harf, kelime (754 adet), sayı ve dört işlemi İngilizce, Almanca ve Türkçe karşılıklarını seslendirmeleri ile öğrenebilecekleri yenilikçi bir AR öğretim materyali, öğretim tasarımı prensiplerine uygun olarak tasarlanmış ve geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karton3d, Artırılmış Gerçeklik, Öğrenme, Materyal Geliştirme

İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerin Zorbalığa Maruz Kalma Durumunun Bazı Değişikler Açısından İncelenmesi

Hacı Yıldız - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Özgenel - Saliha Nur Güç - Esmâ Hümeýra Yılmaz - Mustafa Demir

Öz

Bu araştırma İlkokullarda akran zorbalığının bireyin kendisine ve akranlarına ilişkin farklı değişkenler açısından incelenmesinin; toplumda artan şiddet olaylarının sebeplerinin ilkökul ve ortaokul düzeyinde belirlenmesinin akran zorbalığının tespitine yönelik çalışmalara katkı sağlayacağı amaçlanmaktadır. Çalışmanın evrenini 2017-2018 öğretim yılında İstanbul ili Bağcılar ilçesi içindeki genel öğretim veren bir devlet ilkokulu ve bir devlet ortaokulunda öğrenim gören öğrenciler, örnekleme ise bu evrenden gelişigüzel seçilen bir devlet Ortaokulu ile bir devlet ilkokulunda toplam 3639 öğrenci mevcut olup çalışmada ise çeşitli sınıflarda okuyan 3. ve 4. sınıf ilkökul 5. ,6. , 7. ve 8. sınıf ortaokulda öğrenim gören toplam 391 öğrenci oluşmaktadır. Araştırma örnekleme ise bu evrenden kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen, 206'ı kız(%52,6), 185'i erkek (% 47,3), toplam 391 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yaşları yaşları 8-15 arasında değişmektedir. Bu çalışmada veri toplama araçları 'Zorba Eğilimi Ölçeği' ve 'Zorbalıkla Başetme Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre çalışmada elde edilen bulgular incelendiğinde, çalışmaya dâhil edilen Ortaokul ve ilkökul öğrencilerinin sınıf düzeyi ve okul türü değişkeni zorbalık yapma eğilim düzeylerini etkilerken, cinsiyeti değişkeni öğrencilerin zorbalık yapma düzeylerini etkilemediği görülmüştür. Ayrıca araştırmaya dahil edilen öğrencilerin cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenleri zorbalık baş etme düzeylerini etkilerken, okul türü öğrencilerin zorbalıkla baş etme düzeylerini etkilemediği sonuçlar arasında anlamlı bir fark göstermediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Zorbalık, Saldırganlık, Akran Saldırganlık, Kurban

İlkokul Yabancı Dil Fransızca Öğretimi Ders Kitaplarında Eğitsel İçerik : « Arc-En-Ciel » Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Ertan Kuşçu - Dr. Öğretim Üyesi Erdinç Aslan

Öz

Kökenleri insanoğlu kadar eski olan dil(ler), bireylerin ve toplumların yaşam biçimlerini şekillendiren simgeler bütünüdür. Günümüzde, sayıları konusunda birçok farklı görüş olsa da dünya üzerinde yaklaşık 7000 dilin konuşulduğu bilinmektedir. Bunun yanı sıra 20. yüzyıldan itibaren dünyada yaşanan teknolojik ve bilimsel ilerlemeler, ekonomik ve askeri ilişkiler bunlardan birkaçının (İngilizce, Fransızca ve Almanca vb. gibi) uluslararası alanda öğretimini daha ön plana çıkarmıştır. Bu durum ülkemizde de benzer biçimde gelişmiştir. Bu bağlamda günümüzde, resmi ve özel eğitim kurumlarımızın her kademesinde yabancı dil eğitimi alanında modern çizgilerde hazırlanmış yaklaşımlar, yöntemler, programlar ve materyaller kullanılmaya başlanmıştır. Öte yandan yabancı dil eğitiminde model aldığımız Avrupa Birliği devletleri, 2000’li yıllardan itibaren bu alandaki çalışmalarını Diller İçin Ortak Başvuru Metni (OBM) ölçütlerine göre gerçekleştirmiştir. Ülkemizde de bu süreçler OBM’nin ortaya koyduğu standartlara göre yürütülmektedir. Ayrıca, Osmanlı’dan Cumhuriyet’in ilk yıllarına yabancı dil eğitimi alanındaki birikimimiz çoğunlukla Fransızcanın etkisiyle şekillenmiştir. Buna karşın Fransızca, 1950’li yıllardan itibaren önemli ölçüde popülerliğini kaybederek ikinci yabancı dil konumuna düşmüştür. Fakat AB’yle olan siyasi, ekonomik, kültürel ve askeri ilişkiler Fransızcanın uluslararası alanda kabul görmesi, Bakanlığın Fransızca’yı (hem birinci hem de ikinci) yabancı dil olarak okutulmasını tavsiye ettiği görülmektedir. Bu bağlamda bakanlığımız Fransızcanın öğretimi için Eylem Odaklı Yaklaşım çerçevesinde ders kitapları ve öğretim programları hazırlamıştır. Bu çalışmada, ilkokullar için hazırlanmış ders kitabının (Arc-En-Ciel: Gökkuşağı) eğitsel içeriği hem OBM ölçütlerine, hem de 14 Ekim 2015 tarihli ve 29502 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan MEB Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğine göre ana hatlarıyla incelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Yabancı Dil Fransızca, Ders Kitabı, Dil Öğretimi, Eğitsel İçerik

Öğrencilerin İngilizce Ders Kitaplarındaki Kültürel İçeriğe İlişkin Algıları

Dr. Öğretim Üyesi Nesibe Akıntuğ

Öz

Bu çalışma yabancı dil olarak İngilizce öğrenen genç yetişkinlerin, İngilizce ders kitaplarında sunulan hedef kültür ve diğer kültürlerle ilişkin algılarını incelemektedir. Bu inceleme, öğrencilerin kültürler-arası anlayışı hakkında fikir sahibi olma amacı da taşımaktadır. Araştırmanın örneklemini yabancı dil olarak İngilizce öğrenen ana dili Türkçe olan Türkiyeli üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Örnekleme oluşturan öğrencilerin İngilizce seviyeleri B1 düzeyindedir. İngilizce ders kitaplarındaki kültürel içeriğin nasıl algılandığını görebilmek için, bir okul yarı-yılı boyunca tutulan yansıtıcı günlük ve anket kullanılmıştır. Sonuç olarak, hedef kültür tarafından diğer kültürlerle olumsuz değer yüklenmesinden hoşlanmadıkları; tamamen yeni bir konunun hayali karakterlerle anlatılmasının öğrenme isteklerine ket vurduğu ortaya çıkmaktadır. Kültürler arası ve dünya kültürü hakkında bilgiler içeren ve gerçek hayattan karakterlerle işlenen konularda ise öğrenme isteklerinin arttığı gözlemlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Keywords: Efl, Textbooks, Cultural Content, Students' Perception

Türkiye’de “Kavram Öğretimi” Konusunda Gerçekleştirilen Tezlerin Analizi: Bir Meta-Analiz Çalışması

**Dr. Öğretim Üyesi Tuba Demirci - Dr. Öğretim Üyesi Esra Kabataş Memiş -
Araştırmacı Nurullah Filiz**

Öz

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’deki “kavram öğretimi” konusunu temel alan tezlerin meta-analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmesi ve bu alanda nasıl bir eğilim olduğunun ortaya konulmasıdır. Araştırma kapsamına 20.02.2018 tarihi itibari ile tamamlanmış, YÖK tez merkezinde yayınlanmış ve erişim izni olan 240 tez dahil edilmiştir. Tezlerin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmaya dahil edilen tezlere YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanından ulaşılmıştır. Tezlerin taranmasında araştırmacılar tarafından belirlenen ve çalışmanın temelini oluşturan “kavram öğretimi” anahtar kelimesi kullanılmıştır. Belirtilen tarama sonucunda 240 teze ulaşılmıştır. Ancak taramada ulaşılan tezlerden 8 tanesinin kavram öğretimi konusu ile ilgili olmadığı belirlenmiştir. Devamında bu 8 tez çalışma kapsamından çıkarılmış ve kavram öğretimi konusunun temel alındığı 232 tez bu araştırma kapsamına alınmıştır. Tezlerin her biri içerik analizine tabii tutularak çalışmanın amacı, konu alanı, yöntemi, örnekleme, veri toplama araçları, kullanılan istatistiki yöntemler ve elde edilen sonuçlar bağlamında incelenmiştir. İçerik analizi sonucunda elde edilen veriler frekansa dayalı yorumlanmış, tablo ve grafikler kullanılarak gösterilmiştir. Araştırma sonucunda, kavram öğretimi temel alan tezlerin 1995-2018 yılları arasında gerçekleştirildiği, büyük bir bölümünün yüksek lisans tezi olduğu, gerçekleştirilen tezlerin daha çok durum tespitine ve bir yöntemin kavram öğretimine etkisini belirlemeye yönelik olduğu belirlenmiştir. Ayrıca tezlerde, daha çok deneysel yöntemin tercih edildiği nicel çalışmaların yer aldığı, nitel çalışmaların ve karma yöntemin ise az sayıda yer aldığı, uygulamaların gerçekleştirildiği konu alanının yoğun olarak fen ve teknoloji dersi, devamında matematik ve sosyal bilgiler dersinde olduğu, ortaokul öğrencileriyle yapılan çalışmaların yoğunlukta olmasına rağmen, öğretmenlerle gerçekleştirilen çalışmaların az sayıda olması dikkati çeken bulgulardır. Dahası, tezlerde veri toplama aracı olarak başarı testleri, ölçek/anket ve mülakatın yoğun olarak kullanıldığı ve kullanılan istatistiki yöntemlerin daha çok parametrik testler (t testi, Anova, Mann Whitney U) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmada, ulaşılan sonuçlar doğrultusunda çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kavram Öğretimi, Meta Analiz, İçerik Analizi

Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuklara Sahip Ailelerin Aile Yılmazlık Düzeyleri ile Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ahmet Burak Koyuncu - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Özgenel

Öz

Bu araştırmanın amacı zihinsel yetersizliği olan çocuklara sahip ailelerin aile yılmazlık düzeyleri ile aile hayatı ve çocuk yetiştirme tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu zihinsel yetersizliği olan çocukların aileleri olan 258 (140 anne ve 118 baba) kişi oluşturmaktadır. Araştırmada “Aile Yılmazlık Ölçeği” ve “Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler betimsel korelasyon ve regresyon testleri yapılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda Aile Yılmazlık düzeyi ile Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutumu alt boyutlarından “Aşırı Annelik” ve “Demokratik Tutum” arasında ilişki bulunmuştur. Aile yılmazlık düzeyi aşırı annelik ve demokratik tutumu etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yılmazlık, Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme, Özel Gereksinimli Birey

16. Yüzyıl Osmanlı Padişahları Kaftanlarının Kumaş Özelliklerinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Seyhan Mercan Kalaycı - Yusuf Han - Mustafa Ayaz

Öz

Gelişen ve yeniliğe açık olan insan değişen estetik kaygılarını belki de en çok tekstil sanatında yansıtmıştır. Pek çok toplumda farklılık gösteren tekstil sanatı bulunduğu coğrafik konumun; kültürel ve fiziksel yapısıyla beraber farklı kültürlerin etkileşimleri sonucunda oluşmuştur. Osmanlı toplumunun giyim ve kuşamının temelleri Orta Asya'da yaşamış olan atalarına dayanmaktadır. 16. yüzyılın Osmanlı tarihinin en ihtişamlı dönemi olarak bilinmesinin başlıca sebepleri arasında sadece siyasal başarıları bulunmamaktadır buna ek olarak sanat ve bilim alanında ki başarıları da dikkat çekicidir. Osmanlı imparatorluğunda tekstil sanatında kullanılan nitelikli malzeme ve desen çeşitliliği hiç şüphesiz günümüze kadar gelen örnekleriyle karşımıza çıkar. Osmanlı imparatorluğunun kültürel gücünü yansıtan giyim ve kuşamın önemli örneklerden birisi de Osmanlı padişahlarının kaftanlarıdır. Bu çalışmada Osmanlı padişahlarının hiyerarşik gücünü yansıtan kaftanlar ve kaftan kumaşlarının genel özellikleri; kullanılan malzeme, konu, renk ve kompozisyon açısından ele alınarak incelenmiştir. Osmanlı imparatorluğunda muhteşem dönem olarak bilinen 16. yüzyıl padişah kıyafetleri çalışmamızın temelini oluştururken yıllar geçse bile günümüze kadar modası hiç geçmeyen kaftan kumaşlarının kültürümüzü yansıtmaları açısından son derece önemli olduğunu yeniden görmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Kültür, Kaftan, Entari, Hil'at

2013 Yılı Okul Öncesi Eğitim Müfredatıyla Montessori Eğitim Sisteminin Karşılaştırılması

Öğr.Gör. Sevcan Bayrak - Zeynep Turan

Öz

Türkiye'de resmi ve özel kuruluşlar tarafından açılan sistemli eğitimin ilk aşaması olan okul öncesi eğitim kurumları eğitim öğretimin ilk kademesinde yer almaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların zengin öğrenme deneyimleri aracılığıyla sağlıklı büyümelerini; motor, sosyal-duygusal, dil ve bilişsel gelişim alanlarında gelişimlerinin en üst düzeye ulaşmasını, öz bakım becerilerini kazanmalarını ve ilkokula hazır bulunmalarını sağlamak amacı ile geliştirilmiştir. Sınıf iç mekânlarının önemli bir bölümü etkinlik köşelerinden oluşmaktadır. Günümüz uygulamalarında daha çok büyük grup odaklı olduğu ve bireysel eğitim fırsatlarının ya çok az yada çok eksik olabileceği dikkati çekmektedir. Ancak Montessori eğitim sisteminde yer alan okullar, eğitim sisteminin tüm kademelerinden bağımsız olarak hizmet vermektedirler. Montessori Okulları sadece ilköğretim okuluna değil, hayatın tümüne hazırlar. Çocukların günlük yaşam becerilerinin eğitimiyle çocukların hayatları boyunca kendi ayakları üzerinde durabilmeleri amaçlanır. Maria Montessori' nin geliştirdiği, yöntem çocuğu ruhsal ve fiziksel açıdan olumlu yönde etkileyen; çocuğun duyu, hareket ve dil eğitimine önem veren; sosyal, duygusal, bedensel yönden önemli katkıları ve yararları olan, temeli bireysel eğitime dayanan bir eğitim modelidir. Montessori okulları ayrı, ayrı etkinlik köşeleri bulunmaz, çocukların yetişkinlerden bağımsız hareket edebilecekleri evler olarak düzenlenmiş ve kendi boylarına göre tasarlanmış dolaplardan materyalleri alarak istedikleri yerde materyallerle çalışma yapabilirler. Montessori Metodu'nun amacı kişiliğin geliştirilmesidir. Kişiliğin geliştirilmesi ancak özgürlüğün kazanılmasıyla elde edilebilir. Dolayısıyla Montessori Metodu'nun en önemli amacı, çocuğun özgürleştirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Milli Eğitim Müfredatı, Okul Öncesi, Montessori Okulları, Çocuk, Eğitim Ortamı

2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında Okutulan Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Deyimlerin Kullanım Sıklıkları

Dr. Ahmet Turan Sinan - Araştırmacı Asena Onbaşıoğlu

Öz

Ders kitapları öğretim araç gereçleri içinde önemli bir yere sahiptir. Bu açıdan ders araçlarının hem biçim özellikleri hem de içerik bakımından mutlaka çok iyi hazırlanmasını gerektirir. Kitapların öğretim programları ve temel kanunların ölçülerine göre hazırlanması bile yetmez. Eğer söz konusu olan ana dili ders kitabı ise bu çok daha ehemmiyet kazanır. Bu ders kitaplarının ilgili dilin söz varlığını çocuğun dil gelişimine katkı sunması beklenir. Söz varlığı sadece sözcük hazinesi demek değildir. Söz varlığı; sözcükler, atasözleri, deyimler, terimler, kalıplaşmış sözler ve ilişki sözleri gibi unsurlardan meydana bir dil evrenidir. Söz varlığı dilin birçok unsurunu bünyesinde barındıran ve dil kullanıcının ihtiyaç duyduğunda kullandığı önceden öğrenilmiş, benimsenmiş dil birimleridir. Bunlar içinde atasözleri bir öğüdü kesin bir yargı ile anlatırken onların yanı başındaki deyimler hayatın değişik görünümünü anlatmaya yarayan çekimlik dil birimleridir. Söz varlığı unsurları, bir milletin yaşam biçimini, dünyayı algılayış biçimini, düşüncelerini, değerlerini, tarihini ortaya koyar. Söz varlığının kullanım niteliği ve yeterliliği de kullanılan dilin ne ölçüde bilindiğini ve benimsendiğini, yeni nesillere kazandırılmak istenen maddi ve manevi değerlerin ne derecede kazandırılabilirdiğini gösterir. Böylece dili kullananların dünya algısı ve dili kullanma becerisi hakkında bilgi verir. Bütün bunların içinden temel söz varlığı dediğimiz bir bölümünün yaş ve sınıf özelliklerine uygun biçimde ders kitaplarında metinler içerisinde yer alması beklenir. Bu bildiri kapsamında 2017-2018 eğitim öğretim yılında ülkemiz ortaokullarının tamamında okutulan farklı yayın evlerine ait ders kitapları doküman analizi yöntemiyle taranarak deyimler tespit edilmiştir. Bu deyimler daha sonra ifade ettikleri kavram göre de tasnif edilerek kavram çeşitliliği bakımından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders Kitabı, Türkçe, Söz Varlığı, Deyimler, Kavram Alanı

3d Modelleme Programları ve Figür İmajlarının Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Desen Dersi Motivasyon Düzeylerine Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Selma Taşkesen - Prof.Dr. Meliha Yılmaz

Öz

Bu araştırmada 3D programları ve yüksek çözünürlüklü figür imajlarının Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin motivasyon düzeylerine etkisini araştırmak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, Erzincan Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında 2015-2016 öğretim yılında 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden oluşmuştur. Araştırmanın modeli, nicel araştırma yöntemlerinden deneysel yöntemdir. Araştırmada, görsel sanatlar eğitimi alanında desen eğitimi, geleneksel olarak canlı modelden çizim ile 3D programları ve yüksek çözünürlüklü figür imajlarının kullanıldığı eğitim yöntemi olarak iki şekilde verilmiştir. Araştırmanın verileri Motivasyon Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmada öntest ve sontest puanları farkını ölçmek amacıyla Bağımsız Örneklem t-testi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, deney grubunun 3D modelleme eğitiminden sonra desen dersi başarı düzeyi anlamlı olarak artmıştır. Kontrol grubunun geleneksel canlı modelden desen eğitiminden sonra başarı düzeyinin öntest puanlarına göre anlamlı artış göstermediği görülmüştür. Deney grubunun 3D modelleme eğitiminden sonra başarı düzeyi kontrol grubunda verilen eğitimden sonraki başarı düzeyine göre anlamlı ölçüde artış gösterdiği görülmüştür. Araştırmada ayrıca deney ve kontrol grubunun desen dersine ilişkin motivasyon düzeyleri karşılaştırılmış, deney ve kontrol grubunun motivasyon düzeyleri arasında anlamlı bir farka ulaşılamamıştır. Sadece motivasyon alt boyutlarından iç motivasyon düzeyinde deney grubunun lehine anlamlı olarak farka ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda 3D modelleme programlarının desen dersi eğitiminde canlı modelden eğitime alternatif olarak kullanılacağı, eğitim sürecindeki aktivitelerin çeşitlendirilmesi adına her iki yönteminde zaman zaman uygulanmasının yerinde olacağı bilgi ve düşüncesi oluşmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar Eğitimi, Resim-İş Eğitimi, Desen Dersi, 3dmodelleme Programları, Figür İmajları

5. Sınıf Öğrencilerinin Oyuncak Tercihleri Üzerine Bir Araştırma

Dr. Yıldız Yenen Avcı

Öz

Oyuncak, çocukları eğlendirirken onların ruhsal, bedensel, zihinsel yönden gelişmelerine yardımcı olan etkinliğin başlıca aracıdır. Bu çalışmada 5. sınıf öğrencilerinin oyuncak tercihleri üzerinde durulmuştur. Araştırma durum çalışması desenindedir. Veriler 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı içinde Aydın ili Efeler ilçesine bağlı Hacı Celal Oto Ortaokulunda okuyan 133 öğrencinin görüşlerinden hareketle elde edilmiştir. Araştırma için öncelikle Türkçe dersi kapsamında yer alan çocuk ve oyun teması işlenilmiş sonrasında ise gönüllü öğrencilerden oyuncak tercihlerine yönelik anketi doldurmaları istenmiştir. Öğrencilerin 55'i kız, 78'i ise erkektir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Yapılan araştırmada öğrencilerin büyük bir kısmının sevdiği bir oyuncuğa sahip olduğu tespit edilmiştir. Kız öğrenciler oyuncak malzemesi konusunda en çok pelüşten yapılan oyuncakları, erkekler ise plastikten yapılmış oyuncakları tercih etmektedir. Kız öğrencilerin oyuncakları genel olarak sabit özellik sergilerken, erkeklerinki ise dijital ve hareketli olmaktadır. Öğrenciler en sevdiği oyuncuğa 1-2 yıl önce sahip olduğunu belirtmişlerdir. Hem evde hem de dışarda oynadığını belirten öğrencilerin sayısı azımsanmayacak derecede olsa da öğrenciler oyuncakları ile daha çok evde oynamaktadırlar. Öğrencilerin günlük oyun süresi ise 0-30 dakika arasında değişmektedir. Öğrencilerin önemli bir kısmı oyuncaklarına özel bir isim vermektedir. Kızların oyuncak tercihlerinde daha çok beyaz ve pembe; erkeklerinkinde ise siyah ve kırmızı renkler ağırlık basmaktadır. Sonuç olarak, hem eğlence hem de eğitim aracı olan oyuncakların cinsiyete göre bazen farklılık gösterdiği bazen de benzerlik taşıdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Oyun ve Eğitim, Oyuncak, Kız ve Erkek Öğrencilerin Oyuncak Tercihleri

A Case Study Of High School English Language Teachers' Perspectives Towards Continuing Professional Development

Dr. Öğretim Üyesi Ceyhun Yükselir

Öz

Teacher development and continuing professional development have become one of the main research fields in the Ministry of National Education (MNE) in Turkey for the last few years. In-service teacher education and development programs (INSET) have been provided for Turkish ELT teachers, especially in the last decade. This study investigates Turkish ELT teachers' perceptions about continuing professional development in two state high schools in Turkey. The schools are among the first five successful schools in the research area in which they are located closely in the same high school campus and has qualified and experienced teachers from each discipline. The study was designed as qualitative in nature and data were collected from 8 Turkish ELT teachers who work in these schools. A survey consisting of open-ended questions regarding professional development and INSET were applied to the participants in addition to the INSET documents taken from MNE, thereby enabling the data to be triangulated. Content and document analysis were carried out for data analysis. The findings show that Turkish ELT teachers working in two state high schools are aware of the concept of professional development literally; however, they stated that they do not allocate much time to their continuing professional development since they have many classes. Besides, it can be said that the MNE system does not give them opportunities and they rarely attend seminars or conferences on ELT. Based on the findings, it was concluded that Turkish ELT teachers have taken some courses regarding professional development while they are studying in the ELT department, yet they haven't paid much attention to improving themselves professionally while in teaching. Findings have important implications both for Turkish ELT teachers and educational policy makers in the MNE.

Anahtar Kelimeler: English Language Teachers, Perspectives, High School, Continuing Professional Development

A Comparative Look At The Young Learner Foreign Language Education Systems Of European Countries

Dr. Öğretim Üyesi Banu Uslu - Dr. Öğretim Üyesi Ece Sarıgül

Öz

It is true that learning a foreign is more permanent when foreign language education starts at a very young age. In most European countries, students are taught foreign languages during early childhood education. European countries are also beginning to train children in a multilingual and culturally environment. There is a tendency to start language teaching in kindergarten or in the early years of primary education in European countries. Scientific studies on children's foreign language learning indicate that the best age of starting foreign language learning is 3-4 years old since the process takes place in a natural way. Children learn a language very fast until the age of 5 because of their flexible brain structures and their capacity to keep information in their minds for a long time. Therefore, starting foreign language education at 3 years of age can be accepted the ideal time for young children. In this period, the child can construct simple sentences which have partially completed the development in the first language. Their vocabulary storage capacity may grow up to 300 words. Teaching a foreign language to the child at this age does not affect his/her first language development too. Teaching young children at this age requires combining the knowledge about the cognitive skills of young learners and approaches to teaching language to young children. For these reasons, foreign language teachers should be trained on how to teach foreign languages to young learners. The aim of this study is to examine and evaluate the young learner foreign language education systems of the European countries comparatively. Also, different activities which can be used for teaching foreign languages to young learners will be shared with the participants during the presentation.

Anahtar Kelimeler: Teaching Young Learners,teaching Preschool Students,teaching English

Açık Meslek Lisesi Mesleki Gelişim Dersi'nin Aktif Öğretim Uygulamasıyla Değerlendirilmesi

Esra Şahin - Prof.Dr. Kemal Duruhan

Öz

Batı ülkeleri, gelişmekte olan ülkeleri sömürmekle kalmayıp çağa ayak uydurmak amacıyla teknoloji pazarına hâkim olmak istemektedirler. Teknolojinin bilinçsiz kullanımı insanları sosyal çevreden, iletişimden koparmaktadırlar. Bu araştırma yeniden kurmacılık eğitim felsefesine göre düzenlenecektir. Araştırmanın temel amacı, meslek lisesini dışarıdan okuyan öğrencilerin, Mesleki Gelişim dersi kapsamında, aktif öğretim uygulamasıyla iletişim becerilerini gözlemlemektir. Araştırmanın önemi; beyin fırtınası ve tartışma ile işlenen dersin beden dili ile değerlendirilmesidir. Bunun yanı sıra bireysel farklılıkların iletişimde etkililiğinin teknolojik gelişmelerle sorgulanmasıdır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseninde planlanacaktır. Durum çalışması türlerinden araçsal durum çalışması türü araştırmaya en uygundur. Araçsal durum çalışmasında tek bir analiz birimi üzerine odaklanılıp, bir sorun ya da konu üzerinden araştırma sınırlandırılmaya çalışılır. Araştırmada analiz birimi 2013-2014 güz döneminde Malatya Şehit Kemal Özalper MTAL lisesi açık lisesinde okuyan 20 öğrencidir ve konu odaklı bir çalışmadır. Araştırmanın örnekleme için kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Veri toplama aracı olarak, veri çeşitlenmesi de dikkate alınarak gözlem, kongre katılımcılarının görüşleri yapılandırılmamış görüşme formu ve bireysel farklılıkları ele almak amacıyla doküman incelemesi teknikleri kullanılacaktır. Veri toplama aracı olarak; gözlem için kamera kaydı, görüşme sohbet tarzında olacağı için ses kaydı ve doküman incelemesi için ilgili literatür taranıp veriler hem söylem analizi hem de içerik analizi ile çözümlenecektir. Araştırmanın bulguları dvd halinde hazır olup, kongre katılımcılarının eleştirileri dikkate alınarak sunum sırasında da beyin fırtınası tekniğinin uygulanmasına özen gösterilecektir. Sonuç olarak tüm değerlendirmeler derlenip meslek lisesi Mesleki Gelişim dersi modülünün üniversite öğretim elemanları desteğiyle yeniden değerlendirilip, özgün bir portfolyo oluşturulmaya çalışılacaktır. Araştırmacılara ve karar vericilere yönelik öneriler olarak; meslek lisesi ve üniversite işbirliğinin güçlendirilmesi gereklidir. İŞKUR başvurularında iş bulamayan meslek lisesi öğrencilerinin üniversitelerde yarı zamanlı veya tam zamanlı değerlendirilmesi gereklidir. Halkın bilinçli, iletişim becerisi gelişmiş bireyler olabilmesi için; karar vericilerin sadece teknolojik gelişmelerin takibi ile değil aynı zamanda halk seviyesine uygun kitapların basılmasında özen göstermeleri gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Açık Meslek Lisesi, Aktif Öğretim, Mesleki Gelişim Dersi, Modül Değerlendirme, Portfolyo

Aile Yaşam Doyumu ile Çocuk Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki

Doç.Dr. Zeliha Yazıcı - Araştırmacı Memnune Aykaç

Öz

İnsan gelişiminde aile, bireyin var olabileceği, ait olabileceği ve kendini gerçekleştirmesini sağlayan son derece önemli bir sosyal yapıdır. Bireyin sosyal olarak gelişmesinde temel yapı olan aile, aynı zamanda yaşam kalitesinin gelişmesinde de önemlidir. Bireyin yaşamındaki önemli fırsatlar ya da olanaklardan zevk alma düzeyi ya da temel psikolojik ihtiyaçların karşılanma düzeyi olarak tanımlanan yaşam kalitesinin başlangıç noktası da ailedir. Özellikle yaşam kalitesinde önemli olan temel gereksinimlerin karşılanmasında aile çevresinin olanaklarının etkili olduğu birçok araştırmada da vurgulanmaktadır. Her ailenin kendine özgü bir yapısı ve işleyişi vardır. Bu işleyişte ailede yaşam doyumunu sağlayabilmek önemlidir. Aile üyelerinin yaşantılarından mutlu olduğu, kişiler arası çatışmanın az yaşandığı, iletişimin açık olduğu, olaylar karşısında birlikte hareket edebilme ve stresle baş edebilme yolları geliştirebilen bireylerin yaşam doyumuna ulaşabileceği ifade edilmektedir. Bu çalışmada aile yaşam doyumunu ile çocukların yaşam kalitesi arasındaki ilişki incelenmiştir. Tarama modeliyle gerçekleştirilen çalışma 2017-2018 eğitim öğretim yılında Antalya Valiliği Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı anasınıfları ve anaokullarına devam 5-6 yaş arasında 200 çocuk ve onların aileleriyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma verilerinin toplanmasında Aile Yaşam Doyum Ölçeği, Kid – KINDL Yaşam Kalitesi Ebeveyn ve Çocuk Ölçeği (4 – 6 yaş) kullanılmıştır. Ölçeklerle toplanan veriler SPSS 23 paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda ebeveynlerin, çocuklarının genel yaşam kalitesine ilişkin algıları ile aile yaşam doyumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı ($r=0.047$, $p>0.05$) sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Kalitesi, Aile Yaşam Doyumu

Aile Yaşam Kalitesi ve Çocuklarda Sosyal Yalnızlık

Doç.Dr. Zeliha Yazıcı - Araştırmacı Elif Yavuz

Öz

Yaşam Kalitesi, bireyin içerisinde yer aldığı nesnel yaşam koşulları ve bu nesnel koşullara ilişkin kişinin öznel algı şeklidir (Keith, Heal ve Schalock, 1996). Aile yaşam kalitesi, ailenin ihtiyaçlarını karşılayabildiği koşullara sahip olabilmesi, aile üyelerinin kendileri için önemli olan şeyleri yapabilmesi ve aile üyelerinin bir aile olarak birlikte yaşamaktan zevk alması olarak tanımlanmaktadır (Park ve diğ., 2003; Turnbull, Turbiville ve Turnbull, 2000). Biyolojik olgunlaşmayla birlikte doğası gereği sosyalleşen bir varlık olan bireyin gelecekte sergileyeceği sosyal tutum ve davranışların temellerinin erken çocukluk yıllarında aile ortamında maruz kalınan uyaranlarla ilişkili olduğuna dair birçok teori ve araştırma bulunmaktadır. Özellikle erken çocukluk yıllarında aile içi etkileşimlerde maruz kalınan olumsuz durumların, çocuğun ileriki yaşamında geliştireceği sosyal ilişkiler üzerinde güçlü bir etkiye sahip olduğu vurgulanmaktadır (Trawick-Smith, 2013). Yaşamın erken yıllarında çocuklar, ebeveynleriyle korunma ve güvene dayalı etkileşimlerle “kendi” olmasını sağlayan temel sosyal becerilerini oluşturmakta, akranlarıyla işbirliği, rekabet, hâkimiyet ve samimiyete dayalı etkileşimleriyle de sosyal becerilerini detaylandırmaktadır. Erken çocukluk yıllarında aile dışında ilk sosyal ortam olan anaokulları, çocukların sosyal ilişkileri yapılandırmasında önemli bir öğrenme alanıdır. Çocuk akranları tarafından kabul edilme ya da reddedilme durumuyla ilk kez bu ortamlarda karşılaşabilmektedir. Bazı çocuklar oyun arkadaşı olarak saygı görmeye ve kabul edilmede oldukça başarılı iken bazıları da akranlarıyla etkileşime girmediği zor zamanlar geçirebilmektedir. Erken çocukluk döneminde akran ilişkileri üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde, arkadaş edinme becerisinden yoksun olan ya da akranları tarafından dışlanan çocukların, özellikle yalnızlık duygusuna kapılarak içe kapandığı vurgulanmaktadır (Asher ve diğ. 1984, Asher ve Wheeler 1985, Mcwhirter diğ. 2002, Yu ve diğ. 2005). Sanderson ve Seagal (1995) yaptığı bir çalışmada akranları tarafından dışlanan çocukların ihmal edilmiş çocuklardan daha yalnız oldukları vurgulanmaktadır. İlgili yazın incelendiğinde erken çocukluk dönemindeki çocuklarda sosyal yalnızlığın görülme sıklığı üzerine yapılan araştırmalarda, çocukların eğitim ortamlarında kendilerini yalnız hissettiklerini ve özellikle üzgün ve mutsuz olduklarını, okulda oynamak için arkadaş bulmaya ihtiyaç duyduklarını ifade ettikleri dolayısı ile sosyal yalnızlığa yatkınlık gösterdikleri vurgulanmaktadır (Cassidy ve Asher 1992, Bullock 1998). Bu nedenle eğitim kademelerinde yalnızlık ve sosyal destekle ilişkili çalışmalar önem kazanmaktadır Türkçe alan yazında sosyal yalnızlık çalışmalarının daha çok ilkökul çocukları, ergenlik dönemi ve yetişkinlerle yapılmış olduğu görülmektedir. Erken çocukluk döneminde ailenin yaşam kalitesinin sosyal yalnızlıkla yordanmasına ilişkin herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. İlişkisel tarama modeliyle gerçekleştirilen araştırmada, Antalya örnekleminde 5-6 yaş arası çocukların aile yaşam kalitesiyle çocukların sosyal yalnızlığı arasında bir ilişki olup olmadığını incelenmiştir. Çalışmanın örneklemine okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden toplam 200 çocuk ve aileleri dahil edilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında Meral (2011) tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan Aile Yaşam Kalitesi Ölçeği, Yazıcı, Duyan ve Gelbal (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan ve geçerlilik

güvenirliliği yapılan 60-72 Aylık Çocuklar İçin Sosyal Yalnızlık ve Memnuniyetsizlik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeklerle toplanan veriler SPSS 23 paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışma henüz analiz aşamasında olduğundan bulgular sunum sırasında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Yalnızlık, Aile Yaşam Kalitesi

Algodoo Yazılımı ile Desteklenen 5e Modelinin Öğrenci Başarısına Etkisi: 8. Sınıf Fen Bilimleri Dersi Kaldıraç ve Eğik Düzlem Konusu Örneği

Ömer Faruk Sertkaya - Dr. Öğretim Üyesi Hilmi Erten

Öz

Bu çalışmanın amacı, 8. sınıf öğrencilerinin Fen Bilimleri dersi basit makineler ünitesindeki kaldıraçlar ve eğik düzlem konusunu işlerken Algodoo yazılımı ile desteklenen 5E modelinin öğrencilerin akademik başarısına etkisinin incelenmesidir. Araştırmada yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2016–2017 öğretim yılında Bingöl ili Solhan ilçesindeki Öğretmen Veli Tuğa Ortaokulu 8. sınıfta öğrenim görmekte olan 44 öğrenci oluşturmuştur. Kontrol grubunda 5E modeli, deney grubunda ise Algodoo yazılımı ile desteklenen 5E modeli uygulanmıştır. Uygulama süreci, altı hafta sürmüştür. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Basit Makineler Akademik Başarı Testi (Ayazgök, 2013) ve Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (Nuhoğlu, 2008) kullanılmıştır. Verilerin analizinde iki bağımsız grup arasında puanları açısından fark olup olmadığını belirlemek için Bağımsız Örneklem t-Testi, eğitim öncesi ve sonrası her bir grubun akademik başarısının kendi içerisinde değerlendirilmesi için ise Eşleştirilmiş Örneklem t-Testi (Paired Samples t-Test) uygulanıp, $p < 0.05$ düzeyi anlamlı olarak kabul edildi. Uygulama öncesinde Akademik Başarı Testi puanlarını incelediğimizde, kontrol ve deney grup ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlendi. Uygulama sonrasında Akademik Başarı Testi puanlarının kontrol ve deney grup ortalamaları arasındaki farkın deney grubu lehine anlamlı olduğu belirlendi. Araştırma sonucuna göre Fen Bilimleri dersinde Algodoo simülasyon yazılımı ile desteklenen 5E modeli kullanılan deney grubundaki öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilere göre kaldıraçlar ve eğik düzlem konusundaki akademik başarı puanlarının arttığı görülmüştür. Fen Bilimleri dersinde konuların vurgulanması gereken noktalarında Algodoo simülasyon yazılımının kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: 5e Öğretim Modeli, Algodoo Simülasyon Yazılımı, Basit Makineler Ünitesi

Alman Edebiyatında Yer Alan Narr Figürünün Farklı Kültürlerdeki Yansımaları

Arş.Gör. Derya Perk

Öz

Alman edebiyatı içerisinde önemli motiflerden biri olan Narr figürünün Türkçe karşılığı, tam anlamını vermemekle birlikte “ahmak” veya “soytarı”dır. Birçok eserde yerini alan bu figürün toplumdan soyutlanmış bir biçimde betimlendiğini görmek mümkündür. Bunun sebebi Narr’ın tuhaf giyimi ve toplumsal normlara uymayan davranışlarıdır. Bir çocuğunkini andıran renkli kıyafetleri ve taktığı şapkayla diğer insanlar arasında hemen göze çarpan Narr, her ne kadar ahmak ya da soytarı olarak nitelendirilse de bilgeliğin de temsilcisidir. Dünyanın tuhaf hallerini dile getiren bu figür, toplum içinde artık sorun olarak görülme yen kanıksanmış durumları ya da dile getirilmek istenmeyen gerçekleri çoğu zaman bilmece aracılığıyla gözler önüne sermektedir. Bu çalışmada öncelikle, 13. ila 16. yüzyıllar arasında sarayda varlığını gösteren bu tarihi figürün özellikleri üzerinde durulacaktır. Ardından “Narr” motifinin özellikle Alman ve kısmen Dünya Edebiyatındaki yansımalarından örnekler verilecektir. Çalışmanın son aşamasında, günümüzde bile değişik yazınsal ve görsel türler içerisinde kullanılan bu motifin Türkçe kelime karşılığı üzerinde durularak, Türk Edebiyatındaki benzer figürler karşılaştırmalı bir biçimde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alman Edebiyatı, Saray Edebiyatı, Motif, Narr

Almanca Öğreniminde Ders Dışı Kültürel Etkinlikler

Öğr.Gör. İnci Aras

Öz

Yabancı dil öğreniminde dilin bir buzdağı olduğu teorisinden yola çıkıldığında buzdağının altını koruyacak ilk önlem ders dışı kültürel etkinliklerdir. Ders kitapları ve saatleri dışında Alman dilinde okunan/izlenen/icra edilen her türlü kitap/film/tiyatro oyunu vb. etkinliklerin ortak amacı ise öğrencilerin dil öğrenme sürecinde etkin bir rol üstlenmesidir. Nitekim dil öğrenmek demek, öğrendiğini en kısa zamanda uygulamaya dökmektir, başka bir deyişle kalıcı kılmaktır. Biz de bu çalışmamızda, Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Almanca hazırlık programı örnekleminde hareketle öğrencilerin dil öğrenme sürecine ne şekilde dahil edildiklerini, hangi etkinliğin hangi dilsel beceriyi geliştirmeye odaklandığını ve sonuçlarını ele alacağız. Sonuç olarak ise bu kültürel etkinliklerin dil öğrencilerinin öğrenme motivasyonlarına olan olumlu etkisi kanıtlamaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Daf, Etkinlik, Kültürel

Anadil Öğretiminde Öğretmen Yeterliklerine Karşılaştırmalı Bir Bakış: Türkiye ve Avustralya

Okutman Serkan Padem

Öz

Eğitim- öğretim sürecinin temel unsurları arasında başta gelenlerden biri olan ve bu sürecin orkestra şefleri olarak tanımlayabileceğimiz öğretmenlerin mesleki yeterlikleri ve bu yeterlikleri kazanma süreçlerinde ülkelerin yaklaşım tarzları, kaliteli öğretmen yetiştirme bakımından oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen Türkçe öğretmenliği özel alan yeterlikleri performans göstergeleri ile uluslararası sınav (PISA, TIMMS, PIRLS, vb.) sonuçları bakımından üst sıralarda yer alan bir ülke olan Avustralya Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen İngilizce öğretmenliği özel alan yeterlikleri göstergelerini temel ve alt beceriler bazında karşılaştırmak ve bu karşılaştırmadan elde edilen veriler ışığında Türkiye ve Avustralya'daki anadil öğretmeni yetiştirme sürecine yönelik değerlendirme ve önerilerde bulunmaktır. Bu araştırmanın evrenini OECD ülkelerinin anadil dersleri öğretmeni özel alan yeterlikleri ile ilgili resmi dokümanlar oluşturacaktır. Uluslararası sınavlarda ortalamanın altında yer alan Türkiye ile aynı sınavlarda en üst sıralarda yer alan Avustralya'ya ait ilgili dokümanlar örneklem olarak belirlenecektir. Bu araştırmanın verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden bir olan doküman analizi yöntemi kullanılacaktır. Bu çalışmada verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılacaktır. Araştırma sonucunda elde edilecek veriler belirlenen amaç ve amaca uygun alt problemler ışığında çözümlenerek yeniden düzenlenecek ve karşılaştırılacaktır. Türkiye ve Avustralya anadil öğretmeni yeterlikleri, araştırmanın amacında belirlenen tüm boyutlar bağlamında karşılaştırmalı olarak bilgiler, tablolar ve şekillerden yararlanılarak değerlendirilecek ve yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Avustralya, Anadil Öğretimi, Öğretmen Yeterlikleri

Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Arapça ile İngilizce Derslerine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Prof. Dr. Ahmet Kara - Fadime Aksak

Öz

Bu çalışmada Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin Arapça ile İngilizce derslerine ilişkin tutumları bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Malatya ili merkezinde bulunan Anadolu İmam Hatip Liselerinden 368 bay, 512 bayan olmak üzere 880 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin demografik özellikleri, Arapça ve İngilizce derslerine ilişkin tutumları tarama modeliyle ortaya konmuştur. Verilerin çözümlenmesi sonucunda, Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin Arapça dersine ilişkin tutumları ile İngilizce dersine ilişkin tutumlarında anlamlı farklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Arapça Dersi, İngilizce Dersi, Lise, Tutum

Anne Baba Tutumlarının Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Karar Verme Becerilerine Etkisi

Öğr.Gör. Davut Nacar - Doç.Dr. Zülfü Demirtaş

Öz

Anne babaların çocuk yetiştirme tutumları çocukların tüm gelişim alanlarının etkileyen önemli bir faktördür. Anne babaların çocuklarını yetiştirirken sergilemiş olduğu farklı farklı tutular çocukların çok farklı kişilik özellikleri göstermelerine sebep olmaktadır. Bireyin uyumlu veya dengeli bir kişi olması veya tam tersi bir kişilik göstermesi içinde yaşadığı aile ortamı ile yakından ilişkilidir. Anne-baba-çocuk arasında eşit ilişkilerin yaşandığı temelde saygı ve sevginin olduğu demokratik aile ortamının en iyi anne baba tutumu olduğu birçok araştırmada ortaya konulmuştur. Anne baba tutumları çocukların tüm gelişimlerini etkilediği gibi karar verme becerilerini de etkilemektedir. Kişi günlük hayatta geleceğiyle ilgili basit kararlar verdiği gibi önemli kararlarda vermek zorunda kalmaktadır. Eğer birey etkili ve verimli kararlar alabiliyorsa bu kendini iyi hissetmesine ve yaşamdan doyum olmasına; eğer verimsiz ve kötü kararlar alıyorsa bu da kendini kötü hissetmesine sebep olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anne Baba Tutumu, Karar Verme Becerileri

Anne-Çocuk Çatışmasının Yordayıcısı Olarak Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Duygu İfade Etme Becerileri

Dr. Öğretim Üyesi Ceyhun Ersan

Öz

Bu çalışmada okul öncesi dönem çocuklarının (36-72 ay) duygularını ifade etme becerilerinin anneleriyle çatışma düzeyleri üzerine yordayıcı bir etkisi olup olmadığı incelenmiştir. Bu amaçla 2017-2018 güz döneminde Denizli il merkezinde bağımsız anaokullarında eğitime devam eden 594 çocuğun annesinden veri toplanmıştır. Çocukların duygu ifade etme becerilerini belirlemek için “Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği Anne Formu”, çocukların anneleriyle çatışma düzeylerini belirlemek için “Çocuk Ana-baba İlişki Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde çocukların mutluluk, üzüntü, öfke ve korku duygu ifade etme becerilerinin anneleriyle çatışma düzeyleri üzerindeki yordama gücünü öğrenmek amacıyla adımlı (stepwise) regresyon analizinden yararlanılmıştır. Analiz öncesinde veri setinin regresyon analizine uygunluğu normallik testi, otokorelasyon ve çoklu bağıntı problemi açısından incelenmiş ve gerekli varsayımların karşılandığı görülmüştür. Çalışma bulguları çocukların öfke, üzüntü ve mutluluk duygu ifade etme düzeylerinin, anne-çocuk çatışmasının anlamlı yordayıcıları olduğunu ortaya koymaktadır. Bu kapsamda öfke duygu ifadesi anne-çocuk çatışmasının pozitif yönde yordayıcısı iken, üzüntü ve mutluluk duygu ifadeleri anne-çocuk çatışmasının negatif yönde yordayıcılarıdır. Son olarak korku duygu ifade etmenin anne-çocuk çatışması üzerine herhangi bir yordayıcı etkisinin olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem Çocukları, Duygu İfade Etme, Anne-Çocuk İlişkileri, Anne-Çocuk Çatışması

Arapça Öğretiminde Kalıp İfadelerin Yeri

Dr. Öğretim Üyesi Yakup Kızılkaya

Öz

Her dilde varlığını sürdüren kalıp ifadeler aşinalıkları sebebiyle ana dili kullanıcıları nazarında sıradan ifadeler olmasına rağmen yabancı dil öğrenenlere göre dil öğreniminde büyük engel oluşturmaktadır. Bunların öğrenimi kelime ezberleme, dilin fonetik, morfolojik özelliklerini bilmenin ötesinde bir anlama faaliyeti gerektirmektedir. Kalıp ifadeler çoğu zaman kelimelerin gerçek anlamlarından sıyrılıp birlikte farklı anlamlara büründüğü yapılar olduğundan bazen anlaşılama, bazen de yanlış anlama riskini barındırmaktadırlar. Dil edinimini kalıcı hale getirmek için yabancı dil öğretiminde gramer bilgisinin yanında kelime hazinesinin de geliştirilmesi gerekmektedir. Bu sadece kelimelerin sözlük anlamlarının bilinmesiyle sağlanamamakta, kelimelerin bir arada içerdikleri ve çoğu zaman sözlük anlamlarının dışına çıkan anlamların bilinmesini de zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda kalıp ifadelerin öğretimi ayrıca ele almak ve bunların öğretimine has yöntemler geliştirmek gerekmektedir. Selamlaşma, tanışma, vedalaşma, gibi münasebetlerle sözlü iletişimde çokça kullanılan kalıp ifadeler öğretimde konuşma becerisinin geliştirilmesi için vazgeçilmez unsurlardır. Bunun yanında dile ait diğer materyalin kavranması için de bunların özümsemesi gerekmektedir. Çokça kalıp ifade barındıran roman, öykü gibi metinlerin anlaşılması, medya dilinin kavranması da kalıp ifadelerin dil edinimindeki önemini ortaya koymaktadır. Bir dili öğrenmek aynı zamanda o dilin ait kültürünü de öğrenmektir. Kültürü en güzel biçimde yansıtan dil yapılarından biri olan kalıp ifadeler bu yönleriyle de ele alınmalıdır. Farklı kültüre ait olmaları bunların anlaşılmasındaki zorlukların başlıca sebebinin oluşturmakla birlikte manayı dolaylı olarak sunmaları, özlü olmaları, bağlama göre farklı anlam ifade etmeleri bu ifadelerin anlaşılmasındaki diğer zorlukları oluşturmaktadır. Bütün bu özellikleri yabancı dil öğretiminde bu ifadelerin işlevi üzerinde durmayı gerektirmektedir. Arapçadaki kalıp ifadelerin dil edinimindeki rolünü belirlemeye çalışan bu tebliğin ulaşması muhtemel sonuçlarından bazıları şunlar olabilir: 1. Kültür farklılığı nedeniyle Türk öğrencilerin kavramakta zorlanabilecekleri kalıp ifadeleri örnek cümlelerle açıklayan Arapça-Türkçe sözlüklere ihtiyaç vardır. Çünkü Arapça-Türkçe mevcut sözlüklerde bu hususta örnek cümlelere çok nadir rastlanmaktadır. Bunun ötesinde bu konuda özel sözlüklere ihtiyaç duymaktadır. 2. Bazı kaynakların kalıp ifadeler içerisinde değerlendirdikleri “fiil+harfi cerr”li yapılar Türkçede yer almamaktadır. Bu husus Türk öğrenciler için öğrenimde zor aşamalardan birini teşkil etmesine rağmen eğitim materyallerinde bunun üzerinde yeterince durulmadığı görülmektedir. Çünkü Arapçada bazı harfi cerler sürekli belli bir fiille kullanılmaktadır. Dolayısıyla fiilin tek başına anlamının bilinmesi mananın anlaşılmasında yeterli olmamakta o fiille birlikte kullanılan harfi cerrin bilinmesi gerekmektedir. Hatta bir fiil farklı harfi cerle zıt anlam ifade etmektedir. Bu itibarla bu yapıların birlikte kavratılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalıp İfadeler, Yabancı Dil, Arapça, Öğretim

Atmosferik Özelliklerin Yaşamsal Faaliyetler Üzerindeki Etkisi

Doç.Dr. Günay Kaya - Prof.Dr. Mehmet Zaman - Dr. Öğretim Üyesi Cemal Sevindi

Öz

Atmosfer, içerdiği oksijen aracılığı ile doğrudan doğruya içerisinde hayatın gelişmesine olanak sağladığı gibi, güneşten gelen enerjinin hızla uzaya dönmesini önleyerek, Dünya’da nispeten bir sıcaklık dengesi oluşturmaktadır. Bu örtü aynı zamanda güneşten gelen ışığın yansıyor dağılarak gölge yerlerin de aydınlık olmasını sağlar. Hava akımları güneş alan yerlerin çok sıcak ve güneş almayan yerlerin de çok soğuk ve karanlık olmasını önler. Bu nedenle, yer etrafında atmosfer adeta koruyucu ve düzenleyici bir örtü halindedir. Gazların mekanik bir karışımı olan bu örtü, yeri küre halinde kuşatır ve yer çekiminin etkisiyle atmosferin altındaki ve içindeki maddeler üzerinde bir basınç halinde kendini gösterir. Hava basıncı olarak adlandırılan bu basınç, bir yarımkürenin yarısında yani 45. Enleminde deniz seviyesinde her bir santimetre kareye ortalama 1033 gr. Etki eder. Dolayısıyla, söz konusu konumda bir insan vücuduna (ortalama bir insan vücudu 1.5-2 metrekaredir) tekabül eden basınç miktarı 15400 kg.dır. Afaki görülen bu basıncın insanlar ve diğer canlılar üzerinde belirgin olarak hissedilmemesi vücut içindeki boşlukların hava ile dolu olması ve hücrelerde ve kan damarlarında karşı bir basınç olmasıyla ilgilidir. Bütün bu durumlardan dolayı, insanlar için iç basınçla dış basınç arasında dengenin olması hayati öneme sahiptir. Nitekim, deniz seviyesinden yükseklerle doğru çıkıldıkça dış basıncın azalmasına bağlı olarak yüksek irtifalarda sağlık sorunlarının yaşanması kaçınılmaz olmaktadır. Hatta farklı yükseltilerde yaşayan insanların yaşam kalitesi de bir ölçüde atmosferik özelliklerle ilgilidir. Nitekim yükseklerde yaşayan insanların aynı oranda oksijeni alabilmesi için sarfettiği enerji, düşük irtifadakilere göre çok daha fazladır.

Anahtar Kelimeler: Atmosfer, Basınç, Yaşam Kalitesi, Oksijen

Barış Manço'nun Şarkılarında Türkçenin Kullanımı

Doç.Dr. Ahmet Zeki Güven - Okutman Uğur Özbilen - Emrullah Banaz

Öz

Türk müzik dünyasında adından en çok söz ettiren sanatçılardan olan Manço sadece şarkıcı değil; söz yazarı, tv programcısı, devlet adamı, seyyah ve kültür elçisidir. Fransa, Japonya ve Hollanda gibi ülkelerde bulunmuş ve bu ülkelerin dillerini de öğrenmiştir. Manço, 56 yıllık hayatı boyunca yüzlerce şarkı, türkü yazmış, bestelemiş ve seslendirmiştir; şarkı ve türkülerde Türk insanın giyim kuşamını, gelenek-göreneğini, dilinin zenginliğini, kültürünü ve sosyal meselelerini başarılı bir şekilde ele almıştır. Eserlerinde Türkler ile ilgili bu kadar konuya değinen ve Türkçenin zenginliğini eserlerinde yoğun bir şekilde kullanan sanatçının eserlerinin incelenme gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu gerekçelerden hareketle çalışmada, Barış Manço'ya ait 93 eserin Türkçenin kullanım durumuna göre incelenmesi amaçlanmıştır. Eserlerde incelenen hususlar, ağız özellikleri, ikilemeler, deyimler, mecazlı ifadeler, yansıma sözcükler, özdeyişler ve atasözleridir. Araştırmanın bulguları tablolar hâlinde yorumlanıp tartışılacaktır. Ulaşılabilecek sonuçların özellikle Türkçe öğretimi ve konu ile ilgili yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Barış Manço, Türkçenin Kullanımı

Bekar Üniversite Öğrencilerinin Romantizm ve Eş Seçimi Tutumları ile Sosyal Fobileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Mustafa Demir - Derya Karacaoğlu - Hilal Alkan - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Özgenel - Hacı Yıldız

Öz

Bu araştırma, “Bekar Üniversite Öğrencilerinin Romantizm ve Eş Seçimi Tutumları ile Sosyal Fobileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Avrupa Yakasında bulunan Yüksek Öğretim Kurumları’na bağlı vakıf ve devlet üniversitelerinde öğrenimine devam etmekte olan (18-27+) yaş bireyleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, üniversite öğrenimine devam eden bireyler arasından tesadüfi örnekleme yolu ile seçilen 602 (314 erkek, 288 kız) lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak; araştırmaya katılan bireylere kişisel bilgileri toplamak amacıyla "Kişisel Bilgi Formu", bireylerin eş seçimine yönelik inançlarını belirlemek amacıyla "Romantizm ve Eş Seçim Tutumu Ölçeği" (REST) kullanılmıştır. Bireylerin sosyal fobilerini belirlemek amacıyla "Liebowitz Sosyal Fobi Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler betimsel korelasyon ve regresyon testleri yapılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, örnekleme oluşturan bireylerin romantizm ve eş seçim tutumları ile sosyal fobileri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Evlilik, Romantizm, Eş Seçimi, Sosyal Kaygı, Sosyal Fobi

Bilim ve Sanat Merkezleri Öğrenci Tanılama Sürecinin Değerlendirilmesi

**Serhat DEMİRAL - Engin KIRÇIL - Yaşar ÇALIŞKAN - Ergin DİK
Celal PAKER - Zafer BAKIR**

Öz

Bilim ve sanat merkezlerine öğrenci seçimi Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından her yıl belirlenen sınıf seviyesine ve uygulama takvimine göre yapılmaktadır. 2014-2015 eğitim öğretim yılında ilk defa merkezi sınavla 2, 3 ve 4. sınıf seviyelerinden öğrenci seçimi yapılmış yeterli performans gösteren öğrenciler bireysel değerlendirmeye alınmışlardır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından bilim ve sanat merkezlerine öğrenci seçimi 1, 2, 3 ve 4. sınıf seviyelerinden olacaktır. Ancak bu yıl ilk defa 1. ve 2. sınıflar ile 3. ve 4. Sınıflar için merkezi sınavlar farklı tarihlerde yapılacaktır. Bilim ve sanat Merkezlerine alınacak özel yetenekli öğrencileri belirlemek amacıyla her yıl Bakanlıkça belirlenen tanılama takvimi çerçevesinde, Bakanlıkça belirlenen sınıf seviyelerinden öğrenciler, Bakanlıkça hazırlanan Gözlem Formları kullanılarak e-okul üzerinden sınıf öğretmenlerince genel zihinsel yetenek, resim veya müzik alanında özel yetenekli aday olarak gösterilir. Aday olarak gösterilen öğrenciler, Bakanlıkça belirlenen bir tarihte, tüm Türkiye’de eş zamanlı olarak Bakanlıkça hazırlanan grup tarama sınavına(Merkezi Sınav) alınır. Grup tarama sınavı sonuçlarına göre Türkiye genelinde her yıl Bakanlıkça belirlenen baraj puanını geçen öğrenciler sertifikalı uzmanlar tarafından bireysel değerlendirmeye alınır. Bireysel değerlendirmede öğrencilere (Wechsler Nonverbal (WNV), Kaufman Brief Intelligence Test, Second Edition (KBIT-2), gibi) Zekâ/Yetenek Testi uygulanır. Sınıf öğretmenleri tarafından resim ve/veya müzik yetenek alanında aday gösterilen öğrencilerin tamamı sınav sonuçlarına bakılarak, yine baraj puanını geçen öğrenciler, İl Tanılama Komisyonu tarafından resim ve/veya müzik yetenek alanında bireysel değerlendirmeye alınır. Her üç alanda yapılan bireysel değerlendirme sonuçlarına göre büyükten küçüğe sıralı öğrenci listesi İl Tanılama Komisyonu tarafından Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilir. Genel Müdürlükçe her yetenek alanı için belirlenen Türkiye barajını geçen öğrencilerin bilim ve sanat Merkezine kayıtları yapılır.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve Sanat, Öğrenci, Tanılama, Zeka Testi

Bilimsel Yaratıcılığın Geliştirilmesi: Argümantasyon Temelli Öğrenme

Cennet Uçar - Doç.Dr. Huriye Deniz Çeliker

Öz

Milli Eğitim Bakanlığı, Atatürk Ortaokulu; Fen bilimleri Öğretmeni Antalya/Alanya Huriye Deniz Çeliker: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı Burdur Bu çalışmanın amacı fen derslerinde argümantasyon temelli öğrenmenin öğrencilerin bilimsel yaratıcılıkları üzerine etkisini araştırmaktır. Argümantasyon, insanların mantıksal muhakemeler yaparak iddialarda buldukları ya da çıkarımlar yaptıkları disiplinler arası bir yöntemdir. Fen bilimlerinde yaratıcı olarak adlandırılan bireyler, olaylar arasında diğer insanların fark edemediği bağlantıları kendiliğinden kurabilen bireylerdir. Bilimsel yaratıcılığın geliştirilmesi önemli bir eğitim kazanımı ve milletlerin refahı üzerinde etkili sosyal bir konu haline gelmiştir. Bilimsel yaratıcılığın boyutları dikkate alındığında fen eğitimi ile bağıntılı olduğu dikkat çekmektedir. Araştırmanın yöntemi yarı deneyseldir. Deney grubunda madde ve ısı ünitesi argümantasyona dayalı etkinliklerle yürütülürken, kontrol grubunda bu ünite, Fen Bilimleri dersi öğretim programına dayalı etkinliklerle yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Isparta iline bağlı bir kasaba ortaokulunda öğrenim görmekte olan deney grubunda 15, kontrol grubunda 13 olmak üzere toplam 28 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Hu ve Adey (2002) tarafından geliştirilen Deniz Çeliker ve Balım (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan Bilimsel Yaratıcılık Ölçeği ön-test ve son-test olarak uygulanmıştır. Yedi açık uçlu maddeden oluşan ölçeğin Cronbach Alfa ölçüm güvenirlik katsayısı 0,86 'dır. Verilerin analizinde SPSS 21 paket programından yararlanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterdiği belirlendikten sonra ilişkili örneklem için t testi ve ilişkisiz örneklem için t testi uygulanmıştır. Deney ve kontrol grubunun ön-test bilimsel yaratıcılık puanları arasında anlamlı fark bulunmamışken, son-test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur. Deney grubunun ön-test son-test karşılaştırmasında son-testler lehine anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Kontrol grubunun ön-test son-test bilimsel yaratıcılık puanları arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Fen derslerinde bilimsel yaratıcılığı geliştirmek için argümantasyona dayalı etkinliklerin kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon, Bilimsel Yaratıcılık, Fen Eğitimi, Ortaokul Öğrencileri

Bir Uyarlama Örneği: Pamuk Prenses Masalı

Arş.Gör.Dr. Derya Perk

Öz

Grimm Kardeşler tarafından son olarak 1857 yılında düzenlenen "Pamuk Prenses" Masalı'nın dünya çapında bir çok uyarlaması yapılmıştır. Sözel edebiyattan yazıya, daha sonrasında ise görsel boyuta geçen masal, elbette bu süreçte film süresi, senaryo ve yönetmen dokunuşları gibi bir çok sebepten dolayı değişikliğe uğramıştır. Aynı şekilde Alman yapımlarında da farklılıklar göze çarpmaktadır. Seçilen kişi, mekan, kronoloji ve semboller bunların en önemli göstergesidir. Bahsi geçen olguların metinden ne kadar uzaklaştığı ise edebi inceleme yöntemleri ile ortaya çıkarılabilmektedir. Bir diğer metot ise Rus masal bilimci Vladimir Propp'un 31 fonksiyon ve 7 kişi yaklaşımıdır. Bu çalışmada örnek olarak alınan farklı Alman yapımı filmler, Propp'un yaklaşımı ile incelenecek ve yeri değiştirilen veya tamamen çıkarılan fonksiyonlar belirlenecektir. Ayrıca yine aynı yöntemle masal metninde var olmayan ama masal filmi içerisinde fonksiyon görevi oluşturan yeni görevler ve masala hareket sağlayan davranışların da tespiti sağlanacaktır. Son olarak hangi kişilerin bu fonksiyonları üstlendiği ve uyarlamaya eklenen yeni kişiler de tespit edilip gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Alman Edebiyatı, Masal, Grimm Kardeşler, Pamuk Prenses, Propp, Uyarlama

Bireyselleştirilmiş Bilgisayarlı Sınıflama Testlerinde Yetenek Kestirim Yöntemlerinin Çok Kategorili Madde Havuzları Altında İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Ceylan Gündeğer

Öz

Bu çalışmanın amacı, farklı büyüklükte olan ve çok kategorili maddelerden oluşan madde havuzları altında bireyselleştirilmiş bilgisayarlı sınıflama testlerinde kullanılan yetenek kestirim yöntemlerinin incelenmesidir. Bu amaçla R açık kaynaklı yazılımında, öncelikle Aşamalı Tepki Modeli temelinde 5'li Likert ölçeği tipinde 50, 100 ve 150 maddelik madde havuzları oluşturulmuş; 1000 bireye ait yetenek düzeyleri normal dağılım yardımıyla $N(0,1)$ olacak şekilde türetilmiş ve son olarak Monte Carlo simülasyon çalışmasıyla bireyselleştirilmiş bilgisayarlı sınıflama testlerinde kullanılan yetenek kestirim yöntemlerinden Maksimum Olabilirlik Kestirimi (MOK), Ağırlıklandırılmış Olabilirlik Kestirimi (AOK), Beklenen Sonsal Dağılım (BSD) ve Maksimum Sonsal Dağılım (MSD) yöntemleri amaca uygun şekilde manipüle edilmiştir. Simülasyon çalışması sonunda, 25 tekrarlı test sonuçları, test uzunluğu, yanlılık, RMSE, gerçek ve kestirilen yetenek düzeyleri arasındaki korelasyon, madde çakışması ve madde görünüm sıklığı açısından ortalamaları alınarak değerlendirilmiş ve çok kategorili madde havuzları için en uygun yetenek kestirim yöntemi belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bireyselleştirilmiş Bilgisayarlı Sınıflama Testleri, Yetenek Kestirim Yöntemleri, Çok Kategorili Madde Havuzu, Aşamalı Tepki Modeli, Ölçme Kesinliği

Çeviri Eğitiminde Yazma Yetisinin Önemi

Doç.Dr. Gülhanım Ünsal

Öz

Çeviri yaratarak yeniden yazmadır. Çevirmenin bizzat kendisi yazı yazan kişi, redaktördür. Çeviri sadece hedef dilde eşdeğer sözcükleri seçebilecek şekilde kaynak dili anlamak değil, kendisine ayrılan rolü yerine getiren bir metni hedef dilde yazmaktır. Nitelikli bir metin yazmak, belli bir dil ve yazılı anlatım anlayışı gerektirir. Çünkü yazmak iletişim kurmaktır. Yazılı üründe, üç aşama vardır: Bunlar planlama, metinleştirme ve gözden geçirmedir. Redaktör hataları ve yapılacak değişiklikleri saptayabilir. Tümce düzeyinde, çeviri yazımı genellikle doğal bir yazıdan daha zor ya da en azından onun kadar zordur. Bundan dolayı, üst düzey çeviri belli bir yazma yetisi gerektirir. Çevrilecek metni kaynak metinle beraber çok detaylı bir şekilde incelemek ve yönteme, kurama, dil ve metin özelliklerine uygun olarak düzenlemek gerekir. Eğitimci ve araştırmacılar tarafından planlama ve gözden geçirme genellikle strateji olarak kabul edilir. O halde çevirmen adaylarının, çevirmen sorumluluğu olarak bu iki stratejiyi kazanmaları gerekir. Çevirmen kimin neyi, ne zaman, ne kadar sürede, hangi araçları kullanarak yaptığını belirleyerek çeviriyi planlaması gerekir. Bu noktadan hareketle, bu çalışmada çevirmen adayları öğrencilerin yazma yetileri üzerine inceleme yapılacaktır. Çalışmanın alan yazına bir katkı sağlaması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çeviri, Çevirmen, Yazma Yetisi

Çocuk Eğitiminde Ailenin Sorumluluğu ve Disiplin Eğitimi

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Çoban

Öz

Çocuk Eğitiminde Ailenin Sorumluluğu ve Disiplin Eğitimi İnsan için hayatın bir düzen içerisinde devam etmesi, yaşanır hale gelmesi ve fitratına uygun bir ömür geçirmesi ancak belirli sınırlarda asgari sorumluluklarını yerine getirmesiyle mümkündür. Bu, insan özgürlüklerini kısıtlama ya da özgürlük alanlarını daraltma anlamına gelmemekte, bilakis özgür bir dünyanın kurulmasının ve saygı eksenli bir toplumsal birlikteliğin de temel şartını oluşturmaktadır. Disiplin hayatın olmazsa olmazı, keşmekeşlik anlamında kaos ise hayatı her alanda yaşanmaz hale getirecek bir düşünce tarzıdır Çocuk eğitiminin önemli konularından birisi de disiplindir; disiplin ceza ile eşdeğer bir kavram değildir. Çocuğun belirli sınırlar içerisinde özgür bir şekilde hayatını idame ettirmesi disiplinle mümkün iken, ceza sindirilmesine yol açar. Çocuk disiplinle ilk olarak ailede karşılaşır. Ebeveynin disiplin düşüncesinin tesirinde kaldığı birçok husus vardır. Özellikle ilk çocukta “nasıl bir çocuğumuz olmalı?” sorusunun etrafında şekillenen disiplin anlayışı söz konusu iken, ailenin yapısı ata/ana erkil oluşu, örf, adet ve gelenekler, yakın akrabalar ve sosyal çevrenin de ebeveynin disiplin anlayışı ve uygulamaları üzerinde derin tesirleri vardır. Çocuk bir takım temel ihtiyaçlarla dünyaya gelir; Maslow’un “ihtiyaçlar hiyerarşi”sinde belirtilen özellikle fizyolojik, güvenlik, ait olma ve sevgi temel ihtiyaçtır; bu ihtiyaçlar doğru bir şekilde karşılanmalı, disiplin adına feda edilmemeli, disiplin aracı olarak kullanılmamalıdır. Çocukları yetiştirirken, her isteği yerine getirilmemeli; çünkü bazı istekleri reddedilerek sorgulama imkanı bulamayan çocukların hayatın gerçekleri ile karşılaştıkları ve her istediklerinin olmadığını gördüklerin zaman sukut-u hayale uğramaları işten bile değildir. Geleneksel olarak anne-babanın uygulamaya geldikleri disiplin anlayışı, disiplin değil de daha çok ceza içeren davranış tarzı dört türdür: Fiziksel disiplin, çocuğu sözlü olarak uyarmak, ikna ederek pişmanlık duyurmak, sevgi esirgemek. Bunlardan sadece sözlü olarak uyarmak bugünkü anlamda disiplin anlayışı ile uygun değerlendirilebilir. Çocukla ilgili disiplin anlayışı sadece çocuğu ilgilendirmemekte, aileyi, toplumu ve topyekun bir milletin geleceğine dair olumlu/olumsuz düşünce tarzlarını içermektedir. Millet olarak geleceğimizle ilgili mutlaka güzel şeyler hayal ederiz; bu hayallerimiz çocuklarımız vasıtasıyla gerçekleşecektir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Aile, Disiplin, Eğitim

Çocuk Eğitiminde Gelenekten Faydalanma: Nasreddin Hoca Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Uluçay

Öz

Nasreddin Hoca yalnız Anadolu insanının değil, bütün Türk Milletlerinin, ayrıca Balkan milletlerinin de gönlünde taht kurmuş; Azerbaycan'dan Yugoslavya'ya, Amerika'dan Japonya'ya kadar uzanan geniş bir coğrafyada uluslararası bir şöhrete kavuşarak evrensel bir kimlik haline gelmiş bir şahsiyettir. Şöhreti kendi muhitini çoktan aşmış ve cihanşümul olmuş Nasreddin Hoca ve lâtifeleri hakkında tarihi kaynaklarda ne gibi bilgiler vardır? Nasreddin Hoca fıkraları diye yıllardır anlattığımız, ilkokul kitaplarında terbiye ve ahlâk maksadıyla çocuklarımıza okuttuğumuz fıkralar ne derece gerçek ve ne derece ahlaki ve millidir? Tarih efsane ve rivayetlere göre değil, belge ve kaynaklara göre inşa edilir. Nasreddin Hoca da bir tarihi şahsiyet. O halde belge ve kaynaklara göre Nasreddin Hoca kimdir, hakkındaki kesin bilgiler nelerdir, onlara bakmalıyız. Tebliğimizin birinci bölümünde tarihi kaynaklara göre Nasreddin Hoca'nın gerçek şahsiyetini ortaya koymaya gayret edeceğiz. Yine kaynaklardan anladığımıza göre, Nasreddin Hoca bir medrese hocası, yani bir "öğretmen"dir. Nasreddin Hoca'nın öğrencileri sadece medrese talebeleri de değildir. O çocuk, genç, ihtiyar.... toplumun bütün katmanlara hocalık yapmış bir hakîm, bir bilge şahsiyettir. Malumdur ki, eğitim felsefesi, eğitimin tekniğinden daha mühim bir meseledir. Bir eğitim felsefemiz yoksa istediğimiz kadar müfredat geliştirelim, istediğimiz kadar teknik geliştirelim, eğitimde gaye olması gereken 'erdemli nesiller' yetiştirmemiz mümkün değildir. Aslında Türk Milli Eğitim sistemimizin temel ve hayati sorunu; eğitim felsefesi sorunudur. Tebliğimizin ikinci kısmında muteber kaynaklardan derlediğimiz bazı Nasreddin Hoca Lâtifeleri eğitim felsefesi ve yöntemi açısından ele alınacaktır. Tebliğimizin amacı, kültürümüzün önemli temsil ve taşıyıcılarından olan Nasreddin Hoca'nın gerçek kimlik ve tarihi şahsiyetini tespit etmek, fıkralarını eğitim felsefesi ve değerler eğitimi açısından yeniden yorumlamaktır. Bu amaçla, Nasreddin Hoca'dan bahseden birincil kaynaklar incelenmiş, onun latifelerini ihtiva eden yazma ve basma eserler tetkik edilmiştir. Latifelerin yorumunda Nasreddin Hoca Latifelerinin şerhlerinden ve Türk-İslâm klasik eserlerinden yararlanılmıştır. Neticede, Nasreddin Hoca hakkındaki yaygın bilgi ve kanaatlerin, ona izafe edilen birçok latifenin gerçekle örtüşmediği tespit edilmiştir. Gerçek ve gerçeğe yakın olan lâtifelerin birçoğunun da mecâzî anlam içerdiği tespit edilmiş ve bu fıkraların mecâzî anlam ve mesajları yorumlanmıştır. Nasreddin Hoca fıkralarının, "sevgi, saygı, sorumluluk, adalet, güven, hoşgörü, yardım severlik, çalışkanlık, kanaatkârlık, sabır" gibi bugün değerler eğitimi kapsamında ele alınan kavramların hemen tamamına uygun somut örneklikler içerdiği tespit ve tahlil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nasreddin Hoca, Eğitim Felsefesi, Değerler Eğitimi

Çocuk Gelişimi Öğrencilerinin Mesleği Seçme ve Uygulama Derslerine İlişkin Görüşleri

Öğr.Gör. Deniz Akalın - Öğr.Gör. Davut Nacar

Öz

Doğumla beraber insan büyüdükçe ilgi ve ihtiyaçları da değişir. Bebeklik döneminde bireyin sorumluluğu tamamen ebeveynlerde iken yaş ilerledikçe bir takım sorumlulukları bireyin kendisi üstlenmeye balar. Bu sorumluluklardan bir tanesi de bireyin meslek tercihidir. Meslek tercihinin hiç şüphesiz anne-baba, akran, rol model kişi görüşleri, ilgi ve yetenek gibi birçok faktör etkiler. Tüm bu faktörlerin etkisi altındaki birey kendisi için en uygun mesleği seçmek durumundadır. İnsan yaşamının en önemli dönemlerinden birisi olan 0-6 yaş dönemi Çocuk Gelişimi ve Okul Önce Eğitim Öğretmenliğinin ilgi alanıdır. Çocuk gelişimi mesleği; çocukları sevmek, sabırlı ve yaratıcı olmak, öğretmenlik mesleğinin inceliklerini bilmek gibi bir takım meziyetler gerektirir. Bu özelliklerden bazıları insanda doğuştan var olurken bazılarının sonradan eğitimle kazanılması gerekmektedir. Birçok meslek dalından olduğu gibi çocuk gelişiminde de teorik dersler önemli olduğu gibi uygulamalı derslerin sayısı ve niteliği de mesleğin öğrenilmesi açısından son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Seçimi, Uygulama

Çocuk Yazını Ürünü Olarak Özlem Aytek'in "zamanda Yolculuk Dizisi" Üzerine Bir Derlem Uygulaması

Arş.Gör. Ahmet Cihan Bulundu - Doç.Dr. Bülent Özkan

Öz

Çalışma, Türk Çocuk Yazını Derlemi ve Türk Çocuk Yazını Üzerine Uygulamalar adlı ve TÜBİTAK-112K479 numaralı projenin altyapısından yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Özlem Aytek'in Zamanda Yolculuk Dizisi'ni oluşturan 2. ve 3. sınıflara yönelik hazırlanmış olan 10 adet çocuk kitabı (Umut Gemisi, Ormandaki Giz, Sihirli Balık, Uzaya Yolculuk, Hazine Peşinde, Sihirli Işık, Yer Altına Yolculuk, Zaman Tüneli, Korkular Prensi ve Deniz Cinleri) adı geçen projenin amaçları doğrultusunda ele alınmıştır. Çalışmanın her aşaması, yürütülmekte olan bir proje dâhilinde gerçekleştirildiği için yöntem, veri toplama teknikleri, verilerin analizi ve değerlendirilmesi gibi aşamalarda proje için özel olarak hazırlanmış bir yazılım kullanılmıştır; dolayısıyla projenin özgün yapısına bağlı kalınmıştır. Türk Çocuk Yazını Derlemi'nin oluşturulması aşamalarında olduğu gibi bu çalışmada da metinlerin taranması ve sayısallaştırılması, sayısallaştırılan verilerin işaretlenebilir-etiketlenebilir hale getirilmesi, verilerin amaca uygun olarak işaretlenmesi ve etiketlenmesi, işaretlenmiş-etiketlenmiş verilerin raporlanması aşamaları izlenmiştir. Bu çalışmada, müdahalesiz veri toplama yöntemleri kullanılmış olup betimsel ve ilişkisel bir araştırma örneği ortaya konulmuştur. Çalışmanın çocuk yazını alanında yapılacak olan çalışmalara yöntemsel açıdan da katkı sunacağı düşünülmektedir. Çocukların gelişimsel özellikleriyle uyumlu kitapların seçilmesi kitaplardan gerekli kazanımların sağlanabilmesi açısından çok önemlidir. Bu çalışmayla beraber bu amaçtan yola çıkılmıştır. İleri düzeyde dilbilimsel uygulamalara bu çalışmada yer verilmiştir. Eserlerin: 1. Türk Çocuk Yazını'nda Dil Öğretimi Açısından Öncelikli Söz Varlığı açısından incelendiğinde okurların seviyesine uygun oldukları gözlenmiştir. 2. Türk Çocuk Yazını'nda Eserlerin Okunabilirlik Düzeyleri adlı başlık ve uygulanan formüller kapsamında dizideki eserler okunabilir kolaylıkta tespit edilmiştir. 3. Türk Çocuk Yazını'nda Eserlerin Yaşa Uygunluk Düzeyleri formüller ve diğer ölçütlerden yola çıkılarak tespit edilmiştir; eserlerin yaşa uygunluğunun olduğu sonucuna varılmıştır. 4. Türk Çocuk Yazını'nda Sözcüksel Çeşitlilik ve Sözcüksel Alan Örüntüleri konusu daha ileri bir uygulama olarak değişik yordama olanakları sunmuştur. 5. Türk Çocuk Yazını'nda Biçimbirimsel, Sözcükbirimsel ve Sözdizimsel Yapılar çalışmada incelenerek değişik görünüm ve tespitler elde edilmiştir. 6. Türk Çocuk Yazını'nın İç ve Dış Yapısal Öğeler Açısından İncelenmesi konusunda da gerekli ölçütler kapsamında gerekli yaklaşımlar sergilenerek çalışmada verilmiştir. "2016 yılında Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak sunulan bu çalışma "Bir Özel Alan Derlemi Olarak 'Türk Çocuk Yazını Derlemi' ve Türk Çocuk Yazını Üzerine İleri Uygulamalar" adlı ve "TÜBİTAK-112K479" numaralı projenin altyapısından yararlanılarak oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Yazını, Derlem Dilbilim, Özlem Aytek, Söz Varlığı

Çocuklar İçin Felsefe (P4c) Atölyesinin İlkokul Çocuklarının Yaratıcılıklarına Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Sibel Dal - Doç.Dr. Kadir Bilen

Öz

Bu araştırmada Çocuklar İçin Felsefe Atölyesi Çalışmasının ilkökul çocuklarının yaratıcılıklarına etkisi incelenmiştir. “Çocuklar İçin Felsefe (Philosophy for Children (P4C))” yaklaşımı Matthew Lipman ve Ann Sharp tarafından 1970’li yıllarda ortaya konulmuş ve sonrasında aynı ismi taşıyan bir düşünme eğitimi programı geliştirilmiştir. Matthew Lipman’ın küçük çocuklar için geliştirdiği Çocuklar İçin Felsefe Eğitimi Programı (ÇİFEP), ilkökul çağı çocuklarına da uygulanabilir olması bakımından tercih edilmiştir. Araştırmada tek gruplu öntest sontest deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Alanya İlçesi’nde çeşitli devlet okullarında eğitim gören farklı yaş gruplarından 14 ilkökul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, yaratıcılık ölçümlerinde “Torrance Yaratıcı Düşünme Testi (TYDT) Şekilsel A Formu” kullanılmıştır. Çocuklar ve ailelerinin demografik bilgileri ise araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılarak elde edilmiştir. Çocuklar İçin Felsefe Atölyesi Çalışması haftada 45’er dakikalık 3 oturum biçiminde 5 hafta boyunca toplamda 15 oturum olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Çocuklar İçin Felsefe Atölyesi Çalışmasının ilkökul çocuklarının yaratıcılıklarına olumlu etkisi bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuklar İçin Felsefe Atölyesi (P4c), Yaratıcılık, İlkokul Çocukları

Çocukların Ahlaki ve Sosyal Kural Bilgisiyle Anne-Baba-Çocuk İletişimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Öğr.Gör. Ayşe Meriç - Doç.Dr. Arzu Özyürek

Öz

Çocuklar dünyaya gözlerini açtıklarında çevrelerinde ilk olarak anne ve babaları bulunmaktadır. Anne-baba-çocuk etkileşimi çocukların gelişim alanlarında oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada, çocukların ahlaki ve sosyal kural bilgisiyle anne-baba-çocuk iletişimi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel olarak tasarlanan bu araştırma, ilişkiisel tarama modelinde yapılandırılmış betimsel bir çalışmadır. Çalışma grubunu, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 227 çocuk, bu çocukların anne (n=227) ve babaları (n=227); toplam 454 ebeveyn oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak çocukların ahlaki ve sosyal kural bilgilerinin değerlendirilmesinde Smetana (1981) tarafından geliştirilen, Seçer ve Sarı (2006) tarafından Türk kültürüne uyarlanan “Ahlaki ve Sosyal Kural Algısı Ölçeği” (Preschool Children's Conceptions of Moral and Social Rules) ve anne-baba-çocuk iletişiminin değerlendirilmesinde, Arabacı (2011) tarafından geliştirilen “Anne-Baba-Çocuk İletişimini Değerlendirme Aracı” (ABÇİDA) kullanılmıştır. Elde edilen veriler, bilgisayar ortamında SPSS 20 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Sonuç olarak; çalışmada anne-baba-çocuk iletişimiyle çocukların ahlâki ve sosyal kural bilgisi arasında anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır. Alan yazın incelendiğinde çocukların, ahlâki ve sosyal kural bilgisini model alarak ve gözlem yaparak edindiği görülmektedir. Kısacası, çocuklar çevrelerine karşı nasıl davranacaklarını anne-baba, ailedeki diğer bireyleri ve çevrelerini gözlemleyerek öğrenmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Ahlaki Kural, Sosyal Kural, Anne-Baba-Çocuk İletişimi

Çocukluk Döneminde Yaratıcılığı Engelleyen Faktörlere Sanat Yolu ile Çözüm Önerileri

Prof.Dr. Güldane Araz Ay - Ece Pınar

Öz

Yaratıcılık kavramı farklı disiplinlerde çalışan araştırmacılar tarafından kendi alanlarına yönelik ayrıntılı araştırılmakta ve tanımlanmaktadır. İnsanın, zihinsel, düşünsel, duyumsal ve bilişsel yapısının ortaya koyduğu yenilikçi yaklaşım ve ürünleri vb. birçok tanımı yapılabilmektedir. Yaratıcı özellikler çocuklarda doğuştan olduğu bilinmektedir. Ancak çocuğun gelişim sürecinde bu özelliği birçok nedenle engellenebilmektedir. Sanat çocuğun kendini en saf hali ile ifade etme yollarından biri olması ile yaratıcılığının gelişiminde önemli bir role sahiptir. Sanatın çocukların bilişsel, motor, sosyal ve psikomotor gelişim becerilerinde önemli bir role sahip olduğu bilinmektedir. Özellikle okul öncesi dönem eğitimleri sanat teknikleri ile yapılmakta ve farklı tekniklerin, bilimsel bilgiyi aktarmada sağladığı kolaylık önemsenmektedir. Örneğin tiyatro, resim, heykel, seramik, baskıresim vb. bu eğitim programlarında basit ifadelerle dönüşmüş olarak kullanılmaktadır. Baskıresim yaratıcılığın gelişiminde önemli bir tekniktir. Yaratıcılığın önündeki önemli engellerden olan özgüven eksikliğinin giderilmesinde baskıresim atölye çalışmalarının önemi, yapılan proje çalışmaları ile sınanmış ve uygulamaları olumlu sonuçlar vermiştir. Makale çocukluk döneminde yaratıcı özelliklerin engelinin kaldırılmasına yönelik yapılan yaratıcı baskıresim eğitim araştırmalarına yer vermektedir. Sanat yolu ile eğitimin önemine yaratıcılığın arttırılması bakımından araştırmacı bir yaklaşım ile değinen makale, sınıf ortamında yaratıcı baskıresim uygulama önermeleri sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk Döneminde Sanat, Yaratıcılık, Baskıresim, Yaratıcılığın Gelişimi

Dede Korkut Hikâyeleri’ndeki Sosyo-Kültürel Motiflerin Günümüz Toplumundaki Yansımalarına Yönelik Kültürel Öğeleri Değerlendirme Ölçeği(Ködö): Bir Ölçek Geliştirme Çalışması

Uzman Muhammet Özcan - Dr. Öğretim Üyesi Muhammed Zincirli

Öz

Kültür, bir topluma ait maddi, manevi bütün unsurları, aynı zamanda yaşam biçimlerini, değer yargılarını, geleneklerini ve inançları kapsayan bir kavramdır. Kültür bu anlamda, bir topluluğun millet olması adına yapıştırıcı görevi görmektedir. Tüm yönleriyle bir arada yaşama bilincini sağlayan kültürü, bir toplum hayatından çıkardığınızda geriye millet adına çok fazla şeyin kaldığını söylemek aslında pek de mümkün değildir. Türk kültürünün, dilinin ve edebiyatının başyapıtı niteliğinde olan ve Pertev Naili Boratav’ın “Dede Korkut metinleri çocuklarımızın, gençlerimizin dil ve estetik zevklerini besleyecek, tarihte mühim rol oynamış bir Türk kavminin töreleri, inanışları ve dünya görüşleriyle canlı bir tablosunu verecek nitelikte eserlerdendir. Böyle bir edebiyat anıtını bütün dünyaya tanıtma gibi hayırlı bir işi gerçekleştirmek gerekir.” demiştir. Bu çalışmanın amacı, dede korkut hikâyelerinde yer alan kültürümüze ait gelenek ve göreneklerin günümüzde öğrenci algılarına göre ne kadarının yaşadığını ya da kaybolduğunu tespit etmek adına geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir. Araştırmanın örneklemini 2017-2018 Eğitim Öğretim güz Yarıyılında Elazığ ilindeki farklı okul türü(Özel okul, devlet okulu, Anadolu lisesi, fen lisesi), farklı sınıf düzeyi ve farklı yaşlardaki toplam 635 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın amacına uygun olarak Dede Korkut Hikâyeleri üzerinde inceleme yapılarak her hikâye ayrı ayrı ele alınmış ve hikâyelerdeki gelenek-görenek, inanç vb. kültürel unsurlar tespit edilmiştir. Dede Korkut Hikâyelerini oluşturan 12 hikâyeden toplam 38 kültürel başlık belirlenmiştir. Bu başlıklara yönelik toplam 31 maddelik bir soru havuzu oluşturulmuştur. Uzmanlardan gelen görüşler ve yapılan faktör analizi doğrultusunda bazı maddelerde düzenlemeye gidilmiş, 6 madde ölçekten çıkarılmış ve sonuç olarak 25 maddelik bir deneme formu oluşturulmuştur. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %54,89’unu açıklayan tek faktörlü bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ayrıca yapılan doğrulayıcı faktör analizi ile test edilen ölçek modelinin iyi bir uyum gösterdiği tespit edilmiştir. 25 maddeden oluşan dede korkut hikâyelerine göre günümüzdeki kültürel öğeleri değerlendirme ölçeği “KÖDÖ” nün madde toplam korelasyon değerleri 0,52 ile 0,88 arasında yer almaktadır. Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach's Alpha katsayısı 0,94 olarak bulunmuştur. Elde edilen bulgulara göre, KÖDÖ’ nün iç tutarlılığının, geçerlik ve güvenilirliğinin oldukça yeterli düzeyde olduğu ifade edilebilir. Yapılan bu çalışmalar sonucunda tek faktör altında toplanan ve 25 maddeden oluşan “Kültürel Öğeleri Değerlendirme Ölçeği (KÖDÖ)” elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut, Kültürel Öğeler, Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik

Pdr Öğrencilerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımı Hakkındaki Düşünceleri

Dr. Öğretim Üyesi Zehra Nesrin Birol - Dr. Öğretim Üyesi Yurdağül Günal

ÖZ

21. yüzyıldaki hızlı teknolojik ilerlemenin etkisini sadece endüstri alanında kendisini göstermemiştir. Aynı zamanda bir çok alanda olduğu gibi eğitim alanını da etkisini göstermesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu noktada eğitim kurumlarında yönlendirici role sahip oldukları kabul edilen rehber öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımı hakkındaki düşünceleri önemli hale gelmektedir. Bu sebeple geleceğin rehber öğretmen adayları olan pdr öğrencilerinin eğitim alanında teknoloji kullanma hakkındaki düşüncelerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan “Eğitimde Teknoloji Kullanma Formu” kullanılmıştır. Çalışmaya 2017-2018 eğitim öğretim yılında bir devlet üniversitesine devam eden 280 pdr öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular ilgili literatür dikkate alınarak tartışılmış ve öneride bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji Kullanımı, Eğitim, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Öğrencileri

Din Kültürü Ediniminde Brentwood School (İngiltere) Gözlemleri

Dr. Özgür Erakkuş - Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Şanver - Okutman Berrin Sarıtuğ

Öz

Öğretim programları incelendiğinde okullarda işlenen derslerin belli bilgi ve becerileri kazandırması beklenmektedir. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinde de din ve ahlakla ilgili temel kavramların öğretilmesi, din ve ahlakla ilgili bilgilerin kavramsal altyapısının oluşturulması ve kavramlar arası ilişkilendirmelerin yapılması hedeflenmektedir. Böylece diğer derslerde olduğu gibi öğrencilerin öğrendikleri kavramları yorumlamaları ve bazı temel becerileri geliştirmeleri amaçlanmaktadır. İngiltere'de Sussex bölgesinde bulunan Brentwood School'da öğrencilerin "Religious Studies" derslerinde din ve ahlakla ilgili rahatça kendilerini ifade etmeleri, sağlam bir bilgi altyapısı edinmeleri ve hayata/mesleğe hazırlanmak için gerekli becerileri edinmeleri amaçlanmaktadır. Amaçlar noktasında Türkiye'deki Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve İngiltere'deki "Religious Studies" derslerinin benzeştiği görülmektedir. Derslerin işlenişinde ve içeriğinde benzerlikler ve farklılıklar bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı Brentwood School'da din eğitimiyle ilgili dersler hakkında bilgi vermektir. 2016 yılında okulda inceleme gezisi yapılmış ve okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrencilerle görüşme ve gözlem yapılmıştır. Brentwood School da işlenen temalar dinlerin genelini kapsayacak şekilde işlenmektedir. Din ve Felsefe zümresine ait derslikler bulunmaktadır. Duvarlarda farklı inanç sistemleriyle ilgili fotoğraf ve çizimler bulunmaktadır. Okulda chapel de bulunmaktadır. Burada okulda görev yapmak için özel eğitim almış din görevlisi belirli aralıklarla chapelde bir araya gelmektedir. Ahlak konuları da "Religious Studies", Felsefe, Bilgi Kuramı, Dünya Dinleri gibi derslerde yer almaktadır. Derslerde işlenen konular örtük programla da desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Din Kültürü Eğitimi, İngiltere, Ahlak Eğitimi, Örtük Program

Eba Platformu Hakkında Öğrenci Farkındalığının Arttırılması

Dr. Öğretim Üyesi Ozan Coşkunserçe - Dr. Öğretim Üyesi Gökçe Becit İşçitürk

Öz

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen EBA (Eğitim Bilişim Ağı), ihtiyaç duyulan her yerde bilgi teknolojileri araçlarını kullanarak etkili materyal kullanımını destekleyip teknolojinin eğitime entegrasyonunu sağlamak amaçlı bir çevrimiçi platformdur. EBA üzerinde MEB ve çeşitli firmalar tarafından hazırlanmış elektronik materyal yayınlanmakta, ayrıca öğretmen ve öğrencilere de kendi hazırladıkları materyalleri paylaşma olanağı sunmaktadır. EBA platformunun sunduğu geniş içeriğe rağmen, öğrencilerin sistemden yeterince faydalanamadıkları ve hatta içeriğinden haberdar olmadıkları düşünülmektedir. MEB’de bu nedenle okullara platformun kullanımının yaygınlaşmasının sağlanması için resmi uyarı yazıları göndermektedir. Bu çalışmada, ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin EBA platformunu kullanırken karşılaştıkları engellerin ve platformun bilinirliğinin arttırılması için ne gibi faaliyetlerde bulunulabileceğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla araştırma nitel yöntemle dayanarak, durum çalışması deseni ile gerçekleştirilmiştir. Veriler anket ve görüşme yöntemi ile Bursa ilinde bulunan ortaokullarda toplanmıştır. Öğrencilerin EBA platformunu hakkında yeterince bilgilendirilmedikleri için sistemi kullanamadıkları öngörülmekte, araştırma kapsamında yapılan bilgilendirme çalışmaları sonucunda öğrencilerin platformu kullanımının arttığının görülmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eba, Farkındalık

Ebeveyn Eğitim Seviyelerinin Çocuk Hakları Bilgi Düzeylerine ve Tutumlarına Etkisi

Öğr.Gör. Ebru Elçi - Öğr.Gör. Çiğdem Kuloğlu

Öz

Bu çalışmanın amacı; ebeveynlerin çocuk haklarına yönelik tutumlarının anne ve babaların eğitim düzeyleri ile ilişkisini ortaya koymaktır. Araştırmanın evrenini İstanbul ilinde ikamet eden, 6-14 yaş arasında çocuk sahibi anne babalar, örneklemini ise 1550 anne ve 1550 baba olmak üzere toplam 3100 ebeveyn oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri 63 maddeden oluşan, likert tipi Ebeveyn Çocuk Hakları Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek, anne ve babaların çocuklarının haklarına ilişkin tutumlarını “Bakım ve Korunma” ve “Kendi Kendine Karar Verme” olmak üzere iki temel tutum olarak değerlendirmektedir. “Bakım ve Korunma” tutumu; “Devlet Güvencesi ve Desteği” ve “Bakım ve Koruma” olmak üzere iki alt boyutlu bir yapıya; “Kendi Kendine Karar Verme” tutumu ise tek alt boyutlu bir yapıya sahiptir. Verilerin analizinde Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) programından yararlanılmış ve gerekli istatistiksel teknikler kullanılmıştır. Anne babaların eğitim seviyelerinin, çocuk haklarına yönelik tutumlarına etkisi ile ilgili elde edilen veriler, frekanslarla birlikte tablolar şeklinde sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hakları, Ebeveyn Çocuk Hakları Tutumları

Efl Learners' Views Regarding Group Work Activities İn Speaking And Learner Characteristics İn Group Works

Prof.Dr. Leyla Harputlu - Dr. Öğretim Üyesi Ali Erarslan

Öz

This research was conducted to investigate EFL learners' views related to group work and learner characteristics in group works in speaking. To address these issues, data collection was done in preparatory classes through observation and questionnaire in addition to video recording. Participants of the study were 25 students learning English at a state university. In data analysis, data derived from observation and video recordings were analysed qualitatively making use of inductive content analysis. Additionally, statistical analysis was used for the questionnaire data using SPSS 20. Findings of the study indicate that students attributed positive aspects to themselves such as respectful, sharing, and participating in group activities in speaking. Questionnaire data also revealed that students who evaluated the other members of the group had the opinion that other group members also had positive aspects in group work although some regarded their peers ineffective and disruptive. Findings related to the effect of group work on learners' behaviors and performance in English show that those who were shy and silent in expressing themselves individually in speaking sessions showed better performance in group work activities both in terms of expressing themselves and completing the tasks. Additionally, observation findings revealed that disruptive students also participated in the group work, shared their ideas, respected others and behaved in a positive way so as not to disturb others in the group indicating that group work activities contribute positively to learners' speaking skill in English as well as creating a small and a sharing speaking community by increasing student motivation.

Anahtar Kelimeler: Efl Learner, Group Work, Speaking, Learner Characteristics

Eğitim Amaçlı Sanal Gerçeklik Uygulamalarında Kullanılan Cihazların Daldırma Açısından İncelenmesi

Mehmet Bütün - Murat Selçuk - Uzman Veli Özcan Budak - Arş.Gör. İlkim Ecem Emre
- Dr. Öğretim Üyesi İrfan Şimşek

Öz

Eğitim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, eğitimde farklı araçların ve yöntemlerin kullanımına olanak tanımaktadır. Teknolojiye erişimin kolaylaşması, kullanıcı deneyimlerinin mekandan bağımsız olarak artmasını sağlamaktadır. Sanal gerçeklik uygulamaları, bireyin çeşitli duyu organlarının uyarılmasıyla birlikte fiziki bir ortamdan sanal bir ortama geçişine olanak sağlayan uygulamalardır. Bireylerin iki ortam arasındaki geçişinde köprü vazifesi gören bu uygulamalar, çeşitli cihazlar vasıtasıyla bu işlemi gerçekleştirmektedir. Teknoloji alanında yaşanan son gelişmeler, sanal gerçeklik uygulamalarında kullanılan cihazların gelişmesine, düşen maliyetleri ile kolay erişilebilir olmasına ve bu teknolojinin her alanda kullanılabilir olmasına imkan tanımıştır. İlgili alan yazın incelendiğinde, son yıllarda eğitim amaçlı sanal gerçeklik uygulamaları ile ilgili yapılan çalışmaların arttığı görülmektedir. Bu çalışmada, sanal gerçeklik uygulamalarıyla eğitim amaçlı gerçekleştirilen çalışmalarda kullanılan cihazlar, daldırma etkileri (bireyin sanal gerçeklik cihazıyla/cihazlarıyla fiziki ortamla olan bağının belirli sınırlılıklarla kesilerek sanal ortamda bulunma hissinin yaratılması) yönünden ele alınmış, yeterlilikleri ve sundukları fırsatlar bakımından incelenmiştir. Araştırmanın kapsamı; Scopus veri tabanında son 5 yılda (2013-2017) yayımlanmış makalelerin “sanal gerçeklik” ve “eğitim” kelimelerini başlık, özet ve anahtar kelimelerde içermesi şeklinde kısıtlanmıştır (285 makale). Daldırmayı arttıracak cihazlar içermeyen, literatür taraması ve model/sistem önerisi olan 255 çalışma kapsam dışı bırakılmış, geriye kalan 30 çalışma incelenerek çalışma tamamlanmıştır. İncelenen çalışmaların çoğunun sağlık alanındaki eğitimleri içerdiği tespit edilmiştir. Çalışmaların tamamında görme, %50’inde işitme ve %47’inde dokunma duyusuyla etkileşim içeren cihaz kullanıldığı görülmüş, koku duyusuna hitap eden çalışmaya ise rastlanmamıştır. Ayrıca 12 çalışmada katılımcıların serbest hareket etme imkanına sahip olduğu görülmüştür. Çalışmaların önemli bir bölümünde gerçek yaşam hissi verecek şekilde birden fazla duyuya hitap edecek uygulamaların kullanılmadığı tespit edilmiştir. Kullanılan cihaz türü bakımından çalışmaların %66’sında sanal gerçeklik gözlüklerinin (Head Mounted Display - HMD) tercih edildiği, %10’unda ise sanal mağaraların (CAVE) kullanıldığı görülmüştür. Çalışmalarda en fazla kullanılan HMD cihazı Oculus Rift modelinin olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın, sanal gerçeklik alanında yapılan çalışmalarda kullanılacak cihazların daldırma yönlerine dikkat çekmesi yönüyle literatüre katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanal Gerçeklik, Sanal Gerçeklik ve Eğitim, Daldırma

Eğitim Fakültesi Genel Kimya Laboratuvar Deneylerinin Yeşil Kimya İlkelerine Uygun Hale Getirilmesi

Betül Demir - Dr. Öğretim Üyesi Funda Okuşluk

Öz

Kimya bilimi uygarlığın gelişmesinde çok önemli bir yere sahip olmakla birlikte özellikle de 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren küresel bazda yaşanan birçok çevre tahribatına neden olduğu düşünülen bilimsel gelişmelerin de yaşandığı bir daldır. II. Dünya Savaşı'nın ardından dünyanın çeşitli bölgelerinde kimyasal temelli çevre felaketlerinin yaşanması birçok ulusu çevre kirliliği kavramıyla yüzleşmeye ve bu sorunun etkili bir biçimde çözülmesi için gerekli önlemleri almaya itmiştir. Ancak özellikle Amerika Birleşik Devletleri (ABD) gibi büyük ülkelerde birbirinin peşi sıra çıkarılan yasal düzenlemelerin kirliliği azaltmak ve önlemede yetersiz kaldığı görülünce devrimsel bir anlayış değişikliğiyle yine ABD'de kirliliği henüz oluşmadan kaynağında önleme prensibi kabul edilerek yeşil kimya kavramı geliştirilmiş ve kimya biliminin uygulama alanlarına uyarlanmaya başlanmıştır. Bu çalışmanın amacı kimya biliminin çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak adına geliştirilen yeşil kimya kavramını kullanarak, genel kimya laboratuvarlarında uygulanan “yükseltgenme-indirgenme Tepkimeleri”, “Alev Denemesi İle Katyonların Nicel Analizi” ve “Katıların Çözünürlüğü Üzerine Sıcaklığın Etkisi” deneylerini yeşil kimya ilkelerine uygun hale getirmektir. Böylelikle gelecek nesilleri yetiştirecek ve fen ve temel bilimleri çocuklara sevdirecek olan öğretmen adaylarının genel kimya laboratuvar uygulamalarında yaptıkları deneyleri, yeşil kimya ilkelerine uyumlu hale getirerek çevre koruma bilincinin kazandırılması, henüz kirlilik oluşmadan giderilmesi ya da azaltılması ve çevre bilincinin genç nesillere akademik araştırma ortamında da aktarılmasını sağlamayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Kimya, Yeşil Kimya Eğitimi, Yeşil Kimya Deneyleri, Yükseltgenme-İndirgenme Tepkimeleri, Alev Denemesi ile Katyonların Nicel Analizi, Katıların Çözünürlüğü Üzerine Sıcaklığın Etkisi

Eğitim ve Bilgi

Doç.Dr. Abdullah Aydın

Öz

Bu çalışmada, eğitim ve ürününün (bilginin) irdelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında Sokratik diyaloglar yöntemi kullanılmış ve şu bulgulara ulaşılmıştır. Bilgi evrenin bir parçasıdır. Bu parça, Platon'a göre "eğitimin ürünüdür." Bu ürün, Fin filozof-bilge-politikacı Johan Vilhelm Snellman'a göre "İnsan bağımlı ve mantıksız doğar, eğitim ise bu ikisini de düzeltmek için tek yoldur." Şeklinde. Bu düzeltmelerden biri yani bağımlılığın düzeltilmesi, Albert Einstein'e göre, "zihinsel ve düşünsel özgürlük" biçimindedir. Diğer düzeltme ise Einstein'e göre "Mantık, sizi A noktasından B noktasına götürür, hayaller ise her yere." Şeklinde. Bu şekil yani hayaller, Goethe'ye göre "hayatın çiçekleridir." Bu çiçeklere, İçimizdeki Bilge'nin Nitelikleri'ne göre "ancak mantık zemininde dokunulabilir". Sonuç olarak; bu zemin, Ludwig Wittgenstein'a göre "Dilimin sınırları, dünyanın sınırlarıdır." Biçimindedir. İşaret edilen zemin, Carl Gustav Jung'a göre "içimizdeki uzaydır". Bu uzayda ise Hint mistik, guru ve içsel öğretici Osho'ya göre "yaşam ırmağı akmaktadır". Bu akış yani yaşam, Osho'ya göre "kendi içinde anlamlı değildir ve anlamın yaşamın içinde yaratılması gerekmektedir". Bu yaratma ise F.Chatelain'e göre "Okul hayata hazırlanış değil, hayatın kendisidir." Şeklinde. Bu şeklin ise rehber edinilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Bilgi, Okul, Hayat

Eğitim Yöneticilerine Göre Eğitim Politikası Olgusunun Anlamı

Prof.Dr. Ayşen Bakioglu - Arş.Gör.Dr. Mithat Korumaz

Öz

Problem Durumu Eğitim pek çok toplumsal hedefin uzun vadede sürdürülmesi ve aktarılması (Kraft ve Furlong, 2012) aynı zamanda toplumun elde etmek istediği yaşamsal standartların başarılmasında devletin elindeki en etkili araçlardan biri olarak kabul edilmektedir (Adolino ve Blake, 2001). Dolayısıyla devletin, eğitim alanında oluşturacağı, izleyeceği ve uygulayacağı politikalar günlük siyasi söylemlerin merkezine daha da yakınlaşmıştır. Özellikle son yıllarda eğitim politikası, kamusal bir politika alanı olarak daha fazla ilgi görmeye başlamıştır (Dye, 2011). Eğitim politikası diğer politika alanlarından farklı olarak eğitimin kendine özgü yapısı içerisinde farklı anlamlar yüklenmiş ve bu yapı doğrultusunda gelişmiştir. Eğitim politikası özgün bir sosyo-politik sistemde geliştirilen oldukça karmaşık, dinamik ve çok katmanlı bir kavramdır. Herhangi bir eğitim sisteminin dinamiklerini anlamak için eğitim politikası oluşturma sürecini ve içinde yer aldığı bağlamı anlamak gerekir (Aschenberger, 2012). Toplumsal, ekonomik, siyasal temellere dayandığı ve önleyici ve normatif özellikler taşıdığı için eğitim politikası süreçleri karmaşık bir yapıya bürünebilmektedir. Dolayısıyla neo-pozitivizm (veya mantıksal pozitivizm) esaslarına göre eğitim politikası süreci başlangıcından değerlendirme ye kadar olan süreçte her aşamada sistematik bir yapı içerisinde ele alınmalıdır. Ancak bu şekilde eğitim politikası süreci klasik yaklaşım (rasyonel politika modeli) temelinde herhangi bir eğitim probleminin ya da iyileştirme fikrinin tanımlanıp çözüm için devletin gündemine gelmesi, ilgili birimlerin alternatif yolları formüle etmesi, çözüm için yöntem belirlenmesi ve kanuni zeminin oluşturulması, üretilen çözüm yollarının uygulanması ve son olarak uygulamanın politika analizi yöntemlerinden uygun olanıyla analiz edilip karar üzerinde gerekli düzenlemelerin yapılması şeklinde tanımlanabilir hale gelmektedir (Hekim, 2013). Bazı durumlarda eğitim politikalarının belirlenmesinde, değişiminde ya da ortaya çıkan sonuçlarda eğitim yöneticileri bir araya gelerek politika ağı kurabilmektedir. Bir politika aktörü olarak eğitim yöneticileri eğitim politikası sürecinde içten içe korumacılığın olduğu bir yapı içerisinde politika süreçleri hakkında tecrübe sahibi olmakta ve farklı eğitim politikası tasarımlarında etkili olma şansını yakalamaktadırlar (Sabatier, 1986). Zaman zaman kendi başlarına zaman zaman ise sosyal ağ ile hareket etseler de eğitim yöneticileri bir şekilde eğitim politikaları üzerine etki etmeye çalışan etki ajanları (policy broker) olarak tanımlanmaktadır (Demirci, 2013). Hatcher'a (2005) göre eğitim yöneticileri, siyasal etkinin okullardan uzak tutulması kaygısı ile "güç" ve "politika" kavramlarından soyutlanmış bir biçimde betimlenirler. Aslında eğitim yöneticiliği, eğitimin kendine has yapısı içerisinde küresel aktörlerden yerel en küçük birimlere kadar geniş bir güç ağının tam ortasında yer almaktadır. Eğitim yöneticileri eğitim alanındaki politika tasarımlarını sorgulamadan uygulama eğiliminde olmalarına rağmen farkında olmadan kişisel ilişkilerini ve değer yargılarını bu alana taşımaktadırlar (Bell ve Stevenson, 2006). Eğitim yöneticileri, eğitim politikalarının tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecini en yakından tanıyan aktörler olarak farklı doğal gruplar, geçici koalisyonlar, baskı ve çıkar grupları, mesleki örgütlenmeler, düşünce kuruluşları ve formal olmayan ilişki ağları kurarak eğitim politikalarına etki etme gücünü elde edebilmektedirler (Thrupp ve Willmott,

2003). Zaten her ne kadar eğitim politikasının ekonomi temelli bir güç, ideolojiler ve kültürel yapılar tarafından belirlendiği bir gerçek te olsa birey olarak eğitim yöneticilerinin etkisi asla göz ardı edilmemelidir (Bell ve Stevenson, 2006). Eğitim politikası süreçlerinde ortaya çıkan güç mücadelesinin en önemli aktörü politika ve uygulamalardan birincil düzeyde etkilenen eğitim yöneticileridir (Apple, 2003). Dolayısıyla eğitim yöneticilerinin eğitim politikalarına doğrudan veya dolaylı olarak etki etme gayreti meşru bir zemin kazandığı gibi tam olarak bilinmeyen bir gerçeklik olarak da açıklanmayı beklemektedir. Bu kapsamda bu araştırmanın amacı eğitim yöneticilerinin, eğitim politikası olgusunu nasıl tanımladıklarını ortaya çıkarmaktır. Yöntem Araştırmanın Deseni Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan olgubilim (fenomenoloji) desenine uygun olarak tasarlanmıştır. Olgubilim deseni her zaman açık bir biçimde dile getirilmeyen bir olguya ilişkin bakış açılarının, algının, deneyimlerin ve duyguların bütüncül bir şekilde ortaya koyulması için kullanılabilir veri toplama ve analiz edilmesi sürecinde nitel yaklaşımı esas alan bir desendir (Patton, 2002). Çalışma Grubu Araştırmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenmiş üç okul müdür yardımcısı, sekiz okul müdürü, beş maarif müfettişi, beş il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde görevli eğitim yöneticisi, dört ilçe milli eğitim müdürü ve bir önceki dönemlerde görev yapmış milli eğitim bakanı olmak üzere toplam 26 eğitim yöneticisi bu araştırmanın nitel boyutunun çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Veri Toplama Araçları ve verinin analizi Araştırma kapsamında verileri yüz yüze görüşmeler ile elde edilmiştir. Görüşmelerde araştırmacılar tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış açık uçlu sorular kullanılmıştır. Araştırmanın verileri içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu kapsamda Saldaña'nın (2015) önerdiği gibi üç aşamada analiz döngüsü tamamlanmış, öncelikle kodlara, kategorilere, alt tema ve temaya ulaşılmıştır. Sonuç ve Tartışma MacDonald (1975) eğitim politikasının birbiriyle ilişkili çok sayıda farklı değişken tarafından şekillendirildiğini ve bu değişkenlerin birbiriyle ilişkisinin altında aslında eğitim politikasının farklı yanlarına yönelik zihinsel algılamaların, kabullerin ve felsefi bakış açılarının etkili olduğunu belirtmiştir. Eğitim yöneticilerinin eğitim politikası olgusuna ilişkin tanımlamalarını politika sürecinde yaşanan belirsizliğin bir “bilinmezlik” ve “denge arayışı”, değişimin bir “tutarsızlık” ve “yenileşme”, hedef belirlenmesinin bir “hedef koyma” ve “vizyon” belirleme ve son olarak toplumun sahip olduğu “ideolojik yapının” yansımaları olarak gruplandırmak mümkündür. Buna göre eğitim yöneticilerinin eğitim politikası olgusunu tanımlamalarından ortaya çıkan kategorilerden bilinmezlik ve tutarsızlık, sürekli değişikliklere bağlı olarak süreçte oluşan olumsuz yansımalarla ilişkin ortaya çıkan anlamları ifade ederken, denge arayışı, yenileşme ve hedef ve vizyon belirleme ise daha çok sürecin olumlu yansımalarına ilişkin ortaya çıkan anlamları içermektedir. Eğitim politikası bir olgu olarak, metinlerden ortaya çıkan bir ürün, diğer bir ifade ile politikanın açıklanması (policy-explaining), metin ve söylemlerin oluşturduğu bir politika çerçevesi (policy-framing) ve yerel ve geniş çapta anlık ihtiyaçların sonucu olarak bir politika biçimi (policy-formation) şeklinde incelendiğinde anlamlı hale gelmektedir (Adams, 2016). Bunun da ötesinde eğitim yöneticileri için eğitim politikası, karmaşık bir biçimde şekillendirilen, bağlama göre uyarlanan ve kurumsal olarak betimlenen ve yorumlanan “hercai” (tutarsız) bir süreci ifade eder. Bu bağlamda eğitim politikasının, insani çaba ve arzularla dolu bir tasavvur ve oluşum süreci olarak tanımlanması şaşırtıcı değildir (Ball, Maguire, Braun ve Hoskins, 2012). Diğer taraftan eğitim yöneticilerinin, eğitim politikasındaki değişikliklerin devlet düzeyinde daha uzak ya da genel hedeflere ulaşılması için yapıldığına dair görüşleri ise onların görev unvanlarından kaynaklanan farklı mesleki deneyimleri ve kısmen buna da bağlı olarak sahip oldukları ilişki ağı tarafından şekillendirilen düşüncelerinin bir sonucudur (Zanten, 2002).

Diğer yandan eğitim politikası eğitim yöneticilerine göre toplumun sahip olduğu ideolojik yapının yansımalarını içermektedir. Boudieu'nun (2004) bu durumu habitus kavramı ile açıklamaktadır. Buna göre her birey içerisinde bulunduğu toplumun sahip olduğu değerler ve ideolojik biçimler tarafından şekillendirilirler. Bireylerin sahip olduğu bu habituslar tek tek bir anlam ifade ederken toplumdaki tüm bireylerin habitusunun toplamı toplumun habitusunu oluşturur. Bu toplumsal habitus gözlemlenebilir bir yapıya sahip olsa da aynı zamanda üzerinde hiç düşünülmeden refleksif olarak alınan kararların ardında gizil olarak yer almaktadır (Boudieu, 2004). Tüm bu sonuçlardan hareketle eğitim yöneticilerinin eğitim politikası sürecine sadece rastlantısal olarak değil tam aksine bilinçli bir şekilde dâhil oldukları söylenebilir. Bu bilinçli etki eğitim yöneticilerinin eğitim politikası olgusuna ilişkin anlamlandırmaları ve algıları tarafından şekillendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Politikası, Eğitim Yöneticisi, Politikanın Anlamı

Eğitim Yönetimi ve Planlaması Alanında Yüksek Lisans Yapan Öğrencilerin Eğitim Yönetimi ve Planlaması Yüksek Lisans Programı Hakkındaki Beklentilerinin Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Betül Tarhan

Öz

Eğitim Yönetimi bölümüne olan ilgi her geçen gün artmaktadır. Teknolojik gelişmelerle birlikte çok hızlı değişim dinamiğine sahip olan okulları yönetmek okul yöneticilerinin durumlarını da zorlaştırmaktadır. Eğitim yönetiminin yönetim kuramındaki yaklaşımlardan etkilenecek geliştiği bilinmektedir (Hoy ve Miskel, 1987), fakat okul yönetimi diğer yönetim alanlarından paydaşlarının niteliği bakımından çok farklı olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de eğitim yönetimi ve planlaması bölümünde okuyan yüksek lisans öğrencilerinin eğitim yönetimi ve planlaması yüksek lisans programı hakkındaki beklentilerini ortaya çıkartmaktır. Yöntem: Nitel olarak tasarlanan bu çalışmada İstanbul’da bir Vakıf Üniversitesindeki öğrencilerle görüşme yapılarak veri toplanmıştır. Kavramsal çerçeve ve uzman görüşü alınarak oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Veriler içerik çözümlemesi de yapılarak incelenmiştir. Çalışmaya 15 yüksek lisans öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcıların hepsi en az 2 yıldır özel kurumlarda yöneticilik yapmaktadır. Araştırmada her katılımcı ile 45-60 dk arasında değişen görüşmeler yapılmıştır. Yapılan her görüşme katılımcıların da izniyle ses kaydı alınmış, yazıya dökülmüştür. Çalışmaya katılanların hepsinden bilinçli onay formu alınmıştır. Araştırmada üç ana izlek ortaya çıkmıştır. a) programa bilimsel beklentilerden ziyade pratik uygulama için katıldıkları b) Araştırma yöntemleri ile ilgili derslerin beklentileri dışında olduğu c) programın içeriğinin değişmesinin daha faydalı olacağı. Sonuç, öğrencilerin beklentilerinin akademik olmaktan ziyade hemen uygulamaya koyabilecekleri bir yapıda olması nedeniyle çeşitli açılardan beklentilerinin akademik bir programdan olabilecek bir be örtüşmediği ortaya çıkmıştır. Eğitim Yönetimi Planlaması alanında yüksek lisans yapan öğrencilerin de beklentileri alanı bir bilim olarak görmekten ziyade pratik uygulamaları öğrenebilecekleri ve eğitim olarak gördükleri bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi ve Planlaması, Nitel Araştırma, Öğrencilerin Beklentileri

Eğitimde Bütünsel Yaklaşım Üzerine Yükseköğretimde Deneysel Bir Çalışma

Dr. Öğretim Üyesi Benan Yücebalkan - Öğr.Gör. Oktay Çetin - Öğr.Gör. Dilay Güvenç
- Öğr.Gör. Sema Doğru

Öz

Araştırmanın temel problemi günümüz koşullarında gelenekselliğin, postmodernizmin ve teknolojinin “gerçek, iyi, güzel”i tehdit etmesi olarak ele alınmıştır. Bu bağlamda çalışmanın hareket noktası öğrencilerin içinde bulunduğu geleneksel eğitim-öğretim yöntemlerinin, postmodern yaşam koşullarının ve içine doğdukları teknolojik yaşamın Howard Gardner’in Üçlemesi olan “gerçek, güzel, iyi” üzerinde yarattığı tehdide bir çözüm önerisi düşüncesidir. Araştırmada yöntem olarak, araştırmanın problemine yönelik öğrencilerin “gerçeği” sorgulamalarını, “güzeli” sanatla deneyimlemelerini ve “iyiye” ilişkin öğretim elemanları ile derslerin birbirleriyle nasıl bağlantı ve ilişki halinde olduğunu aktif öğrenme sürecinde hayata geçirmeleri amaçlanmaktadır. Uygulamada, 2017-2018 eğitim öğretim yılı güz yarısında Kocaeli Üniversitesi Kandıra Meslek Yüksekokulu Halkla İlişkiler ve Tanıtım programı 2. Sınıf öğrencilerinin 4 dersi (Yaratıcılık ve İnovasyon, Girişimcilik ve KOBİ, Halkla İlişkiler Kampanyası ve Sosyal Medya) birleştirilerek “eğitimde bütünsel yaklaşım” üzerine yükseköğretimde deneysel bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin dört ayrı derste edindiği bilgileri bütünleştirerek kullanmalarını amaçlayan çalışmada, öğrenciler Yaratıcılık ve İnovasyon dersinin bilgilerini kullanarak Girişimcilik ve KOBİ dersinde bir işletme kurma senaryosu oluşturmaya ve bu işletmenin Halkla İlişkiler Kampanyası ile Sosyal Medya çalışmalarını planlamaya yönlendirilmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Bütünsel Yaklaşım, Howard Gardner’in Üçlemesi, Yaratıcılık ve İnovasyon, Girişimcilik ve Kobi, Halkla İlişkiler Kampanyası ve Sosyal Medya.

Eğitimde Yaratıcılığı Geliştirmeye ve Arttırılmasında Sanatın Önemi ve Kolaj Tekniği

Prof.Dr. Güldane Araz Ay - Ece Pınar

Öz

Sanat ve Bilim birbirleri ile yaratıcı özellikleri bakımından etkileşim halinde iki ayrı disiplindir. Karşılaşılan sorunlara yaratıcı çözüm önerileri getirilmesi aşamasında bu etkileşim devreye girmektedir. Resim sanatı da sanat üretiminin ilk başlangıcı ilk görünür halidir. Sanat günümüzde kullandığı malzemeler ve teknik bakımından çeşitlenmesi sayesinde zengin yelpazede sanat ürünleri vermektedir. Günümüzde sanatçılar ile bilim insanlarının birlikte çalışmaları sayesinde, bilimsel bilgi ve tekniklerin de kullanılmasıyla çağdaş sanatta disiplinlerarası sanat çalışmaları giderek önem kazanmıştır. Bu gelişmeler sanat üretiminden eğitime hızla yansımıştır. Geleneksel resim malzemelerinin yenilikçi çağdaş yaklaşımlar ile kullanılması sanatta olduğu gibi eğitimde de önemli gelişmeler sağlamıştır. Bu yenilikçi çağdaş yaklaşımları yaratıcı sanat atölyelerinde ilk, orta ve lise eğitimindeki öğrencilerimizle paylaşılması öğrencilerin yaratıcılıklarını, soyutlama yeteneklerini arttıracak ve bilimin gündelik hayata uygulanabileceğini gösterecektir. Güzel sanatlar eğitimi, yaratıcılığı geliştirmeye ve arttırmaya amaçlayan birçok yöntemi içermektedir. Resim tekniklerini içeren bu tekniklerin arasında, kolaj tekniği birçok bilgiyi çağrışımlı kullanmayı öngörmeleri nedeniyle öne çıkmaktadır. Kolaj boyar malzemelerin yanında, resim dışı malzemelerin kullanılmasını sağlamasıyla yaratıcı fikirlerin gelişimini hızlandırmaktadır. Bu teknik ile yenilikçi deneysel çalışmaları deneyimleyen öğrenciler analiz- sentez ve soyutlama yeteneğini geliştirmekte ve matematiksel düşünme becerisini de kullanmaktadırlar. Öğrenci aynı zamanda yeni eklemeler ile de buluş yoluyla keşfetme yolculuğunu somut verilerle çalışmasına yansıtmaktadır. Makale, sanatçıların yaratıcılığın arttırılması için kullandıkları deneysel kolaj tekniğinin, ilköğretim öğrencileri ile birden fazla tekniği bir arada, buluş yolu ile eğitim yöntemiyle kullanılması ve deneyimlenmesinin yaratıcılığın geliştirilmesine etkileri üzerine odaklanmıştır. Makale, disiplinler arası çalışmaların eğitim alanındaki önemine, öğrencilerin yaratıcılıklarının arttırılması açısından dikkat çekerken, bu bağlamda yapılmış eğitim projeleri ve atölye uygulama çalışmalarıyla da eğitimde bilimsel bilginin, sanatsal bilgi ile deneyimlendiğinde kazanımlarının fazlaşmasına ve bunun eğitim sürecindeki önemine değinilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Kolaj, Yaratıcılık, İlköğretim

Elt Teachers' Efficacy Beliefs And Their Professional Development

Öğr.Gör. Sevda Çimen - Öğr.Gör. Ümran Üstünbaş

Öz

Effective teaching requires teachers to have a number of skills and qualifications such as integrating activities related to different language skills, using technology and planning pace and sequencing of lessons. Apart from these qualifications, it could be suggested that teachers' beliefs are also influential in teaching effectively considering that beliefs are regarded as the core factor for shaping behavior in the literature. Thus, effective teaching skills and teachers' beliefs set ground for the current study within the scope of teacher self-efficacy that could be defined as teachers' beliefs in their capabilities for performing desired actions. Accordingly, teachers with a high level of self-efficacy have been reported to be positive about teaching-related issues whereas teachers with a low level of self-efficacy are reported to be negative about them. Teacher development is one of the teaching-related issues that could be related to self-efficacy beliefs. Specifically, developmental observations are among professional development practices that give feedback to teachers about their in-class practices and teachers' beliefs about their capabilities could determine their attitudes towards these observations. Yet, there is little research on the relationship between ELT teachers', the sample of this study, self-efficacy beliefs and their attitudes towards developmental observations. A mixed-method approach was adopted for data collection in that a questionnaire on teacher self-efficacy and interviews on attitudes about developmental observations were used as data collection instruments. 50 English language instructors at a state university were participants of the study and they were administered an adapted questionnaire that included items on teacher self-efficacy following its validity and reliability analyses. The data from the questionnaire were associated with the data from interviews on attitudes about professional development observations. As a result of the statistical analyses, the current study offers implications for effective teaching.

Anahtar Kelimeler: Teacher Self-Efficacy Beliefs, Professional Development, Developmental Observations

Engelli Bireylere Yönelik Sanat Eğitimi: Eskişehir Valilik İl Koordinasyon Merkezi Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Yener Şişman

Öz

Valilik Engelliler Koordinasyon Merkezi'nin temel amacı engelli bireylerin toplumsal yaşama tam ve etkin katılımını teşviiktir. Zira engelli bireylerin de topluma dâhil edilmesi görevini üstlenmesi durumunda devlet sosyal bir öze kavuşabilecektir. Toplumun içinde yaşamak ise topluma dâhil olmak anlamına gelmez. Topluma dâhil olmak, toplumun içinde herkesle birlikte ve toplumsal yaşamın tüm alanlarında (ekonomik, sosyal, politik, kültürel ve kamusal) aktif olarak yer almaktır. Engelli bireyler toplumun bir parçasıdır ve topluma dâhil olabilmeleri için sosyal hayata da entegre olabilmeleri gereklidir. Bu çerçevede Valilik Engelliler Koordinasyon Merkezi'nde üniversite öğrencileri ile engelli bireylere “birlikte eğitim” verilmekte engelli öğrencilerin, normal akranlarıyla birlikte normal sınıflarda eğitim almasına gayret edilmektedir. Sanat ise insanın kendini ifade etmesi, yeni fikirler üretmesi ve topluma aktif ve eşit katılımı için önemli bir fırsattır. Buna karşın eğitimin ve üretimin dışında kalan büyük bir engelli nüfus, toplum yaşantısının diğer pek çok alanında olduğu gibi sanat alanında da üretme ve yaratma imkânlarından yoksun bırakılmaktadır. Merkezde engelli bireyler ve akranlarının ortak resim, heykel gibi sanatsal etkinliklerde bulunması sağlanmaktadır. Böylece engelli bireyler kişiliklerini geliştirip kendilerine olan güven duygularını pekiştirecekleri bir imkâna sanat yoluyla ulaşabilmektedir. Ayrıca, fırsat verildiğinde engellilerin de toplumsal yaşamın her alanına katkıda bulunabileceği algısının yerleştirilebilmesi ve farkındalık yaratılması için sözü edilen sanatsal etkinliklere katılım önemlidir. Yapılan etkinliklerle, engelli bireylerin akranlarıyla iletişiminin güçlendirilmesi yanı sıra, üniversite öğrencisi akranlarının engelliler ile ilgili olarak bilinç ve duyarlılık düzeylerinin yükseltilmesine katkı sağlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Ortak Eğitim, Sanat Eğitimi

Evli Bireylerde İletişim Becerileri, Çatışma Çözme Tarzları, İlişki İnançları ve Duygusal Bağlanmanın Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Uzman Semra Uçar - Dr. Yelda Yıldız - Arş.Gör.Dr. Şule Baştemur - Uzman Meltem Dursun Bilgin

Öz

Bu araştırmada, evli bireylerde yakınlık, bakış açısı ve kişilerarası ilişkileri incelemek amacıyla bireylerin anlaşmazlık durumlarındaki çatışma çözme şekilleri, ilişkilerdeki inançları, iletişim becerileri ve duygusal bağlılık düzeyleri cinsiyete ve evlilik süresine göre karşılaştırılmıştır. Araştırmadaki bu amaç doğrultusunda, evli bireylerin çatışma çözme tepkileri, ilişki inançları, iletişim becerileri ve duygusal bağlanmalarının toplumsal cinsiyet rollerinin ve ilişkideki tarafların bir takım bireysel özelliklerinin etkisiyle zaman içerisinde kişiyi ve evliliği etkilediği düşünüldüğünden cinsiyet ve evlilik süresi değişkenlerine göre ne düzeyde anlamlı farklılık gösterdiğine odaklanılmıştır. Betimsel yöntem kullanılarak yapılan bu araştırmada, ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle 300 evli bireye ulaşılmıştır. Veri toplama araçları olarak “İkili İlişkilerde Çatışma Çözme Tepkileri Ölçeği, İlişkilerde İnanç Envanteri, İletişim Becerileri Envanteri, Duygusal Bağlılık Ölçeği ve Demografik Bilgi Formu” kullanılmıştır. Verilerin analizinde t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçları ilgili literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çatışma, İletişim, İnanç, Bağlılık, Evli Bireyler

Farklı Örneklem Büyüklüğü ve Şans Parametresi Düzeylerinde Eşitleme Hatalarının İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Duygu Koçak

Öz

Günümüzde bazı ölçme durumları bir testin aynı anda ya da farklı dönemlerde farklı formlarının uygulanmasını gerektirmektedir. Bu durumda testi alanların farklı formlardan aldıkları puanların karşılaştırılabilmesi için test eşitleme yoluyla karşılaştırmaya uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Test eşitlemede, aynı özelliği ölçen iki testten alınan puanlar arasında istatistiksel ilişki kurulmaktadır. Eşitleme işleminin mümkün olduğunca az hata yapılması hedeflenmektedir. Eşitleme yapılan formların ayırt edicilik, şans parametresi gibi özellikleri, grubun yetenek düzeyi dağılımı, örneklem büyüklüğü gibi değişkenler eşitleme hatasında etkili olmaktadır. Özellikle testle ölçülen özelliğe sahip olmayan bireylerin soruyu doğru yanıtlama olasılığını veren şans parametresinin kontrol altına alınmasının güç olduğu ve eşitleme hatasında da etkisinin olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada, tek boyutlu Madde Tepki Kuramı modellerinden üç parametrelili lojistik modelde farklı örneklem büyüklüğü ve şans parametresi düzeylerine sahip verilerde “ortalama-ortalama”, “ortalama-standart sapma”, “Haebara” ve “Stocking-Lord” eşitleme yöntemleri kullanılarak yapılan test eşitlemelerde kestirilen eşitleme hatalarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, 500, 1000 ve 1500 örneklem büyüklüğünde, 1-0 şeklinde puanlanan 3 parametrelili modele uyumlu yapay veriler R programı “equateIRT” ve “ltm” paketleri kullanılarak üretilmiştir. Üretilen verilerde her bir örneklem büyüklüğü için şans parametresi düşük, orta ve yüksek olacak şekilde 0.05-0.20, 0.21-0,35 ve 0,36-0,50 olarak değişimlenmiştir. Madde ayırt edicilik parametresi 0.50-0.2 aralığında sınırlandırılmıştır. Test eşitlemede “ortak maddeli denk olmayan gruplar eşitleme deseni” kullanılmıştır. Test uzunluğu sabitlenerek toplam madde sayısı 50, ortak madde sayısı 10 olarak belirlenmiştir. Farklı örneklem büyüklüğü ve şans parametresi düzeylerinde farklı test eşitleme yöntemlerinden kestirilen eşitleme hataları (RMSD değerleri) karşılaştırılarak hangi koşulda, hangi yöntemin daha düşük hata ile kestirim sunduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Test Eşitleme, Madde Tepki Kuramı, Eşitleme Hatası, Şans Parametresi

Felsefe Dersi Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Ahmet Çoban - Uzman Orhan Korkmaz

Öz

Bilgi, bilgelik sevgisi ya da hikmet arayışı anlamına gelen felsefe, evreni, doğayı tanımaya yönelik anlama çabası olarak günümüze kadar gelmiştir. Başta varlık, bilgi, etik ve estetik değerler, mantık olmak üzere birçok alanda sorgulamalar yapan felsefe, gerçeğin tümüyle, temellendirmeye dayanarak bağ kurma süreci ve bunun sonunda elde edilen dirik ürünler olarak betimlenebilir. Felsefe dersi öğretim programı ile öğrencilerin; insan, bilgi ve yaşanan dünya ile ilgili sorular sormalarını, sorulara ilişkin düşünme ve akıl yürütmeye dayalı cevaplar arayarak oluşturdukları düşüncelerini sözlü ve yazılı bir şekilde ifade edip, tutarlı, temellendirilmiş ve güncel hayatla ilişkilendirilmiş bir şekilde düşüncelerini sağlamak ve felsefenin temel alanları ile soruları hakkında edinilecek bilgilerden hareketle, düşünce tarihi örnekleri üzerinden felsefi düşünceye, tarihsel ve bütüncül bir bakış açısı geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Araştırmanın amacı, Felsefe dersinin Türk Eğitim Sistemi lise düzeyindeki yerini öğretim programları ve haftalık ders çizelgeleri açısından değerlendirmektir. Bu temel amaç çerçevesinde şu sorulara cevap aranmıştır: 1.Felsefe dersinin lise haftalık ders programları açısından ağırlığını saptamak, 2.Felsefe dersinin amaçlarını değişen programlar açısından değerlendirmek, 3. Felsefe dersinin a.Ünitelerini, b.Kazanımlarını ve c.Ayrılan sürelerini değişen programlar açısından değerlendirmek, 4.Felsefe dersi öğretim programlarında isimleri yer alan filozofları özellikleriyle birlikte saptamaktır. Araştırmada, nitel araştırma deseni benimsenmiş, araştırma verileri doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Araştırmada, öncelikle Felsefe dersinin lise haftalık ders programları açısından ağırlığı saptanmış, değişen programlar açısından amaçların farklılık gösterip göstermediği incelendikten sonra, öğretim programlarında yer alan üniteler, konular, kazanımlar ve bunlara ayrılan süreler ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca, öğretim programlarında isimleri yer alan filozoflar özellikleriyle birlikte kategorik olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Felsefe Dersi, Öğretim Programı, Haftalık Ders Programları.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarına Göre Bilim

Doç.Dr. Ayşe Savran Gencer - Dr. Öğretim Üyesi Gül Hanım Boran

Öz

Bu çalışmanın amacı, Fen Bilgisi öğretmen adaylarının bilimin doğası ile ilgili görüşleri ile bilimsel sorgulamaya ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Çalışma grubunu bir devlet üniversitesinin Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan 95 (78 kadın, 17 erkek) öğretmen adayı oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının bilimin doğası ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla Bilimin Doğası İle İlgili Görüşler Anketi (VNOS-D) kullanılarak bilimin doğasının delillere dayalı olması, değişebilirliği, gözlem-çıkarımlar arası farklılıklar, bilim insanların subjektifliği, bilimsel modeller ve hayal gücü-yaratıcılık temaları ile ilgili öğrenci görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının bilimsel sorgulamaya ilişkin görüşleri 7 sorudan oluşan "Bilimsel Sorgulamaya İlişkin Görüş Formu" ile belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilimin Doğası, Bilimsel Sorgulama, Fen Eğitimi

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Kavram Haritası Hazırlayabilme Durumları ile Kavram Haritası Yöntemine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması

Doç.Dr. Çiğdem Şahin-Çakır - Arş.Gör. Ümmü Gülsüm Durukan

Öz

Bu çalışmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının (FBÖA) kazanım(lar)a yönelik kavram haritası hazırlayabilme becerilerini ve kavram haritası yöntemine yönelik tutumlarını karşılaştırmaktır. Bu çalışma betimsel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi çerçevesinde yürütülmüştür. Çalışma grubu dördüncü sınıf FBÖA'lardan oluşmaktadır. FBÖA'lara 2018'te yenilenen sekizinci sınıf fen bilgisi dersi öğretim programında yer alan basınç konusuna dair kazanımlar sunulmuştur. FBÖA'lardan bu kazanım(lar)ı ve konuya dair açıklamalarda yer alan kavramları kullanarak bir kavram haritası hazırlamaları istenmiştir. Bununla birlikte, FBÖA'lara Turan-Oluk, Kan ve Ekmekci (2016) tarafından geliştirilen kavram haritası yöntemine yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. FBÖA'lar tarafından hazırlanan kavram haritaları, doküman inceleme tekniği ile analiz edilmiştir. Dokümanların analizinde, Köseoğlu, Durukan ve Şahin (2017) tarafından geliştirilen analitik rubrik, bu araştırmanın amaçları doğrultusunda uyarlanarak kullanılmıştır. Tutum ölçeğinden elde edilen verilerden ise, ortalama tutum puanları hesaplanmıştır. FBÖA'ların hazırladıkları kavram haritaları için rubrikten aldıkları puanlar ile tutum ölçeğinden aldıkları ortalama tutum puanları arasındaki ilişki korelasyon analizi ile karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Basınç, Fen Bilgisi Öğretmen Adayı, Kavram Haritası

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Teknoloji Kullanımı Konusundaki Hazırbulunuşlukları

Doç.Dr. Fatma Şaşmaz Ören - Doç.Dr. Nilgün Tatar

Öz

Bu çalışmada fen bilgisi öğretmen adaylarının teknoloji kullanımı konusundaki hazırbulunuşluklarını belirlemek amaçlanmıştır. Betimsel nitelikteki bu çalışma fen bilgisi öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan 48 öğretmen adayıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veriler öğretmen adaylarının konuya ilişkin düşüncelerini alma amaçlı geliştirilen görüş formu ile toplanmıştır. Öğretmen adaylarının teknoloji kullanımı konusundaki hazırbulunuşlukları üç temel soruyla araştırılmıştır. Bunlardan ilki fen ve teknoloji derslerinde bir öğretim aracı olarak hangi teknolojilerin kullanılabilceği, ikincisi bu teknolojilerin hazırlanması ve kullanılması konusundaki yeterliliklerine ilişkin algıları, üçüncüsü ise teknoloji kullanımının yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğu konusundaki görüşleridir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre; öğretmen adaylarının teknoloji kullanımı konusundaki hazırbulunuşluklarının daha önce kullandıkları teknolojik araçlarda veya uygulamalarda yüksek olduğu ancak kullanmadıklarında kendilerini yetersiz gördükleri anlaşılmaktadır. Bununla birlikte öğretmen adaylarının derslerde teknoloji kullanımının yapılandırmacı yaklaşıma uygun olduğu düşüncesinde oldukları belirlenmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkarak fen derslerinde teknoloji kullanımına yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilgisi Öğretmen Adayları, Teknoloji Kullanımı, Görüşme

Fen Edebiyat ve Eğitim Fakültesi Mezunu Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Ölçme-Değerlendirme Okuryazarlıklarının Belirlenmesi

Hatice Merve Köyüstü - Dr. Öğretim Üyesi Betül Demirdögen

Öz

Araştırmanın amacı fen bilgisi öğretmenlerinin ölçme-değerlendirme okuryazarlıklarını ve okuryazarlıklarını etkileyen faktörleri belirlemektir. Bu çalışmada özellikle fen edebiyat mezunu fen bilgisi öğretmenleri ile eğitim fakültesi mezunu fen bilgisi öğretmenlerinin ölçme-değerlendirme okuryazarlıklarına (bilgi ve uygulama boyutlarında) ve okuryazarlıkları arasındaki farklılıklara odaklanılmıştır. Bu çalışma fen bilgisi öğretmenleri ile yapılan nitel bir çalışma olması ve okuryazarlığı bilgi ve uygulama düzeyinde ortaya çıkarması açısından önemlidir. Çalışma 2017-2018 bahar yarıyılında Karabük ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev yapmakta olan iki fen edebiyat fakültesi mezunu ve iki eğitim fakültesi mezunu fen bilgisi öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde ön görüşme, gözlem ve gözlem sonrası görüşmeler yapılmıştır. Ön görüşmede öğretmenlerin ölçme-değerlendirme okuryazarlıkları ve okuryazarlıklarını etkileyen faktörler bilgi düzeyinde belirlenmiştir. Gözlem sürecinde fen bilgisi öğretmenlerinin ölçme-değerlendirme okuryazarlıklarının uygulama boyutu hakkında araştırmacı tarafından alınan notlar yardımıyla veriler toplanmıştır. Gözlemler sonrasında yapılan görüşmelerle fen bilgisi öğretmenlerinin ölçme-değerlendirme okuryazarlıklarının uygulama boyutu göz önünde bulundurularak yaptıkları uygulamaların nedenleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmadaki veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre eğitim fakültesi mezunu fen bilgisi öğretmenlerinin fen edebiyat mezunu fen bilgisi öğretmenlerine göre ölçme-değerlendirmenin amacını, içeriğini, ölçme-değerlendirme sonuçlarını yorumlama ve bilgi edinmede önemli farklılıklarının olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ölçme-Değerlendirme Okuryazarlığı, Fen Bilgisi Öğretmenleri, Nitel ve İçerik Analizi

Fen Lisesi Öğrencilerinin Fen Liselerine İlişkin Görüşleri

Prof.Dr. Behçet Oral - Dr. Öğretim Üyesi Ata Pesen - Öğr.Gör. Uğur Epçaçan

Öz

Bu araştırmanın amacı, fen lisesi 10., 11. ve 12.sınıf öğrencilerinin öğrenim gördükleri fen liselerine ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda fen lisesi öğrencilerinin; 1. Fen liselerini tercih etme nedenleri nelerdir? 2. Fen liselerinin amaçlarına ilişkin görüşleri nelerdir? 3. Okullarına ve eğitim programlarına ilişkin eğitsel ve sosyal anlamda olumlu ve olumsuz görüşleri nelerdir? 4. Fen lisesinde okumanın avantaj ve dezavantajlarına ilişkin görüşleri nelerdir? Alt problemlerine ilişkin görüşleri alınmak istenmiştir. Araştırmanın amacına uygun olarak nitel araştırma yaklaşımlarından betimsel analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 öğretim yılı güz döneminde Siirt Türk Telekom Fen lisesinde öğrenim gören 10., 11. ve 12. Sınıflarında okuyan 69 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin seçiminde okulun 10., 11. Ve 12. Sınıflarında bulunan 4'er şubeden rastgele birer şube seçilmiş ve toplamda 82 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Formları eksik ve ilgisiz dolduran öğrencilerin kâğıtları elendikten sonra toplam 69 öğrenci çalışma grubuna katılmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı, alan yazın taraması yapılarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımıyla yapılmıştır. Veriler betimsel ve içerik analizi yaklaşımlarıyla analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda fen lisesi öğrencilerinin, daha çok eğitim kalitesi ve öğretmen niteliğinden dolayı fen liselerini tercih ettikleri saptanmıştır. Fen liselerinin genel olarak nitelikli öğrenci yetiştirme ve iyi bir üniversiteye yerleştirme amacına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin okul ortamında sosyal imkânlarının ve deneysel çalışmaların arttırılması gerektiği kanısı oluşmuştur. Fen liselerinin başarı düzeyi ortamı, kaliteli eğitim ve iyi bir gelecek açısından avantajlı, yüksek beklenti ve psikolojik baskı gibi açılardan da dezavantajlı olduğu bulguları elde edilmiştir. Elde edilen bu bulgular doğrultusunda fen liselerinin eğitim programları ve öğrenciye sunduğu sosyal imkânların yeniden gözden geçirilmesi önerilebilir. Fen lisesi öğrencilerinin dile getirdiği, baskıdan dolayı oluşan psikolojik rahatsızlıkların giderilmesi için birebir görüşmeler yapmak ve öğrenci tanıma rehberliği hizmetini sürekli aktif halde tutmak faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fen Lisesi, Öğrenci, Eğitim Programı

Fen ve Teknoloji Dersinde Robotik Etkinliklerin Derse Yönelik Öğrenci Motivasyonuna Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Ozan Coşkunserçe - Meryem Coşkunserçe

Öz

Robotik teknolojilerin eğitim alanında kullanımı birçok yeni imkânlar sunmakta ve gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır. Robotik teknolojilerinin en yaygın kullanıldığı alanlardan biri de Fen ve Teknoloji dersidir. Çünkü Fen ve Teknoloji dersi içerik itibari ile kavramların robotik teknolojilerinin deneysel etkinlikler kullanılarak açıklanmasına son derece uygundur. Ayrıca derslerde gerçekleştirilen etkinlikler sonucunda öğrencilerin problem çözme, teknolojiyi anlama ve kullanma, günlük yaşamda karşılaşılan sorunlara teknoloji ile çözüm bulma gibi becerilerinde gelişme olduğu gibi öğrencilerin derse yönelik merak ve motivasyonlarında da artış olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, ortaokul 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersi Işık ve Ses ünitesinde robot teknolojisi ile yapılan deneysel etkinliklerin öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine yönelik motivasyonu üzerindeki etkisini incelemektir. Bu amaçla deneysel yöntem uygulanmış, kontrol grubu ile müfredatta belirtilen etkinlikler, deney grubu ile Mbot eğitsel robot kitinin algılayıcıları kullanılarak robotik etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Yapılan etkinliklerin öncesinde ve sonrasında Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Motivasyon Ölçeği kontrol ve deney gruplarına uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen ve Teknoloji, Robotik, Motivasyon

Geçmişten Günümüze Türk Minyatür Sanatında İnvasyon ve Özgünlük

Nuray Elik - Dr. Öğretim Üyesi Seyhan Mercan Kalaycı

Öz

Minyatür sanatının geleneksel sanatlar içinde gün geçtikçe artan önemi aslında modern Türk resminin yöntemi ve yeniden yorumlanmasıyla daha net görülmektedir. Bu bağlamda modern Türk resminde görülen biçimsel kurgunun oluşumunda minyatür sanatının etkili olduğu söylenilebilir. Türk minyatür sanatında biçimsel kurgu aslında estetiksel bakış açısının varlığına işaret eder. Minyatür Sanatında tasvirin estetik değerlerini belirleyen faktörlerden biride algıdaki kişisel farklılaşmalar ve bilinçaltındaki görsel algılama sürecinde yaşanan bakmak ve görmek arasındaki çözümlenmelerdir. Bu bağlamda Türk minyatür sanatında bakmak ve görmek üzerine bir çözümlenmenin nasıl yapılması gerektiği genel bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmanın kapsamında modern Türk resmine ışık tutan Türk minyatür sanatının klasik ve modern örnekleri karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır. Türk minyatür sanatının günümüze yansıyan invasyon ve özgünlüğü tarihsel süreç ve sosyal olguların etkisinde geniş bir bakış açısıyla değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Minyatür Sanatı, Resim, İnvasyon, Özgünlük

Geleneksel T-Testi Üzerine Bir Öneri: Bayes Çıkarımları

Alperen Yandı - Gözde Sırgancı

Öz

Yapılan çalışmaların birçoğunda farklı gruplardaki bireylerin karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmalarda kullanılan en yaygın istatistiksel tekniklerden birisi T-testidir. T-testinde yokluk hipotezinin geçerli olduğu durumda, araştırmada elde edilen verinin görülme olasılığı, “p değeri” olarak isimlendirilmektedir. Bireylerle ilgili çıkarımlar yapılması oldukça karmaşık bir süreçtir. Ancak bu süreci basite indirgeyen T-testi sonuçlarına göre kurgulanan hipotezler ret-kabul edilmektedir. T-testi ile ilgili bazı eleştiriler olduğu bulunmaktadır. Bu eleştiriler şu şekildedir: • P değeri, yokluk hipotezinin doğru veya yanlış olduğuna ilişkin bilgi sağlamaz. • P değerinin hesaplanması için kullanılan t istatistiği örneklem standart sapması ve örneklem büyüklüğüne bağlıdır. • P değeri örneklemin rastgele seçilmesi varsayımı altında tanımlanmıştır. Bütün bu eleştiriler nedeniyle T-testinin alternatif üzerinde durulması önerilebilir. Bayes çıkarımlarını kullanarak gerçekleştirilen testlerin oldukça güçlü alternatifler olduğu ifade edilebilir. Bayes çıkarımları, önsel ve sonsal dağılımları kullanarak, ilgili değişkenler hakkında bilineni ve bilinmeyenleri açıkça ortaya koymaktadır. Bayes çıkarımlarında model karşılaştırmaları Bayes faktör kullanılarak yapılmaktadır. Bayes faktörü, verilerin alternatif hipoteze karşı yokluk hipotezini ne ölçüde desteklediğini nicelendirir. Bayes çıkarımı, diğer hipotez testlerine göre pek çok avantaja sahiptir, bunlardan bazıları şu şekilde sıralanabilir: • Bayes çıkarımı, önsel olasılıkları hesaba katar. Diğer testler ise, önsel olasılıkları dikkate almamaktadır. • Bayes çıkarımlarında, olasılık oranları inanç derecesini temsil eder. Diğer testlerde ise olasılık bir olayın göreceli frekansını temsil eder. • 2. avantajın bir sonucu olarak, Bayes çıkarımlarında, bir hipotezin gerçek olma ihtimalini hesaplanabilir; bu sonuç aslında araştırmacıların ulaşmak istediği bilgidir. • Bayes çıkarımlarında çok iyi tanımlanmış farklı hipotezler olabilir. Diğer testlerde ise yalnızca iyi tanımlanmış bir hipotezi vardır: yokluk. Bu araştırmanın amacı araştırmacılara Bayes çıkarımları hakkında kuramsal bilgi sağlanmasıdır. Böylece araştırma süreçlerinde yapılabilecek hataların önüne geçilmesine katkı yapılabilir. Araştırmacıların gerçek farklarla ilgili doğru çıkarımda bulunmaları, alınan kararları etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: T-Testi, P Değeri, Bayes Çıkarımları

Google Etkisi: Google Çağın Mucizesi" !

Doç.Dr. Bahar İşigüzel

Öz

Çağımızın en önemli teknolojilerinden birisi olan internet 2000’li yılların başlarından bu yana arama motorlarının geliştirilmesiyle birlikte farklı bir boyut kazanmıştır. İnsanların aradıkları bilgiye saniyeler içinde hızlı ve kolay ulaşması zamanımızın mucizesi olarak adlandırılabilir. Google.com arama motoru da 20 yıllık bir geçmişi ile internette vazgeçilmez bir bilgi kaynağı olarak bu mucizeye ilk katkıda bulunanlardan olmuştur. Buna karşın yaşamımızı bu denli kolaylaştıran bu teknolojinin beyin fonksiyonları üzerindeki olumsuz etkisinin olup olmadığı tartışılmaya başlanmıştır. Yapılan son araştırmalarda bu teknolojik mucizenin insanların zihinsel potansiyellerine olumsuz etkisi olduğu ortaya atılmıştır. Söz konusu araştırmalar bu durumu “Google etkisi” olarak terimleştirmiştir. Bu etki, oldukça hızlı erişilen bilgiyi ve her hangi bir zamanda tekrar kolayca o bilgiye sahip olunmasını kapsamaktadır. Böylece insanların geçmişe oranla hafızalarını daha az kullanmaları, bilgiyi hatırlama çabası olmaksızın o bilginin içeriğinden çok, o bilgiye nasıl ulaştığını ve hangi kanallarla (örn; anahtar kelimeler) tekrar ulaşabileceğini hatırlamaları geçerli olmaktadır. Beyin fonksiyonlarının gerilemesine sebebiyet verebileceği düşünülen hazır ve kayıtlı bilgiler kişinin düşünme yani beyin hücreleri arasında bağlantı kurma, çıkarım yapma, hatırlama, öğrenme gibi en temel fonksiyonlarına engel olduğu varsayılmaktadır. Oysa beynin besini bilgidir ve beyin hücrelerinde kodlanmış bilgiler arasında kurulamayan bir etkileşim hücrelerin kaybına neden olmaktadır. İnsanların kendi hafıza potansiyellerini ve bilgi birikimlerini kullanmaları ve arama motoruna sürekli başvurmakta zihinlerinin hatırlama işlevini devreye sokmaları oldukça önemlidir. Bu çalışma “Google etkisi”nin üniversite öğrencileri üzerinde etkisini araştırmaktadır. Nitel desenlenen araştırmada odak grup görüşmesi ile veriler toplanmıştır. Farklı fakültelerde öğrenimlerine devam eden öğrenciler ile “Google etkisi” hakkında yapılan görüşmelerde soru ve cevaba dayalı olarak sorular yöneltilmiş ve kayıt altına alınıp transkripsiyonu yapılmıştır. Araştırmanın sonuçları, öğrencilerin “Google etkisi” altında oldukları saptanmıştır. Özellikle unutkanlık yaşadıklarını, bazı bilgileri hatırdan tutmak yerine arama motoruna güvendiklerini, kendi bilgi birikimlerine güvenmediklerini, fikirlerini ifade ederken emin olamayıp arama motorundan teyit aldıklarını ve bunun bilgiye edinmek için en zahmetsiz ve kestirme yol olduğunu ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Google Etkisi, Bilgi, Öğrenme, Odak Grup, Beyin

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarına Yönelik Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi Öz Yeterlik (Gs-Tpib) Ölçeği: Geliştirme, Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması

Öğr. Gör. Yahya Hiçılmaz - Prof.Dr. Çağatay İnam Karahan

Öz

Bu çalışmanın amacı, Görsel Sanatlar eğitimi disiplinine dayalı Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi (TPİB) çerçevesinde Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının GS-TPİB öz-yeterliklerini belirleyen geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmesidir. 5'li likert tipinde ve 79 maddeden oluşan taslak GS-TPİB öz-yeterlik ölçeği, 2016-2017 bahar döneminde Türkiye'nin 5 farklı üniversitesinin üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim görmekte olan 405 Görsel Sanatlar öğretmen adayına uygulanmıştır. Açıklayıcı faktör analizinin (AFA) ardından 55 maddeden ve 7 alt boyuttan oluşan bir ölçek elde edilmiştir. GS-TPİB öz-yeterlik ölçeğinin Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) 2017-2018 güz döneminde Türkiye'nin 14 farklı üniversitesinde 711 öğretmen adayının yanıtladığı ölçek formundan elde edilen verilerle yapılmıştır. Bu doğrultuda AFA'dan elde edilen faktör yapılarının uygunluğu ortaya konmuştur. GS-TPİB öz-yeterlik ölçeğine ait Cronbach Alfa katsayısı ,95 olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanatlar Eğitimi, Görsel Sanatlar Öğretmen Adayları, Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi, Ölçek Geliştirme

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi Öz Yeterlikleri

Öğr.Gör. Yahya Hiçılmaz - Prof.Dr. Çağtay İnam Karahan

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, üçüncü ve dördüncü sınıflarda öğrenim görmekte olan Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının GS-TPİB öz-yeterlik düzeylerinin demografik özelliklere bağlı olarak çok yönlü incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, ilgili evreni temsil yeterliliğini sağlamak amacıyla 2017-2018 güz döneminde tabakalı örnekleme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda Türkiye'nin yedi farklı coğrafi bölgesi dikkate alınarak 14 farklı üniversiteden üçüncü ve dördüncü sınıflarda öğrenim gören toplam 711 Görsel Sanatlar öğretmen adayından veriler toplanmıştır. Verileri toplama aracı olarak “GS-TPİB Öz-Yeterlik Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi yapılırken parametrik testlerden bağımsız örneklemler için t- testinden, ANOVA, LSD, Scheffe ve Dunnett's C testlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarında, Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının GS-TPİB öz-yeterliklerinin orta düzeyde ve olumlu yönde olduğu, cinsiyet açısından teknoloji bilgisi (TB) boyutunda erkek öğretmen adaylarının lehine, pedagojik bilgisi (PB), içerik bilgisi (İB), teknolojik pedagojik bilgisi (TPB) ve pedagojik içerik bilgisi (PİB) boyutlarında ise kadın öğretmen adaylarının lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Sınıf düzeyi açısından genel ölçek ve yedi alt boyuta ait öz yeterlik düzeylerinde 4. sınıfların lehine anlamlı farklılık olduğu, mezun olunan okul türüne göre ise anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının bilgisayara sahip olma durumunun teknolojinin içerdiği tüm alt faktörlere yönelik öz yeterliklerini etkilediği, bilgisayar kullanma süreleri arttıkça TB, teknolojik içerik bilgisi (TİB), teknolojik pedagojik içerik bilgisi (TPİB) boyutu ve genel ölçek açısından öz yeterlik düzeylerinin de arttığı görülmüştür. Atölye türüne göre incelendiğinde ise; TB, PB, TİB, PİB, TPİB boyutu ve genel ölçek açısından anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanatlar Eğitimi, Görsel Sanatlar Öğretmen Adayı, Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi, Teknoloji Entegrasyonu

Harid Fedai ve Silik Sayfalar Adlı Hatıra Kitabı Üzerine

Dr. Emin Onuş

Öz

Bir ulusun kültür ve tarihî değerlerini ortaya çıkarması, uygar toplumlar arasında olmasını sağlamakla beraber, millî kültürün var olması bakımından da önemlidir. Tarihî-edebî eserler ise şüphesiz, bir ulusun kültürel değerlerini gün yüzüne çıkaran ve gelecek nesillere aktaran, millî kültürün temel taşlarıdır. Bu bağlamda bu vazifeyi üstlenen araştırmacı ve yazarların birer köprü olduğunu söylemek mümkündür. Kıbrıs'ta yaptığı çalışmalarla millî kültürün gelişimine katkı sağlayan ve mihenk taşlarından biri olmayı başaran öncü isim Harid Fedai'dir. Fedai öğretmen, araştırmacı, yazar ve şair oluşunun yanında, fikir ve görüşleriyle de Kıbrıs Türk kültür ve edebiyatının göz ardı edilemeyecek en önemli mefkûre adamlarından biridir. Harid Fedai, yaşamı boyunca kendisini Kıbrıs Türk Kültür ve edebiyatına adanmış, birçok kitap ve makale yayınlamıştır. Kıbrıs'ta pek çok bilinmeyen gazete, dergi ve kitap ile şair-yazarı gün ışığına çıkaran Fedai, şüphesiz Kıbrıs'ın en üretken, kültür ve edebiyat araştırmacılarından biridir. Harid Fedai'nin eserlerinden bir tanesi de Silik Sayfalar (2009) adını taşımaktadır. Fedai'nin yıllarca belleğinde gizli kalanlar, anı-hatıra türünde patlar ve bize ulaşır. Bu eser hem edebiyat, hem de Kıbrıs'ın toplumsal tarihi bakımından son derece önemlidir. Bu çalışmada Harid Fedai ve Silik Sayfalar adlı hatıra kitabı ele alınacak ve incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Harid Fedai, Kıbrıs, Silik Sayfalar, Anı-Hatıra

Havacılık Temalı Stem Eğitimi Programı: “Minik Havacılar Uçmayı Öğreniyor”

Arş.Gör. Emircan Özdemir - Arş.Gör. Mehmet Yaşar - Dr. Seyhun Durmuş - Doç.Dr. Evrim Genç Kumtepe - Doç.Dr. Ender Gerede - Ömer Garan

Öz

STEM yaklaşımı fen, teknoloji, mühendislik ve matematik disiplinlerinin entegrasyonunu temel alan güncel eğitim reformlarından biridir. Gerçek dünya bağlamında disiplinler arası bağıntının kurularak öğretim sağlanmasında etkili bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer yandan bilimin toplum nezdinde yaygınlaştırılması konusu her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Bu konuda öne çıkan konu ise bilim ve toplum arasında köprü vazifesi gören bilim iletişimi olmaktadır. Bu çalışmada havacılık biliminin çocuklara aktarılması amacıyla bir STEM eğitimi programı geliştirilmiştir. Geliştirilen eğitim programının amacı uçakların nasıl uçtuğunu çocuklara öğretebilmektir. Program kapsamında çocukların ilgisini çekecek ve onlarda merak uyandıracak şekilde tasarlanan 13 adet deney etkinliği ile 2 adet oyun etkinliği yer almaktadır. Etkinlikler 5 ana modül altında toplanmaktadır. Etkinler atölye çalışmaları yapılarak uygulanmıştır. Her bir modül uçaklara havadayken etki eden kuvvet veya kavramı öğretmeyi amaçlamaktadır. Programın hedef kitlesi ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencileridir. Geliştirilen eğitim programına 2017 Kasım ayında 442 çocuk katılmıştır. Çocukların öğrenim kazanımları ile bilime yönelik geliştirdikleri tutumların ölçülmesi amacıyla ölçme değerlendirme çalışması yapılmıştır. Yapılan ölçme değerlendirme çalışması sonucunda programın öğrenim kazanımlarının aktarılması ve çocukların bilişsel, duyuşsal ve davranışsal açıdan bilime yönelik olumlu tutum geliştirmeleri açısından etkili olduğu görülmüştür. *Bu çalışma TUBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları çağrısı kapsamında 2017 yılında desteklenen 117B167 numaralı proje sonucunda gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stem Eğitimi, Bilim İletişimi, Bilim ve Teknoloji Eğitimi, Havacılık Bilimi, Bilim Etkinliği

İmajinasyon(Zihinde Canlandırma) ile Zincir Kurarak Kodlama Yönteminin Hatırlama Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Saliha Nur Güç - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Özgenel - Hacı Yıldız - Esmâ Hümeýra Yılmaz

Öz

İmajinasyon ile zincir kurarak kodlama yönteminin araştırıldığı bu çalışmaya İstanbul ilindeki üniversitelerde öğrenim gören 20 kadın ve 8 erkek olmak üzere toplam 28 gönüllü lisans ve yüksek lisans öğrencisi katılmıştır. Araştırmada, deney grubuna imajinasyon yöntemi ile zincir kurarak kodlama eğitimi verilmiş ve bunun hatırlama üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Bunun için, deney grubuna yedi adet kelime görselleriyle beraber gösterilmiş ve görseller birbiri ile bağlantılandırılmıştır. Deneklerden, daha sonra gelecek yirmi kelime için zihinlerinde benzer bir işlem yapmaları istenmiştir. Kontrol grubuna ise böyle bir eğitim verilmemiş ve deney grubuna verilen aynı yirmi kelimeyi hatırlamaları istenmiştir. Denekler, eğitim alan ve eğitim almayan; işlemsiz grup olarak 2x1 deney koşuluna seçkisiz olarak atanmışlardır. Sonuçlar, imajinasyon eğitimi almış olan deney grubu ile eğitim almayan kontrol grubu arasında yapılan ön test ve son test analizlerinde kelime hatırlama sayıları istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Cinsiyetler arasında kelime hatırlama oranlarında da anlamlı bir farklılık yoktur.

Anahtar Kelimeler: Hatırlama (Geri Getirme), İmajinasyon (Zihinde Canlandırma), Zincir Kurarak Kodlama

İngilizce Okutmanlarının İş Doyumu Algısı Üzerine Bir Araştırma

Okutman Sinem Arslan Dönmez

Öz

Günümüz toplumlarında, gittikçe artan bilgi ve rekabet ortamlarında iyi eğitim almış ve birden fazla yabancı dil konuşabilen çalışan ihtiyacı artmıştır. Bu nedenle tüm dünyada yaygın olarak konuşulan İngilizce birçok ülkede yabancı dil olarak öğretilmektedir. Bu nedenle, Türkiye'deki üniversiteler öğrencilerin eğitim niteliklerini arttırmak için uzun yıllardır yabancı dil olarak İngilizce öğretmek amacıyla bünyelerinde İngilizce okutmanı bulundurmaktadır. Ancak, bu okutmanların örgütsel ve eğitsel sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için yüksek iş doyumuna sahip olmaları gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı İngilizce Okutmanlarının iş doyum düzeyleri algılarını ve iş doyum düzeylerini etkileyen unsurları değerlendirmektir. Araştırma sekiz İngilizce Okutmanı ile gerçekleştirilmiş nitel bir çalışmadır. Okutmanlar farklı yaş, cinsiyet ve kıdeme sahiptir ve farklı devlet ve özel üniversitelerinde çalışmaktadır. Veri toplama tekniği olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonunda İngilizce okutmanlarının genel iş doyumlarının yüksek olmadığı ortaya çıkmıştır. Akademik yükselmeye olanak verilmemesi, okutmanlığın sosyal statüsünün akademik camiada kabul görmemesi, haftalık ders yükünün yüksek olması ve iş arkadaşları ve yöneticiler ile ilişkilerdeki problemlerin İngilizce okutmanlarının iş doyumuna olumsuz etki yaptığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Okutmanlarının İş Doyumu, İş Doyumu, İş Doyumunu Etkileyen Unsurlar

İnönü Üniversitesi Öğrencilerinin Psikososyal İhtiyaçlarının Belirlenmesi

Doç.Dr. Taşkın Yıldırım - Arş.Gör. Arzu Arslan - Doç.Dr. Mehmet Üstüner

Öz

Bu araştırmanın amacı İnönü Üniversitesi öğrencilerinin psikososyal ihtiyaç alanlarını belirlemektir. Araştırmanın örneklemini küme örnekleme yöntemiyle, İnönü Üniversitesinin tüm fakültelerindeki öğrenci sayısı ölçüt alınarak belirlenen 2055 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma betimsel tarama modelinde olup nedensel karşılaştırma deseninde yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen İhtiyaç Analizi formu uygulanmıştır. İhtiyaç Analizi formu geliştirilirken, ilgili literatür taranarak belirlenen üç ana sorun alanına dair (mesleki ve kariyer sorun alanı, kişisel-sosyal sorun alanı, eğitsel sorun alanı) maddeler oluşturulmuş, bu maddeler uzman görüşüne başvurularak düzenlenmiş ve formun pilot uygulaması yapılmıştır. Pilot uygulamanın ardından öğrenci geri dönütleri göz önünde bulundurularak forma son şekli verilmiştir. İhtiyaç Analizi formu, Kısa Semptom Tarama Envanteri ile birlikte 1658 gönüllü öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin en çok gelecek kaygısı (%59.7), sosyal anksiyete (44.4), sınav anksiyetesi (%44.1) ve ego yapılanması (%35.4) konusunda sorun yaşadıkları bulgusu elde edilmiştir. Elde edilen verilere göre, öğrencilerin ortalama %20.3'ü psikososyal sorun yaşamakta ve bunu çözmek istemektedir. Bu nedenle üniversitede verilen psikolojik yardım ve danışma hizmetlerinin yaygınlaştırılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikososyal İhtiyaç, Üniversite Öğrencisi, İhtiyaç Analizi, Psikolojik Yardım

İnsan Olmak Ne Demektir" : İslam Din Öğretimi İçin Kur'an'dan Bir Bakış

Arş.Gör. Betül Zengin

Öz

Varlık dünyasında ayırt edici bir yere sahip olan insanın kendine özgü nitelikleri vardır. İnsan, akledebilen, tavır takınan, anlam veren, özgür, tarihsel, inanan, eğiten, eğitilebilen ve biyopsişik bir canlıdır. İnsanın varlık şartları olarak adlandırılan tüm bu nitelikler insanı tanıma adına önemlidir. Bu nedenle pek çok bilim dalı söz konusu nitelikler üzerinde yoğunlaşmış ve insana dair özgün bir tasvir elde etmek için çabalamışlardır. Bu çabaların izdüşümlerine din eğitimi alanında da rastlamak mümkündür. Din eğitimi araştırmalarında insanı eğitimin odağına yerleştiren ve bunu da insanın tabiatını göz önünde bulundurarak yapmak gerektiğine işaret eden yeni yaklaşımlara yoğun bir ilgi söz konusudur. İngiliz teorisyen Michael Grimmitt'in alana 'Dinden Öğrenme Yaklaşımı' ismiyle sunduğu önerisi de ilgiyle takip edilen bu yaklaşımlardan birisidir. Dinden öğrenme yaklaşımı insan deneyimini merkeze alması ve bireyin dinî muhtevadan öncelikle 'insan' olabilmesi için bir şeyler öğrenmesi gereği üzerine vurgu yapması nedeniyle bilim çevrelerinde 'insanî din eğitimi' olarak yankı bulmuştur. Bu yaklaşım 'İnsan olmak ne demektir?' gibi çok temel bir soru sorarak, bu soruya alınacak muhtemel cevaplar ekseninde ilgililere din eğitimi ortamlarını yeniden düzenleme çağrısında bulunmuştur. Bu çağrının öncelikli amacı ise insana dair bir tanıma ulaşmak olmayıp, eğitimin biricik öznesi ve nesnesi olan insanı tanımak ve bu yolla antropoloji temelli bir din eğitiminin alandaki eksik vurgusuna dikkat çekmektir. İslam din öğretimini antropoloji biliminin verileriyle birlikte değerlendirebilmek için öncelikle 'İnsan olmak ne demektir?' sorusunun cevabını Kur'an'da aramak gerekmektedir. Bu soruyla Kur'an'a yaklaştığımızda karşımıza 'muhsin', 'muhlis', 'müttaki' gibi insan tasnifleri çıkmaktadır. Bu tasnifler arasında Kur'an'da Allah'ın farklı vesilelerle dikkat çektiği ve övdüğü 'müttaki' kavramı şemsiye kavram olarak düşünülmüş ve bu nedenle tebliğ kapsamında müttakileri konu alan Kur'an ayetleri incelenmiştir. Müttakilerin incelenen ayetler perspektifinde belirlenen nitelikleri, insan felsefesi çalışmalarına ışık tutan Aristoteles, İbn Bacce ve Takiyettin Mengüşoğlu gibi filozofların görüşleri ekseninde analiz edilmiştir. Bu analizler sonucunda müttakilerin Kur'an'da yer alan özellikleriyle insanın varlık şartları arasında bir uyum olduğu gözlemlenmiştir. İncelenen ayetler arasında araştırmamızın hareket noktasını insanın çift kutuplu yapısına işaret eden 'Yemin olsun insana iyi ve kötü olma kabiliyetlerini (fücuru ve takvayı) verene!' (Şems-8) mealindeki ayetin oluşturduğunu söylemek mümkündür. Kur'an'a göre varoluşsal olarak iyi ve kötünün kodlarını taşıyan insan aynı zamanda iyiye ve kötüye olan eğilimlerinde yetkindir. İnsan, sahip olduğu bu yetkinlikten dolayı tercih ettiği eylemlerinden de sorumludur. İnsanın eylemlerini belirleme hususunda yetkin ve sorumlu olduğu yönündeki bu ön kabul, din eğitiminde dikkat çekilmesi gereken yeni bir alana işaret etmektedir. Tebliğin sonuç kısmında alan uzmanlarını üzerinde düşünmeye davet edeceğimiz bu alan ise 'düşünce/zihin eğitimi'dir.

Anahtar Kelimeler: Dinden Öğrenme Yaklaşımı, Müttaki, Din Öğretimi

İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Kitabı B2 Düzeyinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde Dil Bilgisi Öğretimi Açısından İncelenmesi

Doç.Dr. Mesut Gün - Abdullah Uğur

Öz

Dil, yazılı ve sözlü, somut ve soyut olarak insanlığın en eski dönemlerinden beri kullanılagelen en gelişmiş iletişim araçlarından biri olmuştur. Dil bilgisi ise bir dilin ses, şekil ve cümle yapılarını inceleyen, bunlarla ilgili kurallar ortaya koyan bir bilim dalı olarak tanımlanır. Dil bilgisi öğretim süreci ise bu ses, şekil ve cümle yapılarını çeşitli yöntemler kullanarak, öğrencide bir dil becerisi hâline getirmek için yapılan etkinlikler bütünüdür. Bu açıdan Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dil bilgisinden yararlanılması gerekmektedir. Çünkü okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri, dil bilgisi ile ilgili etkinlikleri ifade eder. Ders kitapları Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde en çok kullanılan materyallerden biridir. Ders kitaplarında genel olarak okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri ile ilgili etkinliklerin yanı sıra dil bilgisi ile ilgili etkinliklere de yer verilmiştir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Seti B2 ders kitabındaki üniteler dil bilgisi bakımından incelenerek daha nitelikli kitapların hazırlanabilmesi için bir katkı sunulmaya çalışılmıştır. Bunun için nitel araştırmada veri toplama araçlarından biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. İnceleme sonucunda Türkçe söz dizimi açısından önemli olan cümlenin öğeleri konusuna yer verilmediği görülmektedir. Özellikle yazma ve konuşma becerilerine bağlı olarak cümle kurmada ortaya çıkabilecek anlamla ilgili hataların en aza indirgenebilmesi için cümlenin öğeleri konusuna yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yer verilmesi sağlanmalıdır. Edat olarak sadece “sanki” ve “artık” yapılarına yer verilmemeli Türkçede en çok kullanılan “gibi”, “için”, “kadar” ve “ile” yapılarının da öğretimine yer verilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Kitabı, B2 Düzeyi, Dil Bilgisi Öğretimi, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi

İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri

Prof.Dr. Mukadder Boydak Özcan - Dr. Hakan Polat - Mustafa Orhan - Dr. Öğretim Üyesi Tuncay Yavuz Özdemir

Öz

Sınıfta öğrenciler tarafından sergilenen istenmeyen davranışlar, öğretmenlerin karşılaşmayı arzu etmedikleri durumlardan birisidir. Bu çalışmada öğretmenlerin sık karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları ve bu istenmeyen davranışların ortaya çıkış nedenleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca bu durumun giderilmesi için öğretmenlerin sunduğu çözüm önerileri belirlenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Elazığ il merkezinde görev yapan 40 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen üç adet açık uçlu sorunun yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veriler elde edilmiştir. Elde edilen verilere içerik analiz yöntemi uygulanmıştır. Öğrencilerin görüşlerinde benzer olan ifadeler bir araya toplanarak temalar oluşturulmuştur. Görüşlere ilişkin frekans değerleri belirlenerek ana tema ve alt temalar veri analiz programı tarafından oluşturulan şema ile sunulmuştur. Oluşturulan temalar için örnek görüşlere yer verilmiştir. Araştırmanın analizleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İstenmeyen Öğrenci Davranışı, Öğrenci Davranışları, Öğretmen Görüşleri

Kalabalık Sınıflarda Yabancı Dilde Konuşma Öğretimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Okutman Zekeriya Hamamcı - Okutman Ezgi Hamamcı

Öz

Konuşma, dört temel dil becerilerinden iletişim kurmada oldukça önemlidir. Konuşma becerilerinin edinimi ve öğrenimi ikinci dil ya da yabancı dil öğrencisi için bir önceliktir. Dil öğreniminde ve gelişiminde, başarı ölçütü olarak çoğu öğrenci kendilerini konuşma dilindeki yeterlilikleri doğrultusunda değerlendirir. Kalabalık dil sınıflarındaki öğrenciler yetersiz sözcük bilgisi, akıcılığın olmayışı, utangaçlık ve cesaretsizlik gibi sebeplerden ötürü konuşma etkinliklerine katılmakta isteksiz olmaktadır. Öğrencilerin sınıf içi konuşma etkinliklerine katılımında, yabancı dil öğretmenlerinin teşvik edicilik, katılımcılık ve dönüt sağlayıcılık rollerini etkili bir biçimde yerine getirmeleri şüphesiz çok önemlidir. Ayrıca, yabancı dil öğrencilerinin hedef dilde konuşma fırsatlarını arttırmak ve özgün dil kullanma şanslarını sağlamak için konuşma etkinliklerinin üretkenlik, amaçlılık, etkileşimcilik, güçlük, güvenlik ve doğallık şartlarını sağlaması gereklidir. Bu kapsamda, bu araştırmanın amacı konuşma öğretimi ile ilgili alan yazınının odaklandığı alt alanlarda yapılan araştırmaları kısaca özetlemek, kalabalık sınıf ortamında öğrencilerin konuşmalarındaki akıcılığı arttırmaya yönelik teknikleri ve sınıf içinde kullanılacak konuşma etkinliklerini örneklerle açıklamak, kalabalık sınıflarda konuşma öğretiminde karşılaşılan sorunları belirtmek ve çözüm önerilerini sunmak, yabancı dil öğretmenlerinin kalabalık sınıflardaki konuşma öğretiminde üstlendiği rolleri vurgulamak ve sonuç olarak kalabalık sınıflarda konuşma öğretiminin etkili bir biçimde yapılmasında sınıf içinde kullanılan araç ve gerecin önemine dikkat çekmektir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma Öğretimi, Kalabalık Sınıflar, Yabancı Dil Öğretimi, Yabancı Dil Öğrenimi

Kişilerarası İletişim Tarzları ve Bilişsel Çarpıtmalar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Arş.Gör. Aynur Karabacak - Arş.Gör. Esmâ Adıgüzel

Öz

Bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinde iletişim tarzları ve bilişsel çarpıtmalar arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırma, 2016-2017 eğitim öğretim bahar yarıyılında Atatürk Üniversitesi ve Bayburt Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden 275 lisans öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama amacıyla Kişisel Bilgi Formu, Kişilerarası İlişki Tarzı Ölçeği ve İlişkilere İlişkin Bilişsel Çarpıtmalar Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, ilişkilere ilişkin bilişsel çarpıtmalar ölçeğinin zihin okuma alt boyutu ile kişiler arası iletişim tarzları ölçeğinin besleyici alt boyutu arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. İlişkilere ilişkin bilişsel çarpıtmalar ölçeğinin yakın ilişkilerden kaçınma ve gerçekçi olmayan ilişki beklentisi alt boyutları ile kişiler arası iletişim tarzı ölçeğinin ketleyici alt boyutu arasında da pozitif yönlü anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre; zihin okuma tarzı bilişsel çarpıtma türünün besleyici iletişim tarzının, gerçekçi olmayan ilişki beklentisi ve yakınlıktan kaçınma türündeki bilişsel çarpıtmaların ise ketleyici iletişim tarzının anlamlı yordayıcıları olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: İletişim Tarzı, Bilişsel Çarpıtma

Klasik Test Kuramı'na Bağlı Test Eşitlemede Şans Başarısının Eşitleme Hatasına Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Duygu Koçak

Öz

Klasik test kuramı, bir takım sınırlılıklarının olmasına karşın psikometrik özelliklerinin kestirilmesinin kolaylığı nedeniyle günümüzde en yaygın kullanılan test kuramıdır. Eğitim alanında klasik test kuramını temel alarak geliştirilen, özellikle geniş ölçekli test uygulamalarında en yaygın kullanılan madde yapısı çoktan seçmelidir. Çoktan seçmeli test maddelerinin aynı anda çok kişiye uygulanabilmesi, bilişsel alanın pek çok basamağını yoklayabilmesi gibi avantajları olmakla birlikte doğru yanıtla sahip olmayan bireylerin soruyu doğru yanıtlayabilmesi yani şans başarısı gibi önemli dezavantajları da bulunmaktadır. Ölçme işlemine karışmış olabilecek şans başarısını elemine etmek için düzeltme formülü kullanılabilir. Bir test formunun farklı zamanlarda farklı gruplara uygulanması ya da farklı test formlarının aynı ya da farklı zamanda farklı gruplara uygulanarak sonuçlarının karşılaştırılabilmesi çoğu zaman mümkün olmamaktadır. Karşılaştırma yapmayı gerektiren bu durumlarda test puanlarının eşitlemesi yoluna gidilmektedir. Test eşitleme, aynı özelliği ölçen iki testten alınan puanlar arasında istatistiksel olarak ilişki kurarak test puanlarının karşılaştırılmasına imkan sunmaktadır. Bu araştırmada, klasik test kuramına bağlı olarak geliştirilen, aynı özelliği ölçen iki testin eşitlenmesinde şans başarısı etkisinin belirlenmesi ve eşitleme hatasına bağlı olarak hangi koşulda hangi eşitleme yönteminin daha iyi sonuç verdiğini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla örneklem büyüklüğü 500 ve 1000 olacak şekilde, normal dağılım gösteren 25 maddelik 1-0 şeklinde puanlanan veri setleri yapay olarak üretilmiştir. Verilerin üretilmesinde R programı “psych” paketinden yararlanılmıştır. Eşitlemede eşdeğer grup düzeneği kullanılarak, doğrusal eşitleme ve eşit yüzdelikli eşitleme yöntemleri ile test eşitleme yapılmıştır. Üretilen yapay verilerin benzer bilgi düzeyinde ve dağılımda olması sağlanmıştır ve grupların eşdeğer olduğu varsayılmıştır. Şans başarısı ihmal edilerek ve şans başarısının %20, %25 ve %33 olduğu durumlar için düzeltme formülü ayrı ayrı uygulanarak test eşitleme yapılmış ve eşitleme hatasını veren hata kareleri ortalamaları karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Test Kuramı, Eşdeğer Grup, Test Eşitleme, Şans Başarısı

Küçük Örneklerde Bayes Doğrulayıcı Faktör Analizi

Gözde Sırgancı - Alperen Yandı

Öz

Bu çalışmada küçük örneklerde maksimum olabilirlik kestirimine dayalı doğrulayıcı faktör analizi (MO-DFA) ile bayes kestirimine dayalı doğrulayıcı faktör analizinin (BDFA) kestirim iyiliği incelenmiştir. Bayes kestirimine dayalı doğrulayıcı faktör analizi ile maksimum olabilirlik kestirimine dayalı DFA her biri üç gösterge değişkenden oluşan iki faktörlü DFA modeli temel alınarak karşılaştırılmıştır. Araştırmanın benzetim koşullarını küçük örneklemi temsil eden dört farklı örneklem büyüklüğü ($N=200$, $N=100$, $N=50$, $N=25$); geniş $[N(0, \text{infinity})]$ ve küçük varyanslı $[N(0.4, 0.05)$ ve $N(0.4, 0.01)]$ önsel dağılımlar; yüksek, orta ve düşük dereceyi temsil eden üç faktör yükü (.80, .60, .40) ve zayıf ve güçlü korelasyonu temsil eden iki faktörler arası korelasyon (0.30, 0.50) oluşturmaktadır. Araştırma bulguları parametre yanlılığı, hata kareler ortalaması, istatistiksel güç ve model yakınsaması ya da hatası olmak üzere dört kritere dayalı olarak değerlendirilmiştir. Bulgular, örneklem büyüklüğünün çok küçük; faktör yüklerinin zayıf olduğu durumlarda Bayes DFA'nın MO-DFA'ya göre avantajları olduğunu göstermektedir. Öte yandan örneklemin büyük ve faktör yüklerinin yüksek olduğu durumlarda MO-DFA en az Bayes DFA kadar iyi çalışmıştır. Küçük örneklerde ve faktör yüklerinin düşük olduğu durumlarda (.40 civarı) Bayes DFA'nın bir takım avantajları olduğu görülmektedir. Böyle durumlarda faktör yüklerinin büyüklüğü hakkında bir bilgi yoksa bilgilendirici olmayan (geniş varyanslı) önsellerin kullanılması uygunken faktör yükleri hakkında bilgi sahibi olduğunda güçlü önseller (küçük varyanslı) kullanılması daha iyi olur. Aksi halde güçlü (küçük varyanslı) önsellerin kullanılması faktör yüklerinin yanlılığını ve hata kareler ortalamasını arttırabilir. Öte yandan küçük örneklerde düşük faktör yüklerinin beklendiği durumlarda bilgilendirici olmayan önsellerin kullanılması, hata kareler ortalamasını yükselttiği ve gücü azalttığından dolayı iyi bir strateji olarak görülmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bayes Yapısal Eşitlik Modeli, Bayes Kestirimi, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Maksimum Olabilirlik Kestirimi

Kültür Dil Bilimi Bağlamında Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in Türk Kültür Tarihine Giriş (1-9) Adlı Eserindeki Bazı Dil Unsurlarının Değerlendirilmesi

Dr. Ahmet Turan Sinan

Öz

Bir iletişim sistemi olarak dil, insan hayatının şekillenmesinde belirleyici bir role sahiptir. İnsan hayatının farklı tezahürlerinin oluşturduğu yapıya kültür deniyor. Bütün insan toplumlarının şu ya da bu şekilde kabul gören ve değerlendirilen bir kültürü vardır. Dilin kültür taşıyıcısı olma özelliği birçok araştırmacı tarafından sık sık vurgulanır. Bu bağlamda 20. Yüzyılın en büyük Türk kültür tarihi araştırmacısı olarak kabul gören Bahaeddin Ögel'in Türk Kültür Tarihine Giriş adlı 9 ciltlik eserinde; kültürümüzün tarihteki izdüşümlerini anlatırken kullandığı tabirlerin, adlandırmaların çok önemli olduğu düşünülmüş ve bu bildirinin içeriği oluşturulmuştur. Ögel'in uzun yıllara dayanan hazırlık aşamasından sonra hocası Eberhard'ın yöntemini kullanarak yazdığı bu muhteşem eser birçok dil unsurunun izahını yapmaktadır. Eserin ilk cildi Türklerin köy ve şehir hayatını incelemeye başlarken tarihi derinlik ve sürekliliği esas almakta, incelemeler Göktürklerden başlayıp Osmanlılara kadar sürmektedir. Türk kültürünün bugün unutulmuş birçok unsurunu açıklayan bu eseri tarayarak bazı dil unsurlarının nasıl izah edildiği saptanmıştır. Ögel, açıklamalarında eseri yazdığı tarihe kadar kaynaklarda bulunan etimolojik izahları verip kendi düşüncelerini de ifade eder. Kentleşme, kentsel dönüşüm sürecinin bugün de devam ettiğini düşündüğümüz de ; “göçebe, göçer evli, göçkün, göçkuncü, kışlak, kış evi, otur-, kotor-, sür-, köçür-, kondur-, kelimelerinin sosyal ve kültürel anlam yapısını anlamının önemi daha iyi anlaşılır. Eserin temel yaklaşımının da bütün fikirleri ve yorumları tanıklarıyla ortaya koyma çabası görülür. Bu da bütüncül bir bakış açısına ait olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler: Bahaeddin Ögel, Türk Kültür Tarihi, Türk Dil Bilimi, Kültür Bilim, Anlam

“Kur’ân’ın Doğru Anlaşılması/İçselleştirilmesi ve Sosyal Hayatın İslahına Katkısı”

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Cora

Öz

Günümüzde sosyal hayatın hızlı dönüşümüne ve dinin sosyal hayata hızlı bir şekilde dönüşüne tanık olunmaktadır. Bunu bazı konuşmalardaki din bağlantılı atıflardan, bazı sosyal olayların keyfiyetinden, hatta bazı çatışma alanlarının din kaynaklı görünümünden anlamak mümkündür. İslâm dünyası kendi iç sorunlarıyla birlikte bunlardan da nasibini almakta ve bu durum çözüm bekleyen pek çok problemi beraberinde gündeme getirmektedir. Bunlar hemen hemen insan odaklı ve onu ilgilendiren meselelerdir. Kur’ân’ın konusu da zaten insandır ve amacı onun ıslâhıdır. Bu nedenle onun insanla ilgili meselelere kayıtsız kalması asla düşünülemez. Hal böyle olunca Kur’ân’ın okunması, anlaşılması, içselleştirilmesi ve yaşanması keyfiyetinin sorgulanması, ondan daha çok faydalanmak için çeşitli çalışmaların yapılması insanoğlu için yararlı olacaktır. Bu konuda insanın aklına Kur’ân’ın ilk ‘oku’ hitabının, onun mefhumunun ve kıraatinin gelmesi zor olmasa gerek. Bu bağlamda Kur’ân’ın aklın/düşüncenin devrede olduğu bir bilinçle ve anlaşılarak okunması büyük önem arz eder. Bu durumda onun kıraati ile anlaşılması arasında bir bağ kurulmasının, etkileşimli olmasının, içselleştirilmesinin, bu şekilde öğütlerinin/buyruklarının ihlâsla ve titizlikle yerine getirilmesinin önemi büyüktür. Bu şekliyle kul/insan için istenen Allah’ın muradına ve rızasına uygunluk halinin yakalanması; her Müslümanın birer din gönüllüsü ve sâlih amel sahibi olarak dinin temsilcisi olmasını mümkün kılacaktır. Bu sayede kişi Kur’ân’da yer alan “usve-i hasene” ifadesi gereği, Hz. Peygamber’in ümmeti ve izleyicisi olarak ona uygun davranma başarısını gösterebilecektir. Böylece yeryüzünde meydana gelen kötülük ve ölümlerden “Her kim bir can kurtarırsa, bütün insanları kurtarmış gibi olur.” ilâhî hitabının gereğine katkıda bulunmuş olunacaktır. O zaman hem kendisi kazançlı çıkacak hem de toplumun/insanların ıslahına ve saadetine katkısı olacaktır. O halde her insanın bu konularda okuma, öğrenme ve bilinçlenme alışkanlığını kazanmasıyla birlikte, İslâm’dan yeterince istifadede edebilmesi, onunla samimi ve sağlam bir irtibatının olabilmesi hususunda, bu işin mütehasıslarınca onun temel kitabı Kur’ân’ın günün icaplarına ve ilmi usullere göre gereğince anlaşılması ve açıklanması gereği ve sorumluluğu vardır.

Anahtar Kelimeler: Kur’ân’ı Anlama, Kur’ân Okuma, Kur’ân’ı İçselleştirme, Sosyal Hayatın İslâhı.

4.ULUSLARARASI EĞİTİM
BİLİMLERİ SEMPOZYUMU

Kutadgu Bilig ile Değerler Eğitimi

Tuğba Şimşek

Öz

Değişen ve gelişen teknolojiyle doğru orantılı olarak hayatımız da çok hızlı bir değişme sürecindedir. Tüm bu değişimin ve gelişimin içinde, insanı insan yapan özelliklerin sabit kaldığını görmekteyiz. Hala duygulara sahibiz ve bizi biz yapan değerlerimiz var. Geçmişten gelen değerleri korumak ve gelecek nesillere aktarmak “biz” kalabilmek açısından önemlidir. Nitekim son yıllarda Milli Eğitim Bakanlığının da müfredatta değerlerimize yer verdiğini görmekteyiz. Özellikle Türkçe dersinde değerleri verirken metinler üzerinden hareket etmek daha kalıcı ve uygulamaya yönelik öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlayacaktır. Bu yolda tarihten bize emanet kalan kitaplardan yararlanmanın faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu kitaplardan biri de şüphesiz Kutadgu Bilig’dir. Kutadgu Bilig deyince birçok kişinin aklına bir klişe olarak “siyasetname” gelse de bu kitap sadece bir siyasetname değildir. Milli ve evrensel değerlerimizi günümüze taşıyıcı bir davranış eğitimi kitabıdır aynı zamanda. Kitabın uyaklı ön sözünde de yazdığı gibi, bizim dilimizde bütün hikmetleri toplayan bir kitaptır. Kutadgu Bilig’de yer alan pek çok değer göze çarpmaktadır. Günlük hayatı düzenleyen kurallar, kime nasıl davranılacağı, iki dünyada mutlu olabilmek için sahip olunması gereken özellikler, çeşitli meslek gruplarının, halk tabakalarının özellikleri ve bunlarla nasıl geçinileceği gibi pek çok konu yer almaktadır. Bu konuların içinde yer alan milli ve evrensel değerlerin, alegorik bir şekilde karşılıklı konuşmalarla olay örgüsü içerisinde yer alması, çeşitli söz sanatlarının kullanılması, basitten karmaşığa ilkesiyle yazılması, vb. sebeplerle eğitimde kullanılmaya gayet elverişli olduğu düşünülmektedir. Kutadgu Bilig’de yer alan; saygı, sevgi, temizlik, sabır, hoşgörü, yardımlaşma, barış, arkadaşlık, mutluluk, sağlık, iyi niyet, kibarlık, ihtiyatlılık, cömertlik, aç gözlü olmama, sorumluluk, empati, alçakgönüllülük, güven, doğruluk, dürüstlük, adalet, çalışkanlık, sabır, çalışkanlık, misafirperverlik, duyarlılık, merhamet, özen, vefalılık, vb. gibi pek çok değer araştırmamızın konusunu oluşturmaktadır. Eskimeyen kaynak Kutadgu Bilig’le, değişmeyen değerlerimizi yeni nesillere aktarmanın, tarihimize ve köklerimize keyifli bir yolculuk olacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Kutadgu Bilig, Türkçe Dersi

Limbik Sistem: Öğrenmenin Koşulu" !

Doç.Dr. Bahar İşigüzel

Öz

Öğrenme sürecinde bilişsel ve duyuşsal faktörler yoğun bir etkileşim içerisinde. Bu etkileşim insan zihninde tüm öğrenme sürecinden sorumlu olan sistemler ile yönetilmektedir. Özellikle insanın duygularından sorumlu olan ve duyuş merkezi olarak tanımlanan limbik sistem, tüm duyguları, tutumları, isteği ve motivasyonu içinde barındırmaktadır. Beynin duyuşsal ayarını sağlayan bu sistem az etkin olduğunda kişi daha mutlu, olumlu ve istekli bir ruh halinde iken, ısındığında ya da aşırı etkin olduğunda olumsuz duygular devreye girer. Öğrenilecek olan her yeni bilgiye karşı nasıl bir tavır alınacağı, öğrenilmesinin önemi ve ya önemsizliği, öğrenme motiflerinin itici gücü gibi aktif olan beyinin bilgiyi işleme sürecinde limbik sistem oldukça önemli bir duyuşsal karar mekanizması olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrenme süreçleri boyunca yaşanan tüm olumlu ve olumsuz duygular yeni bilginin işlenmesinde birinci derece etkilidir. Bu araştırmanın amacı, öğrenme sürecinde limbik sistemin önemi ile biliş - duyuş arasındaki dengeyi irdelemek ve öğrenme süreçleri açısından değerlendirmelerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Limbik Sistem, Biliş, Duygular, Öğrenme, Beyin

Lise Öğrencilerinin Almanca Dersine İlişkin Metaforik Algıları

Prof.Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz - Araştırmacı Şule Erdem

Öz

Günümüz dünyasında en az bir yabancı dili öğrenme ve bilmenin önemi giderek artmaktadır. Artık bir yabancı dil bilmek yetmemekte, insanlar birden fazla yabancı dil öğrenme ihtiyacı ve zorunluluğunu hissetmektedirler. Nitekim Avrupa’da ‘multilingual person’ olmak ayrıcalıklı bir durum olmaktan çıkmıştır. Ülkemizde 2004 yılında MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca Avrupa Birliği uyum standartları çerçevesinde ikinci yabancı dil olarak Almanca öğretim programlarına dâhil edilmiştir. Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin Almanca dersi kavramına ilişkin görüşlerini metaforlar yoluyla belirlemektir. Araştırmanın verileri 2017-2018 eğitim öğretim yılı ikinci yarısında Elazığ ilinde beş ayrı lisede öğrenim gören öğrencilerden elde edilmiştir. Elazığ ili merkezinde beş eğitim bölgesi bulunmaktadır. Her bir eğitim bölgesinden birer lise seçilmiştir. Her bir lisenin 9., 10., 11. ve 12. sınıflarından öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri “Almanca dersi.....e/a benzer, çünkü.....” şeklinde hazırlanmış bir form ile toplanmıştır. Formlar öğrencilere sınıflarında elden dağıtılmış ve doldurmaları için belirli bir süre verildikten sonra yine aynı yolla toplanmıştır. Öğrencilerden Almanca dersine ilişkin düşündükleri ilk metaforu yazmaları istenmiştir. Öğrenciler metafor formunu tamamladıktan sonra kendilerinden Almanca dersine ilişkin geliştirdikleri metaforun gerekçesini yazmaları istenmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Almanca dersine ilişkin geliştirilen metaforlar çeşitli kavramsal kategorilere ayrılmıştır. Yapılan analizler sonucunda olumlu ve olumsuz metaforlar belirlenmiştir. Araştırma ile elde edilen bulgulara dayalı olarak Almanca dersine ilişkin çeşitli önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Almanca, Lise, Lise Öğrencisi, Metafor

Lise Öğrencilerinin Türk Dili ve Edebiyatı Dersinde Kullandıkları Üst Düzey Düşünme Becerilerine İlişkin Görüşleri

Dr. Cevdet Epçaçan

Öz

Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin Türk Dili ve Edebiyatı dersinde konuları daha iyi öğrenmek ve kendilerini ifade etmek için kullandıkları eleştirel düşünme becerilerine ilişkin görüşlerini ortaya koymak ve betimlemektir. Araştırmanın bu amacı doğrultusunda betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeline başvurulmuştur. Tarama modellerinde araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi betimlenmeye çalışılmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Siirt ili merkezinde yer alan liselerde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada Fen Lisesi ve sosyal bilimler lisesi hariç diğer tüm Anadolu ve meslek liselerine gidilmiş ve tüm liselerde en az %20'lik bir öğrenci grubundan random ve kolay örnekleme yöntemiyle sınıflara gidilerek veriler toplanmıştır. Sınıflarda öğrencilere anketleri doldurmayla ilgili gerekli açıklama ve yönlendirmeler bizzat araştırmacılar tarafından yapılmış ve öğrencilerden anketleri okuyarak, anlayarak ve eksiksiz olarak doldurmaları istenmiştir. Toplamda 987 öğrenciden görüş alınmış ancak anketi eksik ve ilgisiz dolduran öğrencilerin kağıtları elendikten sonra kalan 786 öğrencinin anketi araştırmada veri kaynağı olarak kullanılmış ve analizlere tabi tutulmuştur. Araştırmanın veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanmış olan Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Üst Düzey Düşünme Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 22 Paket programından betimsel istatistik, güvenilirlik ve geçerlik analizi teknikleri, bağımsız gruplar t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda ölçme aracının Cronbach Güvenirlik Katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Ölçme aracının KMO Örneklem Yeterliği ölçüsü .94, Barlett Sphericity Testi .00 olarak bulunduğundan ölçme aracının faktör analizine uygun olduğu belirlenmiştir. Ölçme aracının geçerliğinin sağlanması için açımlayıcı faktör analizine tabi tutulmuş ve faktör yük değeri 0.40'ın altında olan maddeler atılmış ve ölçeğin dört faktörde toplandığı belirlenmiştir. Verilerin analizi sonucunda öğrencilerin görüşleri arasında cinsiyet, evde kitaplık bulundurma, kendini ifade etme tarzı, televizyon izleme sıklığı, anne baba öğrenim düzeyi, aile gelir düzeyi ve ders çalışma tarzı değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı, okul türü, sınıf düzeyi ve kitap okuma sıklığı değişkenlerine göre ise öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı, Eleştirel Düşünme, Ölçek

Lise Öğretmenlerinin Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Dönüşümcü Liderlik Özellikleri

Uzman İbrahim Kaya Uğraşoğlu - Dr. Öğretim Üyesi Çağda Kıvanç Çağanağa

Öz

Bu çalışmanın ilk amacı, lise öğretmenlerinin algılarına göre, okul müdürlerinin dönüşümcü liderlik özelliklerini belirlemektir. İkinci olarak ise, bazı demografik değişkenlerin, öğretmenlerin müdürleri hakkında düşündükleri dönüşümcü liderlik özelliklerini ne düzeyde etkilediğini incelemek amaçlanmıştır. Bu araştırmanın evrenini, KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı liseler oluşturmaktadır. Konu ile ilgili fikir edinmek amacı ile örneklem, ulaşılabilirlik göz önünde bulundurularak, uygun örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiş ve çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırma kapsamında ulaşılan 120 lise öğretmenine ölçekler uygulanmıştır. Uygulanan ölçeklerden hatalı ve eksik olanlar ayıklanarak 106 katılımcı (73 kadın, 33 erkek) değerlendirmeye alınmıştır. Veri Toplama aracı olarak ise, Bass ve arkadaşları (Bass, 1985; Seltzer ve Bass, 1990; Bass ve Avolio, 1994) tarafından geliştirilen ve Töremen ve Yasan (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan “Çok Faktörlü Liderlik Anketi” kullanılmıştır. Anket 39 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına genel olarak bakıldığında okul müdürleri dönüşümcü liderlik davranışlarını “sıklıkla” sergilemektedir. Ölçek farklı demografik özellikler kapsamında incelendiğinde ise istatistiksel olarak anlamlı sayılabilecek farka rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Lise Müdürleri, Öğretmen Algıları

Lise Öğretmenlerinin Örgütsel Vatandaşlık Davranışlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (KKTC Örneği)

Uzman Recep Çiftgöl - Uzman İbrahim Kaya Uğraşoğlu

Öz

Bu araştırmanın amacı KKTC (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)'deki liselerde görevli öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık davranışlarını hangi düzeyde gösterdiklerini belirlemek ve demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir. Araştırma, ilişkisel tarama modelin de betimleyici bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini KKTC deki milli eğitim bakanlığına bağlı liseler oluştururken örnekleme ise tabakalı örnekleme yöntemine göre her ilçeden belirlenmiş olan toplam 210 lise öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Polat (2007) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenilirliği saptanmış olan "Örgütsel Vatandaşlık Ölçeği" ile ölçülmüştür. Verilerin analizinde; Mann-Whitney-u Test ve Kruskal-Wallis Test kullanılmış olup Hata payı 0.05 olarak alınmıştır. Araştırmada öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık davranışlarını yüksek düzeyde gösterdikleri görülmüştür. Cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark yokken ($p>0.05$), eğitim durumu değişkenine göre, lisans üstü eğitim alan öğretmenler lehine anlamlı fark vardır ($p<0.05$). Mesleki kıdemlerine göre anlamlı olarak fark bulunduğu görülmektedir ($p>0.05$). Ayrıca lise öğretmenlerinin yaş ve medeni durum değişkenlerinin örgütsel vatandaşlık davranışları düzeylerini anlamlı olarak farklılaştırmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Örgütsel Vatandaşlık, KKTC

Matematik Dersi Öğretim Programının (Ortaokul 5-8. Sınıflar) Matematiksel Model Kullanımı Bağlamında İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Fatma Erdoğan - Cihan Elmas

Öz

Matematik Dersi Öğretim Programında öğrencilerin kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları yetkinliklerden birinin matematiksel yetkinlik olduğu belirtilmektedir. Matematiksel yetkinlik, düşünme ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma becerisini içermektedir. Bu doğrultuda, araştırmada Matematik Dersi Öğretim Programının (Ortaokul 5-8. sınıflar) matematiksel model kullanımı bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, 2018 yılında Talim Terbiye Kurulunca yayımlanan Matematik Dersi Öğretim Programının analizinden elde edilmiştir. Veri analizi sürecinde programda yer alan öğrenme alanları, kazanımlar ve kazanımlara yönelik yapılan açıklamalar matematiksel model kullanımı bakımından incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, matematiksel model kullanımına çoğunlukla kazanım açıklamalarında yer verilmektedir. Sadece sekizinci sınıf seviyesinde iki tane model kullanımıyla ilgili kazanım bulunmaktadır. Model kullanımına yönelik kazanım açıklamaları en çok sekizinci sınıfta, en az yedinci sınıfta yer bulmaktadır. Beşinci, altıncı ve yedinci sınıfta model kullanımıyla ilgili açıklamaların ağırlıklı olarak “sayılar ve işlemler” öğrenme alanında, sekizinci sınıfta ise “geometri” öğrenme alanında yer aldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Dersi Öğretim Programı, Model, Matematiksel Model, Matematik Eğitimi

Matematik Dersi Öğretim Programının (Ortaokul 5-8. Sınıflar) Problem Çözme ve Problem Kurma Becerileri Açısından İrdelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Fatma Erdoğan - Cihan Elmas

Öz

Bu araştırmada, Matematik Dersi Öğretim Programı'nda (ortaokul 5-8. sınıflar) yer alan problem çözme ve kurma çalışmalarının irdelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, 2018 yılında Talim Terbiye Kurulunca yayımlanan Matematik Dersi Öğretim Programı'nın analizinden elde edilmiştir. Araştırmanın amacına uygun olarak programda yer alan öğrenme alanları, kazanımlar ve kazanımlara yönelik yapılan açıklamalar problem çözme ve kurma becerileri bakımından incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre problem çözme ve kurma becerileri kazanım sayısı bakımından sınıflara göre değişim göstermektedir. Problem kurma becerisine yönelik kazanım sayısının problem çözme becerisine yönelik kazanım sayısına göre daha düşük olduğu görülmektedir. Problem çözme becerisine yönelik kazanımlara en fazla yer verilen sınıf seviyeleri altıncı ve yedinci sınıflardır. Programda problem çözme ve kurma ile ilgili kazanımların ve açıklamaların ise bazı öğrenme alanı ve alt öğrenme alanlarında yer aldığı, bazılarında ise yer almadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Dersi Öğretim Programı, Problem Çözme, Problem Kurma, Matematik Eğitimi

Matematik Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları ile Düşünme Stilleri Arasındaki İlişki

Hasibe İnce - Dr. Öğretim Üyesi Selin (İnağ) Çenberci - Dr. Öğretim Üyesi Ayşe Yavuz -
Beyza Balemir Apaydın

Öz

Bu araştırmanın amacı; Matematik Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırmaya yönelik tutumları ve düşünme stillerinin belirlenmesi ve bu ikisi arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının tespit edilmesidir. Araştırmanın örneklemi 2017-2018 akademik yılı bahar döneminde Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Matematik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 85 ikinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Verilerin analizinde ilişki tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Sternberg ve Wagner (1992) tarafından geliştirilen ve Buluş (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 'Düşünme Stilleri Ölçeği' ile Korkmaz, Şahin ve Yeşil (2011) tarafından geliştirilen Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği (BATÖ) kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre; öğretmen adaylarının sahip oldukları düşünme stilleri ile bilimsel araştırmaya yönelik sahip oldukları tutum arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı saptanmıştır. Bulunan en yüksek ilişkinin araştırmalara yönelik olumlu tutum ile açık fikirli (liberal) düşünme stili arasında olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmen Adayları, Düşünme Stilleri, Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum

Matematik Öğretmen Adaylarının Düşünme Stillерinin Öğretim Stilleri Üzerine Etkisi

Beyza Balemir Apaydın - Dr. Öğretim Üyesi Selin (İnağ) Çenberci - Dr. Öğretim Üyesi
Ayşe Yavuz - Hasibe İnce

Öz

Eğitimde başarı düzeyini artırmak için yapılan araştırmalarda, başarının eğitim sisteminin temel unsuru olan öğretmenlere ve öğretmenlerin düşünme ve öğretim becerilerindeki değişikliklere dayanmakta olduğu söylenmektedir. Düşünme stilleri ve öğretim stillerinin öğretmenler arası farklılıkları ve bunların birbirlerine olan etkileri, eğitim kalitesini artırmak için gerekli olan en temel unsurlar olduğunu düşünerek, matematik öğretmen adaylarının düşünme stilleri ve öğretim stillerini belirlenmesi ve düşünme stillerinin öğretim stillerini ne düzeyde etkilediğinin tespit edilmesi bu çalışmanın amacını olmuştur. Araştırmanın örneklemini 2017-2018 akademik yılı bahar döneminde Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Matematik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Verilerin analizinde ilişkiisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Sternberg ve Wagner (1992) tarafından geliştirilen, Buluş (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan “Düşünme Stilleri Ölçeği” ve Grasha (1994) tarafından geliştirilen, Üredi (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanan “Öğretim Stili Envanteri” kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmen Adayı, Düşünme Stilleri, Öğretim Stilleri

Matematik Öğretmen Adaylarının Mesleki İlgilerinin Sınıf Düzeyine Göre Belirlenmesi

Öğr.Gör. Kani Başbüyük - Öğr.Gör. Önder Sakal

Öz

Kişilerin kariyer seçiminde bireyin kendini tanıması (kişiliği, neye önem verdiğini bilmesi), seçmeği düşündüğü meslek hakkında bilgi sahibi olması ve kişiliği ile meslek hakkındaki eşleştirmeyi doğru yapabilmesi belirleyici unsurlar olarak ön plana çıkmaktadır. Holland teorisine göre kişiliklerine göre meslek yaşamında altı tip birey vardır. Bu bireyler gerçekçi, araştırmacı, sanatçı, sosyal, girişimci ve geleneksel olarak ifade edilmektedir. Bu teori bireylerin kişiliklerini mesleki ilgilerine göre ölçmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmada İlköğretim Matematik Öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğrencilerin mesleki ilgilerinin sınıf seviyesi dikkate alınarak belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma bir üniversitenin İlköğretim Matematik Öğretmenliği programındaki dört sınıfta öğrenim gören 264 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak mesleki kişilik ölçeği kullanılmıştır. Sonuçlar incelendiğinde bazı faktörlere göre sınıf düzeyinde farklılık ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının mesleki kişiliklerini tam olarak yansıtamadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Kişilik, Öğretmen Adayları, Kariyer Seçimi

Matematik Öğretmenlerinin Mesleki Gelişimlerinde Ders İmecesinin Etkisi: Pedagojik Alan Bilgisine Yönelik Bir İnceleme

Prof.Dr. Remzi Y. Kıncal - Araştırmacı Dilek Beypınar

Öz

Toplumlarda matematiği çok iyi bilen yani konu alan bilgisi üst düzeyde olan öğretmenin matematik öğretebilecek en doğru kişi olduğuna dair genel bir düşünce olmasına rağmen, öğretmenin “matematik öğretmeyi” de bilmesi yani üst düzeyde pedagojik alan bilgisine sahip olması gerekmektedir. Ders imecesi, amacı öğrenme ve öğretmeyi geliştirme (Lewis vd., 2009; Yoshida and Jackson, 2011) olan öğretmen eğitiminde giderek yaygınlaşan, döngüsel ve sistemli çalışmalardır. Bu nedenle, araştırmanın amacı ders imecesi uygulamasının ortaokul matematik öğretmenlerinin pedagojik alan bilgilerini etkileyip etkilemediğinin incelenmesidir. Ders imecesi uygulaması sonucunda, öğretmenlerde mesleki gelişim gözlenmesi beklenmektedir. Bu gelişimi ölçmek için, araştırmacının gözlemleri, öğretmenlerin yansıtmaları ve öğrencilerin gözlemleri ile veri çeşitlemesi sağlanarak inceleme yapılmaktadır. Bu genel amaç çerçevesinde çalışmanın alt amaçları şunlardır: 1) Ders imecesinin ortaokul matematik öğretmenlerinin a)Alan ve Öğrenci bilgilerini, b) Alan ve Öğretim bilgilerini, c) Program bilgilerini nasıl etkilediğini ölçmektir. 2) Ders imecesi boyunca öğrenci algılarına göre, öğretmenlerin pedagojik alan bilgilerinde gelişimin gerçekleşip gerçekleşmediğini incelemektir. Matematik öğretmenlerinin pedagojik alan bilgilerinin gelişimine yönelik dokuz aylık sürecin birinci döneminde üç ders imecesi döngüsünün uygulanması, ikinci döneminde ise müdahalede bulunmadan ikişer ders saatinin gözlenmesi şeklinde planlanmaktadır. Çalışmada, araştırmacının bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem, yaklaşım ve kavramları birleştirmesi olarak tanımlanan karma yöntem kullanılmaktadır. Araştırmanın nitel boyutunda nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması; nicel boyutunda, gerçek deneme modellerinden “son-test kontrol gruplu” araştırma modeli kullanılmaktadır. Araştırmanın amacı ve kapsamı doğrultusunda, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yoluyla önceden belirlenen nitelikleri karşılayan 4 matematik öğretmeni olarak belirlenmiştir. Araştırmanın verileri 2017-2018 eğitim-öğretim yılının güz döneminde ders imecesi planlama ve yansıtma toplantılarındaki ses kayıtları, araştırmacı alan notları; iki saat araştırma dersi ve iki saat revizyon dersi olmak üzere dört saatlik derslerin video kayıtları; bu derslere ilişkin yarı yapılandırılmış gözlem formları ve öğretmenlere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formları ile öğrencilere uygulanan Öğretmen Pedagojik Alan Bilgisine Yönelik Algı Ölçeği aracılığıyla toplanmaktadır. Veri toplama ve analizi süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ders İmecesi, Pedagojik Alan Bilgisi, Matematik Öğretimi

Meslek Yüksekokulu Dericilik Programlarında Verilen Eğitimin Niteliği

Dr. Öğretim Üyesi Hatice Er

Öz

Deri ürünleri sektörü, Türkiye'nin en köklü geçmişine sahip sektörlerinden biridir. Türklere özgü bir deri yapım yöntemi olan “sahtiyan”, dünyaca kabul görmüş ve İngilizce literatüre “Turkish Leather” olarak girmiştir. Türkiye bugün özellikle küçükbaş deri işleme bakımından dünyada önemli üreticiler arasında yer almakta ve 186 ülkeye gerçekleştirdiği 1,5 milyar dolarlık ihracata sahiptir. Aynı zamanda istihdam bakımından da önemli, sektörler arasında yer almaktadır. Bu açıdan bakıldığında, sektöre orta kademedeki vasıflı eleman yetiştiren Meslek Yüksekokulları Dericilik programının önemi büyüktür. Bu çalışmada, Meslek Yüksekokulları Deri Teknolojisi programında verilen eğitimin ayırıcı nitelikte incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Deri, Eğitim, Eğitim Niteliği

Mesleki Öğrenme Topluluklarından Biri Olan Zümre Öğretmenler Kurulu Toplantılarının Değerlendirilmesi: Eylem Araştırması

Dr. Mehmet Hilmi Koç

Öz

Bu çalışmanın amacı, mesleki öğrenme topluluklarından biri olan zümre öğretmenler kurulu toplantılarının etkililiğini değerlendirmeye yönelik bir eylem araştırması yapmaktır. Araştırma eylem araştırması olarak desenlenmiş olup nicel ve nitel veri toplama tekniklerinden yararlanılmıştır. Çalışma grubunu, İstanbul ilinin Çekmeköy ilçesindeki bir özel okulda görev yapan 13 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır Örneklem türü olarak amaçlı örnekleme yöntemi seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak görüşme, gözlem ve anket yöntemlerinden yararlanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmacı tarafından anket, yarı yapılandırılmış görüşme ile yapılandırılmamış ve yapılandırılmış gözlem formu hazırlanmıştır. Görüşme ve gözlemlerden elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş; anketten elde edilen verilerin betimsel istatistikleri çıkarılmış ve paired samples t testi ile öntest ve sontest sonuçları ortaya konulmuştur. Araştırmanın yapıldığı özel ilkokulda haftada iki kez zümre öğretmenler kurulu toplantısı yapılmaktadır. Araştırmacı bu zümrelerden birini temel zümre diğerini de izleme değerlendirme zümresi olarak isimlendirmiştir. Eylem planının uygulanması sonucunda zümre öğretmenler kurulu çalışmalarının etkililiğinin olumlu yönde arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zümre Öğretmenler Kurulu, Öğrenme Topluluğu, Temel Zümre, İzleme Değerlendirme Zümresi, Eylem Araştırması

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Matematik Dersi Başarısızlık Nedenleri: Isparta İli Örneği

Yüksel Yalçınkaya

Öz

Bu çalışmada, Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik dersinden başarısızlık nedenlerini belirlemeye yönelik bir çalışmadır. Çalışmada kesitsel tarama modeli kullanılmış ve bu doğrultuda öğrencilerin (cinsiyet, sınıf, öğretmen, anne ve baba tahsili, çalışma odası, aile aylık geliri, anne-baba durumu) çeşitli değişkenler açısından bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini, Isparta il merkezinde bulunan 4 farklı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Sanayi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde öğrenim gören toplam 757 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen, güvenilirlik ve geçerlik çalışması yapılmış “Matematik Dersi Başarısızlık Nedenleri Ölçeği” kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS 17.0 istatistik paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış ve 0,899 bulunmuştur. Yapılan analizler sonucunda 46 maddeyi içeren “Matematik Dersi Başarısızlık Nedenleri Ölçeği” nin sekiz faktörlü bir yapıdan oluştuğu tespit edilmiştir. Faktörlerin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları 0.490 ile 0,832 arasında değişmektedir. Verilerin analizinde frekans, aritmetik ortalama gibi istatistiksel teknikler kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 88’i (%11,6) ve 669’u (%88,4) erkektir ve öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerinin ortalama olarak düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin matematik dersi başarısızlık nedenleri ile ilgili bulgulara göre; kız ve erkek öğrencilerin matematik başarısızlık nedenleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin matematik dersinden başarısız olmalarında; ailenin, arkadaş çevresinin, okulun bulunduğu çevre ve fiziksel donanımın, öğretmenlerin öğrencilere karşı tavır ve ders işleme yöntemlerinin, sınıf ortamının, bütün ortaöğretim okullarında uygulanan müfredatın, uygulanmakta olan sistemin, öğrencilerin kişisel özelliklerinin önemli rolünün olduğu belirlenmiş ve son olarak da araştırmanın bulguları doğrultusunda bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik Başarısızlığı, Başarısızlık Nedenleri, Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri

“Benim Bir Tarihim Var!”: Hayat Bilgisi Derslerinde Tarih Öğretimine İlişkin Örnek Bir Uygulama

Dr. Öğretim Üyesi İlker Dere - Mustafa Kalender

Öz

Hayat bilgisi dersi, öğrencilerin kendisi, ailesi ve yakın çevresini tanımasına yardımcı olmayı amaçlar. Bu tanıma sürecine yardımcı olan unsurlardan birisi de tarih öğretimidir. Öğrenciler, tarih öğretimi sayesinde öncelikle kendini ve mensup olduğu aileyi tanır. Sonrasında ait olduğu milletin tarihini ve kültürünü öğrenir. Tarihi ve kültürü tanımak, onların toplumsal kurallara anlam vermesini, dolayısıyla onların geçmişle ve günümüz arasında bağ kurmasını sağlar. Bu onların tarihsel anlayış geliştirmelerinin temelini oluşturur. Literatürde yapılan çalışmalar, ilkokulda yalnızca ders kitaplarına bağlı tarih öğretiminin öğrencilerde tarihsel anlayışı geliştirmekte başarısız olduğu göstermektedir. Buradan hareketle araştırmanın amacı, çeşitli yöntemler ve teknikler kullanarak yapılan tarih öğretiminin öğrencilere ne tür katkılar yaptığını ortaya koymaktır. Araştırmada Diekema (1989) tarafından tasarlanan “Benim Bir Tarihim Var” adlı ders planı 7 hafta boyunca takip edilmiştir. Ayrıca Hickey (2017) tarafından önerilen “Hayatta Olan Kuşaklar” ve “O Zaman-Şimdi” adlı etkinlikler kullanılmıştır. Çalışmanın modeli, nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırmasıdır. Çalışma grubunu, İstanbul’da faaliyet gösteren özel bir okulun 3. sınıf öğrencileri (9) oluşturmuştur. Çalışmanın verileri; öğrenci sözlü tarih görüşmeleri, aile ağaçları, aile haritaları, zaman çizelgeleri, kutu müzeler, sunum kayıtları, yarı-yapılandırılmış görüşme kayıtları, öz değerlendirme formları, kaynak kişi değerlendirme formları ve veli çalışma değerlendirme formları, “Hayatta Olan Kuşaklar” ve “O Zaman-Bugün” etkinlik formlarından toplanmıştır. Elden edilen veriler, içerik analizine tabii tutulmuştur. Araştırmanın sonunda öğrencilerin tarih öğretim etkinlikleri hakkındaki düşünceleri ve tecrübelerinin ortaya çıkması beklenmektedir. Ayrıca öğrencilerin etkinlikler sırasında kullandıkları formlar ve dokümanlar, değerlendirilecek ve yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi, İlkokul, Tarih Öğretimi, Sözlü Tarih, Aile Tarihi, Eylem Araştırması, Aile Ağacı, Zaman Çizelgesi

Mitolojik Hüzün Kuşu Bülbül

Dr. Öğretim Üyesi Hakan Yalap

Öz

Klasik Türk Edebiyatı, tarihi oluşum süreci ve içinden çıktığı cemiyetin somut varlıklarını soyut çerçevede işleme temeli üzerine kuruludur denilebilir. Bu vesileyle en çok etkileşimde olduğu Fars mitolojisi ve özellikle de Yunan mitolojisinden bazı yönlerde derin izler taşır. Yapılan araştırmalar neticesinde bu izlerin hiçbir şekilde birebir taklit olmadığı görüldüğü gibi ortaya konulan eserler bağlamında kendi içinde benzersizlik taşıdığı da kanıtlanmıştır. Bu bildiride Klasik Türk Edebiyatı'nda hüzün ve keder yönüyle ele alınan ve teşbihlere, mecazlara konu olan bülbül kuşunun manzum metinlerdeki işlenişi ele alınacaktır. Aslı Farsça olan bülbül sonradan Arapçaya da girmiştir. Bülbül için andelip ve hezâr kelimeleri de kullanılmakta olup, sesinin güzelliği dolayısıyla hezâr destan (binbir türlü hikaye söyleyen), hoş-hân (güzel okuyan), hoş âhenk (güzel sesli) kavramları da dikkat çekicidir. Klasik Türk Edebiyatı'nda bülbül en başta âşık oluşu ve sesinin güzelliği ile anılır. Bunun yanında asli vatanından uzak düşmüş insanoğlunu güzel sesi, içli nağmesi, gülün aşkı ile tutuşması, her zaman niyaz durumunda yalvarma hali, garip ve sahipsizlik telakkisi ile bülbül bir yalnızlık, çaresizlik ve hüzün simgesidir.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Edebiyatı, Mitoloji, Bülbül, Kuş

Mühendislik Fakültesi Öğrencilerinin Mühendislik Eğitime Yönelik Tutumları ve Öğrenci Memnuniyeti Düzeyi

Arş.Gör.Dr. Ebru Doğruöz - Dr. Öğretim Üyesi Cihan Doğruöz

Öz

Bu çalışmada Dumlupınar Üniversitesinde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Maden Mühendisliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin Mühendislik Eğitime Yönelik Tutumları ve Öğrenci Memnuniyet düzeylerinin ölçülüp bunların karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu çalışma, betimsel bir araştırma niteliğindedir. Tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırma verileri 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Dumlupınar Üniversitesi Maden Mühendisliği bölümünde öğrenim gören toplam 150 öğrenciden toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin mühendislik mesleğine ve aldıkları mühendislik eğitime dönük tutumlarını ölçmek amacıyla Korkmaz, Kösterelioğlu ve Kara tarafından geliştirilerek geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış “Mühendislik Eğitime Dönük Tutum Ölçeği (MET)” ve Dilşeker (2011) tarafından geliştirilmiş olan “Memnuniyet Anketi” kullanılmıştır. Memnuniyet anketi üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğrencilerin hizmet kalitesine ilişkin algılarını ölçmeye yönelik olarak fiziksel özellikler, destek hizmetleri, akademik personel ve akademik olmayan personel değişkenleri kapsamında 52 ifadeye, ikinci bölümde öğrenci memnuniyeti, imaj, tavsiye ve sadakat ile ilgili 13 ifadeye yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar çeşitli istatistiksel analizlerle değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Maden Mühendisliği, Mühendislik Eğitime Yönelik Tutum, Memnuniyet Düzeyi

Müzik Öğretmen Adaylarının "Ses Eğitimi" ile İlgili Bilişsel Yapıları

Dr. Öğretim Üyesi Nilay Özaydın

Öz

Bu çalışmanın amacı müzik öğretmen adaylarının müziğin önemli bir kavramı olan ses eğitimi kavramı hakkındaki bilişsel yapılarını incelemektir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmanın katılımcıları Türkiye'deki bir devlet üniversitesinde okuyan 123 müzik öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak bağımsız kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır. "Ses eğitimi" uyarıcı kelimesi bağımsız kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla müzik öğretmen adaylarına sunulmuştur. Elde edilen toplam 100 cevap kelime frekans tabloları şeklinde düzenlenmiştir. Elde edilen cevap kelimeler içerik analizi yardımıyla 12 kategoriye ayrılmıştır. Cevap kelimelerin frekanslarını ve kategorilerini kullanarak müzik öğretmen adaylarının "ses eğitimi" kavramına ait bilişsel yapılarını ortaya koyan bir kavram ağı oluşturulmuştur. Çalışmanın bulguları, müzik öğretmen adaylarının "ses eğitimi" uyarıcı kelimesini diyafram, nefes, duruş, rezonans, şan eğitimi, teknik, damak vb. ile ilişkilendirdiğini ve cevap kelimelerden elde edilen kategorilerin de insan sesini oluşturan öğeler, solunum sistemi, artikülasyon sistemi, ses eğitimi tanımı ve niteliği, ses eğitimi yöntem ve teknikleri, ses eğitimi öğeleri, ses eğitimi türleri, şan eğitimi, sesin müziksel özellikleri, ses kalitesi, ses türleri, ses sağlığı şeklinde olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses Eğitimi, Bilişsel Yapı, Bağımsız Kelime İlişkilendirme Testi, Müzik Öğretmen Adayları

Öğrencilerin Çiçeğin Kısımları Konusunda Bilgi Düzeylerinin Araştırılması: 6. Sınıf Örneği

**Prof.Dr. Dr. Mehmet Akif Haşiloğlu - Prof.Dr. Dr. Nedim Dikmen - Prof.Dr. Alper
Kayabaşı**

Öz

Bu çalışmada, örnekleme yöntemi ile seçilen bir grup öğrencinin, çiçeğin kısımları ile ilgili bilgi düzeylerinin, çizim yöntemi ile ortaya konulması amaçlanmıştır. Fen biliminde önemli bir yeri olan çiçeğin kısımları konusunun kavranması konuyla ilintili diğer bazı konuların anlaşılmasında önemli rol oynar. Çalışmada 6. Sınıf öğrencisi 25 kişi ana kütle olarak seçilmiştir. Öğrencilerden çiçeğin kısımları konusunu çizimle ifade etmeleri istenmiştir. Öğrencilerin bu konudaki bilgilerini özgürce ifade edebilmelerini sağlamak için herhangi bir kalıp öne sürülmemiş, her türlü çizimin serbestçe yapılabileceği bir ortam sunulmuştur. Öğrencilere bu uygulama için 30 dakika süre verilmiştir. Öğrencilerin temel kavramlarda algı ve yanılğı eksikliği, bilgi edinme ve bilgi transferinde gerekli temel davranışları kazanmasında bazı olumsuzluklar doğurmaktadır. Bu araştırmada çiçeğin kısımları konusıyla ilgili algılama ve bilgi düzeyleri çizim yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonucu, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun bu konuda oldukça yetersiz ve kavram yanılığısına sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çiçeğin Kısımları, Bilgi Düzeyi, Çizim, Algı, Hayat Süreci

Öğrencilerin Sözlü Anlatım Becerilerini Geliştirmede Öğretmen Davranışlarının Önemi

Doç.Dr. Yusuf Şahin

Öz

Sosyal bir varlık olan insanın doğduğu andan itibaren çevresiyle kurduğu sözlü iletişim becerilerinin niteliğini muhatabının kendisine karşı geliştirdiği tutum ve davranışları belirler. Bireyin iletişimde kendini rahatça açabilmesi muhatabına güvenmesiyle bağlıdır. İletişimde itme ve çekme teorisine göre, bireyleri birbirine yaklaştıran davranışlar, kabullenme, onaylama, sempati, empati ve övgü olarak öne çıkarken, uzaklaştıran davranışlar olarak, reddetme, antipati, yergi ve aşağılama olarak vurgulanmaktadır. Bu araştırmada, yabancı dil öğretiminde öğrencilerin sözlü anlatım becerilerinin geliştirilmesinde öğretmen davranışlarının önemi ele alınmıştır. Araştırmada tarama modeli uygulanmıştır. Konuyla ilgili alanyazın taraması yapıldıktan sonra, öğrencilerin sözlü anlatım becerilerini geliştirmede var olan ve beklenen öğretmen davranışlarını belirlemeye yönelik anket geliştirilmiştir. Araştırmaya, bir devlet üniversitesinde İngilizce hazırlık eğitimi gören iki ayrı sınıftaki 17'si erkek, 25'i kadın 42 öğrenci katılmıştır. Anket soruları üç başlık altında toplanmıştır. 1-Sözlü anlatım becerinizi olumlu yönde geliştirdiğini düşündüğünüz öğretmen davranışları, 2-Sözlü anlatım becerinizi olumsuz yönde etkilediğini düşündüğünüz olumsuz öğretmen davranışları, 3-Yabancı dil öğretmenlerinden, sözlü anlatım becerinizi geliştireceğini düşündüğünüz öğretmen davranışları nelerdir? Öğrencilerden elde edilen veriler değerlendirildiğinde, öne çıkan olumlu öğretmen davranışları; yanlış cevapları doğrudan reddetmek yerine, kendilerini geliştirmede izleyecekleri yollar hakkında önerilerde bulunma ve sempatik yaklaşım olurken, olumsuz öğretmen davranışları; emir verir gibi soru sorma, üzerinde konuşmak istemediğim konulardan soru sorma, jest ve mimikleriyle küçük görme, sadece bir iki soruyla geçiştirme vb. öğretmen davranışlarıdır. Beklenen öğretmen davranışları ise, sabırla dinleme, üzerinde konuşabileceğim konularda sorular sorma, günlük iletişimde gereksinim duyacağım konulardan sınav yapması olarak ön plana çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sözlü Anlatım, Öğretmen Davranışları, Motivasyon, Sözlü İletişim Kaygısı

Öğretim Elemanlarının Doçentlik ve Doktor Öğretim Üyeliği Düzenlemesine (7100 Sayılı Kanun) İlişkin Görüşleri

Doç.Dr. Muhammed Turhan - Arş.Gör. Yusuf Celal Erol - Öğr.Gör. Murat Demirkol - Dr. Öğretim Üyesi Tuncay Yavuz Özdemir

Öz

Türkiye Büyük Millet Meclisinde 22.02.2018 tarihinde kabul edilen ve 06.03.2018 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7100 Sayılı “Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” akademik kadrolara ilişkin bazı değişiklikler getirmiştir. Bu kanunla birlikte, öğretim üyeleri içerisinde bir akademik kadro ve unvan olan “Yardımcı Doçentlik” kaldırılarak yerine “Doktor Öğretim Üyeliği” getirilmiştir. 7100 Sayılı Kanun, doçentlik unvanına ilişkin de önemli değişiklikler içermektedir. Daha önce, doçentlik sınavına başvuru şartı olan Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi bir dil sınavından veya uluslararası geçerliği olan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından 65 ve eş değer puan alma şartı, 55’e düşürülmüştür. Ayrıca, doçentlik için eserlerden ve sözlü sınavdan başarılı olma şartı değiştirilerek, yeterli yayın ve çalışmaya sahip olan adaylara sözlü sınava girme zorunluluğu olmaksızın doçent unvanının verilmesi hükmü getirilmiştir. Ancak, doçentlik atamalarında yükseköğretim kurumlarının bilimsel kaliteyi artırmak için objektif ve denetlenebilir ek kriterler getirebileceği vurgulanmıştır. Buna ilave olarak, yükseköğretim kurumlarının belirlediği ek kriterler içerisinde sözlü sınavın bulunması halinde bu sınav Üniversitelerarası Kurul tarafından oluşturulacak jüriler tarafından yapılması öngörülmüştür. Doçentlik ve yardımcı doçentlik konusundaki düzenlemelere ilişkin tartışmalar uzunca bir süredir devam etmektedir. Düşünülen değişikliklerin kanunlaşmasıyla birlikte bu tartışmaların bir süre daha devam edeceği öngörülmektedir. Elbette bu tartışmalar içerisinde, bu düzenlemeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen öğretim elemanlarının görüşleri büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı, öğretim elemanlarının 7100 Sayılı Kanun ile doçentlik ve yardımcı doçentliğe ilişkin getirilen düzenlemelere ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın Amacı Bu araştırmanın genel amacı; öğretim elemanlarının 7100 Sayılı Kanun kapsamında getirilen doçentlik ve yardımcı doçentliğe ilişkin değişikliklere yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır: 1. Öğretim elemanlarının 7100 Sayılı Kanunla getirilen doçentlikle ilgili değişikliklere ilişkin görüşleri nelerdir? 2. Öğretim elemanlarının 7100 Sayılı Kanunla getirilen yardımcı doçentlikle ilgili değişikliklere ilişkin görüşleri nelerdir? Yöntem Araştırma Modeli Bu çalışmada nitel araştırma paradigması kullanılmıştır. Nitel araştırma, öncelikli olarak nitel verilerin (kelimeler, resimler gibi nicel olmayan) toplanarak analiz edilmesine dayalı ampirik bir araştırma yaklaşımıdır (Cristensen, Johnson ve Turner, 2015). Bu çalışmada, görüşme formu kullanılarak öğretim elemanlarından nitel veriler toplanacak ve bunlar analiz edilerek öğretim elemanlarının doçentlik ve yardımcı doçentliğe ilişkin görüşleri belirlenecektir. Çalışma Grubu Araştırmanın çalışma grubunu Fırat Üniversitesinde görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından mümkün olduğu kadar bütün akademik unvanlara sahip öğretim yardımcılarında veri toplanması sağlanacaktır. Veri Toplama Araçları Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır.

Bu görüşme formunda öğretim elemanlarının doçentlik ve yardımcı doçentliğe ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik 5 soru bulunmaktadır. Verilerin Analizi Verilerin analizi devam etmektedir

Anahtar Kelimeler: 7100 Sayılı Kanun, Akademik Ünvanlarda Değişiklik, Nitel Veri Analizi

Öğretimsel Grup Etkinliklerinin Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Fatma Şaşmaz Ören - Doç.Dr. Nilgün Tatar

Öz

Çalışmada mesleki gelişimi arttırmayı amaçlayan ve öğrenen merkezli öğretim sürecinin benimsenerek oluşturulduğu öğretimsel grup etkinliklerinin (ÖGE) değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Böylece öğretmen adaylarının gözünden ÖGE'nin en önemli kazanımları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla öncelikle fen bilgisi öğretmen adaylarıyla ÖGE gerçekleştirilmiş ve uygulamaların ardından bu sürece ilişkin kazanımları değerlendirmeleri istenmiştir. Türkiye'nin Ege bölgesinde yer alan bir üniversitede gerçekleştirilen çalışmada fen bilgisi öğretmenliği üçüncü sınıfta öğrenim gören 56 öğretmen adayı yer almaktadır. Yapılan çalışmada uygulamalar katılımcılarla haftada 2 ders saatlik bir süreyle 10 hafta boyunca sürdürülmüştür. Özel öğretim yöntemleri-I dersinin uygulama saatinde gerçekleştirilen bu uygulamalarda ÖGE kullanılmıştır. Uygulamaların ardından öğretmen adaylarının uygulamaların kazanımlarına ilişkin değerlendirmeleri alınmıştır. Bunun için 25 maddelik kazanım listesinden oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Beşli likert tipinde olan anketten elde edilen veriler SPSS 17 programı kullanılarak, her bir madde için frekans ve yüzdeleri hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre çalışmaya katılan öğretmen adayları ÖGE'nin; öğrendiklerinin kalıcı olmasına, bireysel eksikliklerin fark edilmesine ve mesleki alandaki sorumlulukların kavranmasına katkı sağladığı düşüncesindedirler. Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde sözü edilen etkinliklerin öğretmen adaylarına önemli kazanımlar sağladığı ifade edilebilir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğretmen eğitiminde ÖGE gibi öğrenme becerilerini ve mesleki gelişimi arttırmayı amaçlayan, öğrencilerin belirlenen kazanımları sağlamada küçük gruplar halinde birlikte çalıştığı etkinliklerin kullanımının önemi tartışılmış ve bunların yükseköğretimde kullanımına ilişkin bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretimsel Grup Etkinlikleri, Fen Bilgisi Öğretmen Adayı, Öğretmen Eğitimi

Öğretmen Adayları Olası Benliklerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Doç.Dr. İlhan Turan - Prof.Dr. Arş.Gör. Ayşegül Yılmaz

Öz

Olası Benlikler Kuramı (Possible Selves Theory), ilk kez Markus ve Nurius) tarafından 1986 da geliştirilmiştir. Bu kuram, üç farklı benlik türünü yani beklenen benlik (expected selves), umulan benlik (hoped-for selves) ve korkulan benlikten (feared selves) dikkate almıştır. Olası benlikler, bireylerde davranışları yönlendirmede ve kontrol etmede kişinin kim olduklarını ve ileride kim olacaklarını belirlemede önem kazanırlar. Bu bağlamda öğretmen adaylarının olası benlikleri gelecekte öğrencilerle iç içe olacaklarından dolayı eğitim ve öğretimi önemli derecede etki edecektir. Bu araştırma Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler Öğretmenliği adaylarının olası benliklerini farklı değişkenler açısından değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü öğretmen adaylarının oluşturmaktadır. Araştırma 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar Döneminde gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada Hamman ve diğerleri (2013) tarafından oluşturulan Öğretmen Adayları Olası Benlikler Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğindeki ilk yılına ilişkin olası benliklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Dalioglu Ve Adıgüzel (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçeğin güvenirlik katsayısı .70 in üzerindedir. Araştırma nicel araştırma yöntemi ile yapılmış olup, yukarıda belirtilen ölçek öğretmen demografik özellikler de dikkate alınarak öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Veriler çözümleme aşamasında olduğundan bulgulara özetle henüz yer verilmemiştir. Araştırma, yüzde frekans ti testi ANOVA gibi istatistiksel yöntemlerle analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı, Olası Benlik

Öğretmen Adaylarının Çocuk İstismarı ve İhmali Konusundaki Bilgi ve Risk Tanıma Düzeyleri ile Karar Verme Stillerinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Ata Pesen - Öğr.Gör. Uğur Epçaçan

Öz

Çocuk istismarı ve ihmalinin belirlenmesi konusunda özellikle eğitimcilere önemli bir sorumluluk yüklenmesine rağmen istismar ve ihmali tanımlamak kolay bir iş değildir. Çocuk istismarı; fiziksel, cinsel, duygusal istismar ve ihmal yönü olan çok boyutlu bir durumdur. Aynı zamanda çocuğun tanıyıp güvendiği kimseler(bir ebeveyn, akraba, bakıcı veya aile dostu) tarafından istismar veya ihmale uğraması bu durumun fark edilmesini zorlaştırmaktadır. İstismara veya ihmale maruz kalan bir çocuğa yardım etmede atılacak ilk adım istismarın işaretlerini ve belirtilerini bilmek ve bu işaret ve belirtilerin bir İstismar veya ihmal olabileceğine karar vermektir. Araştırmanın amacı öğretmen adaylarının çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve risk tanıma düzeylerini tespit ederek öğretmen adaylarının karar verme stillerinin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve risk tanıma düzeyleri üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu temel amaca bağlı olarak aşağıda yer alan sorulara cevap aranacaktır. 1. Öğretmen adaylarının çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve risk tanıma düzeyleri arasında çeşitli değişkenler açısından anlamlı farklılık var mıdır? 2. Öğretmen adaylarının karar verme stilleri arasında bölüm, sınıf ve cinsiyet değişkenleri açısından anlamlı farklılık var mıdır? 3. Öğretmen adaylarının karar verme stillerinin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve risk tanıma düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisi var mıdır? Bu araştırma; betimsel nitelikte olup, tarama modeli tipindedir. Araştırmanın çalışma evrenini, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 4. Sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Öğretmen adaylarının karar verme stillerini belirlemede, Scott ve Bruce (1995) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Taşdelen (2002) tarafından yapılan Karar Verme Stilleri Ölçeği" kullanılacaktır. Öğretmen adaylarının çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve risk tanıma düzeylerini belirlemede ise Uysal ve Erefe (1999)'nin hemşire ve ebelere yönelik hazırladıkları ölçek maddelerinden yararlanılarak Dilsiz ve Mağden (2015) tarafından geliştirilen çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve risk tanıma düzeyleri anketi kullanılacaktır. Verilerin analizinde uygun istatistiksel işlemler uygulanacaktır. Elde edilen sonuçlar tartışılarak öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, İstismar, İhmali, Karar Verme, Risk Tanıma

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Dr. Hakan Polat - Dr. Öğretim Üyesi Ferhat Bahçeci - Prof.Dr. Mukadder Boydak Özan

Öz

Kişiler arasında duygu ve düşüncelerin aktarılması süreci olan iletişim, eğitimde önemli bir yere sahiptir. Bu yüzden her öğretmenin iyi bir iletişim becerisine sahip olması gerekir. Öğretmenlerin bakışları, ses tonu, konuşma hızı, sesin yüksekliği, konuşma sırasında takınılan tavırları, kendini doğru ifade edebilmesi, eleştirilere açık olması, hoşgörülü ve ön yargısız olması, karşıdakini etkin ve ilgili bir şekilde dinlemesi iletişim becerileri açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada öğretmen adaylarının iletişim becerileri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Çalışma Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 463 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma genel tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Veri toplama aracı olarak 25 maddelik İletişim Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının demografik bilgileri ve ölçeğin yer aldığı veri toplama aracı ile veriler elde edilerek analizler SPSS veri analiz programında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın analizleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İletişim, İletişim Becerileri, Öğretmen Adayları

Öğretmen Adaylarının İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Düzeylerine İlişkin Görüşleri

Prof.Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz - Araştırmacı Şule Erdem

Öz

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının İngilizce dil öğreniminde motivasyon düzeylerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının tamamına ulaşmak mümkün olduğundan evrenin tamamı örneklem olarak alınmıştır. Bu nedenle ayrıca örneklem seçimine gidilmemiştir. Çalışmaya toplam 452 öğretmen adayı katılmıştır. Katılımcıların 324'ü kadın, 128'i erkektir. Veri toplama aracı olarak Mehdiyev, Ugurlu ve Usta (2017) tarafından geliştirilmiş olan "İngilizce Dil Öğreniminde Motivasyon Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Beşli Likert tipinde olan ölçek 16 madde ve kişisel kullanım, tutum ile özgüven olarak adlandırılan üç faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin tümü ve her bir faktör için yapılan güvenilirlik hesaplamaları ile elde edilen sonuçlar şöyledir: Kişisel kullanım yedi madde (Alfa: 0.85), tutum beş madde (Alfa: 0.77), özgüven dört madde (Alfa: 0.78), ölçeğin tümü 16 madde (Alfa: 0.3). Verilerin analizinde öğretmen adaylarının motivasyon düzeylerine ilişkin görüşlerinin cinsiyetleri açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız gruplar t testi, mezun oldukları lise türü ile öğrenim gördükleri bölüm açısından da farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için ise tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Ancak daha önceden varyans homojenliği Levene testi ile ölçülmüştür. Araştırma sonucunda grupların motivasyon düzeylerine ilişkin görüşleri arasında istatistiksel açıdan farklılaşmaların olduğu görülmüştür. Araştırma sonuçları doğrultusunda öğretmen adaylarının İngilizce dil öğrenme sürecinde motivasyonlarının sağlanabilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin çeşitli önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Fakültesi, Öğretmen Adayı, İngilizce Dil Öğrenimi, Motivasyon

Öğretmen Adaylarının Kişisel Mesleki Yetkinlik Algılarının ve Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Yurdağül Günel - Dr. Öğretim Üyesi Zehra Nesrin Birol

Öz

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının Kişisel-Mesleki Yetkinlik algılarının ve kaygı düzeylerinin belirlenmesi, Kişisel –Mesleki Yetkinlik algıları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, Kişisel-Mesleki yetkinlik algıları ve kaygı düzeylerini etkileyen değişkenlerin saptanmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de 2017-2018 eğitim öğretim yılında bir kamu üniversitesinin Eğitim Fakültesinin; Sınıf, Sosyal Bilgiler, Resim, Müzik, Fen Bilgisi, Okul Öncesi, Matematik, Türkçe, İngilizce, Bilgisayar Teknolojileri ve Özel Eğitim öğretmenliği bölümlerine ve farklı sınıf seviyelerine devam eden 480 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada, “Kişisel-Mesleki Yetkinlik Ölçeği” ve “Beck Anksiyete Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler, SPSS 25 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilecektir. Verilerin analizinde Pearson Korelasyon Katsayısı, t testi ve ANOVA kullanılacaktır. Verilerin analizi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel-Mesleki Yetkinlik, Kaygı, Öğretmen Adayları

Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Yordayıcı Değerler: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde Bir Araştırma

Kübra Ünal - Prof.Dr. Günseli Orhon

Öz

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının sahip oldukları değerlerin onların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını (ÖMYT) yordayıp yordamadığını ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, farklı branşlarda okuyan öğretmen adaylarında bu değerlerin değişip değişmediği, öğretmen adaylarının lisans öğrenim hayatlarında ÖMYT'lerini yordayıcı değerlerin kazanılıp kazanılmadığı ve cinsiyet değişkenine göre bu değerlerin farklılık gösterip göstermediği veya hangi yönde farklılık gösterdiği de ortaya koyulmuştur. Tarama deseni kullanılarak yapılan bu araştırmada, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Sınıf Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmeliği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği ve Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümlerinde 1. ve 4. sınıf düzeyinde lisans eğitimi almakta olan 404 öğretmen adayına Portre Değerler Anketi (PDA) ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum (ÖMYT) Anketi uygulanmıştır. Anketler yardımıyla toplanan nicel veriler SPSS ve Lisrel programlarında analiz edilmiştir. Veri analizleri sonucunda, öğretmen adaylarının 'değişime açıklık' ve 'muhafazakarlık' değerlerinin onların ÖMYT'lerini yordayabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının en yüksek değer tercihlerinin 'evrensellik' ve düşük değer tercihlerinin 'değişime açıklık' olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeylerine bakıldığında ise en yüksek tutum ortalaması 'saygınlık' boyutunda ve en düşük tutum ortalaması 'öğretme eylemi' boyutunda hesaplanmıştır. Son olarak, öğretmen adaylarının değer ve ÖMYT ortalamalarının 1. sınıftan 4. sınıfa doğru anlamlı düzeyde azaldığı görülmüştür. Ayrıca, öğretmen adaylarının ÖMYT'lerini yordayıcı değerlerinin bölüm ve cinsiyet değişkenlerine göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, eğitim fakültelerinin öğretmen eğitimi programlarına öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum ve ilgili değerleri geliştirebilecekleri içeriklerin eklenmesi gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Değerler, Tutum, Öğretmenlik Mesleği

Öğretmen Adaylarının Özerk Öğrenme Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kafkas Üniversitesi Örneği)

Dr. Öğretim Üyesi Dilek Yaralı - Salih Gezer

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının “özerk öğrenme” düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelemesidir. Betimsel tarama modelinin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 öğretim yılı güz döneminde Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 559 öğretmen adayı oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, Macaskill ve Taylor (2010) tarafından geliştirilen, Arslan ve Yurdakul (2015) tarafından Türkçe’ye uyarlanan “Özerk Öğrenme Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada; öğretmen adaylarının ölçeğin her iki alt boyutunda “katılıyorum” düzeyinde puan verdikleri görülmüştür. Cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş aralıkları değişkenlerine göre ölçeğin alt boyutlarında anlamlı düzeyde bir farklılık gözlenmemiştir. Ancak program türü değişkenine göre, “bağımsız öğrenme” alt boyutunda, Sınıf, Türkçe, İlköğretim Matematik, Fen Bilgisi ve Eğitim Bilimleri (PDR) öğretmen adayları arasında Sınıf öğretmen adayları lehine, “ders çalışma alışkanlıkları” alt boyutunda ise Sınıf ile Eğitim Bilimleri (PDR) öğretmen adayları arasında Sınıf Öğretmen adayları lehine; öğretim türü değişkenine göre, ölçeğin her iki alt boyutunda normal öğretimde öğrenim gören öğretmen adayları lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Özerk Öğrenme, Bağımsız Öğrenme, Ders Çalışma Alışkanlıkları

Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları, Öğretme Motivasyonları ve Çocuk Sevme Düzeyleri Arasındaki İlişkiler

Doç.Dr. Vesile Yıldız Demirtaş - Doç.Dr. Neşe Özkal - Doç.Dr. Hale Kasap Sucuoğlu

Öz

Bu araştırmada öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları, öğretme motivasyonları ve çocuk sevme düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma İzmir ilinde yer alan bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 368 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri “Öğretmen öz yeterlik ölçeği”, “Öğretme Motivasyonu Ölçeği” ve “Çocuk Sevme Ölçeği” ile toplanmıştır. Verilerin analizinde basit korelasyon analizi ile çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonunda elde edilen bulgulara göre çocuk sevme ile öğrenci katılımı ve öğretim stratejileri özyeterlik inançları arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı ilişkilerin olduğu belirlenmiştir. Çocuk sevme ile içsel öğretme motivasyonu ve öğretim stratejileri özyeterlik inançları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Uygulanan çoklu doğrusal regresyon analizi sonucunda öğretmen adaylarının öğrenci katılımı özyeterlik inançlarının ve içsel öğretme motivasyonlarının çocuk sevmeyi pozitif yönde anlamlı olarak, sınıf yönetimi özyeterlik inançlarının ise çocuk sevmeyi negatif yönlü anlamlı olarak yordadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öz Yeterlik İnançları, Öğretme Motivasyonu, Çocuk Sevme

Öğretmen Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Kriz Yönetimi Becerileri: KKTC Örneği

Uzman İbrahim Kaya Uğraşoğlu - Uzman Recep Çiftgül

Öz

Bu araştırmanın amacı öğretmen algılarına göre KKTC'deki lise müdürlerinin kriz yönetimi becerilerini belirlemek ve öğretmenlerin demografik değişkenlerinin müdürlerinin kriz yönetimi becerilerine ilişkin görüşlerinde anlamlı fark oluşturup oluşturmadığını ortaya koymaktır. Çalışma, “ilişkisel tarama modeli” ne uygun betimleyici bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini KKTC deki milli eğitim bakanlığına bağlı liseler oluştururken örneklemini ise tabakalı örnekleme yöntemine göre seçilmiş 210 lise öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmada, Aksu ve Deveci (2009) tarafından geliştirilmiş olan “Okul Müdürlerinin Kriz Yönetimi Becerileri Anketi” kullanılmıştır. Verilerin analizinde; normal dağılan verilerde “T Testi” ve “ANOVA Testi”, parametrik olmayan veriler için “Mann-Whitney-u Test” ve “Kruskal-Wallis Test” kullanılmıştır. Öğretmen algılarına göre, müdürlerinin kriz yönetimi becerileri genel ortalaması ölçekteki “bazen” seçeneğine denk gelmekte ve müdürlerinin kriz yönetimi becerilerinin düşük olduğu görüşünde olduklarını göstermektedir. Öğretmenlerin cinsiyeti ve eğitim durumu müdürlerinin kriz yönetimi becerilerine olan algılarını değiştirmedeği görülmüştür. Ayrıca mesleki kıdem, kurumdaki çalışma yılı, yaş ve medeni durum değişkenlerinin de öğretmen algılarında anlamlı fark oluşturmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kriz Yönetimi, KKTC, Öğretmen Algıları

Öğretmen Eğitimi Programında Eğreti Duran İki Ders: Öğretim İlke ve Yöntemleri ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme

Doç.Dr. Ramazan Sağ - Dr. Öğretim Üyesi Kenan Demir

Öz

Öğretmen eğitimi programlarında eğitim bilimleri alanıyla ilgili yer verilecek derslerin konumu nasıl olmalıdır? Bu tür bir sorunun altında aday öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkısının en üst düzeyde olmasını sağlamak düşüncesi yattığı ileri sürülebilir. Peki, bu düşünce, Öğretim İlke ve Yöntemleri(ÖİY) ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme(ÖTMG) dersleri açısından ne derece gerçekliği yansıtmaktadır? Bu dersleri veren öğretim elemanları olarak yaşadıklarımızın mesleki gelişime katkı sağlama düşüncesiyle uyummadığına yönelik ciddi kuşularımız bulunmaktadır. Bu kuşuların gerçekliğini ve nedenlerini araştırmak için çoklu örnek olay modelinin kullanıldığı çalışmada grupları, sorumlu olduğumuz Türkçe Eğitimi ve Sınıf Öğretmenliğinin iki şubesi oluşturmaktadır. Öğrencilerle yapılan görüşmeler, onların dile getirdikleri yazılı açıklamalar ve öğretim elemanlarının tuttıkları alan notları verileri oluşturmaktadır. ÖTMG dersi devam etmesi nedeniyle bir yandan veriler toplanmaya devam edilmekte olup veriler, içerik analizine dayalı olarak geliştirilmesi devam etmektedir. Çözümlemede tema ve kodlar, adayların dile getirdikleri problemler, derslerin birbirlerine göre dikey ve yatay ilişkileri ile program felsefeleri temelinde tanımlanmaya çalışılacaktır. Buna göre yürütülecek çözümleme örnek olaylar arasındaki benzerlikler nitel grafikler aracılığıyla görselleştirmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Eğitimi Programı, Eğitim Bilimleri Derslerinin Konumu, Dersler Arası Yatay ve Dikey İlişkiler

Öğretmen Yeterliklerine Karşılaştırmalı Bir Bakış: Türkiye ve Avustralya

Okutman Serkan Padem

Öz

Bu çalışmanın amacı, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen genel öğretmen yeterlikleri performans göstergeleri ile uluslararası sınav (PISA, TIMMS, PIRLS, vb.) sonuçları bakımından üst sıralarda yer alan bir ülke olan Avustralya Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen genel öğretmen yeterlikleri göstergelerini temel ve alt beceriler bazında karşılaştırmak ve bu karşılaştırmadan elde edilen veriler ışığında Türkiye ve Avustralya'daki öğretmen yetiştirme sürecine yönelik değerlendirme ve önerilerde bulunmaktır. Bu araştırmanın evrenini OECD ülkelerinin öğretmen yeterlikleri ile ilgili resmi dokümanlar oluşturacaktır. Uluslararası sınavlarda ortalamının altında yer alan Türkiye ile aynı sınavlarda en üst sıralarda yer alan Avustralya'ya ait ilgili dokümanlar örneklem olarak belirlenecektir. Bu araştırmanın verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden bir olan doküman analizi yöntemi kullanılacaktır. Bu çalışmada verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılacaktır. Araştırma sonucunda elde edilecek veriler belirlenen amaç ve amaca uygun alt problemler ışığında çözümlenerek yeniden düzenlenecek ve karşılaştırılacaktır. Türkiye ve Avustralya öğretmen yeterlikleri, araştırmanın amacında belirlenen tüm boyutlar bağlamında karşılaştırmalı olarak bilgiler, tablolar ve şekillerden yararlanılarak değerlendirilecek ve yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Avustralya, Öğretmen Yeterlikleri

Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitime Yönelik Algılarında İnfomal İlişkilerinin Rolü

Dr. Ebru Burcu Çimili Gök

Öz

Öğretmenlerin mesleklerini etkili bir şekilde yürütebilmelerinde, deneyim önemli olmakla birlikte tek başına yeterli değildir. Kendini geliştirmek isteyen öğretmenlerin, kişisel çabalarının meslekî gelişimi sağlamada her zaman yeterli olmadığı bilinmektedir (Richerd, 1991). Öğretmenlerin niteliklerinin gelişmesi ve profesyonel bir kimlik kazanmaları sadece hizmet öncesi eğitim ile değil hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim (HİE) süreçlerinin bütünleşmesi ile mümkün olabilir (Saban, 2000). HİE bireylerin görevleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarını sağlamaya, hizmetteki verimlilik ve etkinliklerinin artırılması, gelişmeye yol açan bilgi, beceri ve anlayışlarının zenginleştirilmesine yönelik kısa süreli olarak yapılan eğitim olarak tanımlanmıştır (Taymaz, 1997, Tezcan, 1992) Garuba (2004)'ya göre öğretmen eğitiminde HİE'in iki özelliği vardır. Birincisi öğretmenlerin aldıkları hizmet öncesi eğitim ile mesleğin çağa göre gerekleri arasında var olan boşlukları doldurması açısından “öğretmen eğitiminde bir boşluk doldurucu” niteliğinde olmasıdır. İkincisi ise öğretmenleri çağa uygun, her geçen gün yenilenen bilgi ve tecrübelerle buluşturması açısından “çalışanların performansını ve etkililiğini artırmak için bilgilerin güncellenmesi” niteliğindedir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalarda hizmet içi eğitimlerin öğretmenlerce iş saatleri dışında da işe zaman ayırmak olarak görüldüğü ve zorunlu olmadıkça hizmet içi eğitim almaktan kaçındıkları görülmüştür. Bu çalışmada öğretmenlerin görüşlerine göre hizmet içi eğitim algılarını tespit etmeyi amaçlanmış ve aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır; 1. Öğretmenlerin zorunlu haller dışında gönüllü olarak katıldıkları hizmet içi eğitimler var mıdır? 2. Öğretmenleri gönüllü olarak HİE almaya motive eden unsurlar nelerdir? 3. Öğretmenlerin infomal ilişkileri HİE algılarını nasıl etkilemektedir? Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni seçilmiştir. Araştırma üç farklı orta okulda görev yapan öğretmenlerle yürütüldüğü için durum çalışması desenlerinden farklı durumların hem bireysel hem de karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesini mümkün kılan “Bütüncül Çoklu Durum Deseni” tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemine ve gönüllülük esasına göre seçilmiş, Antalya ili merkez ilçelerinde 2017-2018 eğitim öğretim yılında üç ortaokulda görev yapan 9 branş öğretmeninden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hizmet İçi Eğitim, İnfomal İlişkiler

Öğretmenlerin İş Değerlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Avcı - Doç.Dr. Hasan Bozgeyikli

Öz

Öğretmenlerin iş değerlerinin çeşitli değişkenler açısından incelendiği bu çalışmada genel tarama modeline dayalı ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada öğretmenlerin iş değerleri, cinsiyet, medeni durum, mesleki kıdem, idarecilik yapıp yapmadığı, mezun olunan fakülte, branş ve çalışılan okul türü gibi değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılında İstanbul İl Milli eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise basit tesadüfi eleman örnekleme yöntemiyle seçilen 584 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırma örneklemine alınan 584 öğretmenden %68,2'si (398 Kişi), Kadın %31,8'i (186 Kişi) Erkektir. Katılımcıların %76,5'i (447 kişi) evli iken %23,5'i (137 Kişi) bekârdır. Araştırma verilerini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen ve katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin kapalı uçlu sorular bulunan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin iş değerlerini tespit etmek amacıyla "İş Değerleri Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanı sıra cinsiyet, medeni durum, daha önce idarecilik yapıp yapmama değişkenlerine göre farklılaşmayı ortaya koymak amacıyla bağımsız gruplar için t testi, kıdem mezun olunan fakülte, branş ve çalışılan okul türü değişkenlerine göre farklılaşmayı ortaya koymak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) tekniği kullanılmıştır. Çalışmada anlamlılık düzeyi ,05 olarak alınmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin iş değerleri olarak geçen işin anlamlılığı, insani ilişkiler, iş ortamı ve özerklik değerleri cinsiyet, medeni durum ve daha önce idarecilik yapıp yapmadıklarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Kıdem, mezun olunan fakülte değişkenleri açısından da öğretmenleri iş değerlerinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte branş ve çalışılan okul türü açısından gruplar arasında ,05 düzeyinde manidar bir farkın olduğu tespit edilmiştir. Buna göre branş açısından işin anlamlılığı alt boyutunda Fen bilimleri ile sosyal bilimler alan öğretmenleri arasında sosyal bilimler alan öğretmenleri lehine anlamlı bir farkın olduğu görülmüştür. Özerklik boyutunda ise sınıf öğretmenleri ile fen bilimler alan öğretmenleri arasında sınıf öğretmenleri lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Çalışılan okul türü açısından ise liselerde çalışan öğretmenlerin özerklik değerlerinin diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş Değerleri, Öğretmenler, Demografik Özellikler

Öğretmenlerin Örgütsel Sinizminin Nedenleri ve Örgütsel Sonuçları: Bir Durum Çalışması

Dr. Ebru Burcu Çimili Gök

Öz

Örgütsel sinizm bireylerin örgütlerine yönelik geliştirdikleri örgütün dürüstlükten ve şeffaflıktan yoksun olduğu, adaletin, ahlaki bütünlüğün ve etik değerlerin olmadığı inancı gibi olumsuz duygulardır (Dean, Brandes ve Dharwadkar, 1998; Cole, Bruch ve Vogel, 2006; O'Leary, 2003). Örgütsel sinizme sahip bireyler örgütlerin, etik değerleri hiçe saydığına ve sadece kendilerine hizmet ettiklerine inanırlar (Valentine ve Elias, 2005). Örgütsel sinizm, örgütün dürüstlükten yoksun olduğu inancını ifade eden "bilişsel boyut", örgüte karşı hissedilen olumsuz duyguların oluşturduğu "duygusal boyut" ve bu inanç ve duygulara bağlı olarak sergilenen davranışları ifade eden "davranışsal boyut" olmak üzere üç boyutlu bir yapıdır (Dean vd, 1998). İlgili alan yazında örgütsel sinizmin ortaya çıkmasını açıklamada kullanılabilir yaklaşımlar olarak "beklenti kuramı", "sosyal mübadele kuramı", "sosyal güdülenme kuramı" sayılmaktadır (Eaton, 2000; Mimaroglu, 2008; Robbins 2013). Adı geçen kuramlarda bireylerin beklentileri, sosyal ilişkileri sonucu yaşadıkları hayal kırıklıkları, ihmal edilmişlik duygusu, güvensizlik söz konusudur. Bu duyguların azaltılmasının örgüt işleyişi açısından önemi ihmal edilmemelidir. Okullar informal ilişkilerin; formal yapıyı, işleyişi ve verimliliği oldukça fazla etkilediği kurumlardır. Bu çalışmanın amacı okulların en önemli bileşenlerinden biri olan öğretmenlerin kurumlarına karşı geliştirdikleri duyguların, sinik davranışların yani örgütsel sinizmin sonuçlarını öğretmenlerin görüşlerine göre ortaya çıkarmaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseninde hazırlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Antalya merkez ilçelerindeki üç okulda görev yapan 9 öğretmen oluşturmaktadır ve veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış bireysel görüşme formu kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sinizm, Örgütsel Adalet, Örgütsel Bağlılık, İş Doyumu

Öğretmenlerin Performanslarının Okul Yöneticileri Tarafından Değerlendirilmesine İlişkin Görüşleri

Doç.Dr. Neşe Özkal - Doç.Dr. Vesile Yıldız Demirtaş - Doç.Dr. Hale Kasap Sucuoğlu - Ahmet Oflaz

Öz

Bu araştırmanın amacı ilkokul, ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenlerin okul müdürlerince gerçekleştirilen öğretmen performans değerlendirmeye ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim kullanılmıştır. Araştırmada veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu görüşme soruları ile toplanmıştır. Araştırmaya kendilerine yazılı olarak verilen açık uçlu soruları yanıtlayan ilkokul, ortaokul ve lisede görev yapmakta olan 56 öğretmen ve bireysel olarak derinlemesine görüşmelerin yapıldığı 4 öğretmen katılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenler performans değerlendirmenin objektif ve tarafsız olursa olumlu olabileceğini, müfettiş değerlendirmesine göre daha olumlu olduğunu ve öğretmenlerin yetersiz olduğu alanı görmesini sağlayabileceğine ilişkin olarak olumlu görüşler bildirmişlerdir. Olumsuz görüşler ise; okul müdürlerin politik olarak davranmaları, yöneticilik vasıfları/egitimlerinin yetersiz olması, tarafsız/objektif olamamaları, kişisel ilişkilerin etkili olması, performans kriterlerinin nesnel ve somut olmaması, müdürün tüm branşları değerlendirecek alan bilgisine sahip olmaması, sadece müdürün değerlendirmesinin uygun olmaması, yılda bir kez yapılan gözlemin yeterli olmaması olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Performansının Değerlendirmesi, Nitel Araştırma

Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları ile Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Prof.Dr. Ahmet Kara - Osman Yetkin

Öz

Günümüzde tüm mesleklerde olduğu gibi özellikle de öğretmenlik mesleğinde güncel durumlara ayak uydurmak bir başka ifade ile güncel gelişmelere uygun bir şekilde davranmak oldukça önem arz etmektedir. Öyle ki bir öğretmen güncel bilimsel ya da teknolojik gelişmelere hızlı bir şekilde adapte olmak zorundadır. Sınıf ortamında ya da sınıf dışında hatta okul dışında bile öğretmenlik görevini üstlenirken öğrencilerin yeni alışkanlıklarına uymak zorundadır. Karşısında, hedef kitlesinde, her geçen gün daha da değişen öğrenciler vardır. Çağımızın temel sorunlarından biri olan sosyal medyadan uzak duramaz öğretmen. Sosyal medya kullanmayan bir öğretmen varlığını daha doğrusu öğrenci üzerindeki etkililiğini sürdürmez. Demode bir öğretmen olmamak için sosyal medya kullanmak durumundadır. Hatta bazı öğretmenler öğrencilerini ders dışında da youtube, whatsapp vb uygulamalarla öğrencilerin eğitimi ve öğrenmeleri üzerinde kontrol sahibi olmaya çalışmaktadır. Bu araştırmanın amacı Adıyaman İl merkezinde görev yapan öğretmenlerin sosyal medya kullanım alışkanlıkları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını incelenmektedir. Bu amaç doğrultusunda veriler Ünişen ve Demirel (2018) tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları” ölçeğine verdikleri yanıtlarla toplanacaktır. Veriler bilgisayar paket programıyla değerlendirilip öğretmenlerin sosyal medya kullanım alışkanlıkları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişki ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlar, Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri Çerçevesinde Ölçme ve Değerlendirme Yeterlilik Göstergelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Dr. Öğretim Üyesi Yurdağül Günal - Dr. Öğretim Üyesi Zehra Nesrin Birol

Öz

Bu çalışmanın amacı 2017 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri çerçevesinde yer alan mesleki beceriler alanı, ölçme ve değerlendirmeye yeterlilik göstergelerine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini almaktır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterlilik göstergeleri çerçevesinde, uyguladıkları ölçme ve değerlendirme yöntemleri bu yöntemleri seçme nedenleri, uygulamada karşılaştıkları sorunlar gibi konulardaki görüşleri alınmıştır. Araştırma için ihtiyaç duyulan veriler, araştırmanın amacı doğrultusunda araştırmacılar tarafından öğretmenler için hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu elde edilmiştir. Görüşme formu altı açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Görüşme formu, öğretmen genel yeterlilikleri, ölçme değerlendirme göstergelerinden faydalanılarak geliştirilmiştir. Çalışma farklı deneyim yıllarına ve farklı öğretim kademesi ve branşlarına sahip 14 öğretmen ile yürütülmüştür. Araştırma etiği çerçevesinde katılımcıların isimleri kullanılmamıştır. Verilerin analizinde, nitel veri analiz tekniklerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Verilerin analizi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Yeterlilikleri, Ölçme ve Değerlendirme, Mesleki Beceri

Öğretmenlik Mesleğinde Stres Kaynakları ve Öğretmenlerin Performans Değerleme Sistemine Bakış Açıları

Dr. Öğretim Üyesi Elvan Okutan - Dr. Öğretim Üyesi Özlem Balaban - Dr. Öğretim Üyesi Hümeysra Taşçıoğlu Baysal

Öz

Stres, günlük hayatta hemen hemen her çalışanın karşılaştığı bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Stresin yoğun olarak yaşandığı eğitim camiasına bakıldığında bu durum ciddi bir problem olarak ifade edilmektedir. Yaşanan stresin bireylerin özel ve çalışma hayatlarını da olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Günümüzde stressiz bir hayat sürmenin mümkün olmadığını düşünürsek stresin nedenlerini iyi belirleyip etkili bir stres yönetimi uygulayarak stresi olumlu sonuçlar alacağımız şekilde organize etmemiz gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı ilk ve ortaokul öğretmenleri ile meslek öğretmenlerinin stres kaynaklarının neler olduğunu tespit etmek ve öğretmenler için uygulamaya geçilmesi düşünülen performans değerlendirme sistemi hakkındaki algılarını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Stres, Öğretmenlik

Okul Müdürlerinin İş Doyumu: Nitel Bir Çalışma

Dr. Suzan Canlı - Şevket Sindi

Öz

Bu araştırmada, okul müdürlerinin iş doyumlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 18 okul müdüründen oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerinin analizinde betimsel ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, okul müdürlerinin çoğunluğunun müdürlük görevinin kendilerine faydalı olabilme imkânı sağladığından bu görevi yürütmekten hoşnut oldukları; görev-yetki-sorumluluk dengesinin olmamasından ötürü bu görevi yürütmekten hoşnut olmadıkları belirlenmiştir. Okul müdürlerinin çoğunluğu görevleri karşılığında aldıkları ücret, hak ve ödeneklerin, performansları karşılığında aldıkları ödüllerin, kendilerini geliştirme ve yükselme olanaklarının yetersiz olduğunu; müdürlük görevinin toplumsal bir statüsünün bulunmadığını belirtmişlerdir. Okul müdürlerinin astlarına ilişkin görevin yürütülmesi ve kişilerarası ilişkiler açısından hoşnutluklarının yanı sıra hoşnutsuzluklarının da olduğu saptanmıştır. Okul müdürlerinin çoğunluğunun okulun çalışma koşulları açısından başarılı okul faktörlerinin okulda bulunmasından hoşnut oldukları belirlenmiştir. Diğer yandan okul müdürlerinin çoğunluğunun okulun fiziki olanaklarının yetersizliğinden ötürü hoşnut olamadıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Müdürü, İş Doyumu, Okul

Okul Öncesi Çağındaki Çocukların Teknolojik Araçları Kullanma Düzeyleri

Dr. Öğretim Üyesi Hikmet Zelyurt - Arş.Gör.Dr. Hasan Kurnaz

Öz

Çocuklar doğdukları andan itibaren teknolojik araçlarla karşılaşmaktadır. Bu araçları kendilerince anlamlandırıp yaşamlarının bir parçası yapmaktadır. Okul öncesi dönemindeki çocukların teknolojik araçları kullanmalarının faydalarıyla birlikte bazı zararları da bulunmaktadır. Bu farklılaşmanın temel nedeni teknolojik araçların ne şekilde ve nasıl kullanıldığı ile doğrudan ilişkilidir (Şen,2012). Bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların teknolojik araçları kullanma düzeylerini belirlemektir. Tarama modelinde yürütülen bu çalışmanın örnekleme, Malatya il merkezinde yer alan okullardan tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen üç farklı okul öncesi eğitim kurumunda öğrenim gören çocuklardan oluşmaktadır. Araştırma verileri, Konca (2014) tarafından geliştirilen bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının veli görüşleriyle belirlendiği anket kullanılmıştır. Verilerin analizinde t testi ve tek yönlü varyans analizi tekniklerine başvurulmuştur. Araştırma verilerine bağlı olarak okul öncesi dönemindeki çocukların teknolojik araçları kullanma düzeylerinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği belirlenecektir. Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlara dayalı olarak öğretmen, ebeveyn ve uzmanlara yönelik çeşitli uyarılarda bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik Araçlar, Okul Öncesi, Ebeveynler

Okul Öncesi Çocukların Bağlanma Stilleri ile Dikkat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Derya Karacaoğlu - Hilal Alkan - Büşra Doğan - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Özgenel - Mustafa Demir

Öz

Bu araştırma, “Okulöncesi çocukların bağlanma stilleri ile dikkat düzeyleri arasındaki ilişkinin cinsiyet ve anne baba eğitim durumu açısından incelenmesi” amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim yılında İstanbul İl Merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokullarına devam eden (60-72) aylık çocuklar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, bağımsız anaokullarına devam eden çocuklar arasından kolayda örneklem yöntemi ile seçilen 69 çocuk oluşturmuştur. Araştırmada, veri toplama aracı olarak; çocuklar ve çocukların ailelerine ilişkin kişisel bilgileri toplamak amacıyla "Genel Bilgi Formu", çocukların dikkat toplama yetisini değerlendirmek amacıyla geçerlilik-güvenirlilik çalışması yapılmış olan "Beş Yaş Çocukların Dikkat Toplama Testi" (Frankfurter Test Für Funjahrige Konzentration –FTF-K) kullanılmıştır. Çocukların bağlanma stillerini belirlemek amacıyla geçerlilik-güvenirlilik çalışması yapılmış olan "Bağlanma Öykü Tamamlama Testi" kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, örnekleme oluşturan çocukların bağlanma stilleri ile dikkat düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Cinsiyetler arasında, dikkat düzeyi ve bağlanma stilleri açısından anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Ayrıca dikkat düzeyi ve bağlanma stilinin yaşa göre de farklılaşmadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dikkat, Dikkat Eksikliği, Bağlanma, Bağlanma Stilleri

Okul Öncesi Dönem Çocukların Anne-Baba-Çocuk İletişiminin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Öğr.Gör. Ayşe Meriç - Doç.Dr. Arzu Özyürek

Öz

Çocuğun gelişiminde öncelikli öneme sahip, onların bakım ve eğitiminden sorumlu kişiler, genellikle anne ve babalar olarak görülmektedir. Anne-babalar ile çocukları arasında etkili bir iletişimin kurulması çocuğun gelişimine olumlu bir katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada, okul öncesi dönem çocukların anne-baba-çocuk iletişiminin bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel olarak tasarlanan bu araştırma, ilişkisel tarama modelinde yapılandırılmış betimsel bir çalışmadır. Çalışma grubunu, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 123'ü kız, 104'ü erkek olmak üzere 227 çocuk, bu çocukların anne (n=227) ve babaları (n=227) oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak anne-baba-çocuk iletişiminin değerlendirilmesinde, Arabacı (2011) tarafından geliştirilen "Anne-Baba-Çocuk İletişimini Değerlendirme Aracı" (ABCİDA) kullanılmıştır. Elde edilen veriler, bilgisayar ortamında SPSS 20 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Sonuç olarak; anne ve babaların ABCİDA alt boyut ve toplam puanlarına bakıldığında anne-baba-çocuk iletişiminin empati, konuşma ve mesajdan etkilendiği, annelerin çocuklarıyla iletişimlerinin babalara göre daha iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Anne-çocuk sözsüz iletişiminin, çocuğun cinsiyetinden etkilendiği; okula devam süresinin anne-çocuk ve baba çocuk iletişimini olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. İlk ve tek çocuğa sahip anneler ile çocukları arasında sözsüz iletişim ve genel olarak iletişimin daha iyi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca anne-baba-çocuk iletişiminin, anne-baba yaşından, öğrenim durumundan ve meslek gruplarından etkilendiği belirlenmiştir. Anne çocuk iletişiminin aile yapısından etkilendiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anne-Baba-Çocuk İletişimi, Okul Öncesi Dönem

Okul Öncesi Dönemden İlkokula Sosyal/ilişkisel Saldırganlığı Önleme: Bir Eğitim Programı Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Ceyhun Ersan

Öz

Saldırganlık zarar verme amaçlı olarak başkalarına karşı gerçekleştirilen her tür eylem olarak tanımlanmaktadır. İnsan yaşamının erken dönemlerinden itibaren ortaya çıkabilen saldırganlık kontrol altına alınmazsa bireyin hem kendisine hem de çevresine ciddi zararlar verebilir. Bununla birlikte sosyal yaşamda saldırganlığın genellikle “açık” (overt) türünün dikkat çektiğini söylemek mümkündür. Açık saldırganlık fiziksel ya da sözel olarak diğer kişiye zarar verme amaçlı davranışlardır. Oysa sosyal yaşamda saldırganlık sadece fiziksel ve/veya sözel formlarda oluşmamaktadır. Bir kişinin sosyal yaşamına ve ilişkilerine zarar verme amacıyla gerçekleştirilen davranışlar da saldırganlık başlığı altında yer alır. Hedef alınan kişinin sosyal ilişkilerine zarar vermek amacıyla gerçekleştirilen çeşitli davranışlar (dedikodusunu yapma, hakkında söylenti çıkarma, gruptan dışlama vb.) sosyal/ilişkisel saldırganlık olarak tanımlanır. Yapılan çeşitli araştırma sonuçları sosyal/ilişkisel saldırganlığın fiziksel saldırganlıkla yüksek düzeyde pozitif yönde ilişkili olduğunu ve insan yaşamına en az fiziksel saldırganlık kadar olumsuz etkileri olduğunu göstermektedir. Bu kapsamda ilişkisel saldırganlığa yönelik farkındalık sağlanmasının ve ilişkisel saldırganlığın önlenmesine yönelik çeşitli çalışmaların yapılmasının yararlı olacağı düşünülebilir. Cüceloğlu'nun (2016) anlatımıyla modern toplumlarda insan ilişkileri çerçevesinde meydana gelen her tür saldırganlığın önlenmesi ve hatta ortadan kaldırılması başlı başına bir uzmanlık alanı olma yolundadır. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı O'Rourke (2008) tarafından geliştirilen okul öncesi dönemden ilkokul ikinci sınıfa kadar olan çocuklar için sosyal/ilişkisel saldırganlığı önleme öğretmen eğitim programını tanıtmaktır. İngilizce orijinali yaklaşık 170 sayfadan oluşan bu kapsamlı eğitim programı ana hatlarıyla tanıtılmaya çalışılacaktır. Bu çalışmanın, adı geçen eğitim programının Türkçeye uyarlanması ya da benzeri sosyal/ilişkisel saldırganlığı önleme amaçlı eğitim programlarının geliştirilmesi için bir hareket noktası oluşturabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem Çocukları, İlkokul Dönemi Çocukları, Saldırganlık, Sosyal/ilişkisel Saldırganlık, Önleme Eğitim Programı

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 4-6 Yaş Grubundaki Çocukların Bazı Kavramlara İlişkin Metaforik Algıları

Arş.Gör.Dr. Hasan Kurnaz - Dr. Öğretim Üyesi Hikmet Zelyurt

Öz

Metafor bir kavramın, durumun ya da nesnenin bir başka kavram ya da nesne kullanılarak dolaylı yoldan anlatılmaya çalışılmasıdır (Deant-Reed ve Szokolszky, 1993). Metaforlar, bildiklerimizden hareketle bilmediklerimizi çağrışımlar yoluyla açıklamamızı sağlar. Metafor çalışmaları katılımcıların algıları ile gerçekte var olan olgunun benzerlik ve farklılıklarını tanımamıza yardımcı olur. Çocukların kavramlara ilişkin ürettiği metaforlar, onların olaylara ve dünyaya yönelik bakış açılarını görmemizi sağlar. Bu araştırmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 4-6 yaş grubundaki çocukların bazı kavramlara (savaş, barış, umut, çaresiz, sevmek, nefret, küsmek ve barışmak) ilişkin algılarını, metaforlar aracılığı ile belirlemektir. Olgu bilim (fenomenoloji) desenine göre yürütülen bu çalışma, Malatya il merkezindeki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 100 öğrenciyle yürütülmüştür. Araştırma verileri öğrencilerle görüşme yapılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bu çalışmadan elde edilecek bulgulara göre, öğrencilerin kavramlara ilişkin olumlu ve olumsuz algıları belirlenecektir. Araştırma bulgularına bağlı olarak da okul öncesi dönemindeki çocukların eğitiminde kullanılmak üzere öğretmen ve ailelere yönelik çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: 4-6 Yaş Grubu, Kavram, Metaforik Algı

Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Mesleğe Karşı Tutumlarının İş Doyumuna Etkisi

Öğr.Gör. Davut Nacar - Doç.Dr. Zülfü Demirtaş

Öz

Dünyaya gelen bir birey, ilk öğrenmelerini ve deneyimlerini ailesi ile etkileşime girerek kazanır. Aileden sonra çocuk öğrenmeye ve deneyimlerini artırmaya okullarda okul öncesi eğitim öğretmenleriyle devam eder. Okulun amacı ülkenin ihtiyaçları ve hedefleri doğrultusunda nitelikli kişiler yetiştirmektir. Okulların bu amacını gerçekleştirme görevini başta öğretmenler üstlenmektedir. Okulun bu amacının başarılı bir şekilde gerçekleşmesi, öğretmenlerin bilgi ve becerilerini sürekli olarak güncellemeleri ve mesleğe karşı olumlu tutum geliştirmeleri ile mümkün olur. Eğitimde verimin sağlanması başta öğretmenler olmak üzere tüm personelin okuldan beklentilerinin karşılanması ile mümkün olur. Öğretmenlerin ve personelin beklentilerinin karşılanması okula ve işe karşı olumlu duyguların gelişmesini sağlayacak ve bunun sonucunda verimi artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Mesleğe Karşı Tutum, İşdoyumu

Okul Öncesi Eğitimde Koçluk Yaklaşımı

Ece Üstgel

Öz

Koçluk yaklaşımı; kişiyi bütün ve tam, kendi içinde bütün kaynaklara sahip olarak kabul eden bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım; kişiye cevapları değil, soruları vererek içindeki cevheri ve kendi öğrenme metodunu ortaya çıkarmasına olanak sağlar. Okul öncesi eğitimde amaç; çocuğun yaratıcı, problem çözebilen, öz bakım becerileri, bilişsel gelişim, motor becerileri, dil gelişimi ve sosyal-duygusal alanda yeterli düzeye ulaşmasıdır. Bu noktadan bakıldığında; koçluk yaklaşımı bireysel seanslardan farklı olarak okul öncesi eğitimde gruba uyarlanabilen bir yaklaşım türü olarak oldukça etkili olduğu saptanmıştır. Kurumumuzda 36-48 aylık çocukların bulunduğu 21 kişilik bir sınıfa uygulanmak üzere; koçluk yaklaşımıyla oyun atölyesi kuruldu. Sınıfta bulunan ve çocukların seçmiş olduğu herhangi bir malzeme ile nasıl oyun oynayabiliriz? sorusuyla yola çıkıldı. Oyun oynamak; çocuğun eğlenerek öğrenmesine kaynak oluşturan en önemli yöntem olduğundan; aynı zamanda koçluk yaklaşımında bulunan güçlü soruların da etkisiyle; yaratıcı ve eğitici oyunlar ortaya çıkmaya başladı. Okulda uygulanan "Koçluk Yaklaşımıyla Okul Öncesi Projesi" kapsamında; ilk etap çocukların koçluk sorularıyla tanışmasıyla başladı. Çocuklar; küçük bir karton daire ya da boş hamur kutularıyla kendilerine uygun oyunlar tasarladılar. Koçluk yaklaşımında bulunan güçlü sorular bu oyunları yaratmalarında çok etkili oldu. Projenin 2. etabında; aileler koçluk yaklaşımıyla ebeveynlik eğitimine alındı. Uygulanan ön testlerde 20 soruya ortalama 5-7 doğru cevap veren ebeveynler 10 saatlik eğitim sonunda 18-20 soruya doğru cevap verdiler. Bu çalışma sonucunda; toplam 21 çocuk üzerinde uygulanan ön testlerde kullanılan 10 soruya verilen belirsiz cevaplar, atölyeye katılan öğrencilerle son test olarak uygulandığında yerini net ve yaratıcı cevaplara bırakmış oldu. Uygulama kurumda 2017-2018 Eğitim Öğretim yılında uygulanmış olup 36-48 ay arası olan çocuklarda çarpıcı sonuçlar ve kayda değer etkiler yaratmıştır. Sürdürülebilirlik açısından; kurumda bulunan diğer öğretmenlere de koçluk yaklaşımı eğitimi verilmesine karar verilmiştir. Bu uygulama ile toplamda 21 öğrenci 15 atölyeye katılmış ve 80 velimiz 10 saatlik "Koçluk Yaklaşımıyla Ebeveyn Olmak" eğitimi almıştır.

Anahtar Kelimeler: Koçluk Yaklaşımı, Okul Öncesi, Oyunla Öğrenme, Sorularla Öğrenme

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitimi Özyeterlik İnançlarının Belirlenmesi

Dr. Fatma Betül Şenol - Dr. Öğretim Üyesi Aslı Yüksel - Dr. Tuğçe Akyol

Öz

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimi öz yeterlik inançlarını belirlemektir. Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik eğitimi öz yeterlik inançlarını belirlemeye yönelik olan bu araştırma, genel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıfında öğrenim görmekte olan toplam 411 okul öncesi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılması mümkün olduğundan örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin ve öğrenim gördükleri sınıf düzeyinin yer aldığı Kişisel Bilgi Formu ve Yıldız (2017) tarafından geliştirilen "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik İnanç Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipi dereceleme ölçeği şeklinde olup 33 maddeden oluşmuştur. Araştırmadan elde edilen veriler, istatistiksel analize tabi tutularak değerlendirilmekte ve yorumlanmaktadır. Araştırma sonucunda, okul öncesi öğretmen adaylarının Müzik dersinde edindikleri teorik ve pratik bilgilerin müzik öz yeterlik inançları üzerinde etkili olması beklenilmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının buldukları sınıf düzeyine göre müzik eğitimi öz yeterlik inançlarının farklılık göstermesi de araştırmada beklenen sonuçlar arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmen Adayı, Öz Yeterlik İnanç, Müzik Eğitimi

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuk Haklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi – İdil Örneği

Öğr. Gör. Sevcan Bayrak - Zeynep Turan

Öz

Bu araştırmanın temel amacı, eğitimin ilk kademesi olan okul öncesi öğretmenlerin çocuk haklarına ilişkin görüşlerinin alınması ve çocuk haklarıyla ilgili hangi eğitim yöntemlerinden yararlandıkları, çocuk haklarının uygulanmasına ilişkin farkındalık düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu 2017 – 2018 eğitim öğretim yılında Şırnak İlinin İdil İlçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 20 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada 6 sorudan oluşan yarı - yapılandırılmış görüşme tekniğiyle veriler toplanmıştır. Araştırma verilerinin çözümlenmesinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin Çocuk Hakları ile ilgili ayrıntılı bir eğitim görmedikleri ancak Çocuk Hakları Sözleşmesini okudukları görülmüştür. Araştırma sonucuna göre, öğretmenlerin çocuk toplumdaki en masum ve savunma yetisi en düşük varlık olduğunu “çocuğun yaşama ve gelişme hakkının, çocuğun yüksek yararına öncelik tanınması, çocukların görüşlerinin dikkate alınması ve katılım ve bakım hakkı” ile ilgili bilgi sahibi oldukları saptanmıştır. Öğretmenlerin eğitim, öğretim sürecinde çocukların haklarını dikkate alarak çocuğun yaşama, gelişme, sağlık, eğitim hakkı, çocuğun kendini ifade etmesi, kendine güven duyması, kendi bedenini koruyabilmesi,” ile ilgili maddelere yer vererek eğitim planlamasında çocukların yaş ve gelişimine uygun olarak planladıkları saptanmıştır. Okul öncesi öğretmenleri Erken çocukluk dönemi eğitim modülünün oluşturulmasında çocukların yaş ve gelişim özelliklerini göz önünde bulundurdukları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Çocuk Hakları, Çocuk Haklarının Öğretimi

Okul Yöneticilerinin Atalet Algılarının İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Muhammed Zincirli

Öz

Atalet, teknik anlamda eylemsizlik, durağanlık, hareketsizlik demektir. Gündelik dilde tembellik, ağırkanlılık, yılgınlık, yavaşlık, hantallık gibi kelimelerle ifade edilir. Üzerine ölü toprağı serpilmiş gibi hareket etme, yumurta kapıya gelmeden harekete geçmeme gibi deyimler ataletliler için çokça kullanılır. Kısacası ataletliler hayatı ağır çekim filmlerdeki gibi yaşayan insanlardır. Atalet halindeki kişiler sürekli birilerini suçlarlar, başkalarının işlerini ne kadar kötü yaptıklarından bahsederler, hatta o mevkiye/makama gelirse o işi ne kadar iyi yapacaklarına dair parlak fikirleri de vardır. Ancak aynı kişilerin kendi işlerini daha iyi yapmak için en ufak bir çabaları bile yoktur. Kendi meslekleri ile ilgili yayınları takip etmezler, gelişmeleri izlemezler, görev başındayken son derece isteksiz ve somurtkandırlar. “Mesai bitse de gitsek” havasındadırlar. Atalet, eğitim, sağlık, hukuk ve iş örgütlerinde yöneticilerin ve çalışanların zamanla davranışlarında; durgunluk, eylemsizlik, pasiflik, çalışma düzeninde monotonluk, tembellik ve gerçekleştirilmek istenilen planların gerçekleştirilememesi şeklinde de görülmektedir. Bu noktadan hareketle eğitim alanında görev yapanlar için olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Bu araştırmanın amacı okullarda görev yapan yöneticilerin atalet algılarını tespit etmektir. Genel tarama türünde olan bu araştırmanın örneklemini Elazığ ilinde görev yapan 213 okul yöneticisi (Müdür, Müdür Başyardımcısı ve Müdür Yardımcısı) oluşturmaktadır. Bu doğrultuda veriler toplanmış ve SPSS 21 paket programı ile uygun istatistiksel hesaplamalar yapılmıştır. Sonuç olarak okul yöneticilerinin atalet algılarının orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Atalet, Okul, Yönetici, Algı

Okulöncesi Dönem Çocuğu Olan Anne ve Babaların Kaliteli Vakit Algıları

Öğr.Gör. Musa Bardak - Öğr.Gör. Nihat Topaç - Doç.Dr. Murat Kirişçi - Yrd. Doç. Dr. Ercan Mertoğlu - Öğr. Gör. Mehmet Hanifi Akyüz

Öz

Eğitimin temellerinin atıldığı en önemli ortam ailedir. Çocukların yaşamlarının ilerleyen yıllarında başta sosyal, duygusal ve bilişsel beceriler olmak üzere bütün gelişim alanlarında başarılı olabilmeleri için aile içinde gerçekleşen bu temel atma sürecinden en üst düzeyde verim alınmalıdır. Aile üyelerinin bunun bilincinde olarak hareket etmeleri olumsuz faktörlerin etkisini en aza indirecek ve bu duruma büyük ölçüde katkı sağlayacaktır. Formal eğitimin ana paydaşları olan okul ile öğrenci arasındaki etkileşimin sonuçlarının başarıya ulaşabilmesi için çocuğun aile ortamında deneyimlediği eğitimsel yaşantıların kalitesi kritik konumdadır. Çocuğun anne veya babasıyla kaliteli vakit geçirmesi; onlarla aynı ortamda olmasından öte, aynı eylemin bir parçası olması olarak tanımlanabilir. Aynı mekânda bulunarak karşılıklı hiçbir etkileşim içermeyen, farklı faaliyetlerde bulunmak yerine; çok basit bir faaliyeti etkileşim halinde birlikte gerçekleştirmek kaliteli vakit yoluyla çocuğun bütün gelişim alanlarına olumlu hizmet eder. Bu çalışma okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuğu olan anne ve babaların çocukları ile kaliteli vakit geçirme algılarını araştırmak amacıyla yapılacaktır. Çalışma farklı sosyo-ekonomik düzeydeki anne ve babaların araştırma konusundaki düşüncelerinin karşılaştırılmasını da kapsayacaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi ve araştırma deseni olarak olgubilim (fenomenoloji) çalışması kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi eğitime devam eden çocuğu olup farklı ekonomik düzeylere sahip olan 30 anne-baba oluşturacaktır. Katılımcılar belirlenirken alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeylerden 10'ar anne-baba seçilecektir. Anne-babalara araştırmacılar tarafından hazırlanan veri toplama aracı yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulanacaktır. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi Eğitimi, Anne-Baba Tutumları, Kaliteli Vakit, Aile-Çocuk Etkileşimi

Okulöncesi Eğitiminde Örnek Bir Stem+a Etkinliği: Üç Küçük Domuz ve Marshmallow Evi

Dr. Öğretim Üyesi Sibel Dal - Doç.Dr. Kadir Bilen - Dr. Öğretim Üyesi Mücahit Köse

Öz

STEM+A eğitimi, okul öncesi öğretimden yükseköğretime kadar tüm öğretim basamaklarını kapsayan disiplinler arası bir yaklaşım olarak kabul edilmekle birlikte Türkiye’de ve Dünya’da özellikle okul öncesi dönemde STEM+A eğitimi açısından sınırlı sayıda çalışmanın olduğu görülmektedir. STEM+A etkinliklerinin çıkış noktası bilim, teknoloji, matematik ve mühendislik becerilerini geliştirmeye yönelik öğretilecek konunun, günlük yaşamla ilişkilendirecek bir problem durumu ile öğrencinin karşılaştırılmasıdır. Etkinlikler, bu problem durumunu öğrencinin sorgulayarak keşfetmesi sonra kendi geliştirdiği özgün ve yaratıcı çözüm yollarını denemesi ya da tasarımı süreci ile devam eder. Çalışma, Alanya ilçesinde bir devlet ilkokuluna bağlı anasınıfında 26 çocuk ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öncelikle öğrencilerle “mühendis nedir? ve mühendis ne yapar?” sorularından oluşan ön görüşme yapılmıştır. Öğrencilere üç küçük domuzun öyküsü sesli okuma yöntemiyle okunmuştur. Öykünün kapağındaki resmi gördük ve öykünün adı “Üç Küçük Domuz”. O zaman sizce öyküde ne anlatılıyor olabilir? Bundan sonra (ilk domuzun evi yıkıldıktan sonra) ne olmuş olabilir? Bundan sonra (ortanca domuzun evi yıkıldıktan sonra) ne olmuş olabilir? Bu hikâyede ilginizi çeken bir yer var mı? Bu hikâyede hoşlandığımız ya da hoşlanmadığımız yer var mı? Bu öykü ile ilgili söylemek istediğiniz bir şey var mı? Öyküyü dinlediğinizde ne hissettiniz? Öyküde ki domuzlar evleri yıkılınca sizce ne hissetmişlerdir? Küçük domuzun evi niçin yıkılmıştır? Ortanca domuzun evi niçin yıkılmıştır? Büyük domuzun evi niçin yıkılmamıştır? Evlerimiz nelerden yapılır? Evleri kimler yapar? Soruları ile çocukların öyküyü çözümlemesi ve problem durumunu keşfetmesine fırsat verilmiştir. Çocuklarla domuzlara yeni bir ev yapma düşüncesi geliştirilmiştir. Heterojen gruplar oluşturulmuş, yapacakları evlerin malzemesi olarak marsmallow ve kürdanlar tüm gruplara verilmiştir. Çocuklar küçük gruplar biçiminde evlerini tasarlamışlardır. Daha sonra çocuklarla yeniden ön görüşmedeki soruları kapsayan son görüşme gerçekleştirilmiştir. STEM+A yaklaşımı ile gerçekleştirilen bu çalışmada çocukların problem durumunu keşfedebildikleri, mühendis ve mühendisliğe ilişkin farkındalık kazandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi Eğitim, Stem+a, Mühendislik Tasarımı

Okuma Anlama Düzeyleriyle Özyeterlik Algısı Arasındaki İlişki Bağlamında Ortaokul Öğrencilerinin Görünümleri Üzerine Bir Araştırma

Doç.Dr. Hakan Ülper - Ayşe Nur Şirin

Öz

Özyeterlik, bir kişinin bazı özel amaçlara ulaşmak için gerekli olan becerilere sahip olduğuna ilişkin algısıdır. Algılanan özyeterliği yüksek olan kişiler düşük olan kişilere göre daha çok denemekte, başarılı olmakta ve bir etkinlikte daha uzun süre sabırla yer alabilmektedir. Özyeterlik algısı okuma becerileri özyeterliliği zemininde ele alındığı zaman, kişinin yetkin okuyabilme ve zor metinleri anlayabilme kapasitesine ilişkin inancı olarak tanımlanabilir. Okuma özyeterliği şunları içerir: İyi okur olduğuna inanma, okumada kendine güvenme, okumada stratejiler kullanma (Guthrie vd. 2006). Mills, Pajares & Herron (2006) katılımcıların Fransızca özyeterlik algılarıyla Fransızca okuma becerileri arasında pozitif yönde bir ilişki bulunduğunu; Ghonsooly & Elahi (2010), birinci dili Farsça olan öğrencilerle yaptığı çalışmada İngilizce öğrenme bağlamında yüksek okuma özyeterliliğine sahip öğrencilerin, düşük olanlara göre okuma-anlamada daha yüksek puanlar aldıklarını; Kanadlı & Bağçeci, (2015), anadili Türkçe olan öğrencilerin durumuyla ilgili çalışmada ise öğrencilerin İngilizceyle ilgili algıladıkları öz yeterlik desteğiyle okuma-yazma ($r=0.31$, $p<0.01$) öz yeterlikleri arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Bu araştırma bulguları okuma ve okuma özyeterlik algısı arasında farklı diller zemininde bir ilişki olduğuna gönderimde bulunmaktadır. Bu bağlamda okuma ve okuma özyeterliliği arasında anadili olarak Türk öğrenme zemininde nasıl bir ilişkinin olduğunun araştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 1000 dolayında ortaokul öğrencisinden (5-8.sınıf) veri toplanması hedeflenmektedir. Veriler Ülper, Yaylı ve Karakaya (2013) tarafından geliştirilmiş olan Okur Özyeterlik Ölçeği ve Ülper, Çetinkaya ve Bayat (2017) tarafından geliştirilmiş olan Okuduğunu Anlama Testi ile toplanacaktır. Veriler SPSS programına girilerek hem betimsel hem de ilişki analizler yoluyla işlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Özyeterlik, Okuma Özyeterliliği, Okuduğunu Anlama

Öncü Kadın Bestecimiz Nazife Aral Güran (5 Eylül 1921-15 Kasım 1993)

Betül Akman Selici

Öz

Nazife Aral Güran klasik batı müziği alanında yapıtlar vermiş ilk kadın bestecilerimizdendir. Besteci Viyana’da dünyaya gelmiştir. İlköğrenimini Ankara’da tamamlamıştır. Babasının görevi nedeniyle Kafkasya’da bulunurken piyano dersi almaya başlayan Güran, İstanbul’da Işık Lisesine devam ettiği sırada Cemal Reşit Rey’le çalışır. Babasının Berlin’e tayin edilmesi üzerine Almanya’da Berlin Yüksek Müzik Akademisine kabul edilir. 1959’da eşinin görevi nedeniyle bulunduğu Diyarbakır’da “Diyarbakır Filarmoni Derneği”ni kurar ve bir çocuk korusu yetiştirir. Bu çalışmaları nedeniyle 1963 yılında devlet tarafından ödüllendirilir. 1000 kadar eseri bulunan Güran, liedlerinin çoğunun sözlerini kendi yazmıştır. Bildiride; Nazife Aral Güran’ın hayatı ve eserlerine değinilirken, Güran’ın liedlerini seslendiren Ece İdil’le yapılan röportaja da yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Nazife Aral Güran, Kadın Besteci, Osmanlı İmparatorluğu, Türkiye Cumhuriyeti, Kadın Hakları

Örgütsel Bağlılık, İş Stresi ve İş Doymu Arasındaki İlişki

**Doç.Dr. Muhammed Turhan - Arş.Gör. Yusuf Celal Erol - Öğr.Gör. Murat Demirkol -
Dr. Öğretim Üyesi Tuncay Yavuz Özdemir**

Öz

Örgütlerde, işgörenin makine olmadığı, işgörenin duygularının ve düşüncelerinin de olduğunun kabul edilmesi, işgörene örgüt için değil insan olduğu için önem verilmeye başlanmasıyla yönetim anlayışında yeni çığırılar açılmıştır. İşgöreni verilen komutu yerine getirmesi gereken bir makine olarak görmek veya işgörene örgüt için önem vermek, örgütün amaçlarına tamamen ulaşmasını sağlayamamıştır. Örgütün amaçlarını gerçekleştirebilmesi, işgörenin tüm yönleriyle bir insan olduğunun, maddi ve manevi ihtiyaçları bulunduğunun kabul edilmesiyle gerçekleşebileceği, post-modern yönetim anlayışının yansımalarıdır. İşgören örgütüne bağlılık duyarsa, çalıştığı işte doyum sağlarsa ve çalışma ortamı stres üreten bir yer değilse, işgörenin veriminin artacağı öngörülebilir. Toplumun ve toplumu oluşturan bireylerin geleceğini şekillendiren açık bir sosyal sistem olan okullarda, sistemin girdisi ve çıktısı insan olduğundan, insan ilişkileri diğer örgütlere göre daha yoğun olmaktadır. Dolayısıyla eğitim örgütlerinin temel işgörenleri olan öğretmenlerin örgütlerine bağlılıklarını sağlamak, yaptıkları işten doyum almalarını sağlamak ve iş ortamının yoğun stres üreten bir yer olmasının önüne geçmek okulun amaçlarının başarılabilmesi için önem arz etmektedir. Örgütsel bağlılık, işgörenin çalıştığı örgüt ile arasındaki ilişkiyi yansıtan ve çalıştığı örgütte çalışmaya devam etmesine yardımcı olan psikolojik bir durumdur (Meyer ve Allen, 1991). Örgütsel bağlılık, işgörenlerin örgütlerine karşı hissettikleri psikolojik bağlılıktır (Gedik ve Üstüner, 2017). Örgütsel bağlılık, işgörenin örgütüne karşı güçlü bir bağ hissetmesi, örgütüne sadakat göstermesi, örgütünün başarılı olacağına dair kuvvetli bir inanca sahip olması (Bayram, 2005), örgütle ve örgütün amaçlarıyla kendini özdeşleştirmesidir (Bağcı, 2013). İş doymu ise, işgörenin işine yönelik algıları sonucu geliştirdiği tutumdur (Gedik ve Üstüner, 2017). Çalışılan iş, işgörenin beklentilerini karşılıyorsa ve işgören işine karşı olumlu duygular hissediyorsa, işgören işinden doyum sağlıyor demektir (Sığı ve Basım, 2006). Birer tutum olarak, iş doymu ve örgütsel bağlılık karşılıklı ilişkisine sahiptir. İş doymu ve örgütsel bağlılık birbirlerinin hem belirleyicisi hem de sonucudurlar (Sığı ve Basım, 2006). Yapılan araştırmalar iş doymunun, örgütsel bağlılığın önemli bir belirleyicisi olduğunu göstermektedir. Diğer bir ifadeyle, işinden doyum sağlayan işgören, çalıştığı örgüte bağlanmaktadır (Knopp, 1995). Ayrıca, yapılan araştırmalarda iş doymu ve örgütsel bağlılığın arasında güçlü ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Gider, Şimşek, Ocak ve Top, 2011; Top, 2012; Ülbeği ve Yalçın, 2016). Gider, Şimşek, Ocak ve Top (2011), sağlık personeli üzerinde gerçekleştirdikleri çalışmalarında, iş doymunun örgütsel bağlılığa ilişkin varyansın % 36 'sını açıkladığını belirtmişlerdir. Madenoğlu, Uysal, Sarier ve Banoğlu (2014), öğretmenlerin iş doymularını örgütsel bağlılıklarının anlamlı bir yordayıcısı olduğunu ifade etmektedirler. İşgörenlerin, yaptıkları işlere karşı olumlu değerlendirmeleri örgütlerine olan bağlılıklarını artırmaktadır (Ülbeği ve Yalçın, 2016). Demirtaş (2010), Güçlü ve Zaman (2011) ve Gedik ve Üstüner (2017) de, eğitim örgütlerinde örgütsel bağlılık ve iş doymu arasında orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki bulunduğunu söylemektedirler. İşinden doyum almayan işgörenlerin iş performanslarını düşecek, diğer işgörenlerin motivasyonlarını ve performanslarını da olumsuz yönde etkileyecek ve bu da

örgütün ortak moralinin düşmesine sebep olacaktır. İşinden doyum sağlayan işgörenlerin, örgütsel bağlılıkları da artacaktır, çünkü örgütsel bağlılık ve iş doyumunu birbirlerini pozitif olarak etkilemektedir (Gedik ve Üstüner, 2017). İş stresi ise, çalışma hayatının sonucu olarak ortaya çıkan stres çeşididir. İşyerinde, işgöreni rahatsız eden etmenler, işgörende stres oluşturmaktadır (Yüksel, 2003). İş stresi, işgörenlerin verimlilik, performans, tatmin ve davranışlarını etkilemektedir (Gül, Oktay ve Gökçe, 2008). İş stresi, iş doyumunu (Yüksel, 2003; Gül, Oktay ve Gökçe, 2008; Ho, Chang, Shih ve Liang, 2009; Tekingündüz ve Kurtuldu, 2015) ve örgütsel bağlılık (Ho, vd., 2009; Tekingündüz ve Kurtuldu, 2015) ile negatif yönde ilişkilidir. İş stresi, iş tatmini ve örgütsel bağlılığı negatif etkilemekte ve bunun sonucunda da işten ayrılma durumu ortaya çıkmaktadır (Barak, Levin, Nissly ve Lane, 2006). Örgütsel bağlılık, iş doyumunu ve stres üzerinde yapılan araştırmalar, bu üç değişkenin birbirleriyle ilişkili olduğunu göstermektedir. Yapılan araştırmaların büyük bölümünün eğitim örgütleri dışında yapıldığı görülmektedir. Eğitim alanında ise, bağlılık, stres ve iş doyumunu birlikte ele alan çalışmaların sayıca az olduğu dikkati çekmektedir. Bu nedenle, bu araştırmanın amacı öğretmenlerde örgütsel bağlılık, iş doyumunu ve stres arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Yöntem Araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmış nicel bir çalışmadır. Araştırmada, örgütsel bağlılık, iş doyumunu ve stres arasında bir birlikte değişim olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma evrenini Elazığ ilindeki öğretmenler oluşturmaktadır. Bu amaçla Elazığ ilinde görev yapan 360 öğretmenden veri toplanmıştır. Öğretmenlerden elde edilen veriler, ortalama, standart sapma, korelasyon analizi ve regresyon analizi teknikleriyle incelenmiş ve çıkan bulgu ve sonuçlar yorumlanmıştır. Bulgular Örgütsel bağlılık ve iş doyumunu arasında, anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Örgütsel bağlılık ve iş stresi arasında anlamlı negatif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. İş stresi ve iş doyumunu arasında anlamlı negatif yönlü bir birlikte değişim tespit edilmiştir. Örgütsel bağlılık iş doyumuna ilişkin varyansın % 20 'sini açıklamaktadır. Sonuç, Tartışma ve Öneriler Örgütsel bağlılık ve iş doyumunu arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişki olduğu ve iş doyumuna ilişkin varyansın % 20'sinin örgütsel bağlılık tarafından açıklandığı görülmüştür. Literatürde de örgütsel bağlılık ile iş doyumunu arasına pozitif yönü bir ilişki olduğu görülmektedir (Ülbeği ve Yalçın, 2016; Demirtaş, 2010; Güçlü ve Zaman, 2011; Gedik ve Üstüner, 2017). İş stresi ise örgütsel bağlılık ve iş doyumunu ile negatif ilişkilidir. Barak, vd. (2006) de iş stresinin, iş doyumunu ve örgütsel bağlılık ile negatif ilişki olduğunu ve iş stresinin işten ayrılma niyetini arttırdığını ifade etmektedir. Öğretmenlik gibi yoğun insan ilişkilerinin olduğu bir meslekte öğretmenler yoğun stres altında çalışmaktadırlar. Öğretmenlerde iş stresini azaltacak çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca, öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarını artırarak iş doyumları da artırılabilir ve iş stresleri azaltılabilir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Bağlılık, İş Stresi ve İş Doyumu

Orta Öğretim Kurumunda Görev Yapan Öğretmenlerin Çeşitli Değişkenlere Göre Tükenmişlik Sendromunun İncelenmesi

Doç.Dr. Cenk Keşan - Yasemin Çiftçi - Şafak Azat - Arş.Gör. Dilek İzgiol - Arş.Gör.
Yusuf Erkuş

Öz

Tükenmişlik insanda ortaya çıkan fiziksel bitkinlik, uzun süren yorgunluk, çaresizlik ve umutsuzluk duygularını, yaptığı işe, hayata ve diğer insanlara karşı gösterdiği olumsuz tutumları kapsayan fiziksel ve psikolojik boyutlu bir sendrom olarak tanımlanmıştır. Tükenmişlik, doktorlar ve hemşireler, polisler, yöneticiler ve öğretmenler gibi daha çok insanlarla yüz yüze çalışan meslekler grubundaki kişilerde görülmektedir. Öğretmenlerin genel olarak diğer mesleklerde çalışan kişilerin yaşadığı ortalama stresten daha fazlasını yaşadıkları kabul edilmektedir. Öğretmenlerin mesleğinde istenilen performansı gösterebilmeleri, psikolojik açıdan kendilerini iyi hissetmelerine bağlıdır. Bu yüzden bu çalışmanın amacı Manisa il merkezinde orta öğretim kurumlarında çalışan farklı branşlardaki öğretmenlerin çeşitli değişkenlere göre tükenmişlik düzeylerini incelemektir. Bu amaçla 2017 – 2018 eğitim öğretim yılı içinde Manisa il merkezindeki farklı branşlardaki orta öğretim öğretmenlerine Maslack Tükenmişlik Envanteri-Eğitimci Formu (MTÖ-EF) (İnce) ve demografik soruların yer aldığı bir ölçek kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Tükenmişlik, Demografik

Orta Okul Öğrencilerinin Kullandığı Akademik Motivasyon Stillerinin Yordanmasında Öz Yeterlik Düzeyinin Rolü

Arş.Gör. Esmâ Adıgüzel - Dr. Öğretim Üyesi Zehra Nesrin Birol

Öz

Motivasyon hedefe odaklı davranışı teşvik etmekte ve bu durumun sürekliliğini sağlamaktadır. Aktif bir eğitim-öğretim yaşantısı içerisinde hedef kazanımların elde edilebilmesi hedefe odaklılığı gerekli kılmaktadır. Bu nedenle akademik motivasyon eğitim ve öğretim ile ilgili çalışmalarda önemli bir araştırma konusu olarak farklı bakış açıları ile ele alınmaktadır. Özerklik teorisi ; motivasyonu içsel, dışsal motivasyon ve motivasyonsuzluk olarak üç gruba ayırmaktadır. Özerklik teorisi insanların özerklik, yeterlik ve sosyal ilişki içinde olmak üzere üç temel gereksinimi olduğunu ve bireylerde motivasyon derecesinin bu gereksinimlerin karşılanıp karşılanmaması ile ilgili olduğunu belirtmektedir. Özerklik, kişinin davranışlarını başlatma ve düzenlemede dış etkilerden bağımsızlığını ; sosyal ilişki içinde bulunmak kişilerarası ilişkilerde güvenli ve doyum sağlayıcı olmasını ; yeterlik ise gerekli olan işleri etkin bir şekilde yaparak çeşitli içsel ve dışsal sonuçları nasıl elde edeceğini bilmeyi ifade etmektedir. Sosyal öğrenme kuramı da öz-yeterlik ve motivasyonu ilişkili olarak ele almakta ve öz yeterlik algısını motivasyon,kaynak ve eylem alanlarında belirli bir amacı gerçekleştirmek için eylemi başarmak ve organize etmeye yönelik kişisel kapasite ile ilgili duruma özgü yargılar olarak tanımlamaktadır. Kişinin öz-yeterlik inançları sorunlar ile karşılaştığında göstereceği çaba ve dayanabileceği süre noktasında öngörü sağlayarak motivasyon seviyesini belirlemektedir. Bu nedenle henüz yeteneklerini ve yeterliklerini yeni keşfetme aşamasında olan orta okul öğrencilerinin kullandıkları akademik motivasyon stillerinin yordanmasında öz –yeterlik düzeyinin rolünün tespit edilmesinin bireyin eğitim –öğretim yaşantısı ile ilgili hedef oluşturma çalışmalarında önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada aşağıdaki alt problemlere cevap aranacaktır: } Orta okul öğrencilerinin öz-yeterlik düzeyleri ile kullandıkları akademik motivasyon stilleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? } Orta okul öğrencilerinin öz-yeterlik düzeyleri kullandıkları akademik motivasyon stillerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır? Bu doğrultuda 2017-2018 eğitim öğretim yılında Bayburt ilinde öğrenim gören 350 orta okul öğrencisinden Akademik Motivasyon Ölçeği,Öz-yeterlik Ölçeği ,Kişisel Bilgi Formu kullanılarak veri toplanmıştır. Veri analizleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öz-Yeterlik, Akademik Motivasyon

Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımlarının İyilik Hali Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hilal Alkan - Büşra Doğan - Derya Karacaoğlu - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Özgenel

Öz

Bu araştırmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin sosyal medya kullanımlarının iyilik hallerini yordayıp yordamadığını belirlemektir. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışma İstanbul ili Üsküdar ilçesinde bir eğitim kurumunda öğrenim gören 262 (142 kız, 120 erkek) lise öğrencisi ile yapılmıştır. Sosyal medya kullanımlarını belirlemek için öğrencilere Sosyal Medya Kullanım Ölçeği, iyilik hallerini ölçmek için ise İyilik Hali Ölçeği uygulanmıştır. Yapılan ölçek değerlendirmeleri sonucunda Facebook kullanımının iyilik halini anlamlı bir şekilde yordamadığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre lise öğrencilerinin Facebook kullanımının düşük olduğu ve Facebook kullanımının iyilik halini sağlamada yordayıcı olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, İyilik Hali

Ortaokul 5.Sınıf Yeni ve Eski Fen Bilimleri Ders Kitaplarının Modsal Betimlemeler Açısından Karşılaştırılması

Dr. Öğretim Üyesi Mücahit Köse - Doç.Dr. Kadir Bilen - Arş.Gör. Muhammed Akif Kurtuluş

Öz

Tüm derslerde dersin en temel öğretim materyallerinden birisi ve öğrencilerin en önemli öğretim yardımcısı dersin kitaplarıdır. Nitekim tüm derslerde ilgili derslerin kitapları gibi fen bilimleri dersinde de fen bilimleri ders kitapları bir eğitimci ve öğrencilerin en kolay, hızlı ve ekonomikçe ulaşabildikleri en önemli öğretim yardımcısı rolünü üstlenir. Fen bilimleri dersi müfredatının çok fazla soyut kavram içermesine bağlı olarak bu soyut kavramlarının öğrencilerin algı düzeylerine uygun görsellerle sunulabilmesi de dersin kitabını da daha da önemli kılmaktadır. Modsal betimleme, resim, fotoğraf, grafik, şema ve matematiksel ifade gibi gösterimlerdir. Bu çalışmanın amacı 2017-2018 eğitim öğretim yılında yeni müfredata göre hazırlanan 5. sınıf fen bilimleri ders kitabı ile eski 5.sınıf fen bilimleri ders kitabının modsal betimlemeler açısından karşılaştırılmasıdır. Araştırma sonucunda yeni fen bilimleri kitabında anahtar kelime ve kavram sayısı daha fazla iken, fotoğraf sayısının daha az olduğu tespit edilmiştir. Yeni kitapta en dikkat çeken modsal betimleme resim sayısındaki artış olmuştur. Yine fen bilimleri yeni ders kitabındaki grafik sayısının da eski kitaba oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca laboratuvar görsellerindeki modsal betimleme sayısının her iki kitapta yaklaşık olarak eşit olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Modsal Betimleme, Fen Bilimleri, Ders Kitabı

Ortaokul 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Metinlere Yönelik Okuma Motivasyonları

Doç.Dr. Ahmet Zeki Güven - Uğur Özbilen - Emrullah Banaz

Öz

Okumayı anlamlandırma süreci ve bireyin okuma durumu, birçok değişken tarafından olumlu ya da olumsuz bir şekilde etkilenmektedir. Bu değişkenlerin başında da motivasyon gelmektedir. Motivasyon insan organizmasını harekete geçiren, bu hareketlerin kararlılığını ve enerjisini belirleyen ve bu hareketleri yönlendirip onların devamını sağlayan duyuşsal bir faktördür. Okuma motivasyonuna gelindiğinde ise bu kavram bireylerin okuma isteklerini ölçen, okuma devamlılıklarını sağlayan bir kavramdır. Bu amaçla çalışmada okuma becerisinin gelişme safhasında olan ortaokul öğrencilerinin metinlere yönelik okuma motivasyonları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmaya Antalya il merkezinde devlet okullarında eğitim gören 250 7. ve 8. sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın verileri Aydemir ve Öztürk (2012) tarafından geliştirilen “Metinlere Yönelik Okuma Motivasyonu Ölçeği” adlı ölçek ile toplanmıştır. Verilerin analizi ise SPSS 21 paket programı ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda ortaokul öğrencilerinin metinlere yönelik okuma motivasyonları tespit edilerek değerlendirilmeye çalışılacak, elde edilen bulgular tartışılarak yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Okuma Motivasyonu, Ortaokul Öğrencileri

Ortaokul Beşinci Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Oğuzhan Nacaroğlu - Doç.Dr. Oktay Bektaş

Öz

Bu araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında kullanılan ortaokul beşinci sınıf fen bilimleri ders kitabının fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlamıştır. Çalışma, nicel araştırma yönteminin deseni olan tarama kullanılarak yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini Malatya ilinde farklı ortaokullarda görev alan 134 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmada fen bilimleri ders kitabı değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, alan yazın taraması yapılarak düzenlenmiş olup, tasarım-düzen, içerik, dil-anlatım ve değerlendirme boyutlarını içeren toplam 26 maddeden oluşmaktadır. Oluşturulan ölçeğe gerekli geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış ve Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.941 olarak bulunmuştur. Verilerin analizi SPSS kullanılarak yapılmıştır. Yürütülen istatistiksel işlemler, beşinci sınıf fen bilimleri ders kitabının belirlenen boyutlara göre değerlendirilmesinde, cinsiyete ve mesleki kıdeme göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığını, belirlenen boyutlara katılımcıların genel olarak orta düzeyde katıldıklarını göstermiştir. Elde edilen bulgular, ders kitabında soru sayısının artırılmasını ve ünitelerdeki konulara ait kavram yanılgılarının ders kitabında verilmesi gerektiğini göstermektedir. Etkili bir fen bilimleri ders kitabı için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Fen Bilimleri Ders Kitabı, Tarama, Nicel Araştırma

Ortaokul Öğrencilerinin Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarına Karşı Tutumlarının Belirlenmesi

Gamze Doğan - Dr. Öğretim Üyesi Ferhat Bahçeci

Öz

Teknolojideki gelişmeler diğer alanları hızlı bir şekilde etkilediği gibi eğitimde de yeni teknolojilerin kullanılması gereksinimini beraberinde getirmiştir. Çoğunluğunu Z kuşağının oluşturduğu toplum teknoloji ile bütün bir eğitim yapılmasını kaçınılmaz hale getirmektedir. Hızla gelişen teknolojilerin yenileri arasında gösterilen artırılmış gerçeklik Z kuşağının isteklerine cevap verecek bir teknoloji gibi görünmektedir. Artırılmış gerçeklik, sanal ile gerçeğin bütünleştirilerek sanal ile gerçeğin aynı anda etkileşim halinde olmasını sağlayan bir teknoloji olarak tanımlanmıştır (Azuma, 1997). Kullanıcılar bu teknolojiyi kullanarak olağan bir şekilde nesnelere ve diğer objelerle etkileşime geçebilmektedir (Wojciechowski ve Cellary, 2013). Artırılmış gerçeklik teknolojisi öğrenenin öğrenmenin tamamen içinde olmasını sağlayarak yaşayarak deneyim sağlaması, sanal dünya ile gerçek dünya arasında etkileşime fırsat vermesi, ilgiyi artırıp motivasyonu olumlu yönde etkilemesi özellikleri ile eğitimde önemli bir yer edinmiştir (Singhal, Bagga, Goyal ve Saxena, 2012). Bu teknoloji ile oluşturulan uygulamalar eğitimin farklı alanlarında ve farklı kademelerde kullanım alanına sahip olmuştur. Artırılmış gerçeklik uygulamalarının eğitimde ne kadar etkili olacağını öngörüsüne varmak için öncelikle öğrencilerin bu teknolojiye ait uygulamalara karşı tutumları önemli bir yer tutmaktadır. Bu amaçla, ortaokul öğrencilerinin eğitimde artırılmış gerçeklik uygulamalarının kullanılmasına yönelik tutumlarını belirlemek için bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla veri toplama aracı olarak; Küçük, Yılmaz, Baydaş ve Göktaş (2014) tarafından geliştirilen 5’li likert (1:Kesinlikle Katılmıyorum, 2:Katılmıyorum, 3:Kararsızım, 4:Katılıyorum, 5:Kesinlikle Katılıyorum) türünde oluşturulan 15 maddeden oluşan “Artırılmış Gerçeklik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılı Elazığ ilinin Maden ilçesine ait 5 ortaokulda bulunan ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS paket programı kullanılacaktır. Çalışma sonucunda elde edilen demografik bilgilerin ve diğer verilerin analizi için betimsel istatistik (frekans, yüzde, standart sapma, aritmetik ortalama) değerleri kullanılacaktır. Bu teknolojiye ait farkındalık düzeylerinin belirlenmesi için tutum ölçeğinden elde edilen sonuçlar değerlendirilip gerekli analizler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları, Öğrenci Tutumu, Öğretim Teknolojileri, Yeni Teknolojiler, Ortaokul Öğrencileri

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Öğrenmeye Yönelik Öz-Yeterlik İnanç Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Araştırmacı Feride Karataş - Dr. Öğretim Üyesi Halil İbrahim Yıldırım

Öz

Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerini belirlemek, öz-yeterlik inançla ilişkili değişkenleri inceleyerek fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerinin artırılmasına ilişkin öneri sunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tarama modeli ve kesitsel türü uygulanmıştır. Araştırma 2017-2018 öğretim yılında Ankara'daki devlet ortaokullarında okuyan 2412 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler "Fen Öğrenmeye Yönelik Öz-Yeterlik İnanç Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde Bağımsız Gruplar İçin t-Testi, İlişkisiz Örneklemeler İçin Tek Faktörlü Varyans Analizi, Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda ortaokul öğrencilerinin fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inanç düzeyleri üzerinde anne-baba eğitim düzeyi, anne-baba çalışma durumu, aile gelir düzeyi değişkenlerinin anlamlı bir fark yaratmadığı, öğrenci cinsiyeti, fen dersini sevme düzeyi, deney-etkinlik yapma sıklığı, derse katılım düzeyi, fenle-bilimle ilgili kitap okuma-yayın izleme değişkenlerinin ise anlamlı bir fark oluşturduğu belirlenmiştir. Ayrıca fen başarısı ile öz-yeterlik inanç arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu ve 5.sınıftan 8.sınıfa doğru fen öğrenmeye yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerinde anlamlı bir azalma olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen Öğrenmeye Yönelik Öz-Yeterlik İnanç, Özyeterlik İnanç, Fen Eğitimi, Ortaokul Öğrencisi

Ortaokul Öğrencilerinin Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (Stem) Tutumları ile Mesleklere Yönelik İlgileri Arasındaki İlişki

Araştırmacı Can Yolagiden - Doç.Dr. Oktay Bektaş

Öz

Bu çalışmanın amacı; altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin “Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik” (STEM) tutumları ile STEM mesleklerine yönelik ilgileri arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu amaçla, çalışmada nicel araştırma yönteminin deseni olan betimsel tarama türlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini Kahramanmaraş ili 12 Şubat ilçesinde öğrenim gören ve basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 323 ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak “Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik (STEM) Tutum Ölçeği” ve “Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik (STEM) Mesleklerine Yönelik İlgililer Ölçeği” kullanılmıştır. STEM tutum ölçeğine ilişkin elde edilen “Cronbach Alpha” iç güvenilirlik katsayısı .87 ve STEM mesleklerine yönelik ilgi ölçeğine ilişkin “Cronbach Alpha” güvenilirlik katsayısı .94 olarak tespit edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda öğrencilerin STEM tutumları ile STEM mesleklerine yönelik ilgileri arasında yüksek düzeyde, doğrusal ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin STEM tutumları artırılsa, onların bu alana yönelik mesleklere yönelebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stem, İlgililer, Tutum, Nicel Araştırma

Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Tarihi Konusundaki Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi

Öğr.Gör. Kani Başbüyük - Prof.Dr. Yasin Soylu

Öz

Matematik tarihi son dönemlerde matematik eğitiminde ön plana çıkan konulardan biridir. Ulusal ve uluslararası birçok çalışmada konu ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarda ön plana çıkan ortak görüş, matematik tarihinin matematik öğretiminde kullanılması yönündedir. Dolayısı ile matematik tarihi, matematik öğretiminde önemli bir konuma sahiptir. Bu bağlamda bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin matematik tarihi konusundaki bilgi düzeyleri incelenmiştir. Durum çalışması yöntemi doğrultusunda yapılan bu çalışmada çalışma grubunu 58 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin seviyeleri ve okul programı dikkate alınarak araştırmacı tarafından hazırlanan matematik tarihi bilgi testi kullanılmıştır. Verilerin analizi içerik analizi tekniği ile yapılmıştır. Elde edilen bulgular incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin matematik tarihi bilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Matematik Tarihi, Ortaokul Öğrencileri, Bilgi Düzeyi

Ortaokul Öğrencilerinin Mutlak Değer Hakkındaki Zihinsel İmgeleri

Doç.Dr. Dilek Sezgin Memnun - Hilal Meriç - Şeyme Merve İnce

Öz

Mutlak değer, üst düzey matematik bilgilerin temelini oluşturan bir kavramdır. Bununla birlikte, mutlak değer kavramına ilişkin olarak yapılan araştırmaların sayısı oldukça sınırlıdır. Bu nedenle, bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin mutlak değer kavramını algılamalarının incelenmesi ve bu kapsamda mutlak değer kavramına yönelik olarak zihinsel imgelerinin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu amaçla, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminde İstanbul ilinde bulunan bir ortaokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile uygulamalar yapılmıştır. Araştırma verilerine, bu uygulamalarda öğrenciler tarafından "Mutlak değer.....e gibidir, çünkü....." cümlesinin tamamlanması ile ulaşılmıştır. Çalışmanın sonucunda, araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin mutlak değer kavramına yönelik olarak ürettikleri farklı ve geçerli zihinsel imgeleri raporlanmıştır. Ayrıca, öğrenciler tarafından üretilen bu zihinsel imgeler farklı kategoriler altında toplanmış ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mutlak, Matematik, Ortaokul Öğrenci

Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Metinsellik Ölçütleri Bakımından İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Sezgin Demir - Uzman Muhammet Özcan

Öz

Gerek diğer derslerde gerekse Türkçe derslerinde kullanılması gereken birçok araç-gereç olmasına rağmen, öğretmenlerin gelenekçi bir yaklaşımla ders kitaplarını bu araç-gereç listesinin başına koymaları ve sıklık olarak da büyük ölçüde ders kitaplarına yer vermeleri, ders kitaplarının niteliğinin sorgulanmasını önemli hale getirmiştir. Bu bağlamda ders kitaplarındaki metinlerin niteliğini ölçümlemek adına metinsellik ölçütleri önemli bir gösterge olmaktadır. Metinsellik ölçütlerinden bağdaşıklık da bu göstergelerden biridir. Tarama modeliyle yapılan bu çalışmada ortaokul beş, altı, yedi ve sekizinci sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinler içerisinden her sınıf seviyesinden bir kurgusal metin, bir öğretici metin ve bir şiir olmak üzere toplam on iki metin seçilmiş ve bu metinler metinsellik ölçütlerinden bağdaşıklık özellikleri dikkate alınarak incelenmiştir. İncelen metinlerin birçoğunun bağdaşıklık öğelerinden gönderim, eksilti anlatım, bağlama öğeleri, kelime bağdaşıklığı unsurlarını taşıdığı, değiştirim unsurlarını ise birkaç metin dışında taşımadığı tespit edilmiştir. Metinlerin bağdaşıklık unsurlarına uyum ya da aykırılık göstermesinde incelen metinlerin türlerinin de etkili olduğu gözlemlenmiştir. Kurgusal metinlerin metinsellik ölçütlerine daha fazla uyum gösterdiği gözlemlenirken, şiir türündeki metinlerin çok daha az uyum gösterdiği tespiti yapılmıştır. Bu bağlamda, Türkçe ders kitaplarındaki kurgusal ve kısmen öğretici metinlerin bağdaşıklık ve beraberinde metinsellik ölçütlerine uyumu dikkate alınarak seçildiği, şiir türündeki metinlerin ise bu uyum dikkate alınmadan seçildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Metin, metinsellik ölçütleri, bağdaşıklık, Türkçe ders kitapları

Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Görüşlerine Göre Okul Müdürlerine Duyulan Güven ile Okul İklimi İlişkisinin İncelenmesi

Araştırmacı Mehmet Ali Kösem - Dr. Öğretim Üyesi Ramazan Yirci

Öz

Bu araştırma ile ortaokul ve lise öğrencilerinin görüşlerine göre okul müdürlerine duyulan güven ile okul iklimi ilişkisinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan birincisi Barnes, Forsyth ve Adams (2003) tarafından geliştirilmiş, Türk kültürüne ve Türkçeye uyarlaması Özer ve Atik (2014) tarafından yapılmış “Müdüre Güven Ölçeği”dir. Ölçeğin orijinal formunda toplam 20 madde bulunmakta olup Özer ve Atik (2014) tarafından yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda ölçeğin 16 madde ve tek boyuttan oluştuğu saptanmıştır. Kullanılan ikinci ölçme aracı ise Çalık ve Kurt (2010) tarafından geliştirilen “Okul İklimi Ölçeği”dir. Ölçeğin yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda 24 maddeden oluştuğu belirtilmiştir. 5’li likert tarzındaki ölçeğin 7 maddesi olumsuz ifade içermekte olup araştırmada bu maddeler ters kodlanarak ölçekteki tüm ifadelerin tek bir yönde toplanmaları sağlanmıştır. Araştırma evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Hatay ili Hassa ilçesinde öğrenim görmekte olan ortaokul ve lise öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem ise toplamda 738 ortaokul ve lise öğrencisinden basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle oluşturulmuştur. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizleri için SPSS paket programının 22.0 sürümü kullanılmıştır. Araştırmada öğrencilerin okul müdürlerine duydukların güven ile okul iklimine ilişkin görüşleri yaş, okul türü, cinsiyet, sınıf ve okulun bulunduğu yerleşim yeri değişkenlerine bağlı olarak incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre okul iklimi ölçeğinin cronbach alfa değeri bu araştırma için .80 hesaplanmıştır. Kız öğrenciler ile erkek öğrencilerin okul iklimine ilişkin görüşleri arasında istatistiki anlamda anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Buna göre kız öğrenciler erkek öğrencilere göre okul iklimini daha olumlu algılamaktadır. Sınıf değişkenine göre yapılan tek yönlü varyans analizi ise sınıflar arasında anlamlı bir farklılık ortaya koymuştur. Buna göre öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe okul iklimi ortalamaları düşmektedir. Araştırmada kullanılan ikinci ölçek olan Okul Müdürlerine Duyulan Güven ölçeğinin cronbach alfa değeri .94 olarak hesaplanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre okul müdürüne duyulan güvenin anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiş olup buna göre kız öğrenciler erkek öğrencilere göre okul müdürüne daha fazla güven duymaktadır. Araştırma kapsamında yapılan korelasyon analizi sonucunda okul müdürlerine duyulan güven ile okul iklimi arasında yüksek düzeyli bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güven, Okul İklimi, Okul Müdürü, Öğrenci

Osman Yüksel Serdengeçti'nin Şiirlerinde Değer Aktarımı Üzerine Bir Araştırma

Prof.Dr. Nesrin Sis - Görkem Yılmaz

Öz

Osman Yüksel Serdengeçti, 1917 Akseki doğumludur. Çeşitli gazete ve dergilerde yazıları bulunmaktadır. 1947 yılında “Serdengeçti” mecmuasını çıkarmıştır. Bu çalışmada, Osman Yüksel Serdengeçti'nin “Bu Millet Neden Ağlar” isimli eserinde yer alan şiirlerinin, değer eğitimi açısından özellikleri üzerinde durulmuştur. Bu değerlerin, okuyucunun fikir dünyasına olan katkıları ve şiirlerin değer aktarımındaki etkisi incelenmeye çalışılmıştır. Çalışmada doküman incelemesi ve betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Osman Yüksel Serdengeçti'nin şiirlerinde yer alan değerler, şiirler incelenerek tespit edilmiştir. Şiirlerde bulunan değerler, Osman Yüksel Serdengeçti'nin fikir yapısıyla karşılaştırılmıştır. Aktarılmaya çalışılan olumlu değerler ve eleştirilen yönler değerlendirilmiştir. Osman Yüksel Serdengeçti, bütün hayatı boyunca sıkı sıkıya bağlı olduğu bu değerlerin korunması, aktırılması hususunda bütün ümidinin “imanlı ve idealist” gençlerde olduğunu belirtmektedir. Yazar, Türkçülük ideali etrafında şekillenmiş, kendi fikir dünyasının merkezinde yer alan, uğruna mücadele ettiği değerleri şiirlerinde işlemiştir. Vatan sevgisi, hak ve adalete bağlılık, tarih bilinci, millet ve milliyet anlayışı, hürriyet sevgisi, birlik ve beraberlik anlayışı, etrafında toplanan bu değerleri, şiir vasıtasıyla okuyucusuna sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Osman Yüksel Serdengeçti, Şiir, Değer Aktarımı

Oyun ile Yabancı Dil Öğretiminin İletişim ve Etkileşim Üzerindeki Etkisi

Arş.Gör. Ceyda Yalçın

Öz

Oyun ile Yabancı Dil Öğretiminin İletişim ve Etkileşim Üzerindeki Etkisi Yabancı dil eğitiminde, Türkiye'deki öğrencilerin yaşadığı problemlerden birisi, yabancı dili bir ders olarak görmeleri ve bu dersi sadece sınav odaklı değerlendirmeleridir. Bunun temelinde eğitim sistemi, müfredat, öğretmen faktörü, öğrencinin yabancı dile karşı kaygılı olması ve dolayısıyla motivasyonunun düşmesi gibi nedenler yer almaktadır. Öğrenmeyi teşvik eden ve kolaylaştıran faktörlerden en önemlisi, öğrencinin öğrenmek istediği şeye motive olmasıdır. Çünkü kimse istemediği bir şeyi öğrenmez. Bu şekilde öğretilmek istenen bilginin akılda kalması çok güçtür. Dil öğretiminde motivasyon sınıftaki etkileşim ve iletişim ortamıyla doğrudan ilintilidir ve etkileşimi artırmanın yollarından birisi de oyun kullanmaktır. Yabancı dil dersinde herhangi bir kazanımı işlerken veya öğrencide davranış geliştirirken oyun kullanılırsa, bilgi öğrencide kalıcı hale gelir ve eğlenceli bir deneyime dönüşebilir. Çekingen veya isteksiz öğrencilerin derse katılımı artar, hem öğrencilerin kendi arasındaki hem de öğrenci ile öğretmen arasındaki etkileşim ve iletişim kuvvetlenir. Bu çalışmada, iletişimsel dil öğretim yöntemi üzerinde durulmuş, dil öğretiminde oyun kullanımının önemi vurgulanarak oyunların sınıftaki iletişim ve etkileşim üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Dil öğretiminde iletişimsel yetiyi geliştirmeye yönelik oyun tavsiyelerinde bulunularak, oyun ve etkileşim arasındaki bağ vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğretimi, Oyun, İletişim, Etkileşim

Özel İhtiyaçlı Öğrenciler, Tipik Gelişim Gösteren Öğrenciler ve İngilizce Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimine Yönelik Tutumları

Okutman İbrahim Kaya - Prof.Dr. Erdoğan Bada

Öz

Özel ihtiyaçlı öğrencilere ve onların eğitimine olan tutumlar eğitimin başarı seviyesini önemli ölçüde etkileyebilir. Bir başka ifadeyle, insanların kaynaştırma süreciyle ilişkili inançları ve düşünceleri öğrencilerin başarılarına olumlu katkı yapabilecek en önemli unsurlardır. Bu bağlamda, çalışma özel ihtiyaçlı öğrencilerin, tipik gelişim gösteren öğrencilerin ve İngilizce öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine yönelik tutumlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Buna ek olarak, çalışmanın bir diğer amacı ise katılımcıların özel ihtiyaçlı öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizce derslerinde kaynaştırılması ya da kaynaştırılmaması hakkındaki görüşlerini araştırmaktır. Bu çalışmada, detaylı bilgi toplamak için “Kaynaştırmaya İlişkin Görüşler Ölçeği”, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve sınıf gözlemleri uygulayarak üçgenleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın bulguları tipik gelişim gösteren öğrenciler ve özel ihtiyaçlı öğrenciler kaynaştırma eğitimi ile ilgili olumlu iken İngilizce öğretmenlerinin olumsuz tutumlara sahip olduklarını ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte, özel ihtiyaçlı öğrencilerin İngilizce derslerinde kaynaştırma fikrini destekledikleri fakat İngilizce öğretmenleri ve tipik gelişim gösteren öğrenciler İngilizce derslerinde kaynaştırma eğitimi tercihlerinin olumsuz olduğu bulunmuştur. İleriki araştırmalar için önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Tutumlar, Yabancı Dil Dersi

Özel Yetenekli Öğrencilerin Çanakkale Şehitleri Şiiri Hakkındaki Anlama Düzeylerinin Artırılması

Betül Tepe

Öz

Çanakkale Savaşı, Milletimizin varoluş mücadelesini anlatan Türk kültür ve tarihinin çok önemli bir destanıdır. Bu destanın en büyük abidesi de Mehmet Akif ERSOY' a aittir. Literatürde "Çanakkale Savaşı" ve "Mehmet Akif Ersoy" ile ilgili pek çok çalışmaya rastlanmıştır. Mehmet Akif Ersoy ile ilgili olan çalışmaların, daha çok hayatı, edebi kişiliği, şiirlerinin analizidir. Yine literatürde Çanakkale Savaşı ile ilgili yazılmış edebi metinler ve şiirlere rastlanmıştır. Ancak öğrenciler üzerinde bu konuda uygulamalı ve deneysel bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu bilgiler ve değerlendirmeler, bu tarz çalışmaların yapılmasını, özel yeteneklilerin eğitiminde kullanılabilecek materyal olarak öğretmenlerin ve öğrencilerin hizmetine sunulmasını gerekli kılmaktadır. Yapılan bu çalışmada Çanakkale Şehitleri şiiri ve Mehmet Akif ERSOY ele alınmış, 8.sınıf öğrencilerinin Çanakkale Şehitleri ve Mehmet Akif ERSOY hakkındaki anlama düzeylerinin artırılması amaçlanmıştır. Çalışmada aksiyon araştırması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu; 8.sınıf düzeyinde 14 öğrenciden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak 30 soruluk bir test kullanılmıştır. Öncelikle öğrencilerin "Çanakkale Şehitleri" şiirinin içinde geçen bilmedikleri kelimeler tespit edilmiş ve test hazırlanmıştır. Ön test uygulandıktan sonra EBA' NIN düzenlemiş olduğu Sosyal Bilimler yarışmasında 1. olan Çanakkale konulu belgesel izletildi. Çalışma, Sunay Akın'ın "Çanakkale Savaşı Hikâyelerinin izletilmesi daha sonra da dönemin tarihi, Mehmet Akif Ersoy'un sanatçı kişiliğinin tartışılması, Çanakkale Savaşı ile ilgili yazılmış şiir ve hikâyelerin paylaşılması şiirin tartışılarak öğrenilmesi ve son testin uygulanmasıyla tamamlanmıştır. Uygulanan çalışmanın öğrencilerin şiir hakkındaki anlama düzeylerini geliştirdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çanakkale Şehitleri, Mehmet Akif Ersoy, Özel Yetenekli Öğrenci

Özel Yetenekli Öğrencilerinin Öğretmen ve Bilsem(Bilim ve Sanat Merkezi) Kavramlarına Yönelik Algıları: Bir Metaforik Çalışma

Dr. Öğretim Üyesi Muhammed Zincirli - Öğr.Gör. Kainat Özpolat

Öz

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimleri tüm dünya ülkelerinde önemli bir konu olmuştur. Toplumun yaklaşık yüzde 2'lik kısmını oluşturan bu kesim uzun gelecek politikalarının şekillendiği günümüz şartlarında gayet stratejik bir başlık olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde üstün yetenekli çocukların eğitim aldıkları kurumların en başında Bilim ve Sanat Merkezleri(Bilsem) gelmektedir. Ülkemizde birçok ilimizde Bilim ve Sanat Merkezi bulunmakta ve özel yetenekli öğrenciler eğitim-öğretim faaliyetlerine okul dışı zamanlarda Bilsem'lerde devam etmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, bilim ve sanat merkezine devam eden özel yetenekli öğrencilerin Bilsem (Bilim ve Sanat Merkezi) ve Öğretmen kavramlarına yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla belirlenmesidir. Araştırma verileri, 2016-2017 eğitim öğretim yılı içinde Elazığ Bilim ve Sanat Merkezinde eğitim gören toplam 55 öğrenciden elde edilmiştir. Öğrencilerin belirlenen kavramlara dair algılarının ortaya koyulması amacıyla veri toplama aracı olarak, “Öğretmen gibidir. Çünkü dır/dir.” ile “ ve “BİLSEM Gibidir. Çünkü dır/dir.” şeklinde 2 adet açık uçlu sorudan oluşan form kullanılmıştır. Öğrencilerin Sorulara verdiği cevaplar içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Buna göre öğrencilerin Öğretmen kavramıyla ilgili olarak 13 farklı metafor ürettikleri belirlenmiştir. Verilen cevaplar incelendiğinde en çok tekrar edilenlere göre öğrenciler öğretmen kavramını rehber, aile, güneş, mum, arkadaş, koro şefi gibi metaforlarla açıklamışlardır. Öğrencilerin Bilsem kavramıyla ilgili olarak ise 9 farklı metafor ürettikleri belirlenmiştir. Verilen cevaplar ışığında en çok tekrar edilenlere göre öğrenciler bilsem kavramını ev, fabrika, dünya, orman, laboratuvar, okul gibi metaforlarla açıklamışlardır. Öğrencilerin gerek öğretmen kavramına gerekse de bilsem kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar temel alındığında her iki kavrama ilişkin benzer metaforlar olsa da birden fazla ve birbirinden farklı metaforla da açıklandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenek, Bilsem, Öğrenci, Öğretmen, Metafor

Pdr Öğrencilerin Psikolojik Danışmada Kuramsal Yönelimlerini Belirlenmesi

Arş.Gör. Arzu Arslan - Arş.Gör. Ezgi Sumbas

Öz

Bu araştırma 2017-2018 bahar döneminde İnönü Üniversitesinde lisans eğitimi görmekte olan 200 gönüllü öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada lisans öğrencilerinin psikolojik danışma sürecinde kuramsal yönelimlerini belirlemek hedeflenmiştir. Bu amaçla, araştırmacılar tarafından psikolojik danışma kuramları literatürü taranarak belli başlı kuramların ayırt edici özellikleri belirlenmiş ve 39 maddelik bir form oluşturulmuştur. Uzman görüşleri alındıktan sonra form son halini almıştır. Form, Psikolojik Danışma ve Rehberlik lisans programında eğitim görmekte olan üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Bu araştırmanın sonucunda lisans öğrencilerinin kuramsal yönelimini belirleme konusunda yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın nitel görüşmelerle zenginleştirilmesi planlanmaktadır. Daha nitelikli psikolojik danışman yetiştirmek amacıyla kuramsal yönelimin belirlenmesinin ve bu yönde süpervizyon eğitimi verilmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Danışma Kuramları, Nitelikli Psikolojik Danışman, Kuramsal Yönelim

Pdr Öğrencilerinin Sosyal Değerler ve Küresel Sosyal Sorumluluk Düzeylerinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Zehra Nesrin Birol - Dr. Öğretim Üyesi Yurdağül Günel

Öz

İnsanoğlu bireysel olduğu kadar toplumsal bir varlıktır. Bu durum insanların uymasını gerektiren bir takım kurallar ortaya çıkarmıştır. Başka bir şekilde ifade edersek birey, içinde yaşadığı toplumla birlikte anlam kazanmakta ve toplumun içinde var olan değerlerin aktarılması önemli bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır (Bolat, 2013). Toplumsal değerlerin kazandırıldığı ilk yer ailedir. Sonrasında çevre ve eğitim kurumlarının bu değerleri geliştirmesi beklenmektedir. Sosyal değerler ve küresel sosyal sorumlulukla ilgili araştırmalar sınırlı görünmektedir. Bu sınırlılıktan yola çıkarak Pdr öğrencilerinin “sosyal değerleri” ve “küresel sosyal sorumluluk” düzeylerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılında üniversiteye devam eden eğitim fakültesinde pdr eğitimi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma grubu 450 öğrenci oluşturmaktadır. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak üç ölçekten faydalanılmıştır. Başer ve Kılıç (2015) tarafından geliştirilen “Küresel Sosyal Sorumluluk” ölçeği (KSSÖ) 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar; “Eyleme Dönük sorumluluk”, “Ekolojik Sorumluluk”, “Özgeci Sorumluluk” ve “Ulusal Sorumluluk” şeklindedir. Araştırmada kullanılan ikinci ölçek Bolat (2013) tarafından geliştirilen “Bir Değer Ölçme Aracı: Çok Boyutlu Sosyal Değerler Ölçeği” (ÇBSDÖ) dir. Bu ölçek “Aile Değerleri”, “Bilimsel Değerler”, “Çalışma ve İş değerleri”, “Dini Değerler”, “Geleneksel Değerler”, “Siyasi Değerler” ve “Bilimsel Değerler” şeklinde altı alt boyuta sahiptir. Bunun yanısıra araştırmacılar tarafından oluşturulan “Bilgi Toplama Formu” kullanılmıştır

Anahtar Kelimeler: Küresel Sosyal Sorumluluk, Sosyal Değerler, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Öğrencileri

Preparing Turkish Students For Erasmus Experience: Can Dialogue Activities Help''

Arş.Gör. Kenan Çetin

Öz

Since Turkey started participating in Erasmus+ programme in 2002, the interest in studying abroad has been growing in terms of popularity among Turkish students. With the aim of better preparing these students before their experience abroad, Bartın University decided to implement a 5-week preparatory training program for the 17 outgoing students, and the researcher was responsible for the Speaking lessons of the training programme. To this end, the researcher implemented a plan that mainly included dialogue and acting out and getting to know each other exercises, icebreakers, and giving presentations in the contexts of; asking for help at train or bus station and airport, opening a bank account, ordering meal at a restaurant and making a reservation and settling in a hostel. Six of the students successfully participated in the programme abroad and four of them agreed to participate in the interviews. The result of the interviews indicated that the situation-based dialogue exercises enabled them to better cope with the challenges they faced while they were studying abroad. Moreover, the participants also expressed that they made use of the phrases they practiced in the training when they went abroad and that they could easily adopt to the similar icebreaker activities organized during the programmes weeks of the universities abroad.

Anahtar Kelimeler: Dialogue Training, Erasmus Mobility, Situation-Based Activities

Rotasyon-Zorunlu Yer Değiştirmenin Performansa Etkisi

Prof.Dr. Kamil Ufuk Bilgin - Mutlu Genç - Neslihan Özlem Genç

Öz

Hedeflenen iş miktarına ulaşma derecesi olan iş performansı, iş ortamı, insan ilişkileri, teknoloji ve rotasyon gibi etkenlerle değişebilmektedir. Buna göre rotasyon, hem önemli bir performans etkeni, hem de motivasyon aracıdır. Araştırmanın amacı, MEB okul müdürleri için yeni ve sadece iki kez uygulanan rotasyonun, performansa etkisini belirlemektir. Kapsamı ise, 2010 yılında rotasyonla atanan Ankara'daki 349 ilköğretim okul müdürüdür. Araştırmada yöntem olarak, alan araştırması için anket kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, okul müdürleri rotasyonun doğru olduğunu ve performanslarını olumlu yönde etkilediğini; ancak örgütsel bağlılıklarını azalttığını ve yeni kuruma uyum sağlayamadıklarını belirtmişlerdir. Okul müdürlerinin cinsiyet, medeni durum, yaş, kıdem, öğretmenlik/yöneticilik süresi, çalışma şekli, fiziki durum, öğretmen/öğrenci sayısı değişkenlerine göre rotasyon uygulaması görüşlerinin farklılaştığı tespit edilmiştir. Yeni iş, yeni iş ortamı, yeni iş arkadaşları, deneyim, yeni okul kültürü, tekdüzelik, iş/kurum körlüğü değişkenine göre rotasyon uygulamasının, okul müdürlerinin performansına etkisinin belirgin düzeyde olduğu; örgütsel bağlılık ve yönetici eskimişliği değişkenlerine göre ise, belirsizlik olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Performans, Performans Yönetimi, Rotasyon, Okul Müdürü İş Performansı

Sanal Ortamlardaki Öğretmen-Öğrenci Arkadaşlığının İncelenmesi

Prof.Dr. İbrahim Kocabaş - Gülenay Nagihan Kılıç

Öz

Bu araştırmanın amacı, sanal ortamlardaki öğretmen-öğrenci arkadaşlığının genel bir değerlendirmesinin yapılmasıdır. Çalışma İstanbul ilinde görev yapan öğretmenlerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya ilişkin verileri toplamak için Akkoyunlu ve diğerlerinin (2015) geliştirdiği ölçekten faydalanılmıştır. Araştırma nicel araştırma desenlerinden tarama modelinde oluşturulmuştur. Elde edilen veriler IBM SPSS programında t-test ve ANOVA testleriyle analiz edilip, sonuçlar tablolar halinde sunulmuştur. Analizlerde, sanal ortamlardaki öğretmen-öğrenci arkadaşlığının hangi boyutta olduğu, öğretmenlerin sanal ortamlarda öğrencileriyle arkadaş olma nedenleri ve öğretmenlerin sosyal medya arkadaşlığının öğretmenlik algısı boyutu incelenmiştir. Sonuç olarak; öğretmenlerin büyük çoğunluğunun sanal ortamlarda öğrencileriyle arkadaşlık kurmak istemediği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun sebepleri öğretmen-öğrenci ilişkilerinin resmi olması gerektiğini düşünme, rahat paylaşım yapamamaktan çekinme, otoritesinin sarsılacağını düşünme, özel hayatın korunmasının gerektiğini düşünme gibi sebepler olabilmektedir. Ayrıca öğretmenler sosyal medya arkadaşlığını önemsemediğini belirtmiştir. Sanal ortamlarda öğrencileriyle arkadaş olan ve olmayan öğretmenlerin çalışma saatlerinde sosyal medya hesaplarını kontrol etme durumu incelendiğinde iki grupta da çalışma saatlerinde sosyal medya hesaplarını kontrol eden öğretmenlerin okul algısının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları genel olarak incelendiğinde öğretmenlerin sanal ortamlarda öğrencileriyle arkadaş olup olmama durumlarının sorumluluk, öğrenci, mesleki kimlik ve okul algısıyla ilişkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanal Arkadaşlık, Sanal Ortam, Öğretmen, Öğrenci, Sosyal Ağlar

Sanat ve Yaratıcı Süreç

Dr. Ümit Gezgin

Öz

Bu makalede sanatı ve yaratıcı süreci entelektüel bir disiplin doğrultusunda irdelemeye çalıştım. Sanat hala üzerinde tartışılan ve bir netliğe kavuşmamış bir gerçeklik olarak karşımızda durmaktadır. Sanatı oluşturan yaratıcı süreci irdelerken, aynı zamanda sanatçı olmak, sanatçı ben'inin farklı cephelerine ve sanatı oluştururken ki deneyimlemelerine ve oluşlarına da değinmeye çalıştım. Biliyoruz ki sanat elbet yaratıcı bir süreç sonucunda oluşuyor ve ortaya çıkıyor. Fakat bu süreci tetikleyen, geliştiren ve sonunda üretimin sanata dönüşmesini sağlayan etmenler nelerdir. Onların üzerinde durarak, kendi görüş ve düşüncelerimi bu süreci daha iyi anlamak için ortaya koymaya çalıştım.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Yaratıcı Süreç, Deneyimleme

Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Olasılık Kavramına İlişkin Oluşturdukları Zihinsel İmgeleri

Araştırmacı Şafia Turgut - Doç.Dr. Dilek Sezgin Memnun - Araştırmacı Hakan Ergöl

Öz

Olasılık, durumları ya da olayları tahmin etmeye yönelik eylemleri kapsar ve bireylerin geleceğe yönelik karar almasını etkiler. İnsanoğlu var olduğu dönemden itibaren rasgele olaylarla karşı karşıya kalmaktadır. Günümüzde bu olaylar hakkında fikir üretebilmek, bu olayları yorumlayabilmek ve önlem alabilmek amacıyla, olasılık kullanılmaktadır. Yetişmiş bireylerin öngörülü olmaları da, çok yönlü düşünebilmeleri ve sorunlar karşısında hızlı çözüm üretebilmeleri, olasılık konularının öğretilmesine verilen önemi gün geçtikçe arttırmıştır. Olasılık konusunun başarılı, etkili ve kalıcı öğretimi ise, öğrencilerin olasılık kavramını doğru bir biçimde algılamaları ve anlamlandırmaları gerektirmektedir. Zihinsel imgeler ise, öğrencilerin kavramlara yükledikleri anlamları ortaya çıkarmada yardımcıdırlar. Bu nedenle, bu araştırmada sekizinci sınıf öğrencilerinin olasılık kavramına ilişkin zihinlerinde oluşturdukları imgelerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, İstanbul ilinde bulunan bir devlet ortaokulunun sekizinci sınıflarında öğrenim görmekte olan öğrenciler ile uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, araştırmaya katılan sekizinci sınıf öğrencilerine “Olasılık..... gibidir, çünkü.....” cümlesi yöneltilmiş ve öğrencilerden olasılık kavramına ilişkin bir zihinsel imge üretmeleri ve bu imgeyi üretme nedenlerini açıklamaları istenmiştir. Elde edilen zihinsel imgeler araştırma kapsamında açıklanmış ve kategoriler halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mental Images Of Eighth Grade Students About Probability Concept

Sevim Ak'ın Karşı Pencere Öykü Kitabının İçerik Özellikleri Açısından İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Gülşah Durmuş

Öz

Çocuklara çocukların dünyası ile seslenerek onlara okuma sevgisi ve okuma alışkanlığı kazandırmayı amaçlayan çocuk edebiyatı eserleri, biçim özellikleri ile onların görsel algılarını geliştirirken içerik özellikleri ile onlara tabiat, yaşam ve insan gerçekliğine dair duyarlılık kazandırır. Nasihat etmek yerine onları gerçek yaşam durumları ile baş başa bırakarak da çocukların, eğitim ilke ve değerlerini kendilerinin keşfetmelerini sağlar. Biçim ve içerik özellikleri, eğitim ilke ve değerleri ile kuşatılan bu eserler, böylece birer çocuk edebiyatı eserine dönüşür. Bu çalışmanın amacı, Sevim Ak'ın Karşı Pencere adını taşıyan öykü kitabını çocuk edebiyatı metinlerinde bulunması gereken içerik özellikleri açısından incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Üzerinde çalışılan öykü metinleri, metin merkezli bir yakın okuma ile ele alınmış; elde edilen veriler, içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Çalışmada çocuk edebiyatı metinlerinde bulunması gereken içerik özellikleri konusunda Sedat Sever, Alemdar Yalçın ve Gıyasettin Aytaş, Tacettin Şimşek ve Mustafa Ruhi Şirin'in çocuk edebiyatı üzerine yazdıkları kitaplarda üzerinde durulan veriler, ölçüt kabul edilmiştir. Bu ölçütlerden bazıları, bu eserlerde çocuklara öğüt veren bir yaklaşım yerine onları güldürürken düşündüren bir anlayışın benimsenmesi, kurgulanan olaylarda şiddet ve kaba gücün asla bir sorun çözme yöntemi olarak belirmemesi ve çocukların ölüm olgusu ile doğrudan doğruya karşı karşıya getirilmemesi gerektiği, hayvan sevgisinin önemi ile anne- çocuk etkileşiminde dikkat edilmesi gereken noktalardır.

Anahtar Kelimeler: Sevim Ak, Karşı Pencere, Çocuk Edebiyatı Metinlerinin İçerik Özellikleri, Betimsel Tarama.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Değer Doyumu: Nitel Bir Çalışma

Arş.Gör. Esat Yıldırım - Arş.Gör. Fatih Tıkman

Öz

Bu çalışma, değerlerin kazandırılmasında ve bir bakıma öğrencilerin dünya görüşlerini oluşturmasında doğrudan etkili olacak sınıf öğretmeni adaylarının güncellenen yeni müfredatta hangi değerlerin ön planda olması gerektiğine yönelik algılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu araştırma betimsel yöntemin kullanıldığı tarama modelinde yürütülmüş nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 öğretim yılı bahar döneminde üçüncü ve dördüncü sınıfta öğrenim gören 99 sınıf öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklemeden yararlanılmıştır. Bu araştırma kapsamında öğretmen adaylarının üçüncü ve dördüncü sınıftan belirlenmesinde öğretmen adaylarının genellikle sosyal bilgiler öğretimi, okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması gibi birçok dersi almış olmaları ve araştırmaya gönüllü olarak katılmaları ölçüt olarak alınmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının yeni müfredatta hangi değerlerin ön planda olması ile ilgili olarak görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile belirlenmiştir. Katılımcılara yöneltilen açık uçlu sorular sonucunda elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularına göre sınıf öğretmeni adayları sırasıyla en çok “Vatanseverlik”, “Bağımsızlık”, “Adalet”, “Adil olma”, “Eşitlik”, “Dürüstlük” ve “Saygı” değerine önem verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca “Sorumluluk”, “Alçakgönüllülük” ve “Estetik” en az önem verdikleri değerler olarak belirtilmiştir. Bu verilerden yola çıkarak ilgili kurum ve kuruluşlara önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Değer, Müfredat, Sınıf Öğretmeni Adayı

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fetemm Öğretim Yönelimlerinin Belirlemesi

Dr. Öğretim Üyesi Tuba Demirci - Dr. Öğretim Üyesi Sibel Sadi Yılmaz

Öz

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının FeTeMM öğretim yönelimlerinin belirlemesidir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf öğretmenliği bölümünün 3. ve 4. sınıflarında okuyan 100 eğitim fakültesi öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada genel tarama modeline dayalı betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında Lin ve Williams (2015) tarafından geliştirilen Hacıoğlu ve Bulut (2016)'un Türkçe'ye uyarladığı “Entegre FeTeMM Öğretimi Yönelim Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda Sınıf öğretmeni adaylarının FeTeMM öğretim yönelimleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni Adayları, Fetemm

Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimine İlişkin Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi

Merve Kaya - Abdullah Behriz

Öz

Kaynaştırma eğitimi, özel eğitime ihtiyacı olan kişilerin, yetersizliği olmayan kendi yaşlılarıyla veya seviyesindeki diğer kişilerle aynı eğitim ortamında kendilerini geliştirebilecekleri eğitimi almalarını sağlamak ve aldıkları eğitim neticesinde tutum, beceriler ve yetenekler kazandırılmasını amaçlamaktadır. Kaynaştırma programının başarılı olabilmesinde en fazla önem arz eden etkenlerden bir tanesi öğretmenlerdir. Sınıf öğretmenleri özel eğitime ihtiyacı olan öğrencileri tanılama, kaynaştırma uygulamasına dâhil etme, kaynaştırma eğitiminde kullanılacak araç-gereç, materyal, yöntem ve teknikleri bilme ve bunları uygulayabilmelidir. Tarama modeli kullanılarak yürütülen bu araştırmanın temel amacı, sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin yeterlikleri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi konusundaki genel yargı, düşünce ve tutumları tespit edilmiştir. Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin yeterlikleri hakkındaki görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla; Aksüt, Battal ve Yıldız (2005) 'ın geliştirdikleri 'Kaynaştırma Eğitimi Anketi' kullanılmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılında Ordu ili Gökçöy ilçesinde görev yapan sınıf öğretmenleri ile yürütülmüştür. Elde edilen verilere göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin yeterlik düzeylerinin: Cinsiyet, yaş, mesleki deneyim, mezun olunan okul türü, okutulan sınıf düzeyi, sınıf mevcudu, kaynaştırma eğitimi (kurs, seminer, vb.) alma durumu ve kaynaştırma öğrencisine sahip olma durumuna göre farklılıkları SPSS programı ile t- testi ve tek yönlü varyans analizi ANOVA kullanılarak incelenmiştir. Araştırma verileri analiz edilmeye devam etmektedir. Araştırmanın mart ayı içerisinde tamamlanması planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Kaynaştırma Eğitimi

Sosyal Bilgiler Eğitimi Doktora Öğrencilerinin 2018 Sosyal Bilgiler Eğitim Programında Yer Alan Değer, Beceri ve Yetkinliklere Yönelik Görüşleri

Arş.Gör. Fatih Tıkman - Arş.Gör. Esat Yıldırım

Öz

Günümüz toplumları, insan yetiştirme'nin önemini kavramış ve bu alanda önemli çalışmalara yönelmiştir. Toplumlar yetiştirdikleri insanların sayılarından ziyade nitelikli, donanımlı ve belli alanda yetkin insan yetişmenin önemi üzerinde durmaktadır. Nitelikli insan yetiştirme'nin yolu da eğitimden geçtiği söylenebilir. Eğitim alanı içerisinde birçok disipline farklı misyonlar yüklenmiştir. Ancak insanların toplumsal bir birey olarak yetiştirilmesinde eğitim, diğer disiplinlerden farklı olarak sosyal bilgiler dersine önemli bir misyon yüklemiştir. Bu misyon doğrultusunda hazırlanan sosyal bilgiler programları beceri değer ve yetkinliğe önem vermeye başlamıştır. Bu bağlamda yapılan çalışmada 2018 Sosyal bilgiler öğretim programında yer alan beceri, değer ve yetkinliklerin, sosyal bilgiler eğitimi alanında doktora yapan öğrenciler tarafından değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemi olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD'de doktora eğitimi gören 10 doktora öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada sosyal bilgiler eğitimi doktora öğrencilerinden 2018 sosyal bilgiler öğretim programında yer alan beceri değer ve yetkinlikleri önem sırasına göre sıralayarak, sıralama nedenleri açıklamaları istenmiştir. Veriler içerik analizi yöntemine göre değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda sosyal bilgiler eğitimi doktora öğrencilerinin sosyal bilgiler öğretim programında yer alan en önemli becerilerin; "sosyal katılım, eleştirel düşünme ve empati", en önemli değerlerin "adalet, eşitlik, vatanseverlik"; en önemli yetkinliklerin "sosyal ve vatandaşlıkla" ilgili yetkinlik, "kültürel farkındalık ve ifade", "inisiyatif alma" ve "girişimcilik" olduğunu belirtmişleridir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Beceri, Değer, Yetkinlik

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarında Çocuk Sevgisi

Doç.Dr. İlhan Turan - Arş.Gör. Ayşegül Yılmaz

Öz

Geleceğin öğretmenleri olacak olan öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleği alan bilgisinin yanı sıra çocukları sevmeleri, onlarla güçlü bir iletişim bağı kurmaları önem taşımaktadır. Zira eğitimin temelinde iyi bir öğretim gerçekleştirebilmek için öğretmenin çocuğa dönük ilgisinin önemli bir rolü bulunmaktadır. Çocuklarla ilgilenmek ise onları sevmek ve bu sevgiyi onlara hissettirmek ile mümkündür. Bu araştırma Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler Öğretmenliği adaylarının çocuk sevme durumlarını farklı değişkenler açısından değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü öğretmen adaylarının oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Barnett ve Sinisi tarafından kişilerin çocuklara yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla geliştirilmiş oldukları ölçek kullanılmıştır. Ölçek Duyan ve Gelbal tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Çocuk Sevmeye Ölçeği Ölçeğinin güvenilirlik Cronbach Alpha değeri 0.92dir. Sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf düzeyi, kardeş sayısı, yakın arkadaş grupları, çocuk oyunu bilme sayıları, en uzun süre ikamet ettikleri yer, mesleği tercih etme nedenleri ve çocukluklarında aileleriyle kurdukları iletişim düzeyi gibi değişkenler ile çocukları sevmeye durumları arasındaki ilişkiler araştırılmıştır. Araştırma 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar Döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırma nicel araştırma yöntemi ile yapılmış olup, yukarıda belirtilen ölçek öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Veriler çözümleme aşamasında olduğundan bulgulara henüz yer verilmemiştir. Araştırma, yüzde frekans t testi ANOVA gibi istatistiksel yöntemlerle analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı, Çocuk Sevmeye

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Arş.Gör. Mehmet Tamer Kaya - Dr. Öğretim Üyesi Barış Çiftçi - Tuba Kaya

Öz

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesidir. Tarama modeline göre desenlenen araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 1. ve 4. sınıfta okuyan 135 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verileri Korkut (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği aracılığı ile toplanmıştır. Elde edilen veriler, betimsel istatistikler, bağımsız gruplar t Testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin olumlu düzeyde ve yüksek olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile cinsiyet değişkeni arasında bayanlar lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilirken, sınıf düzeyi değişkeni açısından ise 1. sınıflar lehine anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim Becerileri, Öğretmen Adayı, Sosyal Bilgiler

Tam Okuma Modelinin Yazma Eğitime (Yazı Çölleşmesine) Etkisi

Doç.Dr. Özcan Bayrak - Uzman Tuğrul Gökmen Şahin - Esin Güneş Şahin

Öz

Günlük yaşantımızda birçok okuma malzemesi ile karşılaşırız. Bunların bazıları bizim için pek önemli olmasa da bazıları oldukça önemlidir. Bu önemli olan okuma malzemelerini bütün ayrıntılarıyla okuyup kendimize mâl edip anlamaya çalışırız. Toplumun dil duyarlılığında oluşan aşınmaya dikkat çekerek dilimizin inceliklerini, güzelliklerini ön plana çıkarıp yazılı ifadeye görülen aşınmanın önüne geçmek için okumanın amacını belirlemeliyiz. Amaca göre okumayı belirleyen hususlar; ihtiyaçlar, zaman, imkânlar gibi özelliklerdir. Bu özellikler dikkate alınarak öğrencilere amaca göre okuma becerisi kazandırılarak yazma eğitimdeki gereksiz kısaltmaların ve yazınsal yanlışlıkların önüne geçilmesi gerekmektedir. Dilin dört temel beceresinde yer alan okuma ve yazma becerilerini birlikte ele alarak hem var olan okuma problemine çözüm üretmek hem de yazma becerisini geliştirmek, teknolojinin ve yeni neslin yarattığı dilsel çölleşmenin önüne geçmek adına önem arz etmektedir. Ders kitaplarının okunmasında genel olarak uygulanan okuma şekli, tam okuma yöntemidir. Bundan dolayı tam okuma yöntemi, öğrencinin başarısında, okuduğunu anlayıp ve anlamlandırmasında çok etkilidir. Tam okuma yöntemini kullanan öğrencilerden bu yolla okudukları metni ana fikir, yardımcı fikirler, amaç, özet vb. yönleriyle yazılı olarak ifade etmeleri istenip yazınsal bozuklukların önüne geçilmesi sağlanabilir. Az sözle çok şey anlatma ifadenin yoğunluğu açısından önemli olmakla beraber dilde var olmayan kısaltmalara başvurma, Türkçenin cümle yapısına aykırı cümleler kurma, harfleri yutarak yazma, imla ve noktalamadan bağımsız davranma, Türkçesi varken özellikle yabancı kelimeler kullanma dilimizde yarattığımız çölleşmenin başlıcalarıdır. Kendi diline yabancı nesiller yetiştirmemek adına dili kurallara boğmadan sevdirmek ve doğru kullanım noktasında örtük adımlar atarak özendirme gerekmektedir. Bu amaçla alanında uzman kişilerce seçilen 10 kitap öğrenciye sunulacak sınıfça aralarından 5 kitap belirlenmesi istenir. Dönem içinde okunacak kitapların belli olması hem öğretmenin süreci takibinde kolaylık sağlayacak hem de öğrencilerin sürece ortak olmaları sağlanacaktır. Seçilen bu kitaplar bir dönem boyunca tam okuma yöntemi esas alınarak okunacak, süreç sonunda okuduğu kitap sayısı ile övünen öğrenci yerini okuduğu kitapları her yönüyle anlayan ve derinlemesine inceleyen öğrenciye bırakacaktır. Öğrencinin analiz ederek okuduğu bu kitaplar süreç dâhilinde nasıl yazılması gerektiğinin farkındalığını oluşturacak ve bu farkındalık yazı dilinde kendini gösterecektir.

Anahtar Kelimeler: Dil, Okuma Eğitimi, Yazma Eğitimi, Öğrenci

Tarih Eğitiminde Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Samet Arıker

Öz

Teknoloji çağı olarak adlandırdığımız bu dönemde Tarih Eğitimi'nde de teknolojik ürünlerin önemi çok büyüktür. Nitekim öğrenciler için her zaman sıkıcı bir ders olmuş olan Tarih, öğrencilerin en sevdiği ortam olan bilgisayar destekli eğitimle daha eğlenceli hale gelebilir. Ancak bu öğretim tekniğinin sağlayacağı faydalar kadar kopyala+yapıştır mantığıyla öğrenciyi dersten tamamen de koparacağını unutmadan öncelikle teknolojinin eğitim amacıyla da kullanılabileceği mantığını kavratılmak en önemli unsurdur.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Eğitim, Öğretim, Tarih Eğitimi, Teknoloji, Bilgisayar

Tarih Eğitiminde Görsel Mesaj Düzenlemeye Yönelik Teknoloji Kullanımı

Arş.Gör. İlknur Akyıldız Sarıbaş - Dr. Öğretim Üyesi Meral Kuzgun - Öğr.Gör. Rahime Subaş - Arş.Gör. Mehmet Marangoz

Öz

Görsel mesaj düzenleme süreci bir bakıma öğretim materyali geliştirme sürecinin temelini oluşturmaktadır. Bu bağlamda görsel mesaj, öğrencilerin materyal ile etkileşim kurmalarına yardımcı olan bir araçtır. Öğretim materyali olarak görsel mesaj tasarımı, görsel algılama sürecinin doğasına uygun olmalıdır. Görsel mesaj tasarımı süreci, psikoloji ve eğitim psikolojisi, bilişsel süreçler, iletişim, tasarım ve güzel sanatlar gibi eğitim ve öğretimde birçok farklı disiplinleri bir araya getirmeyi gerektirdiğinden multidisipliner bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Tarih eğitiminde yoğunlukla kullanılmakta olan geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri, öğretmen merkezli ve anlatım odaklı olduğundan, öğrenenler için daha ilgi çekici ve kalıcı öğretimin sağlanması amacıyla, Tarih eğitimi söz konusu multidisipliner yaklaşım içine alınarak, görsel mesaj düzenleme ile desteklenmelidir. Bu bağlamda görsel mesaj tasarımının Tarih eğitiminde etkili kullanımına yönelik olarak, öğretmenlerin donanımlı hale getirilmeleri açısından, Tarih öğretmenlerinin yetiştirilmesi sürecine uyarlanabilecek düzenlemeler önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Mesaj Tasarımı, Tarih Eğitimi

Teknolojik Uygulamalarla Destekli Çevre Eğitiminin Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarına Etkisi

Araştırmacı Feride Karataş - Dr. Öğretim Üyesi Halil İbrahim Yıldırım

Öz

Bu araştırma teknolojik uygulamalarla destekli çevre eğitiminin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin çevreye yönelik tutumları üzerine nasıl bir etkisi olduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada yarı deneysel yöntem ve öntest–sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılı I. döneminde Ankara'daki bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 7.sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüş ve 12 hafta sürmüştür. 7.sınıf şubelerinden rastgele bir şube kontrol, bir şube deney grubu olarak seçilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunda 64 öğrenci (kontrol=32, deney=32) bulunmaktadır. Öğrencilerin çevreye yönelik tutum düzeylerini belirleyebilmek amacıyla “Çevresel Tutum Ölçeği” öntest ve sontest olarak kullanılmıştır. Veriler Bağımsız Gruplar İçin t-Testi ve Bağımlı Gruplar için t-Testi analizleriyle çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda deney grubundaki öğrencilerin çevreye yönelik tutum düzeylerinin anlamlı seviyede arttığı, kontrol grubundaki öğrencilerin tutum düzeylerinde ise anlamlı bir gelişim gerçekleşmediği belirlenmiştir. Bu sonuç teknoloji destekli çevre eğitiminin çevreye yönelik tutumun gelişiminde anlamlı bir etkisi olduğunu göstermektedir. Buna göre çevre eğitiminde teknolojik uygulamalara da yer verilmesi gerektiği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Çevreye Yönelik Tutum, Teknoloji, Teknolojik Uygulamalarla Destekli Çevre Eğitimi, Çevre Eğitimi

Tevfik Fikret ve Ziya Gökalp'in Şiirlerinde Çocukların ve Gençlerin Eğitimine Yönelik Bakış Açılarının Karşılaştırılması

Dr. Vahit Tane

Öz

Tevfik Fikret büyük bir şair olmanın yanında çocukların ve gençlerin eğitimine de kafa yoran, şiirlerinde bu konulara geniş yer ayıran bir şairdir. Hatta dönemindeki pek çok şairin yapmadığını yaparak sırf çocuklar için şiir kitabı (Şermin) yayımlamıştır. Fikret, çocukları ve gençleri geleceğin en önemli unsuru olarak görür. Şiirlerinde çocuklara ve gençlere Batı kültür ve uygarlığını temel alan bir eğitim sistemi önerir. Fikret'in, şiirleriyle Cumhuriyet'i kuran kadroyu da derinden etkilemiş bir şair olduğu göz önüne alınırsa eğitim anlayışının günümüzde de etkili olduğu söylenebilir. Ziya Gökalp şiiri bir araç olarak kullanmasına rağmen şiirlerinde halk masallarından, destanlardan, halk kültüründen yaralanarak şiirimize yeni imkânlar kazandırır. Şiirini çocukların ve gençlerin eğitiminde bir araç olarak kullanarak milli bir kimlik inşasına çalışır. Ziya Gökalp, Fikret'in tersine çocukların ve gençlerin eğitiminde milli kültürün, milli tarihin, gelenek ve göreneklerin etkili olmasından yanadır. Ama Ziya Gökalp de Fikret gibi bilim ve uygarlıkta Batı'dan yararlanmakta sakınca görmez. Sosyal ve siyasi düşünceleriyle Cumhuriyet'i kuran kadro üzerinde onun etkisi de inkâr edilemez. Bu bildiride iki şairin şiirlerinde ele aldıkları eğitim anlayışı, çocuklara ve gençlere önerdikleri yöntemler, ilkeler ele alınacaktır. Bu ilke ve yöntemlerin benzerlikleri ve farklılıkları irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tevfik Fikret, Ziya Gökalp, Eğitim, Batılılaşma, Çocuklar, Gençler

The Effects Of Social Media On Social Presence In Teaching A Foreign Language

Dr. Sibel Ergün Elverici - Prof.Dr. Şirin Karadeniz

Öz

This study was carried out in order to reveal the effects of using social media on social presence in foreign language teaching. Facebook was used as a social media tool as part of the English lessons and 8th grade students who attended a private school in Istanbul participated in the study. The students in the experimental group used social media for their foreign language classes and the control group continued their technology supported foreign language education. Technology supported foreign language education was considered to be the education that involved learning management systems and technological tools that support face-to-face education. Mixed research design was used. For the quantitative part, data were collected with the social presence scale and for the qualitative part face-to-face interview with semi-structured interview technique took place. The quantitative data were analyzed by using Kolmogorov-Smirnov test, independent samples t-test and ANCOVA. For the qualitative part content analysis was used where knowledge building model was also considered. Based on the findings, it was concluded that students in the experimental group who had their classes with Facebook had higher social presence in their foreign language lessons.

Anahtar Kelimeler: Social Media, Facebook, Social Presence, Learning Community, Technology Supported Foreign Language Education

The Role Of Using Different Types Of Computer-Supported Signaling İn The Explicit Online Grammar İnstruction

Doç.Dr. Ferit Kılıçkaya

Öz

Signaling, one of the principles of cognitive multimedia learning, indicates that students are able to learn better when they are provided with several cues which indicate the organization of the material presented to them (Mayer, 2009). The rationale behind this principle is that when learners' attention is directed towards the main points in a lesson, learners tend to build connections between these main points without dwelling on unnecessary details, which helps reduce extraneous processing (Jiang, Renandya, and Zhang 2017). This study aims to determine the effects of using different types of signaling on the learners' retention in the post and delayed tests on reducing adverb clauses in an instructed grammar class. The quasi-experimental design recruited three groups, which each included 20 pre-service language teachers as the research participants. The control group was instructed on reducing adverb clauses with no use of signaling. However, visual signaling such as using texts in bold type was introduced into the materials for the experimental group 1, while the experimental group 2 used the materials supported with visual signaling in the form of graphic organizers as flow charts. The scores from a researcher-developed assessment for the three groups were analyzed with a one-way ANOVA. The results indicated that the participants in both experimental groups scored higher than the control group in the post and delayed retention tests. The results also indicated that the experimental group 2 scored relatively higher than the experimental group 1. The semi-structured interviews also indicated several advantages of using verbal and visual signaling in the materials used for instruction.

Anahtar Kelimeler: Computer-Supported Signaling, Online Teaching, Grammar İnstruction, Explicit

The Use Of Apple İpads Amongst Trainee Teachers Of Visually Impaired Students: An Exploratory Survey

Dr. Ebru Heyberi Tenekeci

Öz

There has been a recent increase in the use of mobile computer technology across Britain. This mobile technology includes laptop computers, but also so-called ‘post-PC’ technology including smart phones and tablet computers. The Apple iPad is one of the most popular examples of a tablet computer. This paper forms an initial exploratory investigation into how the iPad is being used in the education of students with a visual impairment. This paper presents the findings of survey of iPad use amongst 49 teachers training to become Qualified Teachers of Visually Impaired Students (QTVIs). Although this is only a small scale exploratory survey which was completed by a relatively small number of trainee QTVIs, it does provide evidence that the iPad is proving a useful educational tool for visually impaired pupils in a range of settings. One strength may be the apparent general enthusiasm towards the iPad exhibited by teachers and pupils alike and this may be linked to the iPad’s general desirability. However, more practically it appears to be the inbuilt accessibility features (magnification and speech-based) and the range of available third-party applications which generate particular enthusiasm amongst this group. This short piece of work has generated a range of examples of creative and innovative practice which usefully adds to the emerging literature of this type (e.g. in relation to iPad use with other special educational needs groups). The work also raised some points of caution and questions which require follow-up.

Anahtar Kelimeler: İct, Mobile Devices, İpad

Thomas Vaughan'ın “a Grammar Of Turkish Language” Kitabında Yer Alan Örnek Metinlerin Türkçe Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi

Dr. İsmail Teoman Güneş

Öz

Thomas Vaughan'ın 1709 yılında kaleme aldığı “A GRAMMAR OF TURKISH LANGUAGE” kitabı, İngilizce yazılmış ilk dilbilgisi kitabı olması dolayısıyla büyük bir öneme sahiptir. Aslen bir tüccar olan Thomas Vaughan, kitabını İzmir’de kaleme almıştır. İzmir XVIII. yüzyılda, Osmanlı Devleti’nin ve Doğu Akdeniz’in, en gelişmiş limanına ve oldukça hareketli bir ticaret hayatına ev sahipliği yapar. A GRAMMAR OF TURKISH LANGUAGE, İngiliz tüccarlara Türkçe öğretmek için oluşturulmuş bir eserdir. Kitabın ilk bölümünde gramer kuralları, ikinci bölümünde ise örnek metinler yer almaktadır. Vaughan’ın kitaba dahil ettiği örnek metinler, dönemin günlük konuşması temel alınarak hazırlanmıştır. Söz varlığı, dönemin tüccarlarının ihtiyaç duyacağı kelimeler düşünülerek oluşturulmuştur. Vaughan örnek metinleri, Latin Alfabesi’ni kullanarak yazıya geçirmiştir. Bu çalışmada, Thomas Vaughan’ın Türkçe öğretimi yaklaşımının, çağdaş öğretim kuramları bağlamında bir incelemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Thomas Vaughan, Dilbilgisi Kitabı, Türkçe Öğretimi

Topluluk Hissi ile Sosyal ve Duygusal Yalnızlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Gazanfer Anlı

Öz

Bu çalışmanın amacı topluluk hissi ile sosyal ve duygusal yalnızlık arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Ümraniye Anadolu Lisesi 12. Sınıfta öğrenim gören 443 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Topluluk Hissi Ölçeği ve Sosyal Duygusal Yalnızlık Ölçeği kullanılmıştır. Kavramlar arasındaki ilişkiyi incelemek üzere korelasyon ve regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan korelasyon analizi sonucunda topluluk hissini; sosyal ve duygusal yalnızlığın alt boyutları olan sosyal ilişkilerde yalnızlık ($r = -.43$; $p < .01$), aile ilişkilerinde yalnızlık ($r = -.37$; $p < .01$) ve duygusal ilişkilerde yalnızlık ($r = -.32$; $p < .01$) ile pozitif anlamda ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Yapılan üç adımlı regresyon analizinde ilk olarak sosyal ilişkilerde yalnızlık boyutu analize girmiş ve topluluk hissini yordamada varyansın %18'ini açıklamakta olduğu görülmüştür. Aile ilişkilerinde yalnızlık ikinci olarak analize girmiş ve ek olarak varyansın %7'sini açıklamıştır. Üçüncü olarak ise aile ilişkilerinde yalnızlık boyutu işleme girmiş ve varyansın %6'sını açıklamıştır. Son modelde bağımsız değişkenler olan sosyal ilişkilerde yalnızlık ($\beta = -.30$, $p < .01$), aile ilişkilerinde yalnızlık ($\beta = -.29$, $p < .01$), ve duygusal ilişkilerde yalnızlığın ($\beta = -.26$, $p < .01$) topluluk hissini anlamlı bir biçimde yordadığı, en güçlü yordayıcının ise sosyal ilişkilerde yalnızlık boyutu olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Topluluk Hissi, Sosyal ve Duygusal Yalnızlık, Çoklu Regresyon Analizi

Türkçe Eğitimi Alanında Yapılan Doktora Tezlerinde Akademik Söz Varlığı -Derlem Temelli Bir Uygulama-

Arş.Gör. Ahmet Cihan Bulundu - Doç.Dr. İlhan Erdem

Öz

Günümüzde, bilgisayar teknolojilerindeki hızlı ve baş döndürücü gelişmelere koşut olarak derlem dilbilim alanı büyük bir önem kazanmıştır. Yöntemsel olarak disiplinlerarası araştırmaları olanaklı kılacak çalışmalar bu alanla beraber artmaya başlamıştır. Büyük ölçekli doğal dil örneklerinin bilgisayarlarda bir araya getirilerek analiz edilmesine yönelik sıralanmış yöntemlerin genel adı olan derlem dilbilim, sağladığı nesnel verilerle de dil incelemelerini sezgisel bakış açılarından kurtarmıştır. Özkan (2013) bilişim teknolojilerindeki gelişmeler kapsamında dili betimlemenin sunacağı katkıya değinerek araştırma sorularına bağlı olarak genel ve özel amaçlı derlemleri oluşturmanın öneminden ve işlevselliğinden bahseder. Alan yazın incelendiğinde genel ve özel alan derlemlerinin yanı sıra sözlü ve yazılı derlemler, öğrenici derlemleri, eş süremler derlemler ve izlem derlemleri gibi farklı amaçlarla ve sorularla oluşturulan derlemlerle karşılaşılmaktadır. Dünyada, genel derlem özelliği gösteren British National Corpus (BNC) yazılı ve sözlü olarak oluşturulan ve çeşitli kaynakları barındıran 100 milyon kelimelik bir İngilizce derlemdir. Bilge Say vd. (2002)'nin ODTÜ'de gerçekleştirdiği Bilgisayar Ortamında Bir Derlem Geliştirme Çalışması özel alan derlemi özelliği göstermemekle beraber Türkçe için yapılmış çalışmalardan ilkidir. 2 milyon kelimelik bu derlem çalışması günümüz Türkçesini yansıtan metin örneklerinin işaretlenmesiyle oluşturulmuştur. Günümüz Türkçesini 1990-2008 yıllarını kapsayacak biçimde referans bir derlem olarak yansıtan elli milyon kelimelik (%95 yazılı, %5 sözlü) Türkçe Ulusal Derlemi, Mersin Üniversitesi bünyesinde Aksan ve diğerleri (2012) tarafından oluşturulmuştur. Ülkemizde yapılan özel alan derlemleri dünyada yapılanlarla karşılaştırıldığında oldukça sınırlıdır. Dünyada The HKUST Computer Science gibi birçok özel alan derlemi varken ülkemizde ilk özel alan derlemi Özkan (2010) tarafından gerçekleştirilen Türk Gözbilimi (Oftalmoloji) derlemidir. Özkan (2015) tarafından gerçekleştirilen Türk Çocuk Yazını Özel Alan Derlemi 10 milyon sözcükbirimden (+/-) oluşturulan zaman aralığı ise 1970-2012 yılları arasını kapsayacak biçimde belirlenen bir özel alan derlemidir. Türkçe açısından akademik derlem oluşturma çalışmaları henüz yenidir. ODTÜ METU Türkçe Derlemi ve Türkçe Ulusal Derlemi akademik makale türündeki metinsel parçacıkları barındırmaktadır. Bu çalışma, nitel araştırma desenlerinden betimsel tarama yöntemi ve derlem dilbilim ilke ve yöntemlerinin sunduğu olanaklar çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, Türkçe Eğitimi alanındaki doktora tezlerinin derlem temelli yöntemlerle incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, 1997-2017 yılları arasında Türkçe Eğitimi alanında sunulan 127 doktora tezinden 8.525.529 sözcüklük Türkçe Eğitimi Doktora Özel Alan Derlemi (TEDÖAD) oluşturulmuştur. Verilerin analizinde WordSmith Tools version 7 programı kullanılmıştır. Bulgulara göre; tespit edilen ilk 10 kelime içerisinde 8. kelimeye kadar dil bilgisel ifadeler (ve, ile vb.) yer almaktayken 9. ve 10. kelimeler sırasıyla Türkçe (29.356-%0,34) ve dil (27.963-%0,33) kelimeleri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Doktora Tezleri, Akademik Söz Varlığı, Derlem Dilbilim

4.ULUSLARARASI EĞİTİM
BİLİMLERİ SEMPOZYUMU

Türkçe Öğretmenlerinin Yenilenen Orta Öğretime Geçiş Sistemine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Mesut Gün - İlhami Kaya

Öz

2013-2014 eğitim-öğretim yılından günümüze kadar uygulanagelen Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi (TEOG) 2017-2018 eğitim-öğretim yılı başladıktan hemen sonra alınan ani bir kararla uygulamadan kaldırılmıştır. 1.2 milyon öğrenciyi ilgilendiren bu gelişme ile birlikte kısa bir süre belirsiz bir durum yaşansa da 5 Kasım 2017 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanacak olan yeni sistem açıklanmıştır. Yenilenen sistem ile birlikte temel bazı değişikliklerine hayata geçildiği görülmektedir. Bu değişiklik ile birlikte sistemin olumlu ve olumsuz yönlerine yönelik değişik görüşler dile getirilmiştir. Sınavlı ve sınavsız yerleştirme olmak üzere iki basamaktan oluşan bu sistemin ne derece işlevsel olacağı eğitim-öğretim yılı sonunda yapılması planlanan LGS sınavlarından sonra ortaya çıkacak ve elde edilen sonuçlara göre daha sağlıklı değerlendirmeler yapılabilecektir. Araştırmada Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan Türkçe Öğretmenlerinin yenilenen Ortaöğretime Geçiş Sistemi ile ilgili görüşleri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu araştırmanın amacı Türkçe Öğretmenlerinin yenilenen Ortaöğretime Geçiş Sistemi hakkındaki görüşlerinden hareketle sistem hakkında bir değerlendirme yapmaktır. Bu çalışmada görüşme metodu kullanılmış, görüşme esnasında katılımcılara altı sorudan oluşan, uzman görüşleriyle son hali verilen yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini farklı illerde görev yapan 14 Türkçe Öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcılardan elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda Türkçe Öğretmenlerinin yenilenen Ortaöğretime Geçiş Sistemi hakkında daha çok olumsuz düşüncelere sahip oldukları, Türkçe Öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun öğrencilerin ortaöğretime geçişte sınava tabi tutulmasını doğru bulduğu, ortaöğretime geçişte TEOG sisteminin yeniden hayata geçirilmesi gerektiğinin düşünüldüğü gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda Ortaöğretime Geçiş Sistemine yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Orta Öğretime Geçiş Sistemi, Türkçe Öğretmenleri, Öğretmen Görüşleri

Türkiyede'ki Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Teknopedagojik Eğitim Yeterliklerinin İncelenmesi

Doç.Dr. Nurten Özçelik - Araştırmacı Tanju Polat

Öz

Teknopedagoji kavramı “Alan Bilgisi”, “Pedagojik Bilgi” ve “Teknolojik Bilgi” değişkenlerinin birbirleriyle etkileşimini ifade eden bir eğitim anlayışını içerir. Alan bilgisi, öğretmenlerin alanlarıyla ilgili öğrendikleri ve öğrettiklerini, pedagojik bilgi, öğretmenlerin alanlarıyla ilgili öğrendiklerini öğretme yöntemlerinin yanı sıra, sınıf içi uygulamaları, ders planı geliştirmeyi, bilgiyi ölçmeyi ve değerlendirmeyi, teknolojik bilgi ise basit teknolojilerden, yazılım, dijital, iletişim gibi karmaşık teknolojilere uzanan teknoloji dünyası hakkındaki bilgi ve becerileri ifade eder (Kula, 2015). Çoklar, Kılıçer ve Odabaşı (2007), öğretmen adaylarının teknoloji, pedagoji ve alan eğitimlerini öğretme sürecinde uygulamada güçlük çektiklerini belirtmiştir. Aynı güçlüklerin yabancı dil öğretmen adayları içinde geçerli olduğu, mezun konumunda olan birçok öğretmen adayının özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma ve onlardan yararlanma konusunda eksiklerinin bulunduğu bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, yabancı dil öğretmen adaylarının teknopedagojik eğitim yeterlik düzeylerini belirlemek, bölüm ve cinsiyet değişkeni ile bu yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını saptamaktır. Verilerin toplanması için Yurdakul vd. (2012) tarafından geliştirilen ve 33 maddeden oluşan ve 5’li likert tipindeki “Teknopedagojik Eğitime Yönelik Yeterlik Ölçeği” kullanılacaktır. Ölçeğin Cronbach alfa değeri 0.96’dır. Çalışmanın örneklemini, 2017-2018 akademik yılı I. Yarıyılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünün 4.sınıflarında okuyan İngilizce, Fransızca, Almanca ve Arapça öğretmen adayları oluşturacaktır. Verilerin analizinde t testi, ANOVA ve SPSS istatistik programlarından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Eğitim, Teknopedagoji, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Yabancı Dil Eğitimi

Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Yapılan Doktora Tezlerinin Araştırma Eğilimleri: İçerik Analizi

Leyla Uşengül - Dr. Öğretim Üyesi Ferhat Bahçeci

Öz

Bilimsel araştırma sonuçları tüm bilim alanlarındaki, politika ve uygulamaları etkilemesi açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu sonuçlar uygulamalar için ampirik bir temel oluşturur ve mesleki faaliyetler için, uygulayıcılara rehber olarak da kullanılır. Eğitim alanındaki araştırma sonuçları ise, ders kitapları, ansiklopediler ve el kitapları şeklinde yayınlanan çalışmalar açısından önemli bir içerik kaynağını oluşturur ve herhangi bir öğretim alanında üretilmiş bilgi olarak da kendisini gösterebilir. Eğitim araştırmalarının niteliğinin sorgulanması süreci, araştırma yoluyla ulaşılabilecek sonuçların gerçekleşmesi ve bunların kullanılabilirliği ile yine bu çalışmaların kalitesinin ortaya koyması açısından büyük bir önem taşımaktadır. Söz konusu bu çalışmalar incelendiğinde, bazı yazarlar tarafından ortaya konan bulgularda yanlışların bulunabileceği, hatta gerçeğin, elde edilenin tam tersi olduğu ifade edilmiştir. Bu durum araştırmaların nitelikleri üzerine yapılan sentezlerin önemli ve gerekli bir çalışma olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmacılar için alan eğilimleri ve güncel konular hakkındaki bilgiler, kariyerleri ile akademik yayınlarına katkı sağlayacağı gibi, ülkeye de bilimsel açıdan faydalı olacaktır. Alanlarında araştırma yapmak isteyen bireylere yol göstermede, alandaki çalışmaların ve araştırmaların temel taşlarını oluşturan tezlerin, yıllara göre değişim gösterdiği konu seçimleri ve ulaşılan sonuçlar önem taşımaktadır. Herhangi bir disiplinde yapılan araştırmaların incelenmesiyle o disiplinindeki araştırma eğilimleri belirlenebilir. Araştırma eğilimi, araştırmaların zaman içerisinde gösterdikleri değişimi ve bu değişimin yönünü ifade etmektedir. Araştırma eğilimleri belirlenirken, temel alınan yılı izleyen yıllardaki verilerin, temel alınan yıla göre göstermiş oldukları eğilimler incelenir. Araştırma eğilimlerini belirlemeye yönelik çalışmalar gelecekteki olayları öngörmek amacıyla kullanılabilir gibi araştırılan disiplinin geçmişteki durumunu ortaya koymak amacıyla da kullanılabilir. Bir alanla ilgili yapılmış bilimsel tezlerin analiz edilmesi o konunun derinliği ve yaygınlığı hakkında bilgiler verebilir, incelenen alanın genel görünümünü ortaya çıkarabilir. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılan doktora tezlerinde metod ve örneklem olarak genel eğilimleri belirlemektir. Araştırmada, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi resmi sitesinde yayınlanan 2013–2018 yılları arasında Eğitim Bilimleri anabilim dalı doktora programlarında yazılan 481 tez bulunmuştur. Çalışmanın çalışılabilir evreni, Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılan doktora tezlerinden oluşmaktadır. Çalışmada herhangi bir örnekleme yöntemine başvurulmamış ve çalışma evreninin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Ancak bazı tezlerin kullanımı ve yayımlanmasında karşılaşılan kısıtlıklar nedeniyle örnekleme kapsamında ele alınan tez sayısı 345 birim olarak gerçekleşmiştir. Ulaşılan tezler; araştırma konuları, veri toplama ölçekleri, kullanılan metodoloji, örneklem oluşturma teknikleri ve araştırma çevreleri açısından incelenip sınıflandırılmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, durum çalışması modeli benimsenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak, araştırma kapsamında geliştirilen tematik yapı belirleme formu kullanılmıştır. Tezlerden elde edilen verilen istatistiksel olarak analiz edilmiş ve bu bilgiler ışığında araştırma eğilimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada verilerin çözümlenmesinde içerik analizi türlerinden frekans analizi ve kategorisel analiz tekniği

kullanılmıştır. Elde edilen sonuçların Eğitim Bilimlerindeki çalışmaların eğilimini ortaya koyacağı gibi aynı zamanda var olan çalışmalardaki eksikliklerin saptanıp bundan sonraki çalışmalar için de yol gösterici olması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Bilimi, Doktora, İçeri Analizi, Güncel Eğilimler

Üniversite Öğrencilerinin Yaşadıkları Kariyer Stresi

Dr. Öğretim Üyesi Seçil Eda Kartal - Müge Esra Kartal - Ali Özkayran

Öz

Günümüzde değişen ve gelişen teknoloji, bilginin hızla yayılıp tüketilmesi gibi durumlar stresi ve bireylerin üzerindeki etkilerini artırmaktadır. Stres bir eylem ya da durumun kişi üzerinde yarattığı fiziksel veya psikolojik zorlanmaya verilen tepkidir (Işıksan, 2002). Sosyal yaşamdan iş yaşantısına, iş yaşantısından öğrenciliğe kadar bu stres durumları uzanmakta ve bireyleri etkilemektedir. Üniversite öğrencileri arasındaki stres, akademik ve akademik olmayan faktörler, sosyo-kültürel, çevresel ve psikolojik özellikler de dahil olmak üzere çok boyutludur. Yaşadıkları stresle birlikte öğrenciler kariyerlerini de belirlemek ve geleceklerini şekillendirmek zorunda kalmaktadırlar. Kariyer, bir meslekte zaman ve çalışmayla elde edilen aşama, başarı ve uzmanlık olarak tanımlanmaktadır (tdk, 2018). Bu çalışmanın temel amacı lisans ve lisansüstü öğrencilerinin akademik kariyerle ilgili stres kaynaklarını ve zorlanmalarını ölçmektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak yapılmaktadır. Veriler Choi ve ark. (2011) tarafından geliştirilen, Özden ve Sertel-Berk (2017) tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan Kariyer Stresi Ölçeği (KSÖ) kullanılmaktadır. Ölçek, toplam 20 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar; kariyer belirsizliği, bilgi eksikliği, iş bulma baskısı ve dışsal çatışma olarak ele alınmaktadır. Araştırma kapsamında 360 katılımcıya ulaşılmasına rağmen veri toplama süreci devam etmektedir. Elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilerek bulgular ve sonuçlar yorumlanacaktır. Bulgulara ve sonuçlara bağlı olarak kariyer stresi yaşayan lisans ve lisansüstü öğrenciler ile aile ve eğitimcilere çeşitli öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kariyer, Kariyer Stresi, Üniversite Öğrencileri

Using Games In Teaching English To Young Learners

Dr. Öğretim Üyesi Ece Sarıgül - Dr. Öğretim Üyesi Banu Uslu

Öz

This study aims to investigate the contribution of using effective educational games to the process of teaching English to young learners. It is true that the game is the universal language of children since it combines natural life and formal information sources together. The teachers of English should accept that using games in language teaching is the safest way of combining the real life and imagination. Also, young learners may improve their creativity skills by means of games. There are various important advantages of games such as improving the child's imagination as well as language development, providing them with the chance of making interaction between learners, providing the child with sense of environment and research, increasing language learners' academic achievement, lowering anxiety levels and also allowing the child to use his/her energy in a positive way. It is an undeniable fact that young learners learn very fast, but they cannot be successful, if they are taught via traditional language teaching methods and approaches. Language learning is not a very easy task and some teachers think that games are time – wasting. But, if teachers of English use some fun activities such as games, songs or riddles in their language classes, they can increase the motivation levels of students and create environments where students can easily express their ideas freely. Furthermore, all language skills can also be taught such by using the games for teaching, listening, reading, writing skills or games for teaching grammar, vocabulary, communication skills since the students can have the chance of practicing and communicating with their classmates by means of enjoyable game activities. We will try to show several examples of educational language games in addition to giving theoretical information about the advantages and disadvantages of language games in detail.

Anahtar Kelimeler: Using Games,language Teaching,young Learners

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Nanoteknoloji Hakkındaki Görüşleri

Doç.Dr. Kadir Bilen - Dr. Öğretim Üyesi Mücahit Köse - Arş.Gör. Muhammed Akif Kurtuluş

Öz

Yapılan araştırmalar gelişmiş ülkelerde nanoteknoloji eğitiminin çoğunlukla ortaöğretim müfredatlarında yer aldığını belirtmektedir. Ülkemizde ise bu eğitim daha çok üniversite düzeyinde verilmekle birlikte azda olsa ortaöğretim ve ilköğretim düzeyinde de ders kitaplarında nanoteknolojiye yer verildiği görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, üstün yetenekli öğrencilerin nanoteknoloji konusunda görüşlerini belirlemektir. Çalışmada ayrıca üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin sınıf seviyesi, anne-baba eğitim durumu ve anne-baba meslekleri değişkenlerine göre nanoteknoloji ile ilgili düşüncelerinin farklılık gösterip göstermediği de araştırılmıştır. Araştırma, Alanya ilçesinde Bilim ve Sanat Merkezi'ne devam eden öğrenciler (N=25) ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilere alan yazında yer alan 11 açık uçlu sorudan oluşan nanoteknoloji bilgi anketi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda; öğrencilerin sınıf seviyesi düştükçe nanoteknoloji hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin nanoteknoloji hakkındaki bilgilerini genellikle internet ve televizyondan elde ettiklerini belirlenmiştir. Anne baba eğitim durumu ve mesleklerinin öğrencilerin nanoteknoloji hakkında bilgileri üzerinde önemli bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nanoteknoloji, Üstün Yetenekli, Bilgi

Uzaktan İngilizce Eğitimi İçin Yeni Bir Müfredat Tasarımı: Bir Vaka Çalışması

Dr. Öğretim Üyesi Lütfiye Cengizhan Akyol

Öz

Bu betimsel çalışma, Trakya Üniversitesi'nde uzaktan eğitim alanında lisans dersleri için yeni bir müfredat tasarımının nasıl yapıldığını incelemektedir. 2017-2018 öğretim yılında, fakültelerin birinci sınıf öğrencileri olan ve İngilizce dersi alan 3411 lisans öğrencisi çevrimiçi uzaktan derslere kaydolmuştur. Bu bağlamda, temel öğretim materyali olarak A1-A2 seviyesinde olan “English Hood” Vinten Peter Humpries-YDS Basımevi tarafından hazırlanan yeni bir ders kitabı seçilmiştir. Ders kitabının içeriği, birinci öğretim dönemi için on dört hafta ve ikinci dönem için on dört haftaya ayrılmıştır. Ardından, her bir ünite için video programı hazırlamak üzere on dört İngilizce öğretim görevlisi görevlendirilmiştir. Programda, görevlendirilen öğretim görevlisi hocalarımız, sanki sınıftaymış gibi ders anlatmışlardır. Daha sonra ise, video programları öğrenciler için ilgili web sayfasına kaydedilmiştir. Şu anda adı geçen müfredat devam etmektedir ve bu öğretim yılı sonlandığında, çalışıp çalışmadığına bakılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Müfredat, Ders Kitabı, Öğrenciler

Yabancı Dil Derslerinde Kaynaştırma Eğitimi: Sorunlar ve Çözümler

Okutman İbrahim Kaya - Prof.Dr. Erdoğan Bada

Öz

Son yıllarda kaynaştırma eğitimi konusu hükümetlerin, üniversitelerin, eğitimcilerin, resmi kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının, araştırmacıların ve bütün paydaşların gündemlerinin en üst sıralarında yer almıştır. Literatürde kaynaştırma eğitimini birçok etken bakımından inceleyen pek çok çalışma var, fakat çok azı Türkiye'deki yabancı dil derslerinde kaynaştırma eğitimine odaklanmıştır. Bu nedenle, bu çalışma kaynaştırma eğitiminin sorunlarını belirlemek ve olası sorunlara çözümler sunmak amacıyla tanımlayıcı bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Katılımcı olarak 12 İngilizce öğretmeni, 21 tipik gelişim gösteren öğrenci ve dört özel ihtiyaçlı öğrenci bu çalışmada yer almıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşmeler ve sınıf gözlemleri veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları, öğretmenlerin yetersiz bilgi ve becerilerini, sınırlı hizmet içi öğretmen eğitim programlarını, daha önceden hazırlanmamış öğrencileri ve materyal eksikliğini temel sorunlar olarak ortaya koymuştur; uyarlanmış eğitim ve materyallerin sağlanması, paydaşların bilinç düzeylerinin ve bilgilerinin artırılması ve paydaşlar arasında koordinasyonun geliştirilmesi temel çözümler olarak vurgulanmıştır. Eğitim kurumları, yöneticiler, öğretmenler ve özel ihtiyaçlı öğrenciler için olası sonuçları ile bu çalışma, özel ihtiyaçlı öğrencilerin dahil edildiği eğitim durumlarından kaynaklanan sorunlarla nasıl başa çıkılacağı konusunda bazı önemli öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Yabancı Dil Olarak İngilizce, Sorunlar, Çözümler

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanında Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Değerlendirilmesi

Dr. Tuncay Türkben

Öz

Günümüzde bilim ve teknolojiadaki gelişmelerle birlikte küreselleşen dünyamızda insanlar farklı kültürdeki insanlarla iletişim kurma zorunluluğunu hissetmişlerdir. Bu zorunluluk insanları yabancı dil öğrenme arayışı içerisine sokmuştur. İnsanların dil öğrenme sebepleri araştırıldığında eğitim, ticaret, turizm, iş bulma, evlilik, kişisel merak, akademik başarı gibi nedenlerin başta geldiği görülmektedir. Dış dünya ile değişik sebeplerden ötürü iletişim ve etkileşim kurmanın yolu da dil öğrenmekten geçmektedir. Birçok yabancı da bu nedenlerle Türkçeyi öğrenme gerekliliğini duymaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi tarihine baktığımızda, bu konudaki ilk ve temel eserin Kâşgarlı Mahmut'un Divânü Lügat't-Türk'ü görmekteyiz. Daha sonraları iki dilli sözlükler, gramer kitapları ve diğer öğretim materyallerinin yazıldığı bilinmektedir. Günümüzde Türkiye'yi, Türkleri, Türk kültürünü ve diğer sebeplerden ötürü Türkçeyi öğrenmek isteyenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için yurt içinde üniversiteler bünyesinde kurulan TÖMER'ler ve birtakım özel kuruluşlar aracılığıyla Türkçe öğretimi yapılırken; yurt dışında ise Yunus Emre Enstitüleri ve çeşitli üniversitelerin Türkoloji bölümleri aracılığıyla dünyanın dört bir tarafında Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında lisansüstü düzeyde yapılan çalışmaların incelenmesine yöneliktir. Çalışmada, YÖK Ulusal Tez Merkezinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili ulaşılan tezler, tezlerin enstitülere göre dağılımı, erişim durumları, anabilim dalları, çalışmaların yapıldığı yıllar ve içeriklerine göre incelenmiştir. Bu doğrultuda araştırma, nitel veri toplama yöntemlerinden doküman analizine dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular yorumlanmış ve çeşitli önerilere yer verilmiştir. YÖK veri tabanındaki tezler incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili tezlerin 135'i (% 85,99) yüksek lisans, 22'si (% 14,01) doktora düzeyindedir. Yüksek lisans tezlerin ağırlıkta olduğu görülmektedir. 1991- 2017 yılları arasındaki araştırmalarının büyük çoğunluğu İstanbul Üniversitesi (%19,75), Gazi Üniversitesi (%14,65) ve Dokuz Eylül Üniversitesi (%12,74)'inde yapıldığı görülmektedir. Diğer üniversitelerde de az da olsa çalışmaların yapıldığı tespit edilmiştir. Araştırmaların büyük çoğunluğu ise Türkçe eğitimi (% 40,76) ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi (% 24,20) alanında yapıldığı görülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili çalışmaların son yıllarda daha fazla yapıldığı da istatistiksel olarak görülmektedir. Lisansüstü düzeyde yapılan bu çalışmaların 116'sı (%73,89) erişime açık iken, 41'i (% 26,11) ise erişime kapalıdır. Yapılan içerik incelemesi sonucu, dil becerileri ile ilgili çalışmaların az olduğu görülmüştür. Yapılan çalışmalarda, ders kitaplarının yetersiz olduğu belirtilmektedir. Ders kitapların erken yaş grubu ve içerik odaklılık açısı açısından uygun olmadığı görülmüştür. Dil öğretimi için farklı materyallerin hazırlanması gerektiği ifade edilmektedir. Yapılan araştırmalarda ürün ve süreç temelli değerlendirmelerin yapılmasının etkili olduğu gözlenmiştir. Lisansüstü düzeyde yapılan bu çalışmaların bulgularından hareketle öğretim programlarımızı sürekli güncellemeliyiz. Dil öğrenmede kullanılan strateji, teknik ve yöntemleri zengin materyallerle destekleyerek etkin bir öğretim gerçekleştirilebilir. Nitelikli materyalleri oluştururken de kültür aktarımını gözeterek hareket

etmeli, yabacılara ülkemizin gelenek ve göreneklerini tanıtmalıyız. Ülkemizde yabancı dil olarak Türkçenin etkin ve verimli bir şekilde öğretilmesi için dil öğretimini yapan merkezler teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Lisansüstü Çalışmalar, İnceleme

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Dilbilgisi Konularının Adlandırmasında Terim Sorunu

Uzman İbrahim Doyumğaç - Dr. Öğretim Üyesi Bekir Kayabaşı

Öz

Bu araştırmada, “Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitapları A1, A2, B1, B2, C1”, “Gazi Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi A1, A2, B1, B2, C1” ile yabancılar için hazırlanmış “Yedi İklim Türkçe Ders Kitapları A1, A2, B1, B2” düzeylerinin dilbilgisi konularının terim sorunu belirlenmiştir. Nitel araştırma yöntemine dayanan araştırmada doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda yabancılar için Türkçe ders kitaplarında yer verilen dilbilgisi konularının adlandırmasında ortak bir terim adlandırılmasının olmadığını tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra bazı dilbilgisi konularının akademik düzeye ve İngilizce dilbilgisi kurallarına göre açıklandığı görülmüştür. Ayrıca Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki dilbilgisi konularının İngilizce dilbilgisi yapılarına göre hazırlandığı; Gazi Üniversitesi Yabancılar İçin Dilbilgisi kitaplarının ana dili Türkçe öğretimi dilbilgisi kitapları gibi hazırlandığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitapları, Dilbilgisi Konuları, Terim Sorunu

Yedinci Sınıf Maddenin Yapısı ve Özellikleri Başarı Testi Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Arş.Gör. Oktay Kızırcan - Doç.Dr. Oktay Bektaş

Öz

Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin yedinci sınıf “Maddenin Yapısı ve Özellikleri” ünitesindeki öğrenmelerini ölçmeye yönelik bir başarı testi geliştirmektir. Testin geliştirilme sürecinde ilk olarak üniteye yönelik 13 kazanım belirlenmiş ve bu kazanımları kapsayacak şekilde 39 adet çoktan seçmeli soru havuzu oluşturulmuştur. Hazırlanan sorular, bir fen eğitimcisi ve bir fen bilimleri öğretmenin görüşüne sunularak kapsam geçerliği sağlanmıştır. Yapı geçerliği ve güvenilirlik hesaplaması için test, 2017-2018 eğitim-öğretim güz yarıyılında Kayseri ili Kocasinan ilçesindeki iki okulda sekizinci sınıfta öğrenim gören 382 öğrenciye uygulanmıştır. LISREL ve SPSS analizleri sonucunda 21 soru olarak belirlenen testin “Cronbach’s Alfa” güvenilirlik katsayısı .874 olarak bulunmuştur. Daha sonra testteki maddelerin güçlük ve ayırt edicilik indeksleri de hesaplanmış ve testteki tüm soruların istenilen güçlük ve ayırt edicilik değerlerine sahip olduğu görülmüştür. Sonuçta 21 çoktan seçmeli maddeden oluşan ve yedinci sınıf maddenin yapısı ve özellikleri ünitesine yönelik bir başarı testi geliştirilmiştir. Geliştirilen testin bu üniteyle ilgili öğrencilerin ölçülmesinde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Maddenin Yapısı ve Özellikleri, Başarı Testi, Test Geliştirme

Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Oran-Orantı Problemlerini Çözme Becerileri, Bu Problemleri Çözme Becerileri ile Üst Bilişsel Farkındalıklarının Karşılaştırılması

Sevgi Arşuk - Doç.Dr. Dilek Sezgin Memnun - Prof.Dr. Bünyamin Aydın - Hilal Meriç

Öz

Tüm bilgileri öğrenmenin mümkün olmadığı günümüzde, bireyin bilgiye nereden ulaşacağı ve karşılaştığı problemleri nasıl çözeceği konusunda beceriler kazanması oldukça önem kazanmıştır. Çünkü bireyin hayatını devam ettirebilmesi için problem çözme becerisi zorunlu bir ihtiyaç haline gelmiştir ve her geçen gün bu becerinin önemi artmaktadır. Birçok farklı ülkede de, matematik öğretim programlarında problem çözme becerisinin önemi vurgulanmış ve bireyin her an karşılaşılabileceği problemlerin üstesinden gelebilecek donanıma sahip olması eğitimin öncelikli hedeflerinden biri olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, problem çözme becerisi; akıl yürütmenin, zihinsel gelişimin ve matematiksel düşünme becerisinin artması için de olanak sağlamaktadır. Matematik eğitiminin en önemli hedeflerinden biri olan problem çözme becerisinin gelişiminde üstbilişsel beceriler de önemli görülmektedir. Bu nedenle bu araştırmada, ortaokul yedinci sınıf öğrencilerinin oran-orantı problemlerini çözme becerilerinin incelenmesi, öğrencilerin bu becerileri ile üstbilişsel farkındalıklarının karşılaştırılması, bu kapsamda bu beceri ve farkındalıkları arasındaki ilişki ve farklılıkların ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu amaçla, İstanbul ilinde bulunan bir devlet okulunda öğrenim görmekte olan toplam 150 yedinci sınıf öğrencisine 10 açık uçlu sorudan oluşan bir oran-orantı problem testi, Üstbilişsel Farkındalık ölçeği ve Okuma Stratejileri Üstbilişsel Farkındalık envanteri uygulanmıştır. Yapılan bu uygulama sonucunda, elde edilen verilerin nitel ve nicel analizi araştırmaya katılan yedinci sınıf öğrencilerinin çok fazla işlem yapmalarını gerektirmeyen problemlerin çözümlerinde daha başarılı oldukları anlaşılmıştır. Bununla birlikte, öğrencilerin özellikle de dikkatli okumayı, uzun ve karmaşık işlemler yapmayı gerektiren problemlerin çözümlerinde ise zorlukları bulunduğu açıklanmıştır. Bu zorlukların, okuduğunu anlamadaki ya da problem çözme becerilerindeki yetersizliklerden kaynaklandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Oran, Orantı, Matematik Problemi, Problem Çözme, Üstbilişsel Farkındalık

Yedinci ve Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Doğrusal Denklemler Konusundaki Bilgi ve Beceri Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma

Prof.Dr. Bünyamin Aydın - Merve Berber - Doç.Dr. Dilek Sezgin Memnun - Sevgi Arşuk

Öz

Matematik, çok sayıda soyut bilginin yer aldığı bir derstir. Matematikte, bu soyut bilgilerin yer aldığı alt öğrenme alanlarından biri de cebirdir. Gerektirdiği soyut düşünme yapısı nedeniyle, cebirsel konular da öğrenciler için öğrenilmesi güç konular arasındadır. Özellikle ortaokul seviyesinde öğrencilerin soyut düşünme becerileri yeni geliştiği için, bu durum cebir öğrenimini zorlaştırmaktadır. Cebir denildiğinde, akla ilk gelen konulardan biri ise denklemler konusudur. Doğrusal denklemler de, cebirsel konuların öğrenilmesi için temel yapıtaşı olarak bilinmesi gereken konular arasındadır. Bu konu, Türkiye'de ortaokul yedinci sınıf seviyesinde derslerde yer almaya başlamaktadır. Bu sınıf düzeylerindeki öğrencilerin doğrusal denklemler konusunu anlamlandırarak öğrenmesi sonucunda, ilerleyen süreçte diğer cebir konularını öğrenmeleri kolaylaşacaktır. Buradan yola çıkarak, bu araştırmada özellikle de son yıllarda yapılan matematik dersi program değişikliklerinin ardından ortaokul öğrencilerinin doğrusal denklemler konusundaki bilgi ve becerilerinin incelenmesine, bu alandaki hata ve yanlışlarının ortaya çıkarılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle, bu araştırmada Türkiye'de Erzurum ilinde bulunan okullar arasından rastgele olarak belirlenen bir ortaokulun yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin doğrusal denklemler konusundaki bilgi ve beceri düzeyleri ile bu konudaki hata ve eksikliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, araştırmaya katılan öğrencilere araştırmacılar tarafından açık uçlu olarak hazırlanmış olan bir doğrusal denklem testi uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizi, betimsel analiz aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında, araştırmaya katılan öğrencilerin doğrusal denklemler konusundaki bilgi ve becerileri, hata ve eksiklikleri rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Denklem, Denklem Çözme, Doğrusal Denklem, Ortaokul Öğrencisi

Yenilenen İlkokuma-Yazma Öğretimine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Dr. Öğretim Üyesi Eyüp İzci - Emine Kaya

Öz

Bu araştırma, 2017-2018 eğitim öğretim yılında uygulanan ilkokuma yazma programının uygulamadaki etkililiği, uygulama sırasında oluşan problemlerle ilgili programın yürütücüsü olan öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. İlkokuma yazma öğretimi sadece okumanın kazandırılacağı etkinlikler olarak düşünmemek gerekir. Okuma yazma becerileri birlikte kazandırılır. Yazma becerisi ile aklıdan geçenleri ifade eden birey, okuma becerisiyle de hayattaki en büyük bilgi edinme yolunu kazanmaktadır. Okula yeni başlayan bireyin hayatındaki en önemli öğretim etkinliğinin okuma yazma öğretimi olması, ilkokuma yazma becerisinin tüm derslerin temelini teşkil etmesi, başarılı hazırlanmış bir programın öğrencinin tüm derslerindeki akademik başarısına etkisi göz önünde bulundurulması gereken önemli bir gerçektir. Bu amaçla nitel bir veri toplama yöntemi olan yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniği kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Adıyaman ilinde 1. Sınıf okutan rasgele seçilen 20 sınıf öğretmeni oluşturacaktır. İçerik analizi ile elde edilen bulgulara ve bulgulara dayanarak ortaya çıkarılan sonuçlara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İlkokuma Yazma, Dik Temel Yazı, Bitişik Eğik Yazı, Öğretmen Görüşleri

Yöneticilerin Etkili Okulun Fiziksel Koşullarına İlişkin Görüşleri

Erdoğan Pekmezci

Öz

Günümüzde canlı ve dinamik bir yapısı olan eğitim ortamlarının sahip olduğu boyutlardan fiziksel koşulların uygunluğu, eğitim etkinlikleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada, yöneticilerin etkili okulun fiziksel koşullarına ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Bu amaçla, 2014 -2015 eğitim- öğretim yılında Denizli ilinde, on beş okul yöneticisiyle etkili okulun fiziksel koşullarına ilişkin görüşmeler yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği yoluyla veriler toplanmıştır. Araştırmacı tarafından yöneticilerin görüşlerini almak üzere görüşme formu hazırlanarak, açık uçlu sorularla elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları, okul müdürlerinin etkili okulların fiziksel özelliklerine ilişkin görüşlerini belirlemiştir. Bu sonuçlara göre, yöneticilerin büyük bir çoğunluğu, okul girişlerinde tanıtım levhalarının, okul plan ve yönlendirme levhalarının ve çiçek, tablo gibi görsel öğelerin bulunması gerektiğini ifade etmişlerdir. Müdürlerin tamamına yakını, etkili okullarda çok amaçlı salonların bulunması gerektiğinde hemfikirdirler. Yine müdürlerin görüşlerine göre, etkili okulların fiziksel özellikleri kapsamında okulların renklerine ve bahçede oyun alanlarının bulunmasına önem verilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etkili Okul, Fiziksel Koşullar, Eğitim Ortamları, Okul Yöneticileri

تركيا

Okutman Halit Yusuf

Öz

نَهْدَف مِنْ هَذَا الْبَحْثِ إِلَى تَعْلِيمِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ بِالْفِطْرَةِ فِي تُرْكِيَّةِ ؛ أَيِ إَعْتِبَارِ مُتَعَلِّمِ اللُّغَةِ كَالطِّفْلِ الَّذِي يَتَعَلَّمُ لُغَتَهُ مِنْ خِلَالِ الْإِسْتِمَاعِ وَالْمُحَادَثَةِ وَتَكَرَّرِ مَا يَسْمَعُهُ فِي الْمَوَاقِفِ الْيَوْمِيَّةِ الْوَاقِعِيَّةِ الَّتِي يَعْيشُهَا. كَمَا أَنَّ تَعَلُّمَ أَيِّ لُغَةٍ يَتَطَلَّبُ تَعَلُّمَ ثَقَافَتِهَا وَمُمَارَسَةَ ذَلِكَ مِنْ خِلَالِ مَوَاقِفِ حَقِيقِيَّةٍ يَعْيشُهَا تَتَرَسَّخُ فِي ذَهْنِهِ وَعَقْلِهِ كَمَا يَتَرَسَّخُ اللُّغَةَ عِنْدَ الطِّفْلِ بِالْفِطْرَةِ . وَعَلَى الرَّغْمِ مِنْ وَجُودِ إِسْهَامَاتٍ وَتَجَارِبٍ جَيِّدَةٍ فِي هَذَا الْمَجَالِ، إِلَّا أَنَّهَا أَهْمَلَتْ لِحَدِّ مَا تَعْلِيمِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ بِالْفِطْرَةِ ، وَاعْتَمَدَتْ طَرِيقَةَ الْقَوَاعِدِ وَالتَّرْجُمَةِ ، وَهَذَا مَا أَلْزَمَ الْعُلَمَاءَ وَالبَّاحِثِينَ فِي مَجَالِ تَعْلِيمِ اللُّغَةِ إِلَى الْبَحْثِ عَنْ طُرُقٍ جَدِيدَةٍ وَفَعَالَةٍ لِتَعْلِيمِ اللُّغَةِ . وَنَعْتَمِدُ فِي هَذَا الْبَحْثِ عَلَى الْمَنْهَجِ الْوَصْفِيِّ الَّذِي يَهْدَفُ إِلَى تَحْلِيلِ وَنَقْدِ تَعْلِيمِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ بِاسْتِخْدَامِ طَرِيقَةِ الْقَوَاعِدِ . وَالتَّرْجُمَةِ وَإِهْمَالِ الْجَوَانِبِ الْآخَرَى وَتَقْرِيرِ بَعْضِ الْمَبَادِئِ الْمَهْمَةِ الَّتِي نَنْطَلِقُ مِنْهَا فِي تَعْلِيمِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ بِالْفِطْرَةِ .

Anahtar Kelimeler: مبادئ – منهج – ذهن – الفطرة – الملكة